

ရှင်မဟာသီလဝံသ

ပါရာယန ဝတ္ထု

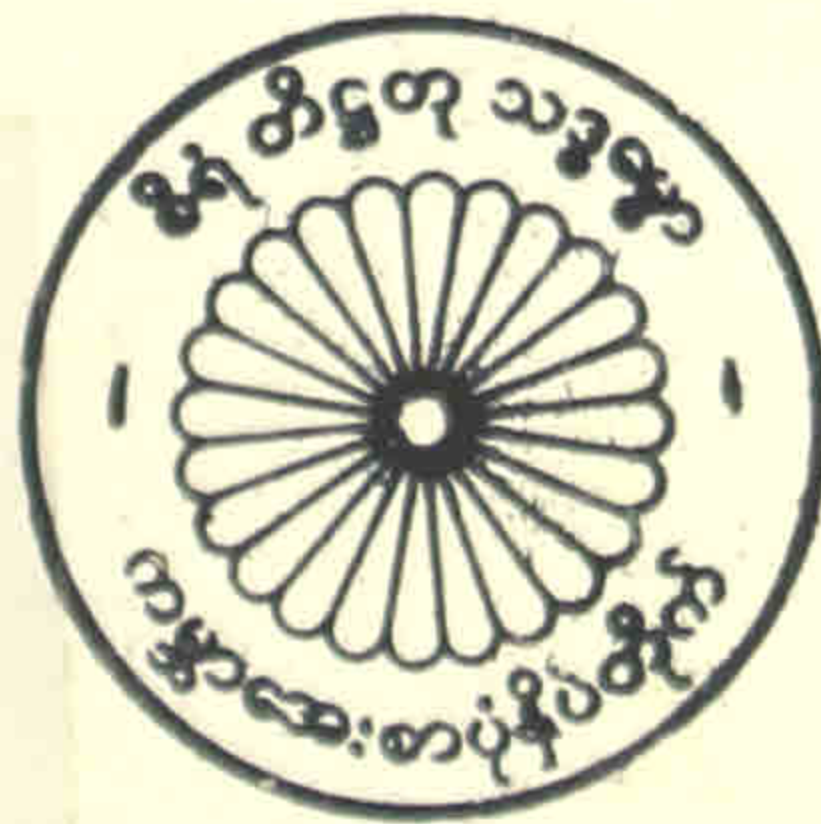
(ပုံများကို အလင်္ကာကျော်စွာ ဦးငွေကိုင် ရေးဆွဲသည်။)

PARAYANA WUTTU

By

SHIN MAHA THILAWUNTHA

(Illustrated by U Ngwe Gaing)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ-၂၅၅၁

ကောဇာ-၁၃၆၉

၂၀၀၇

ရှင်မဟာသီလဝံသ

ပါရာယန ဝတ္ထု

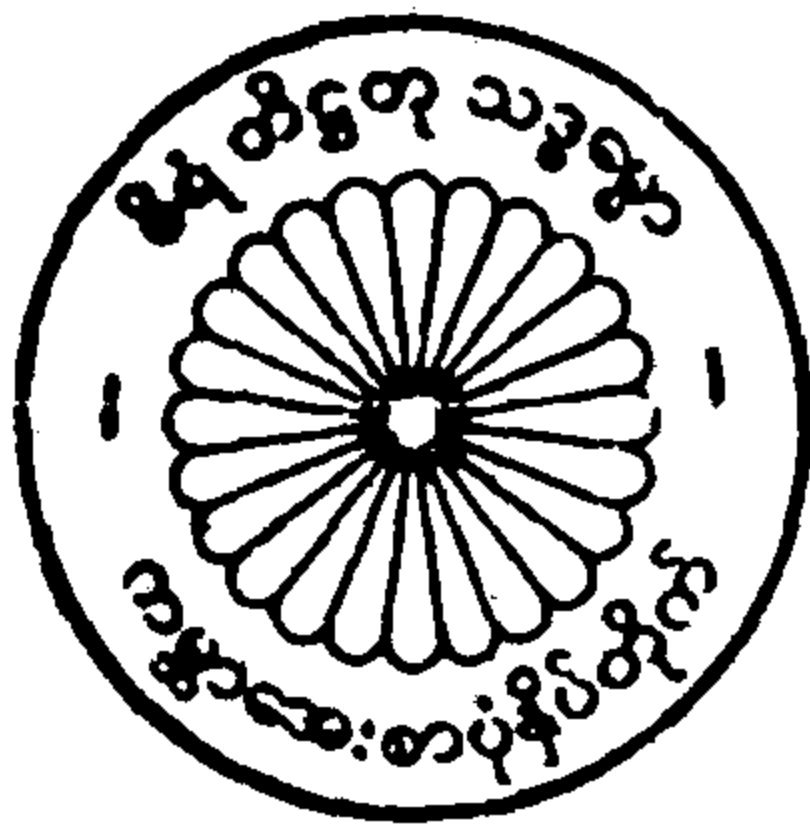
(ပုံများကို အလင်္ကာကျော်စွာ ဦးငွေကိုင် ရေးဆွဲသည်။)

PARAYANA WUTTU

By

SHIN MANA THILAWUNTHA

(Illustrated by U Ngwe Gaing)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ-၂၅၅၁

ကောဇာ-၁၃၆၉

၂၀၀၇

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဇနည်ဝင်း
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)က
ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

ဦးစေရ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

နိဒါန်း

အခဏ် (၁)

- အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဝတ္ထု
- ၁။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဗျာဒိတ်ခံတော်မူခြင်း
အကြောင်း ၁
- ၂။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်အလောင်း အနာဒဿီ
ဘုရားထံ ဗျာဒိတ်ခံတော်မူရခြင်းအကြောင်း ၇
- ၃။ အရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း ဥပတိဿနှင့်
အရှင်မောဂ္ဂလာန်အလောင်း ကောလိတတို့
ပွားမြင်ခြင်းအကြောင်း ၈
- ၄။ ဥပတိဿနှင့် ကောလိတ သတို့သားတို့
တောင်ထိပ်သဘင် ပျော်ရွှင်ရာ၌ သံဝေဂ
ရခြင်း အကြောင်း ၁၁
- ၅။ ဥပတိဿပရိဗိုဇ်သည် အရှင်အဿဇိနှင့်
တွေ့ဆုံသောအကြောင်း ၁၂

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၆။ ဥပတိဿသည် ကောလိတအား
ကတိကဝတ်အတိုင်း ပြန်ကြားခြင်း
အကြောင်း ၁၆

၇။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်အား ငိုက်မျဉ်းခြင်း
ပယ်ပျောက်နည်းကို ဟောတော်မူခြင်း ၁၈

၈။ အရှင်မောဂ္ဂလာန် ရဟန္တာပြစ်တော်မူခြင်း
အကြောင်း ၂၀

၉။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ဝရဲပြည်နှင့်
နတ်ပြည်သို့ကြွ၍ တရားဟောတော်မူခြင်း
အကြောင်း ၂၁

၁၀။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် နန္ဒောပနန္ဒ
နဂါးမင်းကို ဆုံးမတော်မူခြင်းအကြောင်း ၂၂

၁၁။ အရှင်မောဂ္ဂလာန် တန်ခိုးပြ၍ ရဟန်း
သာမဏေငယ်တို့ကို ဆုံးမခြင်းအကြောင်း ၂၅

၁၂။ အရှင်မောဂ္ဂလာန် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌
တန်ခိုးပြ၍ သိကြားမင်းကို သတိရစေခြင်း
အကြောင်း ၂၆

ဦးစေ့	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃။	အရှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း	၂၇
၁၄။	အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပညာကြီးကျယ်ကြောင်း တပည့်ကြီးရသေ့ဝတ္ထု	၂၉
၁၅။	အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပညာရှိကို မြတ်နိုးကြောင်း စူဠနိဗ္ဗဟဒတ်မင်းဝတ္ထု	၃၁
၁၆။	အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အရှင်ပုဏ္ဏထေရ် ကဲ့သို့သော ပညာရှိကို ချီးမြှောက်ခြင်း အကြောင်း	၃၃
၁၇။	အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သီတင်းသုံးတော် တို့အား သင်္ဂဟ ၂-ပါးဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း အကြောင်း	၃၄
၁၈။	အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ၇-နှစ်အရွယ် သာမဏေငယ်၏အဆုံးအမကို ရှိသေစွာ ခံယူခြင်းအကြောင်း	၃၆
၁၉။	အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ကိုယ်စိတ် ၂-ပါး ကို နှိမ်ချတော်မူလေ့ရှိခြင်းအကြောင်း	၃၇

(စ)

မာတိကာ

ဦးရေ   အကြောင်းအရာ   စာမျက်နှာ

၂၀။   အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောတော်မူသော
            အမျက်ပြေတရား ၅-ပါး   ၃၉

၂၁။   အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် လာဇ္ဈဒါယိ
            ရဟန်းမှိုက်ကို သည်းခံတော်မူခြင်း
            အကြောင်း   ၄၁

အခန်း (၂)

စိတ္တသုကြယ် , ဟတ္ထာဋ္ဌဝကသီတင်းဦးဝတ္ထု

၂၂။   စိတ္တသုကြယ် ဆုတောင်းပတ္ထနာပြုခြင်း
            အကြောင်း   ၄၃

၂၃။   စိတ္တသုကြယ် အနာဂါမိဖြစ်ခြင်းအကြောင်း   ၄၄

၂၄။   စိတ္တသုကြယ်သည် ပညာရှိတို့၏ အကျင့်
            သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းအကြောင်း   ၄၅

၂၅။   စိတ္တသုကြယ်သည် သံယောဇနနှင့်
            သံယောဇနိယတရားကိုခွဲ၍ ဟောကြားခြင်း
            အကြောင်း   ၄၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၆။	စိတ္တသုကြယ်သည် တရားစကားကို ဆိုတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရခြင်း အကြောင်း	၅၀
၂၇။	ပဒုမ္မတ္တရဘုရားထံ ဗျာဒိတ်ခံရခြင်း အကြောင်း	၅၁
၂၈။	အာဇ္ဇဝကဘိလူးမင်းကြီး တောကစားထွက်တော်မူ ခြင်းအကြောင်း	၅၁
၂၉။	အာဇ္ဇဝကဘိလူးနှင့်တွေ့၍ ကတိစကား ထားခဲ့ရခြင်းအကြောင်း	၅၃
၃၀။	အာဇ္ဇဝကဘိလူးအား ၁၂-နှစ်ပတ်လုံး အစာပို့ရခြင်းအကြောင်း	၅၄
၃၁။	မြတ်စွာဘုရားသည် အာဇ္ဇဝကဘိလူးကို ချွတ်တော်မူသောအကြောင်း	၅၇
၃၂။	သာတာဂီရိနတ်မင်းနှင့် ဟေမဝတာ နတ်မင်းကြီးတို့ ဘုရားထံရောက်လာခြင်း အကြောင်း	၆၂

(၈)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၃။	နတ်မင်းကြီးတို့က အာဇ္ဇဝကဘိလူးအား နှိပ်နင်း၍ ပြောဆိုခြင်းအကြောင်း	၆၃
၃၄။	အာဇ္ဇဝကဘိလူးသည် ဘုရားရှင်ကို စစ်ထိုးခြင်းအကြောင်း	၆၆
၃၅။	အသံကြီး ၄-ပါးအကြောင်း	၆၆
၃၆။	အာဇ္ဇဝက၏ တန်ခိုးလက်နက် ၉- ပါး	၆၇
၃၇။	အမှိုက်မှောင်ကြီး ၄-မျိုးအကြောင်း	၇၀
၃၈။	လက်နက်ကြီး ၄-ပါးအကြောင်း	၇၂
၃၉။	အာဇ္ဇဝကသည် မြတ်စွာဘုရားကို ပြဿနာ မေးရန် ကြံရွယ်ခြင်းအကြောင်း	၇၈
၄၀။	အာဇ္ဇဝက၏ မေးခွန်းပြဿနာများနှင့် မြတ်စွာဘုရား ပြေတော်မူခြင်းအကြောင်း	၈၀
၄၁။	ပြဿနာ ၄-ပါး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အကျယ်ပြခြင်းအကြောင်း	၈၂
၄၂။	အာဇ္ဇဝက နောက်ထပ်မေးသော အမေး ၄-ပါး အကြောင်း	၉၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၃။	အာဠဝက ထပ်မံ၍မေးသော ပြဿနာ ၅-ပါး အကြောင်း	၉၉
၄၄။	ပညာရရာသော အကြောင်း ၃-ပါး	၁၀၀
၄၅။	လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ရရာသော အကြောင်း ၃-ပါး	၁၀၁
၄၆။	မာလကတိဿရဟန်းဝတ္ထု	၁၀၂
၄၇။	စည်းစိမ်ချမ်းသာဖြစ်နိုင်ရာသော ကျင့်ဝတ် တရားများအကြောင်း	၁၀၅
၄၈။	သစ္စာနှင့် အဓိဋ္ဌာန်တို့အကြောင်း	၁၀၇
၄၉။	မိတ်ဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ရန် ကျင့်ဝတ်များ အကြောင်း	၁၁၀
၅၀။	အာဠဝကမင်းသားကို ဘုရားအားလှူခြင်း အကြောင်း	၁၁၄
၅၁။	အာဠဝကမင်းသားကို ဘုရားမြတ်စွာ ချွတ်တော်မူသောအကြောင်း	၁၂၀

(ည)

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အခန်း (၃)

ဓမ္မာထေရီ , ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီဝတ္ထု

၅၂။	ဓမ္မာမိပ္ပုရားအား ဘူရားထံရောက်အောင် ပို့ဆောင်ခြင်းအကြောင်း	၁၂၄
၅၃။	ဓမ္မာမိပ္ပုရား အကျွတ်တရားရအံ့သော အကြောင်း	၁၂၉
၅၄။	ဓမ္မာမိပ္ပုရား လူ့အဖြစ်နှင့်ပင် ရဟန္တာမ ဖြစ်သောအကြောင်း	၁၃၂
၅၅။	ဓမ္မာမိပ္ပုရား ရဟန်းပြုရန် မင်းကြီးကို ခွင့်တောင်းသော အကြောင်း	၁၃၄
၅၆။	သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတံထေရ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြ ကြောင်း	၁၄၃
၅၇။	မိန်းမမြတ် ၇-ယောက်တို့ကို ညွှန်ပြသော အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၁၄၄
၅၈။	ဓမ္မာထေရီအား ပညာကြီးသောအရာ၌ တေခင်ထားတော်မူခြင်း	၁၄၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၉။	ကိကိမင်းကြီးသမီးအဖြစ်မှ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ပြစ်ဒြင်းအကြောင်း	၁၅၆
၆၀။	ဥပ္ပာဒန္တိမိန်းမဖြစ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၁၅၈
၆၁။	အဆင်းလှခြင်း၏ အကြောင်းလက္ခဏာ အင်္ဂါ ၄-ပါးအကြောင်း	၁၆၂
၆၂။	စေတနာထက်သန်စွာ ပေးလှူသော ခါနု သည် အပိုးအနုဋ္ဌထိုက်တန်ကြောင်း	၁၆၆
၆၃။	အနည်းငယ်လှူဒါန်းသော ခါနုကြောင့် အကျိုးထူးရသော ကေဒုဿဒါယကထေရ် အကြောင်း	၁၆၈
၆၄။	ဥပဗ္ဗဒုဿဒါယကထေရ်အကြောင်း	၁၇၀
၆၅။	ပတ္တောဒနဒါယကထေရ်အကြောင်း	၁၇၁
၆၆။	ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ၏ အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၁၇၃

(၅)

မာတိကာ

ဦးစေရ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အခန်း(၄)

၆၇။	ဥတ္တရာမိန်းမမြတ်၊ နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ် ဝတ္ထု	၁၈၅
၆၈။	ဥတ္တရာနှင့် သမာဝတိစသောမိန်းမ ဝါ.ရာတို့. သောတာပန်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း	၁၈၇
၆၉။	ဥတ္တရာသည် သမာဝတိစသည်တို့အား ဒါနအကျိုးဆက်ကို တဆင့်ဟောခြင်း အကြောင်း	၁၉၀
၇၀။	အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကျင့်ဆောင်ရာသောအကြောင်း	၁၉၃
၇၁။	သားသုံးယောက်တို့ကိုပြခြင်းအကြောင်း	၁၉၈
၇၂။	မိဘတို့၏ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် မိဘတို့အား လုပ်ကျွေးအာအကျိုးကို ဟောတော်မူ ကြောင်း	၂၀၂
၇၃။	မီးနှင့်တူသော အပူ ၃-ပါးအကြောင်း	၂၀၆
၇၄။	ယားအပြား ၄-ပါးအကြောင်း	၂၀၇
၇၅။	နန္ဒမာတာမည်သော မိန်းမမြတ်ဝတ္ထု	၂၀၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၆။	နန္ဒမာတာနှင့် မဟာရာဇ်နတ်တို့ကြီး တွေ့ဆုံ၍ ယသေးစပါးကိုဖြင့် ပူဇော်ခြင်း အကြောင်း	၂၁၀
၇၇။	ပါရာယနသုတ္တန်ဒေသနာတော်နှင့်ရတု ငါးဆယ်ကို ဟောတော်မူသောအကြောင်း	၂၁၆
၇၈။	ကဋ္ဌဝါဟနမင်းကြီးက ဗမ္မရာဇာသီမင်းထံ ကဋ္ဌသလက်ဆောင်ပို့သကောင်း	၂၁၉
၇၉။	ဗာရာဏသီမင်းကြီးက ကဋ္ဌဝါဟနမင်းကြီးထံ ရတနာသလက်ဆောင်တို့ပြန်ကြောင်း	၂၂၀
၈၀။	ဗာဝရီပုဏ္ဏားကြီး၏အကြောင်း	၂၂၄
၈၁။	ဗာဝရီပုဏ္ဏားကြီးသည် ရသေ့ ရဟန်းပြုဘုံဟူ မင်းကို ခွင့်တောင်းသောအကြောင်း	၂၂၆
၈၂။	ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် တပည့် ဗုဒ္ဓိ ခြောက်ယောက်တို့ကို ဘုရားထံသို့ စေလွှတ် ကြောင်း	၂၃၀
၈၃။	ဗာဝရီပုဏ္ဏားလိုက်သော ပုစ္ဆာခုနစ်ဓမ္မကို တပည့်ကြီးအဓိက နှလုံးဖြင့်မေးခြင်း အကြောင်း	၂၃၄

(ပ)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၄	ဥဿနာဖြေပြီးသည့်အဆုံး၌ ၁၆၀၁၆ ယောက်သော ရသေ့တို့ ဖော်ဘိက္ခု ရဟန္တာ့ချည်းဖြစ်ကြကြောင်း	၂၄၀
၈၅။	ပိဂိယမထေရ်သည် ဦးရီးတော် ဗာဝရီရသေ့ အား ဘုရားမှန်သည်ဟု ပြန်ပြောကြောင်း	၂၄၅
၈၆။	အာသိသပတ္တနာ	၂၅၀
၈၇	ကောင်းပြေခိုရုံး	၂၅၁

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

နောက်ဆက်တွဲ

ပါရာယနသုတ် ပါဠိတော်နှင့်မြန်မာပြန်

ပါဠိ-မြန်မာ

* ဝတ္ထုဂါထာ

၂၉၂

၁။ အဓိတမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၀၄-၃၀၆

၂။ ဘိဿမေတ္တယုမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၀၆-၃၀၇

၃။ ပုဏ္ဏကမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၀၇-၃၁၀

၄။ ဓမ္မတ္တဂူမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၁၀-၃၁၄

၅။ ဧတကမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၁၄-၃၁၆

၆။ ဥပသိဝမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၁၇-၃၁၉

၇။ နန္ဒမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၂၀-၃၂၃

၈။ ဟေမကမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၂၃-၃၂၄

၉။ တောဒေယျမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၂၄-၃၂၆

၁၀။ ကပ္ပမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၂၆-၃၂၇

၁၁။ ဧတုကဏ္ဍိမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၂၇-၃၂၉

၁၂။ ဘဒြာဝုမာဏဝပုစ္ဆာ

၃၂၉-၃၃၀

(တ)

မာတိက

၁၃။	ဥဒယမာဏဝပုစ္ဆာ	၃၃၁-၃၃၂
၁၄။	ပေါသလမာဏဝပုစ္ဆာ	၃၃၂-၃၃၄
၁၅။	မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာ	၃၃၄-၃၃၅
၁၆။	ပိင်္ဂေယမာဏဝပုစ္ဆာ	၃၃၅-၃၃၆
*	ပါရာပာနဝတ္ထုတိဂါထာ	၃၃၇-၃၄၄
*	ပါရာယနာနုဂီတိဂါထာ	၃၃၉
*	အဗ္ဗုရာဇဗျူဟညွှန်း	၃၄၅

ရှေးအကျဆုံး စကားပြေ

ဤပါရာယနဝတ္ထုသည် သာသနာ(၂၀၅၅) နှစ်ထောင် ငါးဆယ်ငါးနှစ်တွင် ဧရင်ပြီးစီးကြောင်း နိဂုံး၌ ဆိုထားရကား ယခု သာသနာ ၂၅၀၆ နှစ်သို့ရောက်၍ နှစ်ပေါင်း(၄၅၀)နှစ်ခန့် ရှိလေပြီ။ မြန်မာစကားပြေစာပေများအနက် ရှေးအကျဆုံး စကားပြေတစ်ခု ဖြစ်သည်။ မည်မျှရှေးကျသည်ကိုမူ အောက်ပါ ဝေါဟာရစကားလုံးများကိုထောက်၍ တွက်ဆနိုင်ပေသည်။

ပရိက္ခရာကို သိမ်းပကား၏၊ လက်ဝဲရံနှင့်အကွ သယံ နောအဆုံးရှိ၏၊ နှလုံးကွက်သောကြောင့်၊ ရှစ်မင်းယံ စားလောက်သော၊ လာသောအခြည်အဝါ၊ သာလကာ စားရ၏၊ ပါတိမုက်လွှတ်တော်မူလျှင်၊ ရသေ့များတို့ ကိုယ်တို့ ကုန်အောင်၊ မြွှာအောင်ဟောတို့က်၍၊ တက်တက်ခေါ်လျက်၊ ကျောက်ချင်းသ၍၊ တခွန်းမဆို နောက်၊ စာတိပယ် တဖြုတ်လှည်းဘူးသော၊ ငါမဝင် ရှိဆုံးမျည်းအံ့သယည်း၊ ဖြစ်စရာခေါက်လျှင် အကျိုး သော်ကား၊ အဆင်း ရှုပကယ် တင့်ကယ်စွာ၊ ဟိုသည် ကံတင်းကမ်းပါဟု၊ ဆုတောင်းခေါက်ရက် ကျွတ်ဆုရ လေပြီးမှ၊ မသန် သေဟုပြော ကလ္လ၏၊ အသက်မွေး ခြင်းကား ရပ်တော်စာသာတည်း၊ မျက်နှာသိမ်းပြည့် ရှိလျက်၊ ထိုထိုကျေးမက်တို့၌၊ ချိုဖုတ် သောကဏ္ဍာ၊ ယခုသွား၍ ကြားပရိမ့်။ သော ဝေါဟာရစကားလုံး များပင် ဖြစ်လေသည်။

(၂)

မှတ်စတုလိလင်္ကာသည် ကဗျာ၊ လင်္ကာ အသီအကုံး

ဝါသနာထုံ၍ ကျွမ်းကျင်သည်အလျောက် စကားပြောရေးသား
ရာတွင်၎င်း၊ ပါဠိဂါထာများအနက်ပေးရာတွင်၎င်း ချိတ်ဆက်
ကာရန်လင်္ကာသံများ ပါဝင်နေလိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ရသော်
လည်း လုံးဝပါဝင်ခြင်း မရှိပေ။ သဒ္ဒါလင်္ကာရခေါ် သာယာနာ
ပျော်သွယ် အကွရာအချိတ်အတွယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း
မရှိမူ၍ အတ္ထုလင်္ကာရခေါ် အာဘော်နုလုံးသွင်း လိုရင်း
သိလွယ် အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ဖြင့်သာ တန်ဆာဆင်ဟားခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။ အချို့ပေါ်တာရစကားလုံးများမှာ ဤခေတ် လူတို့
မသိ နားမလည်နိုင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုခေတ်လူတို့အဘို့ ခေတ်
သုံးစကားဖြစ်၍ နားလည်နိုင်ပေသည်။ ဤပါရာယနဝတ္ထု
ထက် ရှေးကျသောစကားပြောများပေါ်ဘူးသည်ဟုဆိုရစေကာ
တို့စကားပြောများကို ယခုအခါ မတွေ့မြင်ရတော့ပေ။ သို့ဖြစ်၍
စကားပြောဝတ္ထုတွင် ရှေးကျဆုံး စကားပြောဝတ္ထုအဖြစ်
ပျောက်ပျက်သိမ်းစင်ကာမသွားရအောင် စောင့်ထိန်းထားသင့်
ပေသည်။

ပါရာယနဝတ္ထု အစီအစဉ်

ရှင်မဟာသီလဝံသ မလေ့မြတ်သည် ပါရာယန
သုတ္တန်တရားကို အခြေခံမူတည်၍ ပါရာယနဝတ္ထုကို
အခန်းကြီး ၄ ခန်း၊ ဝတ္ထုကြီး ၈ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုငယ်များမှာ တို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်၍ စီမံရေးသားတော်မူရာ အခန်းကြီး ၄
ခန်းနှင့် ဝတ္ထုကြီး ၈ ဝတ္ထုတို့မှာ

- အခန်း(၁) ရဟန်းတော်တို့ ကျင့်သုံးလိုက်နာ နည်းယူ
ရန်ပြဆိုပေး အရှင်သာရိပုတ္တရာဝတ္ထုနှင့်
အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဝတ္ထု။

- အခဏ်း(၂) ရဟန်း မိန်းမထေရီတို့ ကျင့်သုံးလိုက်နာ
နည်းယူရန်ပြဆိုသော ခေမာထေရီဝတ္ထုနှင့်
ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ ဝတ္ထု။
- အခဏ်း(၃) လူဒါယကာတို့ ကျင့်သုံးလိုက်နာ နည်းယူ
ရန် ပြဆိုသော စိတ္တသုကြွယ်ဝတ္ထုနှင့် ဟတ္ထာ
ဠဝကဝတ္ထု။
- အခဏ်း(၄) လူဒါယိကာမတို့ ကျင့်သုံးလိုက်နာ နည်းယူ
ရန် ပြဆိုသော ဥတ္တရာ မိန်းမမြတ်ဝတ္ထုနှင့်
နန္ဒမာတာ မိန်းမ မြတ်ဝတ္ထုများ ဖြစ်ကြ၏။

ဤနန္ဒမာတာဝတ္ထုတွင် နန္ဒမာတာ ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်
သော ပါရာယနသုတ်ကိုအကြောင်းရင်းခံ၍ ဤ ဝတ္ထုတခုလုံး
ကိုလည်း ပါရာယနဝတ္ထုဟု အမည်တပ်၍ မှတ်သားခြင်း ဖြစ်ပေ
သည်။

ပါရာယနသုတ်

ပါရာယနသုတ်မှာ - ဗာဝရီမည်သော မင်းဆရာ
ပုဏ္ဏားရသေ့ကြီးနှင့် အဇိတစသော ပုဏ္ဏားရသေ့ငယ်တပည့်
ဟကျိပ်ခြောက်ဦးတို့ အသီးသီးမေးအပ်သော ပြဿနာများ ကို
မြတ်စွာဘုရားသခင် အသီးသီးဖြေဆိုဟောကြားတော်မူ
အပ်သည့် သုတ္တန်ပါဟ်ပါဠိတော်လာ တရားဒေသနာတော်
ပင်ဖြစ်သည်။ ပါရာယန၌ ပါရ+အယန-ဟူသော ၂-ပုဒ်တွင်
ပါရ+သံသရာ တဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်၊ အယန+ရောက်ရာရောက်
ကြောင်းခရီး၊ ပါရာယန+သံသရာ တဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့
ကူးသန်းရောက်ရာ ခရီးလမ်းမဟာဟု ဆိုလိုပေသည်။

(န)

စကားအိုး

အမေးပြဿနာများ

ပါရာယနသုတ္တန်လာ ပုစ္ဆာပြဿနာများမှာ-

- (၁) ဦးခေါင်းမည်သည်ကား အဘယ်နည်း။
- (၂) ဦးပေါင်း ပြတ်တတ်သော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။
- (၃) လူတကာကို အဘယ်တရားသည် ဖုံးကွယ်သနည်း။
- (၄) အဘယ်အကြောင်းကြောင့်လျှင် မထင်ရှားနိုင်သနည်း။
- (၅) အဘယ် တရားလျှင် မျောက်နဲ့ဖေးနှင့် တူသနည်း။
- (၆) လူကုသမျှတို့၏ဘေးကြီးကား အဘယ်နည်း။
- (၇) တဏှာအယဉ်၊ ဒိဋ္ဌိအယဉ်တို့ကို စောင့်ရှောက်နိုင်သည်ကား အဘယ်တရားနည်း။
- (၈) အယဉ်တို့ကို ပိတ်ဆို့နိုင်သည်ကား အဘယ်တရားနည်း။
- (၉) ပညာ၊ သမိ၊ နာမ်နုပိတရားသည် အဘယ်၌ ချုပ်ပါသနည်း။
- (၁၀) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား အဘယ်သို့ ပြုကျင့်နေထိုင်သနည်း။

ဤသို့စသည်ဖြင့် အဓိက၊ တိဿမေတ္တာယျ၊ ပုဏ္ဏက
 စသော ရသေ့(၁၆)ဦးကို အသီးသီး ပြဿနာဖြည့် မေးလျှောက်
 ကုန်၏။ မြတ်ဗျာဘုရားသာခင်သည်လည်း ထိုပြဿနာတို့ကို
 တခုမကျန် အသီးသီးဖြေဆိုတော်မူ၏။ ဤ အမေး အဖြေ ၂-
 ရပ်ကိုပင် ပါရာယနသုတ်ဟု ခေါ်ဆိုလေသည်။

စာမူများ ညှိနှိုင်းတိုက်ဆိုင်ခြင်း

ဤပါရာယနဝတ္ထုကို ပုံနှိပ်ရာတွင်-

ခင်မကန် ပါဠိတက္ကသိုလ် အရှင်ဝါသဝ
 (ဓမ္မစရိယ)၏ ၁၂၁၈ ခုနှစ်ရေး ပေစာမူ၊

ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ ၁၂၃၄ ခုနှစ်ရေး ပေစာမူ
 ကူးယူပုံနှိပ်အပ်သော သုဓိပာသဟင်းစာတိုက် ၁၉၁၄
 ခုနှစ်မှတ် စာအုပ်မူ-

များကို ရရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုစာမူများကို ညှိနှိုင်းတိုက်ဆိုင်ကြည့်ရာ
 ကင်းဝန်မင်းကြီးမူနှင့် ခင်မကန်အရှင်ဝါသဝစာမူ အချို့နေရာ၌
 မတူညီသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ထို့ပြင် ကင်းဝန်မင်းကြီးမူ(က)၌
 ပါ၍ ခင်မကန်မူ(ခ)၌ မပါသည်ကို၎င်း၊ ခင်မကန်မူ(ခ)၌ပါ၍
 ကင်းဝန်မင်းကြီးမူ(က)၌ မပါသည်ကို၎င်း တွေ့ရပြန်ပေသည်။
 သို့ဖြစ်၍ စာကိုယ်ထည်းတွင် လက်သည်းကွင်းပြုချက်-

(က)မူ၊ (ခ)မူတို့၌ ပါ ပေါ်ကို၎င်း။

မည်သို့ ဘွဲ့လွှဲနေသည်ကို၎င်း

မပေါ်လွင်သော ဝေါဟာရစကားလုံးများ
 ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို၎င်း။

စာကိုယ်၏ အောက်ခြေတွင် ညွှန်ပြထားပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ

ထို့ပြင် သုတ္တန်ခါတ်မှ ပါရာယနသုတ် ပါဠိဟောကို ၎င်း၊ ပါရာယနသုတ် မြန်မာပြန်ကို၎င်း၊ မူရင်းအကျယ်ကို သိလိုသူ တို့အတွက် နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ထည့်သွင်း ဖော်ပြထား ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း

ပါရာယနဝတ္ထုပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်ရာတွင် ပေစာမူတဆူ ပေးပို့ချီးမြှင့်သော မန္တလေးမြို့ ခင်မကန်ပါဠိတက္ကသိုလ် ကျောက်ဆောက်ကျောင်း အရှင်ဝါသဝ(သာသနဓဇသီရိ ပဝရဓမ္မာစရိယ)အား အထူးကျေးဇူးဥပကာရ တင်ရှိပါသည်။

တည်းပြတ်ခြင်း

ပါရာယနဝတ္ထုကို ရိုက်နှိပ်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အဘော်ကျပြည့်စွက်ခြင်း၊ နုတ်ပယ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း အလျဉ်းမပြုမူ၍ အထက်ပါစာမူ ၂-ခုကို ညှိနှိုင်းတိုက်ဆိုင်၍ ၎င်း၊ ဤကျမ်း၏ ရှေ့ပိုင်း နောက်ပိုင်းကို ညှိနှိုင်း၎င်း၊ ဆရာ ဦးခင်စိုး(သာသနဓဇသီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ)နှင့် ဆရာ ဦးသိန်းဟန်(၁)၊ ဦးတင်နွယ်၊ ဦးဟန်ထွန်း၊ ဦးရွှေဖူး၊ ဦးပု၊ ဦးသိန်းဟန်(၂) ဟံသာဝတီ ပါဠိဆရာများအဖွဲ့က ကောင်းစွာ တည်းပြတ်ကြပ်မသုတ်သင် ပြင်ဆင်အပ်သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

“ ဟံသာဝတီ ”

ရှင်မဟာသီလဝံသ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

ဘုရားရှင်သောင်း၊ လေးကောင်ဆောင်း၍၊ ကိန်း
အောင်းစံရန်၊ ဓမ္မခန့်သည်၊ သံကောင်မြိုးမြင့်-စွင့်လိမ့်လေ။

အကိုက်လေးသော်၊ မြေမှပေါ်သော်၊ ရှင်ကျော်
လေးဦး-ဦးလိမ့်လေ။

ခူးလည်း ခူးလတ္တံ့၊ ကူးလည်း ကူးလတ္တံ့၊ စူးလည်း
စူးလတ္တံ့၊ မြူလည်း မြူလတ္တံ့။

ဟူ၍ ခိုးညှင်းမင်းတရားကြီး၊ ဖြိုကော်မူသည့်နှစ်
သက္ကရာဇ် ၈၀၀ ပြည့်နှစ်အတွင်းတွင် တောင်တွင်းကြီးမြို့၌
ထူးကဲစွာ တဘောင်ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ ထိုတဘောင် ပေါ်လာ
သော အချိန်မှစ၍ “ပေလေးပင်-ရှင်လေးပါး” ပေါ်ချိန်မည်ဟု
တောင်တွင်းကြီးကမြို့လုံး အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သာ
ဖြစ်၏သည်။

ထိုတဘောင်အရလည်း သက္ကရာဇ် ၈၁၅ ခုနှစ်သို့
ရောက်လတ်သော် တောင်တွင်းကြီးမြို့ မြောက်ဘက်၌
မြို့လှောင်ရွာတွင် နှစ်စဉ် သတိုးထမ်းရွာတွင် တစဉ် နေကျည်း
ယောင်ရွာတွင် တစဉ် ဤသို့လျှင် ပေစို့ကြီးလေးနို့တို့သည်
ပုပ္ဖနိမိတ်အဖြစ်ဖြင့် အံ့ဩသွယ်ရာ ပေါ်လွတ်လာရကား မြို့သူ
မြို့သားအပေါင်းမှာ “ပေလေးပင်” ကော့ ပေါ်ပေါ်မြို့တု
နှစ်ထောင်အားရ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ကြလေကုန်၏။

ထိုသက္ကရာဇ် ၈၁၅ ခုနှစ်အတွင်းမှာပင် “ရှင်လေးပါး”
အဝင်အပါပြင်သော “ရှင်ဥတ္တမကျော်” သောင်းလျာကို မြို့

လုလင်ရွာ၏ အရှေ့ပိုင်းနေ ဦးသောကြာ၊ ဒေါ်နှင်းဆီတို့မှ
ဖွားမြင်သည်။

ထိုနေ့ ထိုရက်မှာပင် သတိုးတမ်းရွာ၌ “ရှင်အုန်းညို”
လောင်းလျာ “ရှင်လေးပါး” အဝင်အပါကို ဖွားမြင်ပြန်လေ သည်။

ထို့နောက် ခြောက်ရက်မြောက်သော နေ့သို့တိုင်
ပြန်လျှင် ရှင်ဥတ္တမကျော်ကို ဖွားမြင်သော မြို့လုလင်ရွာ၏
အရှေ့ပိုင်းမှာပင် အသည်မှိုးဖြစ်သူ အဖ ဦးကြည်၊ နတ်ထိန်း
ကြီး အမိဒေါ်ဒွေးတို့တွင်-

“သဒ္ဓါတွင် ရှင်မဟာယာစွည်း”

ကဗျာတွင် ရှင်မဟာသီလဝံသတည်း”။

ဟု ယခုတိုင် ဥဒါန်းတွင်လျက်ရှိပေသော ရဟန်းစာဆို အကျော်
ရှင်မဟာသီလဝံသ ဆရာတော်လောင်းလျာ “ပေ လေးပင်
ရှင်လေးပါး”အဝင်အပါ ဖွားမြင်၍ လာခဲ့ပေသည်။ နံတော်
သောကြာသားဖြစ်၍ ငယ်မည်မှာ မောင်ညိုဖြစ်ပေသည်။

ရှင်မဟာသီလဝံသလောင်း မောင်ညိုကို ဖွားမြင်ပြီး
“ရှင်လေးပါး”အဝင်အပါ ရှင်ခေမာ လောင်းလျာကို ဖွားမြင်
ပြန်လေသည်။

မြို့လုလင်ရွာ၌ ရှင်ဥတ္တမကျော်၊ ရှင်မဟာသီလဝံသ
ပေနှစ်ပင် ရှင်နှစ်ပါး၊ သတိုးတမ်းရွာ၌ ရှင်အုန်းညို၊ ပေတပင်
ရှင်တပါး၊ မန်ကျည်းယောင်ရွာ၌ ရှင်ခေမာ၊ ပေတပင် ရှင်တပါး၊
ဤသို့လျှင် “ပေလေးပင် ရှင်လေးပါး” တောင်တွင်း ကြီးမြို့တွင်

အထက်ပါ တဘောင်နှင့်အညီ ထင်ရှားစွာပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေသည်။

ထို “ပေလေးပင် ရှင်လေးပါး”အဝင်အပါ ရှင်မဟာသီလဝံသလောင်းလျှာကို တောင်ကွင်းကြီးမြို့ အရှေ့မြောက်တောင်ကွင်းကြီးမြို့စား သီဟပတေ့ကြီးဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည့် ရတနာဓိမာန်ကျောင်း နတ်မီးလင်းဆရာတော်အထံတွင် ပညာယင်ရန်အပ်နှံခဲ့ရာ ဗျို၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာစပ်ဆိုမှု၌ အထူးလက်သန်၊ လျင်မြန်လှပေသည်။ ကျောင်းနေဘက်များ အလယ်တွင် မဏချင်းပင် ကဗျာ၊ လင်္ကာ စပ်ဆိုနိုင်သည်ဟု အလွန်ထင်ရှားပေသည်။

ထင်ရှားပုံ သာဓကမှာ မောင်ရှင်ပဉ္စင်းတို့သည် သစ်ခေါင်းတွင်ပေါက်နေသော အောက်ချင်းငှက်တို့၏ တစ်စုံတကျာကျာ အော်မြည်သံကိုကြားရ၍-

“အောက်ချင်း ရင်သွေး၊ ဥက မွေးသည်၊
ကွေးလေးနုနယ်၊ သနားဘွယ်”

ဟု ကပ်ကြလေသည်။ လောကသဘောကို ခေါက်မိသော ရှင်သီသဝံသအလောင်းသူငယ်သည် ထိုကိုကြားရသောအခါ “ကိုယ်တော်တို့ စာစပ် မမှန်”ဟု ဆိုလေရာ “အသင်သူငယ် အကယ်သို့ စပ်ရအံ့နည်း”ဟု မေးကြလေသည်။ ထိုအခါ သူငယ်က-

“အောက်ချင်းရင်အောက်၊ ဥကပေါက်သည်၊
ကောင့်ရောင့်နုနယ်၊ သနားဘွယ်”

(ဃ)

ရှင်မဟာသီလဝံသအတ္ထုပ္ပတ္တိ

ဟု တစ်ခဏမျှင်းစပ်ပြလေသည်။ ဤသို့သဘာဝကျအောင် စပ်ပြသည်ကို နှစ်ခြိုက်သော မောင်ရှင်ပဉ္စင်းတို့လည်း “အံ့ဘွယ် ရှိစွာကား” ဟု ချီးကျူးကြလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၈၃၀ ပြည့်နှစ်၊ အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်လတ်သော် နတ်မီးလင်းဆရာတော်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေဘောင်သို့ ရောက်လေသည်။ သက္ကရာဇ် ၈၃၅ ခုနှစ် အသက် ၂၀ ပြည့်တွင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ ပြန်လေသည်။ ရှင်အမည်-ရဟန်းအမည်ကား “ရှင်သီလဝံသ” တည်း။

သက္ကရာဇ် ၈၅၃ ခုနှစ်၊ သက်တော် ၃၈၊ ဝါကော် ၁၈၊ ဝါရသောအခါ “ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၊ ခန်းဝါပိုင်က” ချီ “ပါရမီ တော်ခန်းပျို့”ကို ရှေးဦးပထမရေးသားစပ်ဆိုတော်မူသည်။ ထိုပါရမီတော်ခန်းပျို့သည် ပိဋကတ်သုံးပုံကိုတုံးလိုချေ ရေလို နောက်၍ ရေးစပ်သောပျို့ဖြစ်သဖြင့် အလွန်လျှင် နက်နဲ သိမ်မွေ့ပေသည်။ အရေးအသား အစပ်အဟပ်တို့ကလည်း ကျစ်လျစ်သိပ်သည်း ပညာရှင်ကြီးအားလုံးကပင် ကောင်းချီး ပေးရလောက်အောင် ကောင်းမွန်လှပေသည်။

သက္ကရာဇ် ၈၅၅ ခုနှစ်တွင် ဆရာအထံ သုံးကြိမ်တိတိ ခွင့်ပန်၍ အင်းဝနေပြည်တော်သို့ ကြွသွားရာတွင် ရှေးဦးစွာ နေပြည်တော်၏အနီး တံတားဦးအရပ်သို့ ရောက်လတ်သော အခါ “အင်းဝပြည်သို့ ဆင်ဖြူတော်ဝင်သည်” ဟု ကောလာ ဟလဖြစ်လေသည်။

သို့အခါ အင်းဝနေပြည်တော်ကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သော ရေမြေအရှင် ဘုရင်ဒုတိယမင်းခေါင် ကြားသိတော်မူ၍ သဒ္ဓါကြည်ညိုစွာ ဖြစ်တော်မူသည့်အလျောက် စစ်ကိုင်းမြို့ ထူပါရုံစေတီတော်၏ အရှေ့မြောက်ယွန်းရှိ “ရတနာဗိမာန်” မျောင်းကို ထင်လှူတော်မူသည်။

အင်းဝနေပြည်တော်သို့ ရောက်တော်မူ၍ ၃-နှစ်ခန့်မျှ အကြာ သက္ကရာဇ် ၈၅၈ ခုနှစ် နှစ်ဦးတွင် “ကြားပိတ် ကြက်သရေ အောင်မြင်စေအံ့” အစချီသော တံတားဦးတည် မင်္ဂလာစေတီတော် မော်ကွန်းကို ရေးသားတော်မူသည်။

ထိုနှစ်အတွင်းမှာပင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက ပါမီတော်ကို မည်သို့ပင် ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးငြားသော်လည်း ဆုတောင်းဦးမှ ဘုရားဖြစ်နိုင်သည်ဟု မြှက်တော်မူသည်။ ရှင်သီလဝံသ ကြားသိတော်မူရကား “ဟေမိညောင်ရွှေ၊ မုဒ္ဒဟေအောက်၊ ဆန်းကြယ်ပေါက်သား” ချီ ဆုတောင်းခန်းပျို့ကို ရက်အနည်းငယ် အတွင်းမှာပင် အပြီးအစီးရေးသားစီရင်တော်မူ၏။ ထိုအခါကျမှ “ဘွယ်အံ့သရဲ၊ ထူးကဲပါပေလည်”ဟု ရှင်မဟာသီလဝံသ၏ အမည်တော်မှ အကျော်အစော ဖြစ်သတည်း။

သက္ကရာဇ် ၈၆၃ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယမင်းခေါင် နတ်ရွာစံခဲ့၍ သားတော်ရွှေနန်းကြော့ရှင် ဘုရင်နရပတိနန်းတက်တော်မူ၏။ ထိုနှစ်တွင်ပင် ရှင်မဟာသီလဝံသသည် ယင်ရှားတွေ့ရှိရသမျှသော မြန်မာစကားပြေတို့တွင် အဦးဆုံး

(လ) ရှင်မဟာသီလဝံသအတ္ထုပ္ပတ္တိ

အဟောင်းဆုံးဟု ဆိုအပ်သော ဤ“ပါရာယနဝတ္ထု”ကို ရေးသား ပြုစုတော်မူလေသည်။

(ဘုရားသခင် သာသနာတော် နှစ်ထောင် အနှစ် ငါးဆယ့်ငါးနှစ်စေ့သောအခါ၌ ရွှေနန်းကြော့သခင် ဘုရင် နရပတိမင်းကြီး အောင်မြင်ခါ ဆယ်နှစ်စေ့လေသောအခါ၌ ပါရာယနဝတ္ထုကို စီရင်သော အခန်းကား ဤဝယ်၍ပြီးပြည့်စုံ သည်ဟု နိဂုံးစကားကိုထောက်လျှင် ၈၇၃ ခုနှစ်တွင် စီရင် သည်ဟု ဆိုဘွယ်ရှိ၏။

နောက်တစ်နှစ်ဖြစ်သော သက္ကရာဇ် ၈၆၄ ခုနှစ်တွင် လည်း တွေ့ရှိသမျှသော ရာဇဝင်ကျမ်းတို့၌ အဦးဆုံး အဟောင်းဆုံးဟူ၍ပင် ဆိုအပ်သော “ရာဇဝင်ကျော်ကျမ်း”ကို ကြိုးပမ်းပြုစုတော်မူပြန်သည်။

သက္ကရာဇ် ၈၇၂ ခုနှစ်တွင် ဘုရင်နရပတိ ရွှေနန်း အသစ်တည်ဆောက်တော်မူရာ “ရွှေလော့သွယ်ဖြူ၊ လူသုံးဦး ကို” ချီးရွှေနန်းကြော့ရှင် နန်းတည်မော်ကွန်းကို၎င်း၊ ဓမ္မပါလ ပျို့ကို၎င်း ရှင်မဟာသီလဝံသသည်ပင် စပ်ဆိုဟောပြောပြန်သည်။

ဤသို့ မြန်မာစကားပြေ၊ ဟိုကဏ္ဍာ၊ လင်္ကာ၊ မော်ကွန်း စသည်တို့ကို စပ်ဆိုရေးသားခဲ့သော မုံသောက် မာဟင် အာဇာနည်ဝင် နှစ်မဟာသီလဝံသထေရ်အရှင်သည် သက္ကရာဇ် ၈၈၀ ခြည့်နှစ် သက်တော် ၆၅၊ ပါတော် ၄၅ ဝါ အရတွင် ခန္ဓာရှင်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းပျံ့လွန်တော်မူသတည်း။

ရှင်မဟာသီလဝံသ စာတော်စာရင်း

ပျို့များ-

- (၁) ပါရမီတော်ခန်းပျို့
- (၂) တောင်တွင်းလာပျို့
- (၃) ဆုတောင်းခန်းပျို့
- (၄) သံဝေဂခန်းပျို့
- (၅) မဗ္ဗပါလပျို့၊ (ရေးဆဲ ပျံလွန်တော်မူသော
ကြောင့် တပည့်ဖြစ်သူ ပုဂံဆရာတော်က
ဆက်ရေးသားရာ ၉၁၁ ခုနှစ်၌ ပြီးဆုံး၏။)
ကမ္ဘာလောင်ပျို့၊ (စာမူ မတွေ့ချေ ကိမ်မြုပ်
နေသည်။)
- (၇) ဗုဒ္ဓပတ္တိပျို့ (ပါမိန်းပျို့ကိုပင် ဆိုလိုသည်ဟု
အချို့မှတ်သားကြသည်။)

မော်ကွန်းများ-

- (၁) တံတားဦးတည်မော်ကွန်း
- (၂) ရွှေနန်းတည်မော်ကွန်း
- (၃) ရွှေနန်းကြော့ရှင် နန်းဘွဲ့မော်ကွန်း
- (၄) မိတ္ထိလာကန်ဟော်ဘွဲ့ မော်ကွန်း (ဦးရှားကန်
ဘွဲ့ မော်ကွန်းဟုလည်း ခေါ်သည်။)

ဆုံးမစာလင်္ကာ

(သ) ရှင်မဟာသီလဝံသအတ္ထုပ္ပတ္တိ

- (၁) တိလောက-ဒွိလင်္ကာ
- (၂) ဓမ္မသမိခင်-ဒွိလင်္ကာ
- (၃) အသင်္ခါရိက၊ ဉာဏသမ္ပယော-ဒွိမေတ္တာစာလင်္ကာ

(၇၇: အဒ္ဓိပတိ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ရေးလည်း ရှိသေး၏။ ကခြားစီ ဖြစ်သည်။)

ဧကပိုဒ်ရတု -

- (၁) ဤသို့စုံစီ-ဒွိ ရှင်မဟာသီလဝံသဂုဏ်ပြရတု
- (၂) ဇာတိသန္ဓေ - ဒွိ ဒုတိယဘုရင်မင်းခေါင်ထံ သွင်းသော မေတ္တာစာရတု
- (၃) နွယ်လှပိုးတန်-ဒွိ ယန္တရားစကြာရတု

အပြည့်ခံရတု -

- (၁) မဏိဂူဟာ - ဒွိ ရတု၊ (ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက 'တရိ တူစာ' ဟု ဖြည့်သည်။)

ပိုဒ်စုံများ -

- (၁) မဏိဂူဟာ - ဒွိ ရာဇဝသကီခန်းရတု
- (၂) အမျာပဝရ - ဒွိ ပေကင်ကွင်းမြို့ဘွဲ့ရတု

တရားစာများ -

- (၁) ပါရာသနဝတ္ထု
- (၂) ရာဇဝင်ကျော်
- (၃) မဟာရဟန်းတို့

(၄) နေတ္ထိပါဠိတော်။ နိဿယဟောင်း

(၅) ဆုံးမစာ စကားပုံ

ကျောက်စာများ-

(၁) ထူပါရုံကျောက်စာ

(၂) ရတနာဖိမာန်ကျောင်းတော် ကျောက်စာ

(တကြောင်းလျှင် စာလုံးရေ ၈၀ ခန့်၊ တဘက်တွင် ကြောင်းရေ ၅၄၊ တဘက်တွင် ၃၅-ခန့် ရှိသည်။)

ဤရှင်မဟာသီလဝံသ ကာဝေကစာရင်းမှာ ပြည့်စုံပြီဟု မဆိုလိုပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိရသမျှသော စာရင်းကိုသာ မော်ပြ လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း။

***

“ဟံသာဝတီ”

(၉)

ရှင်မဟာသီလဝံသအတ္ထုပ္ပတ္တိ

ရှင်မဟာသီလဝံသ
ပါရာယနဝတ္ထု

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓဿ ။

နိခါနိ-

ဘုရားသခင်လက်ထက်၌ သဒ္ဓါကြည်ညိုသော လူ
သူတော်တို့သည်ကား သားချစ်၊ သမီးချစ်တို့ကို ဤသို့လျှင်
ဆုံးမသတတ်၊ သားယောက်ျားတို့ကိုတည်း ဆုံးမမှုသော် ကား-

ချစ်သားတို့---ရဟန်းတည်း ဖြစ်ငြားမှုကား သာရိ
ပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန် အရှင်နှစ်ပါးတို့၏ အကျင့်ကို
နည်းယူပါကုန်၊ အရှင်နှစ်ပါးတို့ကို နှိုင်းရှည့်စရာ
မူပါကုန်။

လူတည်းဖြစ်မှုကား ဝိတ္တသုကြွယ်၊ ဟတ္ထဥဝက
သီတင်းဦး ဤယောက်ျားပြတ် နှစ်ဦးတို့၏ အကျင့်ကို
နည်းယူပါကုန်ဟု ဆုံးမ၏။

သားမိန်းမကိုတည်း ဆုံးမမှုကား-

ချစ်သမီးတို့--- ရဟန်းတည်း ဖြစ်ပါလေငြား
မှုကား- ခေမာ၊ ဥပ္ပလာဇဇိ၊ ရဟန္တာမိန်းမနှစ်ပါး
တို့၏ အကျင့်ကို နည်းယူပါကုန်။

လူတည်းဖြစ်ငြားမှုကား- ခုဇုတ္တရာ တကာမ
ကဲ့သို့၎င်း၊ ပေဠကဏ္ဍကပြည်၌ နန္ဒမာတာတကာမ
ကဲ့သို့၎င်း ဖြစ်ပါချင်၏။ မိန်းမမြတ်နှစ်ပါးတို့၏ အတု
ကို သင်ပါ ကုန်ဟု ဆုံးမ၏။ ဤသို့လျှင်မြတ်သောအမျိုး
တို့သည် သားသမီးတို့ကို ဆုံးမစရာပုံမကုန်သတတ်။

၁။ ရဟန္တာယောက်ျားနှစ်ယောက်

၂။ ရဟန္တာမိန်းမနှစ်ယောက်

၃။ လူအရိယာသူမြတ် ယောက်ျားနှစ်ယောက်

၄။ လူအရိယာသူမြတ် မိန်းမနှစ်ယောက်

ဤအရိယာသူမြတ် ရှစ်ယောက်သောသူတို့ကို ပုံမ
၍ သားသမီးတို့အား ဆုံးမပေးစရာ ပြုကုန်သည်ဟူ၏။

*****

ရဟန်းပြုသူတို့ နည်းယူ လိုက်နာရန်
အခဏ်း(၁)

အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်
အတိတ်ဝတ္ထု

၁- အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဗျာဒိတ်ခံတော်မူရခြင်း
အကြောင်း

ဤသူမြတ်ရှစ်ယောက်တို့ကျင့်သော ဆုတောင်း
ပတ္ထနာ အမူအရာကား ဤသို့တည်း။

ဤဘဒ္ဒကပ် ကမ္ဘာမှ ကမ္ဘာတသိန်း အသင်္ချေထက်၌
အနာမဒဿီမည်သော ဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ အရှင်
သာရိပုတ္တရာကား တနေ့တွင်သော် အသပြာငွေအတိ ဆယ်
တင်းဝင်၍ ဆယ်တင်းအသုံးအစွဲထုတ်သော ပုဏ္ဏားအမျိုး
၌ဖြစ်၍ “သရဒလုလင်”ဟု အမည်တွင်၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်
ကား တနေ့တွင်သော် အသပြာငွေ ငါးတင်းဝင်၍ ငါးတင်း
အသုံးအစွဲထုတ်သော အသည်သူကြွယ်အမျိုး၌ဖြစ်၍
“သီရိဝမုနသူကြွယ်”ဟု အမည်တွင်၏။

သရဒလုလင်နှင့် သီရိဝမုနသူကြွယ် ဤနှစ်ယောက်
ကား ငယ်ကလျှင် အချစ်ဖြစ်ကြ၍ ကစားဘော်တည်း။ သရဒ
လုလင်ကား ခမည်းတော်လွန်လေလျှင် ခမည်းတော် ဥစ္စာ
ပရိက္ခရာကို သိမ်းပကား၏* သုမေဓာလုလင်ကဲ့သို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာ
အရပ်၌နေလျက် အကြံရ၍ “ဤမျှလောက်သောဥစ္စာကား

* သိမ်းပကား၏ = သိမ်းပိုက်-သိမ်းမြန်း သိမ်းဆည်း၏။

ရှိရစ်သတည်း။ ဥစ္စာရှင်များကား မရှိကုန်ပြီတကား၊ ငါလည်း ဥစ္စာကိုစွန့်၍ သွားရအံ့သည်၎င်းတကား၊ သေဘေးမှ လွတ်ရအံ့သော အကြောင်းကိုလျှင် ငါရှာအံ့” ဟု ခင်ပွန်း သီရိဝဗ္ဗနုကို တိုင်ပင်လေသတတ်၊ သီရိဝဗ္ဗနုလည်း ရဟန်း ငါမပြုတတ်အားခဲ့၊ ငါ့ခင်ပွန်းလျှင် ရဟန်းပြုလေကာမူဟူ၏။ သရဒလူလင်လည်း “သံသရာသို့ သွားသောသူသည်လျှင် အဖော်ရှာမူ၍ သွားဘူးသသူ ရှိတုံအံ့လော၊ မိမိပြုသော ကောင်းမှုကိုသာတည်း အဖော်မူ၍ သွားတုံအံ့”ဟု ဥစ္စာရတနာ ရှိသမျှကို တိုက်တာလှစ်၍ကုန်အောင် စွန့်ခဲ့ပြီးမှ ရသေ့ မူလေ၏။ ရသေ့ဖြစ်တပြီးကား “သူရုစိရသေ့”ဟု တွင်၏။ ထိုရသေ့ကို ရှေ့တည်မူ၍ နောက်ပြီး ရသေ့ပြုပါလာကုန် သည်ကား ခုနစ်သောင်းလေးထောင်လျှင် တပည့်ရသေ့ဖြစ် ကုန်သတည်း၊ သူရုစိရသေ့ကစသည် ရသေ့ဟူသမျှတို့ကား အဘိညာဉ်တန်ခိုး ဈာန်သမာပတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ချည်း၊ ကောင်းကင်သွားသော ရသေ့တို့ သစ်နက်ရေ၊ လျော်တေ အသံ ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်၍ နတ်တို့ နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာလျှင် ဖြစ်သတည်း။

ထိုအခါ အနောမဒဿီ ဘုရားသခင်ကား- “သူရုစိ ရသေ့ရှိရာ ငါသွားသဖြင့် သူရုစိရသေ့လည်း လက်ျာရံ တပည့် သားမြတ်ဆုကို တောင်းအံ့သတည်း၊ သီရိဝဗ္ဗနုသုကြွယ် လည်း လက်ဝဲရံဆုကို တောင်းအံ့သတည်း၊ ခုနစ်သောင်း လေးထောင် သော ရသေ့ဟူသမျှလည်း ရဟန္တာဖြစ်ကုန်အံ့ သတည်း”ဟု မြင်တော်မူ၍ သူရုစိရသေ့ရှိရာ တယောက်တည်း သွားတော်

မူလေ၏။ သုရုစိရသေ့မြင်စဉ်လျှင် ကောင်းကင်မှ သင်္ကဏ်
မြေ၌ရပ်တော်မူလေ၏။

သုရုစိရသေ့လည်း ဗေဒင်၌ လက္ခဏာကျမ်းဂန်ကို
မှီသောအားဖြင့် “ဤသူမြတ်ကား- မချွတ်လျှင် သဗ္ဗညုတ
ဘုရားတည်း”ဟု သိ၍ ခရီးဦးကြိုဆိုလျက် တင့်အပ်စွာ နေရာ
တော်ခင်း၍ နေစေ၏။ တပည့်ရသေ့များလည်း တောဝယ်
သစ်သီးယူချေ၍ရပြီးသော် ဆရာရသေ့အထံသို့ရောက်လာ
ကုန်၏။ ရသေ့များလည်း ဆရာရသေ့ ရှိသေသည်ကို အကြောင်း
ပြု၍ ဘုရားသခင်ကို ရှိသေကုန်၏။ သုရုစိရသေ့လည်း
ဆွမ်းဘုန်းပေးခါတန်လတ်သော် သစ်သီးဖြင့် ဘုရား သခင်ကို
လုပ်ကျွေး၏။

ဘုရားသခင်လည်း “တပည့်သား လက်ျာရံ လက်ဝဲရံ
နှင့်အကွ * သယံအပေါင်းလာစေသတည်း”ဟု ကြံတော်မူ
၏။ ထိုအခါလျှင် ဘုရားသခင် လက်ျာရံ လက်ဝဲရံဖြစ်သော
အဂ္ဂသာဝကတို့သည်ကား-ရဟန္တာအသိန်းနှင့်အကွ ရောက်လာ
ကုန်၏။ သုရုစိရသေ့လည်း တပည့်ရသေ့တို့ကို အဆင်းအနံ့နှင့်
ပြည့်စုံသော ဆန်းကြယ်သောပန်းတို့ကို တန်ခိုးဖြင့် တခဏခြင်း
ယူလေစေ၍ တပည့်သားတော် ရဟန်း အသိန်းနှင့်အကွသော
ဘုရားသခင်အားမြတ်သော ပန်းနေရာကို ခင်း၏။ ဘုရားသခင်
နေရာကား-တယူဇနာ ဟူ၏။ လက်ျာရံ လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝက
နှစ်ယောက်နေရာကား သုံးဂါဝုတ်ရှိ၏။ တပည့်သားတော်
အကြီးနေရာကား ယူဇနာခွဲ သယံနော+အဆုံး၏နေရာကား
တညသဘ ဟူ၏။

---

* အကွ= တကွအတူ

သယံနော=သံဃာနာမ အ- ယ်ဆုံးသံဃာ

သုရုစိရသေ့ကား ပန်းနေရာ၌နေသော အနောမဒဿီဘုရားကို လက်အုပ်ချီလျက် ဤသို့ချီးမွမ်း၏ ၊ “သဗ္ဗညုတရားမင်းဘုရား---သမုဒြာရေကို ခွက်ကွန်းစာနှင့် ချင့်တွက်သော်လည်း ချင့်တွက်နိုင်ရာ၏ ၊ အရှင် ဘုရားသိတော်မူသော ကျေးဇူးပညာတော်ကိုသော်ကား မချင့်တွက်နိုင်ရာ၊ မြေကြီးအလုံးစုံကိုစင်းချိန်ခွင်နှင့် ချိန်ငြားအံ့ ချိန်နိုင်ရာ၏ ၊ အရှင်ဘုရားပညာတော်ကိုသော်ကား မချိန်နိုင်ရာသလျှင်ကတည်း ၊ ဤကောင်းကင်ပြင်အလုံးကို ကြိုးလက်သစ်ဖြင့် တိုင်းထွာနိုင်အံ့ထင်၏ ၊ အရှင်ဘုရား ပညာတော်ကိုသော်ကား မတိုင်းထွာနိုင်သလျှင်ကတည်း ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် မြင်းမိုရ်တောင်ကို အနုမည်သော မြူရီရီ အမ္ဘုပြု၍ ပညာတော် ကုဋေတသိန်းစေ အနုမြူရီတလုံးကို ကန်နှုတ်ထားသော်လည်း မြင်းမိုရ်တောင်အလုံး ကုန်လေရာ၏ ၊ အရှင်ဘုရား ပညာတော်ကားထိုသို့ ကျုံးချသော်လည်း အတိုင်း အရှည်မရှိ သလျှင်ကတည်း ၊ မြင်းမိုရ်တောင်၊ သမုဒြာရေ၊ မြေကြီး၊ ကောင်းကင် ဤလေးပါးတို့သည်ကား ဘုရားသခင် ပညာတော်တွင် ဥပမာမထိုက်သလျှင်ကတည်း” သုရုစိရသေ့ကား အနောမဒဿီ ဘုရားသခင်တွင် ပန်းနေရာ ပူဇော်၍ ဤယခု ဆိုခဲ့ပြီးသော ချီးမွမ်းခြင်းလေးပါးဖြင့် ချီးမွမ်းသတည်း။

မြတ်စွာဘုရား ပန်းနေရာ၌ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်လျှင် နေတော်မူ၏။ သုရုစိရသေ့လည်း ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်လျှင် ပန်းထီးကိုလျက် ဘုရားသခင်ကို ကာ၍နေ၏။ အနောမဒဿီဘုရားမြတ်စွာလည်း “ဤရသေ့အား အကျိုးများစေ”ဟု နိရောဓသမာပတ် * ခုနစ်ရက် ဝင်စားတော်မူ၏။ အဂ္ဂသာဝက

* နိရောဓသမာပတ် = စိတ်၊ စေတသိက်၊ စိတ္တဇရုပ်များ ချုပ်ငြိမ်းအောင်ပြုခြင်း။ (၎င်းသမာပတ်ကို ဈာန်ရသော အနာဂါမ်နှင့် ရဟန္တာတို့သာ ဝင်စားနိုင်သည်။)

နှစ်ယောက်အစရှိသော တပည့်သားတော်များလည်း သမာပတ် ဝင်စားကုန်၏။ ရသေ့များတို့ကား အခါတန်လျှင် သစ်သီးဝလံ ရှာ၍စား၏။ သုရုစိရသေ့သော်တမူကား ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးလျှင် အစာမစားဘဲ နှစ်လိုခြင်း ချမ်းသာခြင်းဖြင့် လွန်၏။

အနောမဒဿီ ဘုရားသခင်လည်း လက်ျာရံ ဖြစ်သော တပည့်သားတော် နိသဘထေရ်အရှင်ကို “ရသေ့တို့အား ပန်းနေရာ အနုမောဒနာ ဟောပေ” ဟု တိုက်တွန်း၏။ အရှင် နိသဘထေရ်လည်း အနုမောဒနာပြု၏။ လက်ျာရံ အနုမောဒနာ ပြုပြီးသောအဆုံး၌ လက်ဝဲရံ အနောမ ထေရ်အရှင်ကို “ရသေ့တို့အား တရားဟောပေ” ဟု တိုက်တွန်း၏။

အရှင်အနောမ ထေရ်လည်း တရားဟောပေ၏။ [အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါးဟောသောအခါ တယောက်မျှ မကျွတ်၊ ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူလေ၏။] ခုနစ်သောင်း လေးထောင်သော ရသေ့များတို့လည်း ရဟန္တာ ချည်းဖြစ်ကုန်၍ ဧဟိဘိက္ခု ခေါ်တော်မူ၏။ သုရုစိရသေ့သော်တမူကား နှလုံးကွက် * သောကြောင့် ရဟန္တာမဖြစ်။ နိသဘထေရ် အရှင်သည် ပန်းနေရာ အနုမောဒနာဟောလျှင် “နောင်အခါ ဘုရားလက်ထက်၌ အရှင်ထမ်းသော ဂန်ကဲ့သို့ ငါထမ်းချင် ၏” ဟု အကြံရှိသတည်း။ ထိုသို့ အကြံကွက်သောကြောင့် တပည့်ရသေ့များနှင့်အတူ အလျင်မကျွတ်သတည်း။

[   ] ခ-မူ၌သာပါ၍ က-မူ၌မပါ။
* နှလုံးကွက်- ဟောကြားအပ်သော တရားတော်၌ စိတ် နှလုံးမသက်ဝင်။
(တရားတော်၌ စိတ်မဝင်စားမှု၍ နိသဘ ထေရ်ကဲ့သို့ လက်ျာရံ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်လိုခြင်း၌သာ စိတ်စောနေခြင်းကြောင့် တရားတခြား စိတ်တခြား ဖြစ်နေသောကြောင့် ခိုလိုသည်။)

သုရုစိရသေ့လည်း “အရှင်ဘုရားအနီး၌နေသော ပန်းအနုမောဒနာပြုသော အရှင်ကား အဘယ်အရှင်နည်း”ဟု မေး၏။ အနောမဒဿီ ဘုရားမြတ်စွာလည်း “ငါဟောသော ဓမ္မစကြာတရားကို ငါနှင့်အတူ ဟောတတ်သည့် တပည့်သား ကြီး ဖြစ်ရာသော သာဝက ပါရမီဉာဏ်ကို အပြီးတိုင်၍ သစ္စာ လေးပါး၏ အနက် တဆယ့်ခြောက်ပါးတို့ကို သိမြင်ပြီးသော သာသနာတွင် အဂ္ဂသာဝကဖြစ်သော နိသဘထေရ်မည်၏” ဟု ကြားတော်မူလေ၏။ သုရုစိရသေ့လည်း “ခုနစ်ရက်တိုင် တိုင် ပန်းထီးကာသော ကောင်းမှုဖြင့် တပါးသော သိကြား ဗြဟ္မာ အဖြစ် ဆုကို အကျွန်မတောင်း၊ နောင်သောအခါ၌ နိသဘ ထေရ်ကဲ့သို့ ဘုရားသခင် တစ်ဆူ၏ တပည့်သားမြတ် ဖြစ်လေ ချင်၏”ဟု ဆုတောင်း၏။

အနောမဒဿီဘုရားလည်း ဆုတောင်းတိုင်း ပြည့်စုံ လတ်သည်ကိုမြင်၍ “တသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း လွန်လေ သောအခါ၌ ဂေါတမဘုရားဖြစ်လတ်၊ ထိုဘုရား၏ လက်ျာရံ သာရိပုတ္တရာဖြစ်လတ်၊ ပန်းနေရာပူဇော်၍ ပညာကို ဤသို့ ချီးမွမ်းဘူးသောအားဖြင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်အောင်လျှင် နတ်ပြည်၌သာ အဖြစ်တပါး မလားလျှင်းပဲ ဓမ္မလျော်ရလတ် သတည်း။ နတ်မင်းကြီးအဖြစ် တထောင်စေ့အောင်ဖြစ်၍ နတ်ပြည်ကို အစိုးရလတ်၊ စကြာဝတေးမင်းအဖြစ်လည်း တထောင်စေ့အောင် ဖြစ်လတ်၊ ပဒေသရာဇ်၊ ဒီပရာဇ် အဖြစ်သော်ကား မရေမတွက်နိုင်အောင် ဖြစ်လတ်၊ အဆုံးငွန် သော အဖြစ်၌ကား ဂေါတမဘုရား၏ လက်ျာရံ သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်၍ ပညာကြီးသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ရလတ်၊ သမုဒြာဓရ

တံပိုးတို့သည် မရေတွက်နိုင် အတိုင်းအရှည် မရှိသကဲ့သို့၊
ဟိမဝန္တာ၌ရှိသော သလဲး၊ သမုဒြာ၌ရှိသော သလဲးတို့သည်
အတိုင်းအရှည် မရှိ မရေတွက်နိုင်သကဲ့သို့၊ သာရိပုတ္တရာ၏
ပညာလည်း အဆုံးမရှိသည် ဖြစ်လတံ့သတည်း။” ဤသို့လျှင်
သုရုစိရသေ့အား ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူပေ၍ ကောင်းကင်ပြင်ဖြင့်
ကျောင်းတော်သို့ ကြွတော်မူလေ၏။

၂- အရှင်မောဂ္ဂလာန်အလောင်း အနောမဒဿီဘုရားထံ
ဗျာဒိတ်ခံတော်မူရခြင်းအကြောင်း

သုရုစိရသေ့လည်း ခင်ပွန်းသီရိဝဗ္ဗနုသုကြွယ်သို့
“အနောမဒဿီ ဘုရားသခင်အထံ၌ အဂ္ဂသာဝက ဆုတောင်း
သောအဖြစ်ကို ကြားလေစေ၏။ ငါ့ခင်ပွန်းလည်း လက်ဝဲရံဆုကို
တောင်းလေလော့” ဟု မှာလိုက်၏။ သုရုစိရသေ့လည်း ကိုယ်တိုင်
လာ၍ သီရိဝဗ္ဗနုသုကြွယ်ထံသို့သွား လေ၍ အနောမဒဿီ
ဘုရားသခင်ကိုတွေ့သည်မှစ၍ တပည့်သားကုန်အောင် ရဟန္တာ
ဖြစ်သည်၊ အဂ္ဂသာဝကဆုကို မိမိတောင်းသောအကြောင်းကို
ခင်ပွန်းသုကြွယ်အား ကြားပေ၏။ ငါ့ခင်ပွန်းလည်း လက်ဝဲရံ
ဆုကို တောင်းလော့ဟု ဆုတောင်းတိုက်တွန်း၏။

သီရိဝဗ္ဗနုသုကြွယ်လည်း ဘုရားသခင်အား ပူဇော်
သကာပြုလိုသောငှါ ရှစ်မင်းပယ် * စားလောက်သော မြေ
အရပ်ကို တန်းဆာဆင်၏။ ကြာညိုပန်းအတိ မိုးသောမဏ္ဍပ်
ကန္တားပြု၍ သုရုစိရသေ့ကို ဆွမ်းဘိတ်စေလိုက်၍ တပည့်

---

* ရှစ်မင်းပယ် - တဆဲ့တစိတ်သည် တအမွဏမည်၏။ လေး အမွဏ
မျိုးကြွလောက်သောအရပ်သည် တပယ်မည်၏။ ထိုပယ်ဖြင့် ရှစ်ပယ်
ရှိသောအရပ်။

သားတော် သယံနှင့်တကွသော အနောမဒဿီဘုရားအား
မဏ္ဍပ်ကန္ဓာ၌ မြတ်သောလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် လုပ်ကျွေး၍
သင်္ကန်း အလို့ငှါ မွန်မြတ်စွာသော ပုဆိုးပရိက္ခရာများစွာလှူ၍
ခုနစ် ရက်တိုင်အောင်လျှင် ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၏။ “နောင်သောအခါ
ဂေါတမဘုရားသခင်၏ လက်ဝဲရံ ဖြစ်ချင်၏”ဟု ဆုတောင်း
၏။ အနောမဒဿီဘုရားလည်း “ဂေါတမဘုရားသခင်ဖြစ်
လတ်သောအခါ လက်ဝဲရံဖြစ်လတံ့သတည်း”ဟု ဗျာဒိတ်
ကြားတော်မူပေ၏။ သီရိဝဗ္ဗနုသုကြွယ်ကား ထိုအဖြစ်၌
အသက်ရှည်သရွေ့ ကုသိုလ်ပြုသော် နတ်ပြည်သို့ဖြစ်လေ ၏။
သုရုစိရသေ့သော်တမူကား ဈာန်သမာပတ်တရား၏ အာနုဘော်
အားဖြင့် ဗြဟ္မာပြည်သို့ ဖြစ်လေ၏။

| သုရုစိရသေ့ကား သံသရာဝယ်ကျင်လည်၍ အဖြစ်
ငါးရာမျှလောက် ကြွယ်ဝချမ်းသာစွာသော ပရိက္ခရာဥစ္စာ
တို့ကိုစွန့်၍ ရသေ့ရဟန်းပြုဘူးသည်ဟူ၏။ သီရိဝဗ္ဗနု
သုကြွယ်လည်း သုရုစိရသေ့ကဲ့သို့၎င်း၊ အဖြစ်ငါးရာမျှ လောက်
ဥစ္စာစည်းစိမ်ကိုစွန့်၍ ရသေ့ရဟန်းပြုဘူးသည်ဟူ၏။

=====

အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလာန် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု
၃။ အရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်းဥပတိဿနှင့် ရှင်မောဂ္ဂ
လာန်အလောင်းကောလိတတို့ ဖွားခြင်းအကြောင်း

သုမြတ်နှစ်ယောက်တို့သည်ကား ကမ္ဘာကြီးတသချေ
နှင့် တစ်သိန်းလွန်၍ ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာထက်၌ ငါတို့ဘုရား

သခင်ဂေါတမဖြစ်တော်မမူမီ ရှေးဦးစွာ၌ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အနီး ဥပတိဿမည်သောရွာ၌ ရူပသာရိပုဏ္ဏေးမဝမ်း၌ သုရုစိရသေ့ ပဋိသန္ဓေနေလှ၏။ ထိုသုရုစိ ပဋိသန္ဓေနေသောနေ့၌ ၎င်းလျှင် သီရိဝဗ္ဗနသုကြွယ်လည်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏အနီး ကောလိတမည်သောရွာ၌ မောဂ္ဂလီမည်သော ပုဏ္ဏေးမဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေယူလှ၏။ ဖွားသော်လည်း အတူဖွားကြကုန်၏။ ထိုသူမြတ်တို့ မိဖနှစ်ပါးတို့သည်လည်း အမျိုးခုနစ်ဆက် ကလျှင် အစဉ်မပြတ် အချစ်အခင်သဟဲ မိတ်နှင်နှင်ဖြစ်ကြ ကုန်သတတ်၊ ဥစ္စာလည်း ကုဋေငါးရာနှင့် ကုဋေခြောက်ဆယ် နှင်နှင် ကြွယ်ဝ ကြ၏။

သတို့သားနှစ်ပါးတို့ကိုဖွား၍ အမည်ပေးသောအခါ သုရုစိရသေ့ကား ရူပသာရိပုဏ္ဏေးမသားဖြစ်၍ ဥပတိဿမည် သောရွာ၌ အကြီးဖြစ်ရကား လူအမည်ကား “ဥပတိဿ”ဟု ရွာမည်တွင်၏။ ရဟန်းဖြစ်တပြီးကား မယ်တော်အားဖြင့် “သာရိပုတ္တရာ”ဟု တွင်၏။ အရှင်တစ်ယောက်အလောင်းကို ကောလိတရွာ၌ အကြီးအမျိုးသားဖြစ်သောကြောင့် “မောဂ္ဂလာန်”ဟု တွင်၏။ ဥပတိဿသတို့သားကား အဆင်း အနံ့နှင့်ပြည့်စုံသော ပန်းနေရာ ပန်းထီးလှူဘူးသောကြောင့် လိပ်သရွေ့ပွင့်အဆင်းကဲ့သို့ ကိုယ်၏အဆင်းအဝါ တင့်တယ် ၏။ ကောလိတသတို့သားကား ဆုတောင်းဦးသောအခါ မဏ္ဍပ်ကနွားကို ကြာညှိပန်းဖြင့် မိုးဘူးသောကြောင့် ကြာညှိ အဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းအဝါညှိ၏။ ရဟန်းဖြစ်ပြီးသောအခါ လည်း တိမ်ညိုထစ်သကဲ့သို့ တန်ခိုးအရာ၌ ကြိမ်းပတတ်သည် ဟု ချီးမွမ်းစရာဖြစ်သတည်း။

ဥပတိဿသတို့သား ခမည်းတော်အမည်ကား ဝင်္ကန္တ
ပုဏ္ဏားဟု တွင်၏။ မယ်တော်အမည်ကား ရူပသာရီ ပုဏ္ဏားမဟု
တွင်၏။ သံသရာတွင် ရဟန္တာခုနစ်ယောက်အမိ ဖြစ်ဘူး
သည်ဟူ၏။ သားချင်းခြောက်ယောက်ရှိ၏။ ညီတော်
သုံးယောက်။

(၁) ဥပသေနဟု တယောက်။

(၂) စုန္ဒဟု တယောက်။

(၃) ရေဝတဟု တယောက်။

ဤသုံးယောက်တည်း၊ နှမတော် သုံးယောက်ကား-
ဇာလာ၊ ဥပဇာလာ၊ သိသုပဇာလာ * ဟု သုံးယောက်တည်း။

ဤသတို့သား နှစ်ယောက်တို့ကား ဗေဒင်အတတ်
ပညာကို အပြီးအစီးတိုင်အောင်သင်၍ တတ်ကုန်သည်ချည်း၊
ဥပတိဿလုလင် သွားလာသမျှအခါ၌ ရွှေထမ်းစင်စီး ငါးရာ
နောက်လိုက်ပါ၏။ ကောလိတလုလင် သွားလာသမျှအခါ၌
ကား- အဿဇာနည်မြင်းကသော ရထားစီးငါးရာ နောက်
လိုက်ပါ၏။

=====

၄။ ဥပတိဿနှင့် ကောလိတသတို့သားတို့ တောင်ထိပ်
သဘင်ပျော်ရွှင်ရာ၌ သံဝေဂရခြင်းအကြောင်း

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နှစ်တိုင်းလျှင် တနှစ်တခါ တောင်ထိပ်
သဘင်ဟု ပွဲကြီးဖြစ်သတတ်၊ လုလင်နှစ်ပါးတို့ သည်လည်း
ဆုလပ်သပ်ပကာ ပေးကမ်းဖွယ်ကို ဆုလပ်ပေးလျက် ထိုသဘင်

* ဇာလာ၊ ဥပဇာလာ၊ သိသုပဇာလာဟု ခမ္မ၌ပါသည်။

ကိုကြည့်ရှုသတတ်၊ ပညာရင့်သောအခါ ရောက်လတ်ရကား-
ကြည့်ရကြစဉ်လျှင် နှစ်ယောက်စုံ ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ “ဪ-
ဤသဘင်၌ ကြည့်ရှုအပ်သည်မရှိ၊ ဤ ကုန်အောင် စုံအောင်
ပွဲများအလုံး လူများသည်ကား မသေပဲနေအံ့သသူကား
တစ်ယောက်မျှမရှိ၊ သေဘေးရောက်လတ်သည်ချည်း
ကုန်အောင်စုံလျှင် သေပျောက်လတ်သည်ချည်းတကား၊
ဤသို့လျှင် သေလတ်သသူများ၏ အ၊ အရင်ကြီးစွာတို့ကို
မြင်သော် ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်၍ သေဘေးမှ လွတ်တတ်သော
အကျင့်ကိုလျှင် ရှာကောင်းစွတကား”ဟု နှစ်ယောက် စုံလျှင်
အကြံဖြစ်သတည်း။

မိမိ မိမိအကြံကို မေးကြလတ်၍ သိလပြီးသော် “
ငါတို့ကြံသော အကြံကား ကောင်းသောအကြံလျှင်တည်း၊
သေဘေးမှ လွတ်တတ်သော ကောင်းသောအကြံကို ကြံသော
သူမည်သည်ကား ရသေ့ရဟန်းအကျင့်ကိုကျင့်သောသူဖြစ်ရာ
၏။ ရဟန်းလျှင် ငါတို့ပြုကောင်း၏”ဟု ကြံကြ၍ သဗ္ဗဃ
မည်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအထံ၌ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းဖြစ်ပါကုန်၏။
နှစ်ယောက်တွင် လုလင်ငါးရာ နောက်လိုက်ပါလေ၏။

သူမြတ်အလောင်းနှစ်ယောက်ကား ပညာရင့်သော
သူချည်းဖြစ်၍ သဗ္ဗဃဒိဋ္ဌိ၏ အလိုအလက် အမှုအကျင့်ကို
စူးစမ်းလတ်သော် သေဘေးမှလွတ်လတ်သော အကျင့်
မဟုတ်သောကြောင့် အကျိုးမရှိဖြစ်ခဲ့ရကား “သေဘေးလွတ်
အောင် ဟောပိန့်သောဆရာကို ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းအပြင် ကျယ်
သောကြောင့် မချွတ်ရရာ၏”ဟု ဖွေနှည် စူးစမ်းလတ်သော်

တည့်ကျွန်းပြင်အလုံးရှာ၍ မရခဲ့ရကား ဥပတိဿကား
ကောလိတကို ဤသို့အမှတ်ပေး၏။ “ငါတို့နှစ်ယောက်တွင်
အကြင်သူသည် သေဘေးမှ လွတ်လအံ့သော အမြိုက်
တရားကို သိ၏။ သိဦးသောသူသည်လျှင် မသိပါသေးသော
သူကို ကြားစေသတည်း”ဟု ကတိကဝတ် အမြဲဆုံးဖြတ်ကြ၏။

=====

၅။ ဥပတိဿပရိဗိုဇ်သည် ရှင်အဿဇိနှင့် တွေ့ဆုံသော
အကြောင်း

ထိုသောခါ ငါတို့ဘုရားသဗ္ဗညုကား ကဆုန်လပြည့်
နေ့၌ ဘုရားအဖြစ်သို့တိုင်၍ ကဆုန်လဆုတ် တရက်ကသည်
ပြာသိုလပြည့်နေ့ တိုင်ရုံသော်လျှင် ရှစ်လဖြစ်၏။ ပြာသို လဆုတ်
တရက်နေ့လျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ အစရောက်တော်မူ
လှာသတည်း။ ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဓမ္မစကြာတရား ဟော၍
ဝါဆိုခဲ့၍ ဝါကျွတ်သတင်းထွက်တရက်၌ ပဉ္စဝဂ္ဂို ငါးယောက်၊
ယသသတို့သား၏ အဖော်အဖက်ဖြစ်သော ငါးကျိပ်ငါးပောက်၊
ဤခြောက်ကျိပ်သောသူတို့ကို ရွာကြီး ရွာငယ်တိုင်း လှည့်လည်
၍-

တရားတံခွန်ကိုဆောက်လေကုန်၊ ပစ္စည်းလေးပါး
သင်္ဂြိုဟ်၍ ကျေးဇူးတင်သော ဒါယကာတို့ကို တရား
ဟောခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်လေကုန်၊ ခရီးတကြောင်း
ကို နှစ်ယောက် မသွားလေကုန်နှင့်၊ အကွဲကွဲသွားကြ
လေ၍ မြေပြင်နဲ့လေစေကုန်၊ ဒါယကာတို့အား
ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပွားစေအောင် စီးပွားကျင့်လေကုန်။

ဟု တယောက်မကြွင်း လွတ်တော်မူလိုက်၏။

ထို့ခြောက်ကျိပ်မျှသော အရှင်တို့တွင် ပဉ္စဝိ ငါးယောက် အရှင်၏အပေါင်းဖြစ်သော အဿဇိမည်သော အရှင်ရဟန္တာ ထေရ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင် ဆွမ်းခံလာ သတည်း။ ဥပတိဿ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းကား ထိုအရှင်အဿဇိကို မြင်လျှင် “လူ့အရပ်၌ ရဟန္တာဟူသည်၎င်း၊ ရဟန္တာအကျင့် ကို ကျင့်သောသူသည်၎င်း ဤအရှင်ကဲ့သို့သော သူကိုလျှင် ဆိုသည်ဖြစ်အံ့ သတည်း” သို့ကြံ၍ “အရှင်ကား အသူ့ကိုရည်၍ ရဟန်းပြုသနည်း၊ အရှင့်ဆရာကား အသူနည်း အသူ့အဆုံးအမကိုလျှင် အရှင် ကြိုက်နှစ်သက်သနည်း”ဟု အရှင် အဿဇိကိုမေးအံ့ကြံ၍ “ဆွမ်းခံစဉ် မေးခါမဟုတ်သေး” ဟူ၍ ဥပတိဿလည်း အစဉ် တစိုက်လျှင် နောက်ပင်လိုက်၍ အရှင်အဿဇိ နေလေရာ အရပ်၌ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းတို့၏ အကျင့်သည် နေရာပျဉ်ငယ် ပါစမြဲဖြစ်သောကြောင့် နေရာ ပျဉ်ငယ်ကို အရှင်အဿဇိအား ခင်း၏။ မိမိကရား၌ ပါသောရေကိုလည်း အရှင်အဿဇိအား သုံးစွဲစေ၏။ ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီးလျှင် ယခင်ကြံတိုင်းကို အရှင် အဿဇိကို မေးလေ၏။ အရှင်အဿဇိလည်း “ငါ့ဆရာကား သာကီဝင်မင်းသား မဟာသမဏတည်း၊ ငါကား ထိုဘုရားကို ရည်၍ ရဟန်းပြု တသည်း။ ထိုဘုရား၏ အဆုံးအမကိုလျှင် ငါကြိုက်နှစ်သက်သတည်း” ဟူပေ၏။

ဥပတိဿလည်း “အရှင့်ဆရာကား အဘယ်သို့ အယူ ရှိသနည်း”ဟု မေး၏။ အရှင်အဿဇိလည်း “ပရိဗိုဇ်ရဟန်း မည်သည်ကား အယူမှားသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ ဘုရားသခင်

အဆုံးအမတော်နှင့် ဆန်ကျင်ဘက်တည်း။ ဘုရားသခင် အဆုံးအမတော်၏ အလွန်နက်နဲသော အဖြစ်ကိုလျှင် ငါပြဦး ကောင်း၏”ဟု နှလုံးပိုက်၍ ကိုယ်တော်သည် ရဟန္တာမွန်ဖြစ် လျက် ကိုယ်တော်ကိုညံ့ * “ဥပတိဿ---ငါကားအသစ်ပင် ရဟန်းပြုပါသည်။ မမြင့်သေးဖြစ်၍ ဘုရားသခင်ဆုံးမတော် ကို အကျယ်ခွဲ၍ များများမဆိုတတ် အားနိုင်ပါသေး”ဟု ဆိုပေ၏။ ဥပတိဿလည်း “အကျွန်ုပ်ကား ဥပတိဿဟု အမည်တွင် သောသူတည်း။ အရှင်တတ်အားသောအလျောက် အနည်း ဖြစ်စေ အများဖြစ်စေ ဆိုတော်မူကာမူ အထူးထူးသောနည်း အရာဖြင့်၎င်း၊ နည်းအတောင်ဖြင့်၎င်း သိအောင်မူအံ့သည် ကား အကျွန်ုပ်အစွမ်းတည်း။ အခွန်း † နည်းသည် များသည် အကြောင်းမဟုတ် အကျိုးလျှင် အကြောင်းတည်းဟု တောင်းပန် ၏။ အရှင်အဿဇိကား - တစ်ဂါထာကိုရွတ်ပေ၏။ တဂါထာ ၏ အနက်ကား- ဤသို့တည်း။

- (၁) ခန္ဓာငါးပါး တရားဟူသမျှကား- အကြောင်းအားဖြင့် ဖြစ်သည်ချည်းတည်း။
- (၂) ခန္ဓာငါးပါးအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သောအကြောင်း ဟူသည်ကား-တပ်တတ်သော ရမ္မက်တည်း။
- (၃) ထိုအကြောင်းအကျိုးတရားတို့၏ ချုပ်ရာကား- အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်း။

* ညံ့၍ = ရဟန္တာဖြစ်လျက် မဖြစ်သကဲ့သို့ တရားကို ဟောနိုင်စွမ်း ရှိလျက် မရှိသကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကိုညံ့ရာ နဲ့ရာ၌ထားရှိ။

† အခွန်း= ပုဒ်ပါဌ်စကားအခွန်း။

(၄) ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သည်ကား- မဂ္ဂင်တရား ရှစ်ပါးတည်း။

ဤသို့လျှင် အကျိုးခန္ဓာငါးပါး၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးကိုဖြစ်စေ တတ်သော တပ်ခြင်းရမ္ပက်၊ ခန္ဓာငါးပါးချုပ်ရာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သော မဂ္ဂင်တရား၊ ဤလေးပါး သော သစ္စာကိုပြု၍ ဟဂါထာဖြင့် သေဘေးလွတ်ရာ နိဗ္ဗာန် ရောက်ရာသည်ကို အဿဇိအရှင်ဟောပေ၏။ ဥပတိဿလည်း အဿဇိ အရှင်ဟောသော တဏှိယမကုန်မီ ပိုဒ်လေးပိုဒ်တွင် အစနှစ်ပိုဒ်ကို ကြားစဉ်လျှင် သေတာပတ္တိမဂ်ရလျှင်း၏၊ အဆုံး နှစ်ပိုဒ်၌ကား- သောတာပတ္တိဖိုလ်တည်၍ သောတာပန်ဖြစ်၍* လျှင် ကြားနာရ၏။

ဥပတိဿ ဤလိုကြံ၏။ “နှစ်ပိုဒ်ဟောလျှင် သောတာ ပတ္တိမဂ်ရပြီးတကား၊ အဆုံးနှစ်ပိုဒ်ဟောလတ်သောအခါ သကဒါ ဂါမိမဂ်ရကန်လျက် မရဲ့တကား၊ ကြာတင်ကောင်းသော အကြောင်းရှိအံ့သတည်းဟု နှလုံးပိုက်၍” အရှင်---ဤဂါထာ သာ ဟောတော်မူ၊ ဤထက်အလွန် ဟောတော်မမူနှင့်ဦး”ဟု မြစ်၏။ ထိုခဏလျှင် အရှင်အဿဇိနောက်လိုက်လျှင်းလေ ကောင်းလျက် ကောလိတလူလင်ကို တတိကဝတ် ဆိုပေသဖြင့် အရှင်ကို ကြွလေစေဦး၍ အဆွခင်ပွန်းအထံသို့ ကတိကဝတ် ကို ဖြေခံသောငှာ သွားပေ၏။

* သောတာပန်ဖြစ်လျှင်း၏ - ဟု ခ-ပုဒ်ပါရှိ၏။

၆- ဥပဟိဿသည် ကောလိဝအား ဟတိကပတ်အတိုင်း ပြန်ကြားခြင်းအကြောင်း

ကောလိဝလည်း ခင်ပွန်းဥပဟိဿလာသော အခြည်
အဝါ* ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်ကိုမြင်၍ တရားအထူးရပြီးသော
အဖြစ်ကို မေးလေ၏။ ဥပဟိဿလည်း ရှေးဟုဝန်ခံ၍ အဿဇိ
အရှင်ဟောသော ဂါထာကို၎င်း၊ သစ္စာလေးပါးကိုပြလျက်
ဆိုပေ၏။ ကောလိဝလည်း ဂါထာအဆုံး၌ သောတာပန်ဖြစ်
လျှင်း၏။ ဤသုမြတ်အလောင်းနှစ်ယောက်ကား ဆရာဖြစ်ပါ
သော သဗ္ဗယဒိဋ္ဌိကိုလည်း ပါသာမူကား ခေါ်ပေခဲ့အံ့ဟု လိုက်လို
အောင် ဆရာကိုနှိုးဆော်၏။ ဆရာသဗ္ဗယဒိဋ္ဌိလည်း “ငါတို့
ရည်းဖြစ်ပြီးလျက် ဂေါတမ တပည့်ဖြစ်၍ လောင်းဒိုးအဘယ်
သို့ ဖြစ်လေဟောင်းအံ့နည်း”ဟု ဆောင်ပြောပြီးသောစကားကို
ပစ်ပယ်လေ၏။ သုမြတ်အလောင်းနှစ်ယောက်ကား ခုံးမနာ
သော နှစ်ရာဇ်ကိုးပါးလောက်သော တပည့်များနှင့်အတူ
ဘုရားသခင်အထံတော်သို့ ရောက်လေ၏။

ထိုအခါ၌ ဘုရားသခင်ကား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ရောက်
၍ ဝေဠုပန်ကျောင်းတွင် လခွဲမျှလောက်နေတော်မူပြီး
သတည်း။ ကဆုန်လပြည့် ဘုရားဖြစ်သောနေ့ကလည်း ပြာသိုလ်
လပြည့်ကိုင်လသောခါ ရသေ့တစ်ကောင်ကို ချွတ်တော်မူ၍
ပြာသိုလ်လဆုတ်တစ်ရက်နေ့၌ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်၍
ခန့်ပြီးကြိုဆိုသော ဝိမ္ဘီလာရင်းကြီးအား နာမရဇကတ်ကို
ဟောတော်မူပေသဖြင့် ချွတ်တော်မူ၍ ဝေဠုပန်ကျောင်းတော်၌

* အခြည်အဝါ - သွယ်သွယ်မျှင်မျှင် မှေးမှေးထင်သော အရိပ် အရောင်

ပြာသိုလ်ကွယ်နေ့တိုင်အောင် ရှိတော်မူလှာပြီးသတည်း။ တပို့တွဲလဆန်းတရက်နေ့သည်ကား သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလာန်အလောင်းသူမြတ်နှစ်ယောက်တို့သည် ဘုရားသခင်အထံသို့ ရောက်လှာသတည်း။ ထိုရောက်လှာသနေ့လျှင် နောက်၌ ပါသော တပည့်သားနှစ်ရာငါးကျိပ်တို့သည် ရဟန္တာဖြစ်လျှင်းသတည်း။ နှစ်ရာငါးကျိပ်နှင့်အကွ သူမြတ်အလောင်း နှစ်ယောက်ကို ဧဟိဘိက္ခုခေါ်တော်မူ၍ ရဟန်းပဉ္စင်းအတိ ဖြစ်လျှင်းစေသတည်း။

ဤသို့ နှစ်ရာငါးကျိပ်နှင့်အကွ ရဟန်းပဉ္စင်းဖြစ်ကြပြီးမှ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကား ရဟန်းဖြစ်၍ ခုနှစ်ရက်မှ ရဟန္တာဖြစ်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာကား-ရဟန်းဖြစ်သနေ့မှ လခွဲမြောက်ပြီး တပို့တွဲလပြည့်နေ့သည်လျှင် ရဟန္တာဖြစ်သတည်း။ တပည့်သားမြတ်ဖြစ်၍ ကသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းစင် ပါရမီဖြည့်သော အကြောင်းကုသိုလ် အရာကျယ်စွာခဲ့ရကား အရှင်တို့ ကျွတ်တန်သော ပညာညွှတ်တော်သည် မြတ်လွန်းစွာသည် ဖြစ်ခဲ့ရကား မင်းတို့ကို တန်ဆာဆင်သည့်အရာ အစီအရင်များသကဲ့သို့ အလျင်မကျွတ်ဘဲ နှေးနှေးလျှင် ကျွတ်သတည်း။

၇။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်အား ငိုက်မျဉ်းခြင်းပယ်ပျောက်
နည်းကို ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်း

အရှင်နှစ်ပါး ကျွတ်တော်မူသောအရာကား ဤသို့
တည်း။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကား-ရဟန်းဖြစ်တော်မူသောနေ့က
စ၍ ရဟန္တာဖြစ်တန်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို လုံ့လအားတုတ်
လွန်း၍ အိပ်မွေ့ငိုက်မျဉ်းခြင်းပြင်းသဖြင့် မခံ့ပဲဖြစ်လာ
သတည်း။

ထိုအကြောင်းကို ဘုရားသခင် သိတော်မူ၍ အရှင်
မောဂ္ဂလာန်ရှိရာ သွားတော်မူလေ၍ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။
“မောဂ္ဂလာန်---ကိုယ်တည်းမခံ့မူကား ဤသို့ဆင်ခြင်လော့။

(၁) ငါ့ကို အိပ်မွေ့ငိုက်မျဉ်းသည်ဟုကားဟု ကိုယ်ကို
တော်အားသော်လည်း အိပ်မွေ့ငိုက်မျဉ်းခြင်း
ပျောက်၏။

(၂) သင်ပြီး ဟတ်ပြီးသော အကြားအမြင်ကို အဖန်
ဟလဲလဲဆင်ခြင် ကြံစည်သော်လည်း အိပ်မွေ့ငိုက်
မျဉ်းခြင်း ပျောက်၏။

(၃) သင်ပြီး ဟတ်ပြီးသော အကြားအမြင်ကို ကြားမြင်
တိုင်းတော် အကျယ်ချဲ့သော်လည်း မအိပ်မွေ့။

(၄) ကိုယ်လက်နားပါးတို့ကို အဖန်ဟလဲလဲ သုံးသပ်
သော်လည်း မအိပ်မွေ့။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ , အရှင်မောဂ္ဂလာန်ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု၊ ခု

(၅) မထိုင်ပဲလဲတုံ၍ ရေဖြင့်မျက်စိကိုသပ်ပြီးမှ အရုပ်
မျက်နှာကို မျှော်ကင်းရှာ၍ နက္ခတ်တာရာကြယ်လ
တို့ကို ရှုသော်လည်း မအိပ်မွေ့။

(၆) အမှိုက်မှောင်မရိုစေးဝဲ လင်းစေသော်လည်း မအိပ်
မွေ့။

(၇) လက်ဝဲနံတောင်းဖြင့် အိပ်မွေ့မှုကား နှလုံးကို
ဆောက်တည်လျက် လက်ျာနံတောင်းလှည့်ဘိ။

(၈) လက်ျာနံတောင်းဖြင့် အိပ်မွေ့မှုကား လက်ဝဲနံ
တောင်းဖြင့် ပြန်ဘိ။

(၉) ဤသို့လျက်ပင်တည်း အိပ်မွေ့ငြားမှုကား အလျှင်
နိုးအံ့၊ မကြာဟု နှလုံးဆောက်တည် အိပ်ပျော်လေ
ခြင်းကိုလည်း ချမ်းသာဟု နှစ်သက်အားရ အနှစ်
သာရ မမှတ်သည် ဖြစ်လတ်။

ဤသို့ ငါဆိုတိုင်းမှတ်မှုကား အိပ်မွေ့ငိုက်မျဉ်းခြင်း
ခေါင်းပါးရာ၏။ ဤမျှသောစကားဖြင့်ကား အရှင် မောဂ္ဂလာန်
အား မအိပ်မွေ့အံ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအကျင့်ကို ဟောတော်မူ
သတည်း။ ဤမဂ္ဂပါးလည်း။

(၁) ဆွမ်းခံသောအခါ ဆောက်တည် လေရာသော
အကျင့်။

(၂) အပေါင်းအဖော် သေင့်သသူတို့နှင့်အကွ မသင့်တင့်
သောစကားကို မပြောရာသောအကျင့်။

- (၃) ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌သာ နေရာသောအကျင့် တို့ကို လည်း ဟောတော်မူပေ၏။

.....

၈- အရှင်မောဂ္ဂလာန်ရဟန္တာဖြစ်တော်မူခြင်း အကြောင်း

အရှင်မောဂ္ဂလာန်လည်း “ရဟန္တာဖြစ်တန်သော တရားကို အကျဉ်းဟောချေခွင့်၏”ဟု တောင်းပန်၏။ ဘုရား မြတ်စွာလည်း-

- (၁) ခန္ဓာငါးပါးကို အမြဲကည်သည်ဟု မမှတ်အပ်။
- (၂) ချမ်းသာသည်ဟု မမှတ်အပ်။
- (၃) ခန္ဓာငါးပါးကို ငါ့ကိုယ်ဟု မမှတ်အပ်။
- (၄) ငါ၏ခန္ဓာဟု မမှတ်အပ်။
- (၅) ခန္ဓာငါးပါးမှတစ်ပါး ငါဟူ၍ ဆိုစကောင်းသော သဘောမရှိ။

ဤသို့လျှင် အကျဉ်းအားဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်တန်သော အကြောင်းကို ဟောတော်မူပေ၏။ ဤတရားကို ကြားသော အဆုံး၌လျှင် မောဂ္ဂလာန်အရှင် ရဟန္တာဖြစ်သတည်း။

အရှင်မောဂ္ဂလာန် ခုနစ်ရက်ကြာပြီးမှ ရဟန္တာဖြစ် သည်ကား ကမ္မဋ္ဌာန်းပြုစဉ်တွင် အရှင်ပညာကို “ငါ့ပညာထက် သည်”ဟု နှစ်လိုခြင်း ရှိရှိကာကာဖြစ်သောကြောင့် အလျှင်မရ သည်ဟူ၏။ ပမာမည်သည် ယောက်ျားတယောက် သစ်ပင်ခုတ် သော်တည့် “ငါ့ထားထက်စွာ သလျှင်ကတည်း” ဟု ထားကို ကြည့်ဟုံဟုံ ကြည့်များမှုကား အလုပ်ကြံ့၏။ ထိုကဲ့သို့ အရှင်

လူတေသနာကြည်ဝိသုဒ္ဓိ
အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ပရိယတ္တိ
အာရုံစိုက်သောကားပြန်ပွားခြင်း

ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်၊ ရက်စွဲ.....

မောဂ္ဂလာန်လည်း ငါ့ပညာထက်မြတ်စွာ ဝိသနာမူရိ
အောက်မေ့ချေ၍ အရှင်ပညာကို အရှင်တော်သီလမင်း၏
သတည်း။ တပ်လျက်ပင် မကျွတ်ရာဖြစ် သောကြောင့် အကျွန်ုပ်
တရားရသည်ကြာသတည်း။

| ဘုရားသခင် ဟောတော်မူသော တရားသဘော
သည် ဖျာန်သမာပတ်တရားကိုသော်လည်း မတပ်ကောင်း၊
မိမိစီးဖြန်းသော ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာကိုသော်လည်း မတပ်
ကောင်း၊ တပ်လျက်ပင် အကျွတ်တရားမရရာဟု ဟောတော်
မူသည်၊ ဤသို့ဖြစ်၍ အရှင်မောဂ္ဂလာန် ခုနစ်ရက်ကြာမှ
ရဟန္တာဖြစ်သတည်း။|

၉။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ငရဲနှင့် နတ်ပြည်သို့ကြွ၍
တရားဟောတော်မူခြင်း အကြောင်း

ဤသို့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည်
ကား ဟန်ခိုးကြီးသောအရာ ဧတဒဂ်ရသတည်း။

ဘုရားသခင်မှတစ်ပါး အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကိုတူ၍
ဟန်ခိုးကြီးသူမရှိ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကား ဟန်ခိုးအားဖြင့် သူ့
ချမ်းသာကို ရှာသောအလေ့တော်ရှိ၏၊ သူ့ချမ်းသာရှာသော
အရာကို အမြွက်ဆိုကံ၊ ဟန်ခိုးတော်ဖြင့် ငရဲအရပ်သို့
သွားတော်မူလေ၍ အချမ်းဖန်ဆင်း၍ ငရဲသူတို့ကို သက်သာရာ
ရစေ၏။ လည်းဘိုးရှိလောက် ကြာပွင့်ဖန်ဆင်းတော်မူ၍
ထိုကြာပွင့်ထက် နေကော်မူလျက်ပင် ငရဲသူတို့အား တရား
ဟောတော်မူပေ၏။ နတ်ပြည်အရပ်သို့ သွားတော်မူလေ၍

★ နတ်တို့ပြုသောကံမဲ့မှုကိုဆိုစေ၍ နတ်တို့အား သစ္စာ
လေးပါးတရားကို ဝဟာတော်မူပေ၍ ကျွတ်စေ၏။ ငရဲပြည်
နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲချမ်းသာတို့ကို လူ့ပြည်တွင်
ပရိသတ်တို့အား ကြားပေ၍ ယိတ်လန်ခြင်းရစေလျက်
သာသနာ၌ သဒ္ဓါကြည်ညိုစေ၏။

တရံရောအခါ၌လည်း အနာထပိဏ်သဌေးသည်
ညဉ့်ဦးကလျှင် ဘုရားသခင်ကို ဆွမ်းဘိတ်သတတ်၊ နက်ဖန်
မိုးလောက်လပြီးသော်ဝါမူကား- ဘုရားသခင် ချွတ်ထိုက်
သောသူကို ဆင်ခြင်တော်မူလတ်သတည်း။ အယူမှားသော
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နန္ဒောနန္ဒမည်သောနဂါးကို မြင်တော်မူ၍ “အသူသည်
လျှင် ဤနဂါးကို နိုင်ပိန့်နည်း”ဟု ဆင်ခြင်တော်မူလတ် သတည်း။
မောဂ္ဂလာန်ထေရ်လျှင် နိုင်အံ့သတည်းဟု မြင်တော်မူပြီးမှ
တပည့်သားတော် ရဟန်းငါးရာနှင့်တကွ တာဝတိံသာနက်ပြည်
သို့ ရှေးရှုကြွတော်မူလေ၏။

ထိုနေ့လည်းကောင်းလျှင် မြင်းမိုရ်အရင်း၌နေသော
နန္ဒောပနန္တမည်သောနဂါးကြီးသည် သောက်ပွဲးစားပွဲးစီရင်
သတည်း။ နဂါးကြီးကား သယံနှင့်အကွသော အရှင်ဘုရား ကို
မြင်လတ်သော် “ဤဦးပြည်းရဟန်းတို့ကား ငါတို့ဦးခေါင်း ထက်
တလွှားလွှားသွားများစွ၊ ငါတို့ဦးခေါင်းထက်၊ ခြေဘဝါး အမှုန်ကို
ကျစေသည်များလေစွ၊ ယနေ့ကစသည် မလာအောင်ပြုအံ့”ဟု

ကြီးစွာသော ကိုယ်ကိုဖန်ဆင်း၍ မြင်းမိုရ် အလုံးစုံကို ခုနှစ်ပတ်
ဖြင့် ဖုံးမိစေအောင်ရစ်၍ မြင်းမိုရ်တိပ် အလုံးစုံကိုမမြင်အောင်
ပါးပျဉ်းဖြန့်၍ ဖုံးဘိသတည်း။

ထိုအခါ၌ ဘုရားဟပည့်သားတော် အရှင်ရဋ္ဌပါလ
ထေရ်သည် “ဤအရပ်၌ မြင်းမိုရ်နတ်ပြည်ကိုမြင်မြဲ မမြင်ခဲ့
တကား”ဟု ဘုရားမြတ်စွာကိုမေး၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း
“နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကြီးသည် ကိုယ်တို့ကို မျက်လှို၍ဖုံးကွယ်လေ
သတည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အကျွန်ုပ်လျှင် ဆုံးမအံ့သည်ဟု
အရှင်ရဋ္ဌပါလ နားတော်လျှောက်၏။ ဘုရားသခင် ခွင့်မပြု။
ဤသို့ နှင်နှင် အရှင်များလျှောက်သော်လည်း ခွင့်မပြု။ အရှင်
မောဂ္ဂလာန်လျှောက်သော်ကမူကား ဆုံးမလေဟု ခွင့်ပြုတော်
မူ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်လည်း “ကိုယ်တော်ကို နဂါးကြီး
ဖန်ဆင်း၍ ခုနှစ်ပတ်ရစ်သော နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကို တပိုးကဲ့၍
တဆဲ့လေးပတ်ရစ်ပြီးသော် နဂါးကြီး၏ ပါးပျဉ်းထိပ်ထက်ပါး
ပျဉ်းဝိုင်းဖန်ဆင်းတည့်၍ နဂါးကြီးကိုမြင်းမိုရ်နှင့်ဖျစ်ကြိတ်စေ ၏။
အခိုးအလျှံနဂါးကြီးလွှတ်သည် အရှင်သို့မထိလှာ၊ အရှင်
လွှတ်သော အခိုးအလျှံသော်မူကား နဂါးကြီးသို့ ထိလေ၏။

နဂါးကြီးကား မြင်းမိုရ်နှင့်ဖျစ်၍ အခိုးအလျှံလောင်ပြီး
မှလျှင် အသူနည်းဟု အရှင်ကို မေး၏။ အရှင်လည်း ငါ
မောဂ္ဂလာန်ထေရ်ဟု ဆိုပေ၏။ နဂါးကြီးကား ရဟန်းအဖြစ်
ဖြင့် အရှင်ကိုယ်ကို ဖြစ်စေလောဟူ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကား
နဂါးကြီးဖန်ဆင်းသော ကိုယ်ကိုဖျောက်၍ နန္ဒောပနန္ဒနဂါး၏
နားနှစ်ဘက်သို့ လက်ဝဲ၊ လက်ျာ လှည့်ကာလှည့်ကာ ဝင်၏။

ထွက်၏။ နှာခေါင်းနှစ်ဘက်သို့ ထွက်ဝင် သွားပေ၏။ နဂါးကြီး ခံတွင်းလှစ်တုံ၏။ နဂါးဝမ်းထဲသို့ ဝင်၍ ဝမ်းထဲတွင် အရှေ့ အနောက် စကြိုသွား၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း “မောဂ္ဂလာန်-- နှလုံးမူနိုင်စေ” ဟု ခစတော်မူ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်လည်း “ဘုရားမြတ်စွာ---ဒ ကျွန်ုပ်ကား တန်ခိုးအရာ၌ လေ့လာစွာပြီး သတည်း။ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကဲ့သို့ သည် တသိန်းဖြစ်သော်လည်း ဆုံးမနိုင်၏” ဟု နားတော်လျှောက်၏။

နဂါးကြီးလည်း “ဝမ်းတွင် ဝင်သောအခါ မမြင်လိုက် မိ၊ ထွက်လာသောခါ တမူကား မုန့်.မုန့်. ညက်ညက် ဝါးရစေ” ဟု ကြံ၍ ငါ့ဝမ်းတွင်းဝင်၍ စကြိုသွား၍ ငါ့ကိုမညည်းဆဲနှင့် ထွက်လေကာမူ ဟူ၏။ အရှင်လည်း ထွက်တော်မူ၍ ရှေ့တွင်ရပ်ပေ၏။ နဂါးကြီးလည်း ဤအရှင်လျှင်တကားဟု နှာခေါင်းလေရှုလျှင်းဘိ၏။ အရှင်လည်း ဈာန်သမာပတ် တန်ခိုးဖြင့် နဂါးကြီး၏ နှာခေါင်းလေကိုကွယ်ကာလျှင်းလေ၏။ ဤ ကွယ်ကာခြင်းကိုကား အရှင်မောဂ္ဂလာန်သာ ဟတ်နိုင်အား သတည်း။ တပည့်သားတော် ဟူသရွေ့အား အလျင်အဆော မတတ်နိုင်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် တပည့်သားတော်တို့သည် တောင်းပန်သောခါ ခွင့်မမူသတည်း။

နဂါးကြီးကား “ဤအရှင်တန်ခိုးကြီးပေစွ” ဟု အရှုံး ခံ၍ လက်ချ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကား ဂဠုန်ကြီးဖန်ဆင်း လျှင်းတုံ၍ နဂါးကြီးကို သုတ်အံ့ဟုလိုက်လျှင်းသတည်း။ နဂါးကြီး လည်း လုလင်အယောင်ဆောင်၍ “အရှင်လျှင် ငါ၏ ကိုးကွယ် ရာဖြစ်စေ” ဟု ကိုယ်ကို ဆောက်နှင်း၍ အရှင်မောဂ္ဂလာန်

ခြေဘမိုးတော်၌ ဦးထိပ်ထားသလျှင် ကတည်း။ အရှင်လည်း နဂါးကြီးကိုခေါ်၍ ဘုရားသခင်ထံတော်သို့ သွားလေ၏။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း နဂါးကြီးအား ချမ်းသာရစေ သောဟု နှစ်သိမ့်တော်မူ၍ အနာထပိဏ်သဌေးအိမ်သို့ ဆွမ်းဘုန်းပေးသွားတော်မူလေ၏။ နန္ဒောနန္ဒနဂါးနှင့် မောဂ္ဂလာန် စစ်တွေ့ကြ၍ နေမြင့်မှ ဆွမ်းစားရောက်လာ သောအကြောင်းကို သဌေးမေး၍ ပြန်တော်မူပေ၏။ သောဌေး လည်း အရှင်မောဂ္ဂလာန် နိုင်သည်ကြား၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ရုကား ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ဆွမ်းဘိက်၍ ကြီးစွာသော ပူဇော်သကာပြုသတည်း။

၁၁။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တန်ခိုးပြု၍ ရဟန်း သာမဏေငယ် တို့ကို ဆုံးမခြင်းအကြောင်း

တမံရောအခါတုံ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတော်၌ ဘုရားသခင် နေတော်မူစဉ် ပဉ္စင်းသာမဏေ အငယ်ဖြစ်သောသူတို့သည် ပြာသာဒ်၌နေလျက် အထူးထူးသော တိရစ္ဆာန်စကားကို ဆိုကြသကတိ။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း “ထိုသို့ဆိုကြသော ရှင် တို့ကို မမြင်ကြသလော”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အရှင် မောဂ္ဂလာန် လည်း “ အရှင်ဘုရား အလိုတော်ကိုသိ၍ နေရာတိုက် တထောင်ဖြင့် တန်ဆာဆင်သော ပြာသာဒ်ကြီး အတွင်း များကို ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်လေ၍ ခြေမဖျားဖြင့် တွန်းလှည်းဘိ၏။ ဘုရားသခင်လည်းထွက်၍ နေတော်မူဘိ၏။ ပြာသာဒ်ကြီး အလုံးစုံလျှင်ကုန်အောင် တစောင်းလည်းလျှင်းဘိ၏။ အရှင်

မောဂ္ဂလာန်လည်း တဖျင့်ပြန်လျှင် လည်းပြန် ဟုံတုံလည်း၏။ အကျိုးမဲ့သော စကားကိုဆိုသော ရဟန်းတို့လည်း ထိတ်လန့် ကုန်လျက် ပြာသာဒ်တွင်းမှထွက်ကုန်၍ ဘုရားသခင် အထံသို့ ချည်း ဝင်လေကုန်၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း ထိုရဟန်းတို့ အလို အလျောက် ကျွတ်ထိုက်၍ ဘုရားကို ဟောတော်မူပေ၏။

.....

၁၂။ အရှင်မောဂ္ဂလာန် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌တန်ခိုး
ပြ၍ သိကြားမင်းတို့ သတိရခြင်းအကြောင်း

တရံရောအခါဝံ့ သိကြားနတ်မင်းသည် ဘုရားသခင် သို့ ဆည်းကပ်လျာ၍ အမျက်၊ ရမ္မက်ကုန်ရာသော တရားကို တောင်းပန်၏။ ဘုရားသခင်လည်း တဏှာသင်္ခယသုတ္တန် မည်သော နက်နဲစွာသောတရားကို ဟောတော်မူပေ၏။ သိကြားနတ်မင်းလည်း တရားတော်ကိုကြား၍ နှစ်လို ဝမ်းမြောက်စွာ နတ်ပြည်သို့သွားလေ၏။ နတ်တို့မည်သည် လည်း အထူးထူးသော အာရုံပျော်ဘွယ်များသောကြောင့် သတိပညာ ဘွေဝေဖန်များ၏။ ထို့ကြောင့် သိကြားမင်းလည်း နတ်ပြည်သို့ရောက်လျှင် တရားတော်ကို မေ့ခဲ့သတည်း။ မေ့မှန်း သိ၍ အရှင်မောဂ္ဂလာန် သိကြားသို့သွား၍ မေးလေ၏။ သိကြားလည်း မမှတ်မိသည်အကြောင်းကို ဆိုပေ၏။ အရှင် မောဂ္ဂလာန်ကား သိကြားနေသော ဝေဇ္ဇာပြာသာဒ်အလုံးကို ခြေမဖျားတို့ကာတည်းလျှင် လှုပ်ချောက်ရားစေ၍ သိကြားကို ထိတ်လန့်ခြင်းရစေ၏။ သိကြားလည်း ထိတ်လန့်ခြင်းရပြီးမှ တရားတော်ကို မှတ်မိ၏။ ဤသို့နှင့်နှင့် တန်ခိုးအားဖြင့် အရှင် မောဂ္ဂလာန်ကား သူ့စီးပွားကို ရှာတော်မူသတည်း။

ဤစကားသည် အရှင်မောဂ္ဂလာန် ရဟန္တာဖြစ်တော်
မူသောအကြောင်းကို ဆိုသောအခန်းတည်း။

၁၃။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသော
အကြောင်း

အရှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသော
အကြောင်းကား ဤသို့တည်း။ အရှင်နမတော်သား တူတော်
ရင်း ဒီဃနခမည်သောသူသည် ဒိဋ္ဌိတို့တွင် ပရိဗိုလ်ရဟန်းဖြစ်
ပါလေသတည်း။ ထိုဒီဃနခသည်ကား ဤသို့ကြံသတတ်
“ငါဦးစိုးကား အကျင့်ကောင်းရှာသည်ဟု မဆွက လိုလိုသော
သူတို့သို့ မေးမြန်းလေသော်ကား မကြာမတင် အလျင် တဆော
လျှင်ပြန်သတည်း။ အရှင်ဂေါတမသို့ ယခုသွားလေသော်တမူ
ကား မပြန်လတ်ပဲ လခွဲမျှလောက်စင် ကြာလေစွ၊ အရှင်ဂေါတမ
တွင် ကောင်းသောအကျင့်ကို ကြားသည်လျှင် ဖြစ်လိမ့်သတည်း။
ငါလည်း စူးစမ်းပါအံ့”ဟု အရှင်ဘုရားရှိရာလာလတည်း။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားကား ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌
ဝက်တူးဥမင် အမည်တွင်သော ဘုရားကဿပ လက်ထက်က
မှီသော ဥမင်ဟောင်း၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ယပ်ခံလျက်
နေတော်မူစဉ် ဘုရားသခင်သို့ ရောက်လေ၏။ ဦးစိုးတော် အရှင်
ယပ်ခံလျက်စင် ဖြစ်ရကား ရှိမခိုးပဲ ထိုင်ချေသော် မအပ်
သောကြောင့် ဒိဋ္ဌိအလျောက် ရပ်လျက်ပင်လျှင် မိမိအယူကို
ဝှက်၍ ဘုရားမြတ်စွာကို မေးလေ၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း
အယူဝှက်လေသည်ဟု သိတော်မူ၍ ဝှက်လေသော မိမိ

သာရိပုတ္တရာ ယခုသာပညာကြီးသည်မဟုတ်၊ ရှေးသံသရာဝယ်သော်လည်း ပညာကြီးစွာသလျှင်ကတည်း၊ ငါကား တပည့်သားငါးရာရသေ့တို့၏ ဆရာဖြစ်၏။ သာရိပုတ္တရာကား တပည့်သားကြီးရသေ့ဖြစ်၏။ အဆုံးစွန် အသက်တန်လတ်သော ခါ၌ “အဘယ်ရာန်တရားကို ရသနည်း”ဟု ငါ့ကို တပည့်သား ရသေ့များမေး၏။ ငါလည်း “နတ္ထိကိဉ္စိ”ဟု စကားအကျဉ်းကို ဆိုခဲ့၍ အာဘဿရ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ဖြစ်လေ၏။ တပည့်များ လည်း ငါလွန်လျှင် “ငါတို့ ဆရာနတ္ထိကိဉ္စိဟု ဆိုခဲ့၍ကား တစုံတခုသော ရာန်တရားမရသည်လျှင် ဖြစ်လတ် သတည်း”ဟု ဆရာဆိုသော အဓိပ္ပာယ်ကို မသိနိုင်၍ အယူမှားကြသတည်း။

“ဤသာရိပုတ္တရာအလောင်း တပည့်သားကြီးရသေ့ သော်တမူကား “နတ္ထိကိဉ္စိဘာဝနာမူ၍ အရူပဈာန်သုံးဖန် ရသည်ကို ငါ့ဆရာဆိုခဲ့သတည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ရာန် တရားသည်။ နတ္ထိ မရှိဟူ၍ကား နတ္ထိကိဉ္စိ-ဟု ငါ့ဆရာ စကားကို မမှတ်ကုန်လင့်”ဟု ဆိုပေ၏။ တပည့်သားကြီး စကားကို ရသေ့များသည် မယုံလိုဖြစ်ခဲ့ရကား ငါပင်ကိုယ်တိုင်လျှင် အာဘဿရ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှလာ၍ ကောင်းကင်ပြင်၌ နေလျက် “ရသေ့များတို့---ကိုယ်တို့ကုန်အောင် * အနှစ်တရာမျှလောက် မြည်တမ်းလှည့်ငြားသော်လည်း ငါ့ အလိုကို မသိချာ၊ ငါ့အလိုကို သိသောတပည့်ကား တယောက်သာ၊ ကိုယ်တို့ကုန်အောင် (စုမသိနိုင်ကုန်၊ ကိုယ်တို့ကုန်အောင်)ပုဟွင် ပညာရှိအဖြစ်ဖြင့် တပည့်သားကြီး ဟစ်ယောက်သာလျှင် မြတ်သတည်း”ဟု ငါ့တပည့်သားကြီး၏ ကျေးဇူးကို ငါးချီးမွမ်းလှာဘူး၏။ ဤသို့ နှင်နှင် ခိုးမွမ်းတော်မူသော အရာများ၏။

* ကိုယ်တို့ကုန်အောင် - အသင်တို့အားလုံးကုန်အောင်။

( )ခ-မုန့်သာဝါရ်က-မုန့်မပါ။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး သက်တော်လေး
ဆဲ့လေးနှစ် * ဘုရားသခင်နှင့်အတူ သက်တော်ရှည်၏။ ထိုမျှ
လောက်သော အခါပတ်လုံး တရားဟောပေသရွေ့လျှင်
သစ္စာလေးပါးကိုပြ၍ ဟောသော အဓလေ့တော်ရှိ၏။ ပညာ
လည်းကြီးတော်မူ၏။ ပညာကြီးသောသူကိုလည်း အတိုင်း ထက်
အလွန် ချီးမွမ်းချီးမြှောက်တော်မူ၏။ အလောင်းတော် ဖြစ်သော
ခါကလည်း ပညာကြီး၏။ ပညာကြီးသောသူကိုလည်း
ချီးမြှောက်၏။

=====

၁၅။ အရှင်သာရိပုတ္တရာပညာရှိကို မြတ်နိုးကြောင်း
စူဠဏိဗြဟ္မဒတ်မင်းဝတ္ထု

အကျွတ်ရပြီး၍ ဘုရားသဗ္ဗညုနှင့် ဆီဆွယ်† ဖြစ်ပြီး
သော်လည်း ပညာရှိသောသူသည် ချီးမြှောက်တော်မူ၏။ ဤ
အရာ၌ အမြွက်မျှသာဆိုအံ့၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာကား ဇမ္ဗူ
ဒီပါကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော စူဠဏိဗြဟ္မဒတ်မင်းဟု
ဖြစ်သတည်း။ ငါတို့ ဘုရားသခင်ကား မဟော်သဓာဖြစ်၍
ထိုစူဠဏိဗြဟ္မဒတ်မင်း၏ ရန်သူစစ်စစ်ဖြစ်သော ဝိဒေဟရာဇ်
မင်းတွင် အမှု ထမ်းကြီးဖြစ်သတည်း။ အကြိမ်အဖန်များစွာလျှင်
ကျေးဇူးရှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်း၏ အလို့ငှာ ပဉ္စာလရာဇ်မင်း၏
အလုပ်အကြံ ကိုဖျက်၍ မယားသားသမီးတို့ကိုရနိုင်အောင်
ကြံ၏။

---

* လေးဆဲ့လေးနှစ်(ခ)မူ၊ လေးဆဲ့ငါးနှစ်(က)မူ၊ မြတ်စွာဘုရား ဝါတော်
တဝါရပြီးမှ တပို့တွဲလဆန်းတရက်နေ့တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ
ရဟန်းပြု၏။ မြတ်စွာဘုရားသခင်ထက် ၆-လစော၍ ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုတော်မူ၏။

† ဆီဆွယ် = တူလုမတတ်။

ထိုသို့စင် ရန်ငြိုးဖြစ်လောက်အောင် အဖျက်အဆီး ရှာသော မဟောသဓာကို လျက်လည်း ဝိဒေဟရာဇ်မင်းလွန် ပြီး ပဉ္စာလရာဇ်ပြည်သို့ ရောက်လသောအခါ “ပြည်အလုံးကို အလိုအတိုင်းဖြစ်စေ”ဟု မဟောသဓာအား ဆောက်နှင်းလေ ၏။ ရေစောင့်ဘီလူး ပြဿနာဖြင့် ပရိဗိုဇ် ရဟန်းမသည် မေးသောခါသည်မူကား “ငါနှင့် မဟောသဓာ နှစ်ယောက် ကြွင်းရာတွင် တယောက်ယောက်ကို စားလို၏”ဟု ဘီလူး တောင်းလမူကား “မြေပြင်အလုံးစုံကို အစိုးရသော မင်း စည်းစိမ်ကို မရေတွက်ပဲ မြွှာအောက်တော ကျိုက်* ၌ ဟယ် ဘီလူး နင့်ခံတွင်းဟကာမူ (နင့်ခံတွင်းတွင် ငါဆင်း လျှင်းအံ့၊ ငါကို စားကာမူ)ဟူ၍ ငါဆင်းလောက်အောင် ကျယ်စွာဖွင့်ပြီး ဆော် ဘီလူး၏ခံတွင်း၌ ပြေးဆင်း၍လျှင် အသက်ကို စွန့်အံ့သတည်း၊ ငါကား ရှင်သေးအံ့၊ ငါရှေးဦး မဟောသဓာကို ငါ့အသက်လွတ်စေချင်၍ ဘီလူးအားပေးအံ့ သည်ကား မရှိသလျှင် ကတည်း” ဤသို့လျှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း ဓူဠဏိဗြဟ္မဒတ်မင်းကား အသက်စည်းစိမ်ကို စွန့်၍ ပညာရှိကို ဖိုးမြှောက်သမျှင်ကာတည်း...

ဤကား အလောင်းဖြစ်သောခါ ပညာရှိကို မြတ်နိုး သော စကားအမြွက်တည်း။

---

* အောက်တောကျိုက် - အောက်ပိုးကျိုက်၊ ခါးတောင်းကျိုက်

( ) က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌မပါ။

၁၆။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်
ကဲ့သို့သောပညာရှိကို ချီးမြှောက်ခြင်းအကြောင်း

အကျွတ်ရပြီးသော် တရားမူကား ဘုရားလက်ထက်
ဧတဒဂ်ရသော အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်ဟု ရှိသတည်း။ အရှင်ပုဏ္ဏ
ထေရ်ကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ တွေ့တော်မူ၍ ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်တန်
ကို မေး၏။ အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်လည်း အာဇာနည်မြင်းကသော
ရထားခုနစ်တန် ဥပမာဖြင့် ဖြေပေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း အရှင်ပုဏ္ဏထေရ်ဖြေသည်
ကို ကြားလတ်သော် ဤသို့မေးတိုင်း ဖြေပိမ့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
တွေ့ပြီးသော်ကားအတူ တကျောင်းတည်း နေကာမျှလည်း
မေးချင်သော နှလုံးရှိသောကြိုက် * တခဏကွာခဲ့မှုကား
မမေးရဘဲသံ၍ ကြာတင်ရခဲ့၊ အကြားအမြင်ကို တောင့်တ၍
အလိုရှိသော သူမည်သည်ကား ဤပုဏ္ဏထေရ်ကဲ့သို့ မေးတိုင်း
ဖြေပိမ့်သောသူကို ပုဆိုးအခုဖြင့် ခေါင်းထက်အမြဲ အခါ
ခပ်သိမ်းရွက်လျက်ပင် နေကောင်း၏။ ဤသို့ရွက်လျက် နေမှ
လျှင် မေးလိုသောငှါ ဦးခေါင်းချမကာပေးရအံ့သတည်း။
ငါကဲ့သို့သော သူတော်လည်း ဤပုဏ္ဏထေရ်ကဲ့သို့သော သူကို
ပုဆိုးအခုဖြင့် ရွက်ပေရ၏။ ဤသို့လျှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ
အကျွတ်ရပြီးသော်လည်း ပညာရှိကို အလွန်တင့်ကဲ ချီးမြှောက်
တော်မူသတည်း။

အခါခပ်သိမ်း သီတင်းသုံးဘော်ချင်းတို့ကို ဆုံးမတော်
မူသည်၎င်းတည်း။ “သဘောအမူမရှိသောသူကား-ငါနေသော
အရပ်နှင့် ထက်ဝန်းကျင်ယူဇနာတရာထက် ဝေးစွာအရပ်၌

* ကြိုက် = အခိုက်အခါ ကြုံကြိုက်, အခါအခွင့်သင့်ခိုက်။

ရိုလေစေသတည်း။ ယူဇနာတရာတွင်ဝယ် မျှမရှိစေသတည်း။
 ကောင်းသော သဘောအမူအရာ ပညာရှိသောသူ ဖြစ်ငြားမှုကား
 ငါနှင့်အတူတကွ နေကာမျှကိုထား၍ ငါ့ဦးထိပ်ထက်သော်လည်း
 နေစေခလို၊ ငါလည်း ဦးဖြင့် ရွက်ခလို”ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။
 သူ့ကိုလည်း ဆုံးမတော်မူ၏။ အရှင်လည်း သူ့ဆုံးမကိုခံတော်မူ
 ၏။ သူ့ကို ဆုံးမတော်မူသော်ကား နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်တည်း
 ဆုံးမ၍ မရောင်ရဲ၊ သူတယောက်ကို ဆယ်ကြိမ်စေ့အောင် ဆုံးမ
 ၍ ကောင်းယဉ်စေ၏။ အကြိမ်တရာဆုံးမ၍ ကောင်းယဉ်စေ၏။
 အကြိမ် တထောင်ဆုံးမ၍ ကောင်းယဉ်စေ၏။

၁၇။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သီတင်းသုံးဘော်တို့အား
 သင်္ဂဟ ၂-ပါးဖြင့် သဂြိုဟ်ခြင်းအကြောင်း

သီတင်းသုံးခြင်းတို့အား နှစ်ပါးသော သဂြိုဟ်ခြင်းဖြင့်
 သဂြိုဟ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ကျင့်ဝတ်
 အဓလေ့ကား ဤသို့တည်း။ ဘုရားတပည့်သားတော်တို့
 နံနက်က ရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်လေကုန်၍ ကျောင်းတိုင်းတိတ်
 ဆိတ်သောခါလျှင် “ဘုရားနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တိတ္ထိ
 တို့သည်ကား အထားအသိုမသင့်တင့်သည်ကို မြင်လေမူ ကား
 ‘ဂေါတမတပည့်သားတို့ကား ဆရာတို့၏ အဆုံးအမ ကို
 မနာကုန်၊ အသိမ်းအဆည်းမရှိကုန်’ဟု ပြစ်တင်စရာ ပြည်ပျက်
 စရာ * မူလေခဲအံ့သတည်း”ဟု ကျောင်းနေတို့ လွန်ပြီး
 ကျောင်းတိုင်း လှည့်ပတ်၍ တံမြက်လှည်းကောင်းရာလည်း

---

* ပြည်ပျက်စရာ - ပြက်ရယ်ပြုစရာ၊ ပျက်ချော်ချော်ပြောစရာ။

လည်း၏။ အမှိုက်ပုံရှိသော်ကျုံး၊ အထာအသို့ မသင့်တင့်သော ပရိက္ခရာဟူသမျှကို ပြုပြင်၍ထားသို၏။

ထိုမှတပါး မအိမသာရှိရာရာသို့ စူးစမ်း၍ နှစ်သိမ့် ဖျားယောင်း၏။ ဆေးဝါးလိုမယ်လိုတောင်း ရှိသာအလျောက် ကို ပေး၍ ရှာမှီးကောင်းရာ ရမအောင် ရှာ၏။ သူနာလုပ်ကျွေး သော ပဉ္စင်းသာမဏေကိုလည်း အားထုတ်၍ လုပ်ကျွေးလျှင်း အောင် ချီးမြှောက်ဆို၏။ ဤသို့စသောဝတ်တို့ကို ကျင့်ခြင်း ဖြင့် နေမြင့်မှလျှင် ဆွမ်းခံဝင်တော်မူပါသတည်း။ ဤကား ကျောင်းဝယ်အမြဲနေဘောအခါ ဆောက်တည်သောအကျင့် ဝတ်တည်း။

ဘုရားမြတ်စွာ ဒေသစာရီသွားတော်မူသောခါ တမူ ကား အသက်အရွယ်ကြီး၍ ခရီးအလျင်မရောက်တတ်သော ထေရ်တို့ကို၎င်း၊ သူငယ်ဖြစ်၍ မနိုင်ပါသောသူတို့ကို၎င်း၊ ထိုသူတို့၏ ပရိက္ခရာသင်္ကန်းစသည်ကို သူတပါးကို အကိုင် ထည့်၍ ခြေလက်စသည်ကို ဆီနွင်းနယ်စေလျက် ကျန်း အောင်ပြု၍ တနေ့ခရီးကျန်သည်ကိုသော်လည်း မိနိုင်အောင် ကြည်းဆောင်ရစ်၏။ တနေ့ချင်းတွင်သော်လည်း မိုးချုပ်နေ့တို့ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်မှ ကြည်းဆောင်၍ ရောက်တော်မူ၏။

တရံတရောအခါတုံ- ဤသို့ ကြည်းဆောင်၍ ညဉ့် နက်ပြီးအခါမှ ရောက်တော်မူရကား နေရာမရဖြစ်ခဲ့၍ သင်္ကန်း သိုမှီးစရာ ကုဋီတွင်သာ မိုးသောက်လင်းစေတော်မူသတည်း။ ဘုရားမြတ်စွာ ဤအကြောင်းကိုသိတော်မူ၍ ဆင်နှင့် , မျောက် နှင့်, ခါနှင့် သုံးပါးအတူနေကြသောအခါ အသက်ကြီးရာစစ်၍

အရိအသေပြုကြသော ဇာတ်တရားကို ဟောတော်မူပေသတည်း။ ကြီးစဉ်အလျောက် နေရာပေးရာ၏ ဟူ၍လည်း ဝိနည်းပညတ် အမှတ်ထားတော်မူ၏။ ဤသို့ အစရှိသော ပစ္စည်းအာမိသ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကိုလည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာ သင်္ဂြိုဟ်တော်မူသတည်း။

တရားဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်တော်မူသောခါကား ပုထုဇဉ်ကသည် သောတာပန်မဖြစ်ချင်သူ တယောက်ကို အကြိမ်တရာသော်လည်း ဆုံးမ၏။ အကြိမ်တထောင်သော်လည်း အထူးထူးသော အကြောင်းအခြင်းအရာ အလှယ်လှယ်ဆုံးမ၏။ ဤသို့နှင့်နှင့် တယောက်ယောက်ကို အသီးအသီးဆုံးမ၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ တိုင်လေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ရေတွက်၍ မရနိုင် များစွာ၏။ ဤသို့လျှင် တရားသင်္ဂြိုဟ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်း သင်္ဂြိုဟ်တော်မူတတ်သော အဓလေ့တော်တည်း။ ဘုရားမြတ်စွာမှဆုတ်၍ သင်္ဂြိုဟ်သိမ်းပကားအံ့သည်ကား၊ တပည့်သားကြီး ဖြစ်ပေသောကြောင့် ငါတို့ ငါဝန်ပေတည်းဟု အခါခပ်သိမ်းလျှင် မလျော့သော နှလုံးတော်ရှိ၏။

ဤကား သူ့ကို အရှင် ဆုံးမတော်မူသော ကျင့်ဝတ် အဓလေ့တည်း။

*****

၁၈။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ၇-နှစ်အရွယ် သာမဏေငယ်၏ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာခံယူခြင်းအကြောင်း

အရှင်သော်လည်း သူ့ဆုံးမကို ခံတော်မူ၏။ တရံရော အခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ် သင်္ကန်းရုံတော်မူသော်

နုလုံးတော် မမူမိ၍ အစွန်အနား ညီညွတ်စွာမရှိဖြစ်လေ သတတ်၊ အသက်ခုနစ်နှစ်ရှိသော သတို့သားငယ်သည် ထိုနေ့ ၎င်းအရှင် ရဟန်းမူ၏၊ အရှင်လည်း “ ဤသို့သင်းပိုင်သင်္ကန်း ဝတ်ရာ၏၊ ဤသို့ စားရာ၊ ဤသို့ ဆိုရာ၏၊ ဤသို့နေရာ၏၊ ဤသို့သွားရာ၏”ဟု သူငယ်အလျောက်အဝတ်အစား အဆို အမိန့် အနေအသွားကိုမျှ သင်တော်မူပေ၏၊ သင်တော်မူ သည်ကို မှတ်တုံရကား ထိုသို့ရှိသော သာမဏေငယ်သည် အရှင်၏သင်္ကန်းမညီသည်ကို မြင်၍ “အရှင်ဘုရား---ဤသို့ လည်း ဝတ်ကောင်းပါသလော”ဟု ရှိခိုးလျက် နားတော် လျှောက်၏၊ အရှင်လည်း မညီမှန်းသိ၍ ကွယ်ရာညီညွတ် အောင် ပြင်ချေပြီးမှ သာမဏေငယ်၏ ရှေ့သို့လာပြန်၍ ဆုံးမ တရားကို ရိုသေသော အခြင်းအရာဖြင့် လက်အုပ်ချီတော်မူ ၍ “ခုနစ်နှစ်အရွယ်ဖြစ်သော ယနေ့ရဟန်းပြုသော သာမဏေ ငယ်သည် ငါ့ကို ဆုံးမသည်ဖြစ်စေ သာမဏေငယ် ကဲ့သို့သော သူ၏ အဆုံးအမကိုလျှင် ဦးထိပ်ဖြင့် ငါခံ၏”ဟု ဆုံးမနာတော်မူ လျှင်သတည်း။

=====

၁၉။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ကိုယ်စိတ် ၂-ပါးကို နှိမ်ချတော်မူလေ့ရှိခြင်းအကြောင်း

အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ သဘောတော်ကား ဆရာဖြစ် သောသူကို ရိုသေသောအလေ့တော်တည်း။

အရှင်အဿဇိဟော၍ အစွာ သောတာပန်ဖြစ်ပေ သည်ကို အကြောင်းမူ၍ ဆရာရင်းဟု ရိုသေစွာလျက် အရှင်

အဿင် နေလေရာအရပ်သို့ ရှေ့ရှု၍ ဦးခေါင်းရင်း၌ ငါ့ဆရာ ရှိသည် မည်စေသတည်း”ဟု ဆောက်တည်စရာပြုသည်ဟူ ခ်၏။ အသက်ထက်ဆုံးလျှင် အရှင်၏သဘောကား စားသော အစာ၌ ဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍ လည်ချောင်းသို့ တိုင်အောင် ချဉ်ချဉ်သော ကျိုအန်မျှ မထိုးစဖူး၏။ ထိုသို့အစာ၌ ဆင်ခြင်သောကြောင့် အကျွတ်ရသောခါကစ၍ လေးဆဲ့လေးနှစ် * သက်တော်အဆုံး တိုင်အောင် အိပ်မွေ့ငိုက်မျှခြင်းမျှ မရှိ၊ အိပ်ရာ၌ ကျောက်ဆစ် ဆန်ဘူးသည် မရှိဟူ၏။ အစာမစားရ၍ ငါ၏ဝမ်းတွင် အဦခွေသည် ဝမ်းမှပြင်သို့ ထွက်၍ ကျက်စားလိုသော်လည်း ကျက်စားစေကာမူ စားသောအစာ၌ မစင်ကြယ်သည် မဖြစ်စေ ဟု ကြိုးတော်မူ၏။

“သဗ္ဗညုဘုရားသခင်ကို လွတ်စေ၊ ပညာအရာ ငါ့ကို တူသည်မရှိ”ဟု ကြိမ်းတော်မူ၏။ ပရိသတ်အပေါင်းသို့ ရောက်လမှုကား “ငါ၏ကိုယ်ကို ကိုယ်ဟု ငါမမှတ်၊ နင်းနယ် စရာခြေသုတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ သူတို့ညင်းဆဲစရာ ဒွန်းစက္ကား ကိုယ်ကို နှိမ်ချသကဲ့သို့ အစွယ်ကျိုးသောမြွေ၊ ဥချိုကျိုးသော နွားလားဥသဘ စောင်းမာန်လျော့သကဲ့သို့ သီတင်းသုံးဘော် တို့အား ရိုသေမြတ်နိုးစွာ ငါနှိမ်ချသတည်း”ဟူ၍လည်း ကိုယ်တော်ကို ညွှန် * ။

*****

---

* လေးဆဲ့ငါးနှစ်-ဟု က-မူ၌ ပါရှိ၏။

* ညွှန် - ညွှန်အောင်ပြု၏။

၂၀။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောတော်မူသော
အမျက်ပြေတရား ၅-ပါး

အရှင်သာရိပုတ္တရာကား အမျက်မရှိရာသော တရား
ကိုလည်း သူတပါးအား ဟောတော်မူ၏။ အမျက်မရှိသောသူ
၏ အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်တော်မူ၏။ အမြွက်မျှ ဤ၌ပြအံ့-

(၁) ပံသုကုပ္ပဆိုး ကောက်သောသူ မည်သည်
ကား ကောင်းရာရွေ့ကိုသာယူ၍ မကောင်း
သရွေ့ကို ဆုတ်ဖဲ့ပစ်၏။ သို့အမူမကောင်း
နှုတ်ထွက်မျှ ကောင်းသောသူ ဖြစ်မှုကား
အမှုကို မအောက်မေ့ လေအပ်။ နှုတ်ထွက်
ကိုမျှ နှလုံးမူ၍ အမျက်ရန်ငြိုး ငြိမ်းရာ၏။

(၂) တဦးတုံ-ရေကန်ပေါ်ဝယ် ရေညှိမွှေးအံ့ † ၊
အပေါ်ကိုလှစ်၍ အထဲရေကို သောက်ရာ
သကဲ့သို့ နှုတ်မကောင်းသောသူ ဖြစ်ငြား
သော်လည်းအမူကောင်းသည်ကိုအကြောင်း
ပြု၍ အမျက်ရန်ငြိုး ငြိမ်းရာ၏။

(၃) တဦးတုံ - နွားခြေ ခွါရာအမျှတည်း၌တင်
သော မိုးရည်ကို ပန်းပင်ပူဆာ၍ တရံရောခါ
ရေငတ်ကြိုက်ဖြစ်မှုကား ခပ်၍သောက်မှု
မသောက်ကုန်ရာသာဖြစ်ခဲ့ရကား ပုဆစ်
တတောင် လေးဘက်သောအရာ၌ ညွှန်ကပ်
သော်လည်း ဝပ်၍ ခံတွင်းဖြင့် တုတ်သောက်

---

† ရေကန်တည်အပေါ် ငပသီရေညှိမွှေးအံ့ - ဟု ပေမူ ၂ စောင်လုံး၌
ပါရှိ၏။

သောက်သကဲ့သို့ အမူလည်းမကောင်း၊ နှုတ်
ထွက်လည်းမကောင်း၊ နှစ်ပါးမကောင်း ဖြစ်
ငြားသော်လည်း ကြိုးကြားအားဖြင့် တရံရော
ခါ နှလုံးကြည်ဖွယ်ရှိငြားမှုကား နှလုံးကြည်
ခြင်းကို အကြောင်းမူ၍ အမျက်ရန်ငြိုးငြိမ်း
ရာ၏။

- (၄) တဦးတုံ- ရွာပြည်မနီး တောခရီးအရပ်၌ ခရီး
သွား ယောက်ျားတယောက်သည် သည်းစွာ
သော အနာလည်းရှိ၏။ လုပ်ကျွေးပိမ့်သော
အဖော်အလှော်လည်း မရှိ၊ အနာလွတ်အံ့
သော သပ္ပာယ်သော ဆေးကိုလည်းမရ၊
အနာ နှိပ်စက်ခြင်းသော် တမူကား အားကြီး
၏၊ ထိုသို့သော ခရီးသွားသူနာကို အကြင်မျှ
လောက်သော သူတို့သည် မြင်ပါကုန်၏၊
မြင်မြင်သမျှသော သူတို့ကား သနားပါသည်
ချည်းလျှင် ဖြစ်ရာ၏၊ မသနားအံ့သော သူ
ကား အလွန်ကြမ်းကြုတ်စွာသောသူတည်း၊
ဤကဲ့သို့ အမူသည်မကောင်း၊ ရန်ဖန်မျှ နှလုံး
ကြည်ဖွယ်မရှိသော သူကိုသော်မူကား ပစ္စုပ္ပန်
သံသရာ၌ ဤသူ ခဲးယဉ်းလေစွတကား ဟု
သနားဆန်းမျှ သနားသည်မူ၍ အမျက်ရန်ငြိုး
ငြိမ်းရာ၏။

(၅) တဦးတုံ - အကြင်ရေကန်သည် ဆိပ်လည်း
သာယာ၏။ ထက်ဝန်းကျင် သစ်ပင်အရိပ်
လည်းရှိ၏။ ရေလည်း ချမ်းမြေ့စွာ မြိန်ရှက်
စွာ၏။ ထိုရေကန်သို့ ရောက်၍ ချိုးရပြီး
သောက်ရပြီးမှုကား၊ ထိုရေကန်ပါး သစ်ရိပ်၌
လေညှင်း ခံ၍နေပြီးမှုကား၊ အဘယ်သူမည်
သည် နှလုံးမသာယာ ဖြစ်လတံ့နည်း၊ မွေ့
လော် ပျော်သည်သာလျှင် ဖြစ်ရာသတည်း၊
ဤကဲ့သို့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးစုံကြည်ဖွယ်
နှင်နှင် ဖြစ်သောသူကိုသော်ကား အဘယ်သူ
သည် အမျက်ရန်ငြိုး ပြုအံ့နည်း၊ အခါခပ်သိမ်း
ကြည်သည်သာလျှင် ဖြစ်ရာသတည်း။

အမျက်ရန်ငြိုး ဖြေဖျဉ်ရာသောအကျင့်ကား ဤငါးပါး
တည်းဟု အမျက်မရှိသောတရားကို ဤသို့လျှင် ဟောတော်
မူ၏။

=====

၂၁။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် လာဠုဒါယီ ရဟန်းမိုက်ကို
သည်းခံတော်မူခြင်းအကြောင်း

တရံရောအခါ ဘုရားသခင်ရှေ့တော်၌ သင်္ဃာများ
အလယ်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ တရားဟော၏။ ထိုအခါ၌
လာဠုဒါယီဟူသော ရှင်မိုက်တယောက်သည် “အရှင်ဟော
သော တရားမဟုတ်”ဟု ဆိုလင့်လေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ

လည်း မသိ၍ဆိုသော ထိုရှင်မိုက်၏ စကားကို နှလုံးမမူပဲ
ဟောပြန်တုံတုံလျှင် သုံးကြိမ်စေ့အောင် ဟောထပ်ပြန်၏။
ရှင်မိုက်လာဠုဒါယိလည်း သုံးကြိမ်စေ့အောင် ပစ်ပယ်တုံတုံ
ပစ်ပယ်လင့်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ဘုရားသခင်
ရှေ့တော်တွင်လျက် ဩ---ဤသူကား ငါစကားကို ပစ်ပယ်
လေ၏။ သံဃာများအပေါင်းတွင်လည်း တယောက်သသူမျှ
ငါ့စကားကို ဟုတ်သည်ဟု သာဓုနုမော်ပေးသည်မရှိ၊ ငါနေဘိ
ကောင်း၏”ဟု တရားမဟောပဲ နေတော်မူဘိ၏။ ထိုသို့နေပြီး
မှ ဘုရားမြတ်စွာ လာဠုဒါဟီကို ဤသို့ဆိုတော်မူ၏။ “ကိုယ်
သို့သော ရှင်မိုက်မလိမ္မာသည် ဆိုပါအပ်သော စကားရှိသည်
ဟူ၍ အောက်မေ့ပါသလော၊ ကိုယ်ဆိုဖွယ်မရှိပါတကား”ဟု
မိန့်တော်မူဦး၍ အရှင်အာနန္ဒာကို တရားဘဏ္ဍာစိုးဖြစ်သော
ကြောင့် ခေါ်၍ ဆိုတော်မူ၏။ “မထေရ်ကြီးကို ရှင်မိုက်ညည်းဆဲ
သည်ကို သိလျက် ကြားလျက် ကိုယ်တို့လျစ်လျူနေတတ်
အားစွတကား”ဟု အရှင်အာနန္ဒာကို ဘုရားမြတ်စွာ မိန့်တော်
မူဘူး၏။ ဤသို့ ဘုရားမြတ်စွာသော်လည်း တူးခေါ်တော်မူ ၍
အားနာကြောင်းလျှင် ဩ--- အမျက်မရှိသောသူတို့၏
အကျင့်ကို ကျင့်၍ သည်းခံတော်မူသလျှင်ကတည်း။

ဤမျှလောက်သော စကားသည်ကား အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့၏ သဘောအကျင့်ကိုပြသော
အမြွက်စကား တခန်းတည်း။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန် နှစ်ပါးတို့၏
အကျင့်ကို နည်းယူရန် ပြဆိုသောစကား ပြီး၏။

အခန်း(၂)

၂၂-စိတ္တသုက္ကယ်၏ အတိတ်ဝတ္ထု

စိတ္တသုက္ကယ်ဆုတောင်းပတ္ထနာပြုခြင်းအကြောင်း

စိတ္တသုက္ကယ်၊ ဟတ္ထာဠဝက သီတင်းဦးကြီးနှစ်ယောက်တို့တွင် စိတ္တသုက္ကယ်၏ဝတ္ထုကား ဤသို့တည်း။ ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာမှ ကမ္ဘာတသိန်းထက် ပဒုမုတ္တိရ် ဘုရားသခင်ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဟံသာဝတီပြည်၌ စိတ္တသုက္ကယ်ကား မြတ်သော အမျိုး၌ဖြစ်၍ ဘုရားမြတ်စွာသည် ဒါယကာတယောက်ကို တရားစာပေဟောပေတတ်သောအရာ၌ ဓတဒဂ် ထားတော်မူသည်ကိုမြင်၍ ဤနှင့်အတူ ဖြစ်ပါချင်၏ဟု အလှူအတန်းပေး၍ ဆုတောင်းပတ္ထနာမူသတည်း။

ဤကမ္ဘာထက်၌ ဘုရားကဿပ လက်ထက်တော်တမူကား မုဆိုးအမျိုး၌ဖြစ်၏။ တနေ့သ၌ သားငါးရှာစကြစဉ် တည်တောဝယ်နေသော ဘုရားတပည့်သားအရှင် တယောက်ကိုမြင်၍ အိမ်မှာ ဆွမ်းယူချေစေ၍ အရှင်အား ဆွမ်းလှူ၏။ တောပန်းရသမျှကို ရှာ၍ပူဇော်၏။ အရသာနှင့်အကွ ဆွမ်းကိုလှူ၍ “ပန်းပူဇော်ရသော ကောင်းမှုကို (အကျွန်နှစ်သက်စွာ၏။ နှစ်သက်သောကောင်းမှုကို)ပြုရ သောအားဖြင့် ဖြစ်လေရာရာသံသရာ၌ အထောင်မကများစွာသော ပဏ္ဏာကာရများစွာ ရောက်၍ အဆင်းငါးပါးရှိသော ပန်းမိုးအတိ ကောင်းကင်မှ ရွာစေသတည်း”ဟု ဆုတောင်း၏။ ဘုရားတပည့်သားတော်

( ) က-မူ၌သာ ပါ၍ ခ - မူ၌ မပါ။

အရှင်လည်း “တကာတောင်းသည် ဆုပြည့်စေသတည်း”ဟု ဆိုပေလျက် တကာ၏နလုံး အလိုကိုသိ၍ ဒွတ္တိသာကာရ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို တကာအား သင်ပေး၏။ တကာလည်း အသက် ရှိသ၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြု၍ ပုဆစ်ထူးမျှလောက် နစ်ကွဲ အောင် နတ်ပန်းမိုးရွာပေ၏။ ပန်းပူဇော်ဘူးသော ကုသိုလ်ဖြင့် နတ်တကာတို့ထက်လွန်၍ အဆင်းအဝါ တင့်တယ်စွာ၏။

.....

၂၃-စိတ္တသုတ္တယ်၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

စိတ္တသုတ္တယ် အနာဂါမ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

ကဿပဘုရားသခင်ကသည် ဘုရားတဖြစ်အကြား နတ်ပြည်၊ လူ့ပြည်၌သာ ငါတို့ဘုရားသခင်တိုင်အောင် စည်းစိမ်ခံစား၍ ငါတို့ဘုရားလက်ထက်တမူကား မဂဓတိုင်း၌ မစ္ဆိကသဏ္ဌာပြည်၌ သဌေးမျိုးတွင် ဖြစ်လာ၏။ ဖွားသော ခဏလျှင် အဆင်းငါးပါးရှိသော ပန်းမိုးအထိ ပုဆစ်ထူးမျှ လောက်ကွဲအောင် ပြည်အလုံးလျှင်ပန်းမိုးရွာ၏။ ပြည်အလုံး အဆင်းငါးပါးရှိသော ပန်းအတိ ဆန်းကြယ်သည်ကို အကြောင်း မူ၍ အမိအဖတို့လည်း “ငါ့သားကား မိမိအမည် ကို ယူ၍လျှင် လာသတည်း”ဟု စိတ္တသတို့သားဟု အမည်မှည့်ကုန်၏။ ကြီးပြောင်စင်လတ်သောအခါ၌ အိမ်ရာထောင်၏။ အဖလွန် လတ်သော် မစ္ဆိကသဏ္ဌာပြည်၌ သဌေးအရာကိုရ၏။

ထိုအခါ၌ ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးယောက်တို့တွင် မဟာနာမထေရ် ဟု အမည်တွင်သော ဘုရားတပည့်သားတော် အရှင်ကို ဖူးတွေ့

ရလေ၍ အရှင်အား ကြည်ညိုစွာဖြစ်၍ ထိုပြည်၌ အမွှါဋ္ဌကာ
ရာမ-ဟု တွင်သောဥယျာဉ်၌ ကျောင်းဆောက်၍ အမြဲလုပ်ကျွေး
ပါရအောင် ပဋိညာဏ်ပါပြုစေ၍ အရှင်ကို ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်
လုပ်ကျွေး၏။ အရှင်မဟာနာမလည်း တကာစိတ္တသဌေး၏
နှလုံးကြိုက်နှစ်သက်သောတရားကို ဟောပေသောအခါ
အာယတနခြောက်ပါးကို ဝေဘန်သည်၊ ပရမတ်တရားကိုလျှင်
ဟောပေသတည်း။ စိတ္တသုတ္တံကား သံသရာက ခန္ဓာငါးပါးကို
ဒွတ္တိသာကာရ ကမ္မဋ္ဌာန်းစသောအားဖြင့် လေ့ကျက်စွာ
စီးဖြန်းဘူးသည် ဖြစ်သောကြောင့် အရှင်တရားကိုကြားလျှင်
မကြာမမြင့် အကျွတ်တရားသုံးတန် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင်
သတည်း။

စိတ္တသဌေးကား ဤသို့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီးသော်
လည်း အရှင်ဘုရားကို မဖူးမြင်ရပဲ အခါလေးမြင့်ကြာ
သတည်း။ မစ္ဆိကသဏ္ဌာပြည်နှင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကား ယူဇနာ
သုံးဆယ်ကွာ၏။ စိတ္တသဌေးလည်း ပစ္စည်းလေးပါးကို လှည်း
ငါးရာဖြင့်တင်ခဲ့၍ “ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်လိုသော သူသည်
ငါနှင့်အတူ လာလှည့်ကုန်”ဟု စည်လည်စေ၍ နှစ်ထောင် သော
ပရိသတ်ဖြင့်ရံလျက် ဘုရားနေတော်မူသော ရာဇဂြိုဟ် ပြည်သို့
သွားလေ၏။ ခရီးအကြား၌ နတ်များတို့ပူဇော် သကာမူကုန်၏။

ဘုရားသခင် အထံတော်ရောက်၍ ရှိခိုးပူဇော်ကြိုက်
လည်း အဆင်းငါးပါးရှိသော ပန်းမိုးရွာ၏။ စိတ္တသုတ္တံကား
အာယတန တရားကိုလျှင် ကြိုက်နှစ်သက်သော အဓလေ့ရှိ
သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဘုရားမြတ်စွာလည်း သဌေးနှစ်သက်

သော အလျောက် သိမ်မွေ့စွာသော အာယတနခြောက်ပါး
ကိုလျှင် အကျယ်ဟောတော်မူပေသတည်း။ သဌေးလည်း
ဘုရားသခင်အထံ၌ လခွဲမျှလောက်နေ၍ အလှူအတန်းပေး
ခဲ့၏။ ထိုပေးသောအလှူသည်ကား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သူတို့ ပို့သလှာ
သော လက်ဆောင်ပဏ္ဏာကာရနှင့်သာ တန်လေသတည်း။
မိမိအိမ်မှဆောင်ခဲ့သော လှည်းငါးရားအနက်တို့သည်ကား
ပြည့်တိုင်းရှိသေး၏။ ထိုမျှလောက် လှည်းငါးရာအနက်ကို သယံ
အားစုပုံ၏။ လှည်းငါးရာအလွတ် ဖြစ်လတ်ပြီးမှ နတ်တို့ရတနာ
ခုနစ်ပါးပြည့်ပြန်စေတုံ၏။ ဤသို့ အံ့ဘွယ်ဖြစ်ခြင်းသည်ကား
ရှေးက ဆုတောင်းပတ္ထနာမူဘူးသောကြောင့်ဖြစ်သဟည်း။

ဘုရားသခင်လက်ထက်တုံ ခုနစ်ယောက်သော တကာ
သီတင်းဦးတို့သည် အရိယာဖြစ်သော သီတင်းဦးအတိ ငါးရာ
ငါးရာအရံရှိကုန်သတည်း။

- (၁) ဓမ္မိက သီတင်းဦးတယောက်။
- (၂) ဝိသာမဓည်သော သီတင်းဦးတယောက်။
- (၃) ဥဂ္ဂသုကြွယ်ဟုတွင်သော သီတင်းဦး
တယောက်။
- (၄) စူဠအနာထပိဏ္ဍိက သီတင်းဦးတယောက်။
- (၅) မဟာအနာထပိဏ္ဍိက သီတင်းဦး
တယောက်။
- (၆) စိတ္တသုကြွယ် သီတင်းဦးတယောက်။

(၇) ဟတ္ထာဠဝက သီတင်းဦးတယောက်။

ဤခုနစ်ယောက်တို့တည်း။ ခုနစ်ယောက်တွင် စိတ္တသုတ္တံကား အရိယာသီတင်းဦးအတိ အရံငါးရာရှိသတည်း။ စိတ္တသုတ္တံကား ပညာကြီးသောအားဖြင့် ထိုထိုသော ဘုရားတပည့်သားတော် အရှင်တို့နှင့် နက်နဲသောပရမတ်တရားကိုလျှင် မေးဘော် ဖြေဘော်ဖြစ်ကြ၏။ ဘုရားတပည့်သားအရှင်တို့၏ ချီးမွမ်းခြင်းကိုလည်း ခံရ၏။ အရှင်တို့ကိုသော်လည်း ဂုဏ်ကျေးဇူးအလျောက်သိသော ချီးမွမ်းခြင်း ဖြင့် ချီးမွမ်းတတ်၏။

စိတ္တသုတ္တံ၏ အဓလေ့ကား ပညာလည်းရှိ၏။ ပညာရှိသောအကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ နက်နဲသောပရမတ်တရားကိုလည်း သိမြင်နိုင်၍ “မိမိဆင်သော နားချောင်းကို နားချောင်းဝတ်သောသူသည် လှုပ်ချောက်ချားသော် မခဲမယဉ်း၊ အလိုအတိုင်း လှုပ်ချောက်ချားသကဲ့သို့” ပိဋကတ်သုံးပုံ ကို အစ-အလယ်-အဆုံးအားဖြင့် ဖွေနည်၍ ချောက်ချားနိုင်၏။

=====

၂၄-စိတ္တသုတ္တံသည် ပညာရှိတို့၏ အကျင့်သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းအကြောင်း

ပညာရှိမည်သည်လည်း-

(၁) သူ့အမေးကို အသင့်အားဖြင့် သိသာအောင် ဖြေတတ်၏။

- (၂) မိမိလည်း အသင့်အားဖြင့် ဖြေသာနိုင်အောင် သူ့ကို မေးတတ်၏။
- (၃) အသင့်အားဖြင့် သိသာအောင် ဖြေလေတုံ သော်လည်း နှစ်လို ဝမ်းမြောက်စွာဖြစ်လျက် ကောင်းချီး ပေးတတ်၏။

ဤသို့ သုံးပါးလျှင် ပညာရှိအကျင့်တည်း၊ သုံးပါးစုံ သော ပညာရှိအကျင့်ကိုလည်း စိတ္တသုက္ကယ် ကျင့်၏။

*****

၂၅-စိတ္တသုက္ကယ်သည် သံယောဇနနှင့် သံယောဇနိယ တရားကိုခွဲ၍ ဟောကြားခြင်းအကြောင်း

စိတ္တသုက္ကယ်မေးသော ပြဿနာကိုဆိုသောအရာ ကား သိမ်မွေ့နက်နဲစွာ၏၊ အမြွက်မျှပြအံ့၊ ဘုရားတပည့် ပုထုဇဉ်အရှင်တို့သည် သံယောဇနတရား၊ သံယောဇနိယ တရား ဤနှစ်ပါးတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုမသိကြ၍ စကား နှစ်ခွန်း ကား ဆို၏၊ “အနက်သော်ကား အတူတူလျှင်တည်း” ဟု တချို့ဆို၏၊ “စကားလည်း နှစ်ခွန်းဆို၏၊ အနက်လည်း တပါးတပါးတည်း”ဟု တချို့ ဆို၏။ အနေမကျကြပဲ ဖြစ်သည်ကို စိတ္တသုက္ကယ်ကြား၍ ဤသို့ဖြေပေ၏။

သံယောဇနတရားဟူသည်ကားအနက်တပါး၊
သံယောဇနိယ ဟူသည်လည်း အနက်တပါး၊ နွား
နတ်လည်း တခု၊ နွားဖြူလည်းတခု၊ နွားနက်အလိုလို

လည်း နွားဖြူကို မကွာရအောင် မပြု၊ နွားဖြူလည်း နွားနက်ကို မကွာရအောင် မပြု၊ အကြင်ရောအခါ ကြိုး၊ ထမ်းပိုးနှင့် တွဲ၍ချည်၏၊ ကြိုး၊ ထမ်းပိုးသည် လျှင် နွားနှစ်ခုကို မကွာရအောင်ပြုသတည်း၊ ကြိုး၊ ထမ်းပိုးကား သံယောဇဉ်တရားနှင့် အတူတည်း၊ နွားနှစ်ခုသည်ကား သံယောဇနိယတရားနှင့် အတူတည်း၊ သံယောဇနတရားဟူသည်ကား တပ်ခြင်း ရမ္မက်တည်း၊ သံယောဇနိယ တရားဟူသည်ကား ရူပါရုံနှင့် မျက်စိတည်း၊ အကြင်ရောအခါ အဆင်းကို တပ်၏၊ ထိုအခါအဆင်းကို မျက်စိဖြင့် ကြည့်၏၊ အကြင်ရောအခါ အသံကိုတပ်၏၊ ထိုအခါ အသံကို နားဖြင့် နာ၏၊ အာရုံခြောက်ပါး ဤနည်းတည်း၊ ဤသို့ တပ်ခြင်းရမ္မက်သည်လျှင် အဆင်းနှင့် မျက်စိ ကို ယှဉ်စေသည် မည်သတည်း။

ဤသို့ စိတ္တသုတ္တံပစ္စုပ္ပန်ကို ကြားလျှင် “ဘုရား တပည့်သားတို့ကား ဘုရားသာသနာတော်တွင် ဘုရားအလို တော်ကို သိသဖြင့် ဤသို့ကိုယ်အဖြစ်ကို သဌေးရကောင်း လေစွ၊ ဤသို့သော အသက်ရှည်ခြင်းကို ရတော်လေစွ”ဟု ကောင်းချီးပေးကုန်၏။

၂၆-စိတ္တသုက္ကယ်သည် တရားစကားကိုဆိုတတ်သော
အရာ၌ ဧတဒဂ်ရခြင်းအကြောင်း

တရံရောအခါတုံ ဘုရားတပည့်သားတော်တို့ကို
သဌေးပြဿနာ မေးပါတိုင်း။

နိရောဓသမာပတ် ဝင်လာသောသူလည်း
စိတ် မရှိ၊ သေသသူလည်း စိတ်မရှိ၊ ဤနှစ်ပါးအထူး
ကား အဘယ်နည်းဟု မေး၏။

ဘုရားတပည့်သား အရှင်တို့လည်း သေသ
သူကား အသက်ဣန္ဒြေ မရှိ၊ မျက်စိ၊ နား၊ ပါး
စသည်ဖြင့် ဖောက်ပြန်၏။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်
သောသူကား အသက်ဣန္ဒြေ ရှိ၏။ မျက်စိ၊ နား၊ ပါး
စသည် မဖောက်ပြန်၊ ဤသို့ လျှင် သုက္ကယ်ကို ဖြေ
ပေ၏။

သုက္ကယ်လည်း ကြိုက်နှစ်သက်စွာဖြစ်၍ ဘုရား
တပည့်သားတို့ကို ချီးမွမ်းထောပနာလျက် ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်
ခွင့်မူ၏။ ဤကား သဌေးပညာရှိအကျင့်ကို ကျင့်သောအရာ၌
အမြွက်စကားတည်း။

ဘုရားမြတ်စွာကား ဤသို့စသော သဌေး၏ပညာ
ကျေးဇူးကို အကြောင်းမူ၍ တရားစကားကို ဆိုပေတတ်သော
တကာတို့တွင် ဧတဒဂ်ထားတော်မူသတည်း။

စိတ္တသုက္ကယ်၏ ကျင့်နည်းပုံအမြွက်ကား ပြီး၏။

ဟတ္ထာဠက သီတင်းဦး၏ အတိတ်ဝတ္ထု

၂၇-ပဒုမ္မတ္တရဘုရားထံ ဗျာဒိတ်ခံရခြင်းအကြောင်း

ဟတ္ထာဠက သီတင်းဦး၏ဝတ္ထုကား ဤသို့တည်း။
လွန်လေပြီးသော ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်၌ ပဒုမ္မတ္တရဘုရား
သခင်လက်ထက် ဟံသာဝတီပြည်၌ တကာတယောက် ဘုရား
သခင်အထံဝယ် တရားနာပါသတတ်၊ ပဒုမ္မတ္တရ ဘုရားသခင်
ကား ထိုတကာတရားနာစဉ် တကာတပါးကို သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း
လေးပါးတို့ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်သောသူတို့တွင် ဧတဒဂ်ထား တော်မူ၏။
ထိုကိုမြင်၍ တရားနာသောတကာသည် ကြီးစွာသောအလှူ
အတန်းဖြင့် ပူဇော်သကာမူ၍ ထိုဧတဒဂ်အရာကို ဆုတောင်း
ပါ၏။ ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင်အောင်လျှင် လူ့ပြည် နတ်ပြည် တွင်သာ
ချမ်းသာခံစား၍ ယခုကမ္ဘာထက် အာဠဝီတိုင်း၌ အာဠဝက
မင်းကြီးသား ဖြစ်လှ၏။ “ဟတ္ထာဠက သီတင်းဦး”ဟု အမည်
တွင်လျက် ဧတဒဂ်ရ၏။ ဤ၌ အာဠဝကအလုံးကို အကျယ်
ဟောတော်မူပေရာသတည်း။

=====

ဟတ္ထာဠကသီတင်းဦး၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

၂၈-အာဠဝကမင်းကြီး တောကစားထွက်တော်မူခြင်း
အကြောင်း

ဘုရားမြတ်စွာ အာဠဝီပြည်၌ တဂါဝုတ်မျှလောက်
သော အာဠဝကဘီလူးနေရာဗိမာန်၌ နေတော်မူလေသော အခါ
အာဠဝကဘီလူး ဘုရားသခင်သို့ရောက်လှာသတည်း။ ဤသို့
ရောက်လှာသော အစဉ်စကားအကျယ်ကား ဤသို့တည်း။

အာဠဝီပြည်ကိုအစိုးရသော အာဠဝကမင်းကြီးသည် မင်းစည်းစိမ်ခံစားလျက် အမေအကျန်မရှိစေပဲ ခိုးသူမုဒိမ်း တန္တတို့ကို ခွင့်မရစိမ့်သောငှာ၎င်း၊ ပြည်ထောင်ချင်း မင်းတို့၏ လုပ်ဟန် ကြံဟန်ကို မြစ်တားလိုသောငှာ၎င်း၊ အားလုံးလ အစွမ်းသတ္တိ မိမိအကျင့်ရှိစေလိုသောငှာ၎င်း၊ ခုနစ်ရက်တခါ တခါ တောကစားသတည်း။ ထိုအာဠဝကမင်းကြီးကား “အကြင်သူ၏ကာ၌ တောသားပြေးလွတ်လေအံ့၊ ထိုသူဝန်လျှင် ဖြစ်စေတည်း” ဟု အမြဲအချက် ဆိုသတည်း။ တရံရောခါ မင်းကြီးတာက၎င်း တောသားပြေးထွက်ခဲ့သတည်း။ မင်းကြီး လည်း စွမ်းသန်သော အလေ့ဖြင့် လေးကိုင်ကာ ခြေချဉ်လျှင် သုံးယူဇနာမျှလောက် မမှီမချင်း လိုက်လေသတည်း။ ဧဏီမည် သော သားတို့သဘောကား သုံးယူဇနာ တိုင်အောင်လျှင် ပြေးနိုင်စမြဲတည်း။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီး လိုက်သော တောသား လည်း ဧဏီဖြစ်၍ သုံးယူဇနာတိုင်လျှင် အားကုန်ခဲ့ရကား ရေနက်တွင်ဆင်းဘိသကဲ့သို့ မပြေးနိုင်ဘဲ ကြံ့တံ့ရပ်ကာ ဖြစ်သတည်း။

မင်းကြီးလည်း “ထိုတောသားကိုသတ်၍ ဟင်းမျိုးကို ယူအံ့သောသူမဟုတ်လျက် မင်းကြီးမမှီနိုင်ချေ” ဟူသောအဖြစ် ကို သူမထင်စေလို၍ ရချေမှန်းသိအောင် နှစ်ပိုင်းဖြတ်၍ ထမ်းပိုးနှင့် ထမ်းလျှင်းခဲ့သတည်း။ ထိုသို့ ထမ်းလျက် လာလတ် သော်လျှင် အရိပ်ချမ်းမြေ့စွာသော ပြည်အနီးညောင်ပင်၌ချ၍ ငြိမ်သက်၏။

၂၉-အာဠဝကဘီလူးနှင့်တွေ့၍ ကတိစကားထားခဲ့ရခြင်း
အကြောင်း

ထိုပြည် ညောင်ပင်တမူကား အာဠဝက ဘီလူးနေရာ
တည်း။ အာဠဝကဘီလူးကား စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းတို့ သည်
“မွန်းတည့်သောအခါ ညောင်ရိပ်ရောက်သောအရပ် သို့
လာသောသူကို အစိုးပိုင်စေ”ဟု အခွင့်ပေး၍ စားလေ သည်
နှင်နှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးကိုမြင်လျှင် “စားစရာရောက်
လှာပြီ”ဟု အာဠဝကဘီလူး ဆိုလင့်သတည်း။

မင်းကြီးလည်း ဘီလူးကိုမြင်လျှင် ဘီလူးအရှိန်အစော်
ဖြင့် ကြောက်လန့်ခြင်းကိုရ၍ ကိုယ်လက်ခတ်ထရော် ဖြစ်
လျှင်းခဲ့။ သစ်သားလှန်ကန်သဖွယ် အခြေနှစ်ဘက်လည်း
စင်းလျင်းဖြစ်ခဲ့ရကား ထ၍မျှမပြေးတတ်အားခဲ့။ မင်းကြီးလည်း
“ဟင်းမျိုးကိုယူ၊ ငါ့ကိုလွှတ်”ဟူ၏။ ဘီလူးလည်း “ပါသရွေ့
ဝန်နှင့်အကွ ငါ့အစာဖြစ်ပြီးသတည်း။ အဘယ့်ကြောင့် လွှတ်ချင်
ကာလျှင် စဉ်းလဲးမှုနှင့် ကိုယ်ကိုလှယ်လ သနည်း”ဟု မလွှတ်။
မင်းကြီးလည်း “ငါ့ကိုလွှတ်ကာမူ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း လူ
တယောက် ထမင်းတအိုးတန် ရောက်စိမ့်”ဟု အဆုံးအဖြတ်
ကို ပေးခဲ့၏။

ဘီလူးလည်း “မင်းကြီးစည်းစိမ်ခံစား၍ မေ့လျော့လေမှု
ကားဆိုတိုင်း မမှန်အံ့သတည်း။ ငါတုံသည်လည်း ဗိမာန်တွင်
ဝင်လှာသောအကြိုက် ခွင့်မူခဲ့ပြီး၍ ထွက်လေသသူကိုလည်း
အစိုးပိုင်ပလေသတည်း။ မဝင်လှာ ခွင့်မမူသော သူကိုကား အစိုး
မရပလေ။ မင်းကြီးကို လွှတ်ချေအံ့။ ဆိုတိုင်း မပေးလှာ

ပဲးဖြစ်ဘိမူကာ: ပို့လာ၍စားရသည်ကို ထားဘိ-အရင်းသည်
မင်းကြီးကိုမျှ မစားရပဲ: အချည်းဖြစ်ချိမ့်သတည်း”ဟု မလွတ်
လိုလျှင်းပဲ: ဖြစ်ဘိသတည်း၊ မင်းကြီးကား “မပို့လှာသနေ့လျှင်
ငါရှိရာ အစိုးပိုင်လေစေ”ဟု ကိုယ်တော်ကို ခွင့်မူဘိသတည်း၊
ဤသို့ခွင့်ပြုပြီးမှလျှင် ဘီလူးလက်မှ လွတ်၍သွားရသတည်း။

*****

၃၀-အာဠာကဘီလူးအား ၁၂-နှစ်ပတ်လုံး အစာပို့ရခြင်း အကြောင်း

ဗိုလ်ပါများအပေါင်းလည်း မင်းကြီးအလာကို ငုံ့လျက်
နေကြကုန်၏။ မင်းကြီးလာလသည်ကိုမြင်သော် မမိုနိုင်ချေဟု
သူပြည်အံ့သည်ကို မခံဝံ့၍လျှင် “အရှင်မင်းကြီး ဤသို့စင် ပန်း
ပင်တော်မူလေသည်တကား”ဟု မခေါက်မရက်သော စကားကို
ဆိုကုန်လျက် ခရီးဦးကြိုဆိုလင့်ကြ၏။ မင်းကြီးလည်း ဘီလူး
နှင့်တွေ့ချေသော အခြင်းအရာဟူသမျှကို ဗိုလ်ပါအား ကြားပေ
၍ ပြည်သို့ရောက်လျှင် မြို့ကွပ်ကိုခေါ်၍ ဝန်ခံပေသည်ကို
ကုန်လေစေဟူ၏။

မြို့ကွပ်လည်း “ဤမျှသော လ၊ နှစ် အခါရွှေ လူ
တယောက်နှင့် ထမင်းတအိုးတန်ပေးအံ့ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါ
သလော၊ မဆုံးဖြတ်လော့”ဟု မင်းကြီးကိုမေး၏။ မင်းကြီးလည်း
“မဆုံးဖြတ်ဘူး”ဟူ၏။

“အရှင်မင်းကြီး---ဤသို့ မဆုံးမဖြတ် ဝန်ခံတော်မူ
ချေသည် မသင့်၊ နေ့ရက်ဆုံးဖြတ်ခဲ့တပြီးကား ဆုံးဖြတ်သော
အခါ တိုင်ရုံသာပေးရအံ့သတည်း၊ ဆုံးဖြတ်သရွှေအခါထက်

လွန်၍ ဘီလူးတို့မည်သည် မတောင်းရပြီ၊ နေ့ဆုံး-ရက်ဖြတ် အရှင်မင်းကြီး မဆိုမိချေဖြစ်ခဲ့ရကား အဟုတ်လျှင် လူကုန် ပေအံ့သတည်း၊ ဇနပုဒ်ပြည်သူတို့ ကျဉ်းမြောင်းစွာဘိ သတည်း၊ ထိုသို့သော်လည်း ကြောင့်ကြမဲ့ မင်းစည်းစိမ်ခံတော်မူ၊ အကျွန်ုပ် လျှင် ပြုအပ်သောအမှုကိုပြုအံ့“ဟု ဝန်ခံ၍ နံနက်အခါကလျှင် ထ၍ နှောင်အိမ်တံခါးဝ၌ရပ်လျက် သို့ထားသူတို့ကို ဆိုလေ၏။

အကြင် အကြင်သူသည် သေထိုက်၏၊ ထိုထို သေ ထိုက်သောသူကို ရည်၍ “အသက်ရှည်လှိုသောသူ ထွက် လှည့်၊ သေထိုက်သောသူနေလေ”ဟူ၏၊ ထိုသို့ပြီးလျှင် ရှေး အလျင် ထွက်သသူကိုယူ၍ ရေမိုးချိုး၍ အစာအရေ စားစေ၍ “ဤထမင်းအိုးတန်ကို ဘီလူးအား ပို့ပလေ”ဟု စေလိုက်၏။ ဘီလူးလည်း ကြောက်ဖွယ်ကို ဖန်ဆင်းလျက် မိမိညောင်ပင် ရင်းသို့ ထမင်းအိုးတန်နှင့် ရောက်လာသသူကို ကြာရင်းကြာ စွယ်ကို စားသကဲ့သို့ စားနှင့်လေ၏။

ဘီလူးတို့၏အာနုဘော်ဖြင့် လူတို့၏ ဆံ၊ အရိုး အစ ရှိသည်သော်လည်း နွားနို့၊ ဆီဦးအခဲကဲ့သို့ မြိန်ရှက်စွာ ဖြစ်လေ ကာတည်း၊ ဘီလူးစာပို့လေသော မင်းချင်းတို့သည်ကား ထိုသို့ဘီလူးစားသည်ကိုမြင်သော် ကြောက်လန့်စွာဖြစ်ကြလျက် အချစ်အခင် မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ဆိုပေဆို ၏။ “ခိုးသူတို့ကို မင်းကြီးကား ဖမ်းချေ၍ ဘီလူးစာ ပေးကာတည်း”ဟု ကြားလေ သော် လူတကာတို့ကား ခိုးဝှက်မှုကို ရှောင်ကြဉ်လျှင်းကုန်၏။ ဤသို့ ခိုးသူသစ်လည်း မမိ၊ ခိုးသူဟောင်းလည်း ကုန်ခဲ့၊ ခိုးသူ ထားသောနှောင်အိမ်လည်း အလပ်ဖြစ်ခဲ့၊ ဤအကြောင်းကို မင်းကြီးအား ကြားလေ၏။

မင်းကြီးလည်း “ဥစ္စာလိုချင်သူကောက်မိလေက ဖမ်းရစေ”ဟု မင်းကြီးဥစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ ခရီးကြီးခရီးငယ် ဌှိ ပစ်ချလေစေ၏။ ထိုဥစ္စာကိုလည်း ပြည်သူတို့ခြေမျှမတို့ဝံ့ ရှောင်ကုန်၏။ မင်းကြီးကား * ခိုးသူကိုမရနိုင်လေသော် အမတ်ကြီးတို့ကို တိုင်ပင်၏။ အမတ်ကြီးတို့လည်း “ငါတို့ မြို့တွင် အသက်ကြီး တယောက်ယောက်ကိုယူ အိုပြီးသော သူကား မချွတ်မလွဲ သေလတော့အံ့သည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူ အိုကိုလျှင် ဘီလူးစာဖြစ်စေ”ဟူ၏။

ယင်းသို့တည်းပေးပချေသည်ရှိမူကား “ငါ့အဘကို အစာ ပေးလေသည်၊ ငါ့ဘိုးကို အစာပေးလေသည်”ဟူ၍ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်လျှင် ပြည်သူတို့ဖြစ်လျှင်းအံ့သတည်း။ ဤအမှုကို မမူနှင့်”ဟု မင်းကြီးမြစ်၏။ ထိုသို့တည်းဟုတ်ပြီးကား “အရှင်မင်းကြီး ပက်လက်မှောက်ခုံ ပြန်တတ်ကာမျှ တည်းသော သူငယ်တို့မည်သည် ငါ့မိ ငါ့ဘဟူ၍ ချစ်ခင်ခြင်း မရှိ၊ ထိုသို့သော သူငယ်တို့ကိုရှာ၍ပေးလေစေ”ဟု အမတ်တို့ဆို၏။ မြို့ကွပ် လည်း ထိုသို့ဆိုတိုင်းပေးလေစေ၏။

ထိုအတိုင်း ကြာလတုံသော် သားသူငယ်မိတို့သည် ၎င်း၊ ဝမ်းပိုက်ကိုယ်ဝန်ဆောင်သောသူတို့သည်၎င်း၊ ပြည် တပါးသို့ ရှောင်လွှဲလေ၍ သာကြီးမြင့်မှပြန်လာကုန်၏။ ဤသို့နှင်နှင် ဘီလူးကို တနေ့တယောက်ပေး၍ တဆယ့် နှစ်နှစ် လွန်လ သတည်း။ ပေးဖန်များလတ်သော် ပြည်အလုံး သူငယ်ကုန်၍ ရှာမရဖြစ်ခဲ့သတည်း။ ထိုသို့မရလတ်သော် မြို့ကွပ်ကား “အရှင်

---

* မြို့ကွပ်သောသူကားဟု (ခ) မူ၌ပါရှိ၏။

မင်းကြီး အရှင်မင်းကြီးသားတော် အာဠက သတို့သားတပါး ပြည်အလုံးသူငယ်ကိုရှာ မရခဲ့တကား”ဟု ပေ၏။ မင်းကြီးလည်း “ငါလည်း ငါ့သားကိုချစ်၏။ သူလည်း သူ့သားကိုချစ်၏။ သားထက်ကား ငါ့ကိုယ်ငါ ချစ်စွာခဲ့ ငါ့သားနှင့် ငါ့ကိုယ်တွင်သော် ငါ့သားကိုပေး၍ ငါ့ကိုစောင့်ဘိဦး” ဟု ဆို၏။ ထိုသို့ ဆိုသော အခါ၌ အာဠကသတို့သားကို ရေမိုးချိုး၍ တန်ဆာဆင်ပြီးမှ ဖွဲ့ဖြူပဆိုး အနီးခင်း၍ မယ်တော်မိဖုရား တင်ထက်ထား သတည်း။ မင်းကြီးစေသော မင်းချင်းတို့သည် မင်း၏အာဏာ စက်ဖြင့် တသောင်းခြောက်ထောင်သော ကိုယ်လုပ်တော်တို့နှင့် တကွ မိဖုရားငိုမြည်တမ်းစဉ်လျှင် သတို့သားယူ၍ နက်ဖန် ဘီလူးစာပေးမည်ဟု သွားခဲ့ကုန်သတည်း။

=====

၃၁-မြတ်စွာဘုရားသည်

အာဠကဘီလူးကိုချွတ်တော်မူ သောအကြောင်း

ထိုနေ့၌ ၎င်းလျှင် သဗ္ဗညုဘုရားမြတ်စွာကား ဇေတဝန် ကျောင်းတော် ဂန္ဓကုဋီတိုက်၌စက်တော်မူ၍ မိုးသောက် လတ်သော် ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့အား သနားခြင်းနှင့် ယှဉ်သော မဟာကရုဏာ စွာန်သမာပတ်ကို ဝင်စား တော်မူပြီး သမာပတ်တရားအနုဘော်ဖြင့် သတ္တဝါတို့အား သနားခြင်း ပြင်းစွာဖြစ်၍ ကျွတ်ထိုက်သောသတ္တဝါတို့ကို သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ကြည့်တော်မူလတည်း။ ထိုသို့ ကြည့်တော်မူ လတ်သော် အနာဂါမ်ဖြစ်လတ်သော အာဠက မင်းသားကို ၎င်း၊ သောတာပန်ဖြစ်လတ်သော အာဠကဘီလူးကို၎င်း

အာဠဝိမြို့ပါး၌ အာဠဝကသုတ်ကို၎င်း ဟောတော်မူ၍ အကျွတ်
တရားရလတုံသော ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော အာဠဝိ
ပြည်သူအပေါင်းတို့ကို၎င်း မြင်တော်မူလျှင်သတည်း။

ဘုရားမြတ်စွာကား ဤသို့မြင်တော်မူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိ
ပြည်၌ နံနက်အခါ နေတော်မူဦး၍ ညအခါမှလျှင် လက္ခယံ
ဥပုသ်နေ့ နေဝင်ပြီးသောအခါ၌ ကိုယ်တော်အထီး သပိတ်
သင်္ကန်းတော်နှင့်သာလျှင် သာဝတ္ထိပြည်ကသည် အာဠဝိပြည်
သို့တိုင်အောင် ယူဇနာ သုံးဆယ်မျှလောက်သော ခရီးသို့သွား
တော်မူလေ၍ အာဠဝကဘီလူး၏ဗိမာန်သို့ ဝင်တော်မူလေ
သတည်း။

| ဤမျှလောက်သော စကားသည်ကား “အာဠဝိယံ
ဝိဟရတိ အာဠဝကဿ ယက္ခဿ ဘဝနေ” ဟူသော ပါဠိ၌ ကား
အာဠဝိပြည်၏ အနီးဖြစ်သော အာဠဝကဘီလူး၏ ဗိမာန်၌
ဘုရား မြတ်စွာ နေတော်မူသော စကားကို အကျယ် ခွဲသတည်း။

ဘုရားမြတ်စွာကား ပညောင်ပင်ရင်း၌တည်းနေ
သလော၊ အာဠဝကဘီလူး၏ ဗိမာန်၌တည်းနေသလောဟူမူ၊
ဗိမာန်၌ နေတော်မူသတည်း၊ ဘီလူးတို့သည် မိမိဗိမာန်ကို
မြင်သကဲ့သို့ ဘုရားမြတ်စွာလည်း အတိုင်းအရှည်ဖြုဖြုလျှင်
မြင်တော်မူသတည်း။

ထိုသို့မြင်တော်မူသောအလျောက် ဘီလူးဗိမာန်သို့
ရောက်တော်မူလတ်သော် ဗိမာန် တံခါးဝ၌ ရပ်တော်မူလေဦး
သတည်း။

ထိုအခါ အာဠကဘီလူး ဟိမဝန္တာတော၌ ဘီလူးများ အစည်းအဝေးသို့ သွားလေသည်ဖြစ်၍ မရှိ၊ ဂဒ္ဒရဘာ မည်သော တံခါးအစောင့်ဘီလူးကား ဘုရားမြတ်စွာကို သဒ္ဓါ ကြည်ညို လျက်ပင်ဖြစ်၍ ရှိခိုးဝန္တနာပြုလျက် “မိုးချုပ်ပြီးရောက်တော်မူ လှာသည် အခါမဟုတ်တကား”ဟု မြစ်လင့်၏။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း “ဂဒ္ဒရဘာ---ငါရောက်လှာသည် လျှင် ဟုတ်သတည်း၊ အကယ်၍ သင့်အား ဝန်မလေးသည် ဖြစ်အံ့၊ အာဠကဗိမာန်၌ တညဉ့်မျှ ဣရိယာပုတ်လေးပါးမျှ ပါအံ့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဂဒ္ဒရဘာဘီလူးလည်း “အရှင်ဘုရား--- အကျွန်သော် ကား ဝန်မလေး၊ အာဠကဘီလူးတမူကား ကြမ်းကြုတ် ခက်ထန်၏၊ မိဘတို့ကိုလည်း ရှိခိုးခြင်းစသော အရိုအသေကို မပြု၊ ဘုရားမြတ်စွာ---ဗိမာန်၌ နေတော်မမူကောင်းစွတကား” ဟူ၏။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း “အာဠကသဘောကို ငါသိ၏၊ တစုံတခုသော အန္တရာယ်မရှိရာ၊ ငါ့ကိုသာ ခွင့်ပြုပါကာမူ” ဟု ဂဒ္ဒရဘာကို ဆိုတော်မူ၏။

ဂဒ္ဒရဘာလည်း “အရှင်ဘုရား---အာဠကဘီလူး ကား အိုးကင်းပူ၏သဖွယ် မကိုင်မတွယ်သာတည်း၊ မိဘမှန်း မသိ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားမှန်း မသိ၊ ဤအရပ်သို့ ရောက်လှာသမျှ သူတို့၏ နှလုံးပျံ့လွင့်ခြင်းကို ပြုတတ်၏၊ ရင်ဘတ်ကိုသော်လည်း ထက်ခြမ်းခဲ့၏၊ ခြေကိုကိုင်၍သော်လည်း တဖန် မရောက်

ပြန်လှာလျှင်းစိမ့်ဟု သမုဒ္ဒရာတဖက်သို့သော်၎င်း၊ စကြာဝဠာ
တဖက်သို့သော်၎င်း ပစ်လိုက်လေ၏။ ထို့ကြောင့် အရှင်ဘုရား
နေတော်မမူကောင်း”ဟု နားတော်လျှောက်၏။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း နှစ်ကြိမ်လျှင် ခွင့်တောင်းတော်
မူပြန်၏။

ဂဒ္ဒရဘလည်း “အရှင်ဘုရား--- အကျွန်ုပ်ကား ဝန်
မလေး၊ ငါအလိုမရှိပဲကို ခွင့်မူရာသလောဟု အကျွန်ုပ်ကို
အာဠဝကဘီလူး သတ်ညှစ်တတ်ခဲ့သော၊ ထို့ကြောင့် ကြား
လျှောက်ပလေအံ့သည်”ဟု နားတော်လျှောက်၏။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း “အလိုအတိုင်း ကြားပလေကာ
မူ”ဟု ဂဒ္ဒရဘကို ဆိုတော်မူ၏။

ဂဒ္ဒရဘလည်း “အရှင်ဘုရားလျှင်သိသည်”ဟု ရှိခိုး
ဝန္တနာပြုခဲ့၍ ဟိမဝန္တာမှာ အာဠဝကဘီလူးရှိရာသို့ သွားလေ
၏။

ဘုရားသခင်လည်း ဝင်အံ့ဟုကြံတော်မူလျှင် ဗိမာန်
တံခါးလည်း အလိုလိုလျှင်ပွင့်လျှင်း၏။ ဘုရားမြတ်စွာကား
ဗိမာန်သို့ဝင်တော်မူ၍ အကြင်နေရာကို မင်္ဂလာရှိသော
နေရာ၌နေမှတ်ပြု၍ အာဠဝကဘီလူးစည်းစိမ်ခံစား၏။
ထိုနေရာကား ခပ်သိမ်းသော ရတနာအတိပြီး၏။ ထိုသို့သော
နေရာ၌ နေတော်မူ၍ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော ကိုယ်တော်
အရောင်ကိုလွှတ်၏။ ထိုသို့သောအရောင်တော်ကိုမြင်လျှင်
အာဠဝကဘီလူး၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော ဘီလူးမများ

တို့သည် ရှိခိုးဝန္တနာပြုလင့်ကုန်လျက် ဘုရားမြတ်စွာကို ခြံရံ ကုန်၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း-

ခရီးအဖြစ်က အလှူပေးဘူး၊ သီတင်းသုံး ဘူး၍၊ ပူဇော်ထိုက်သောသူကို ပူဇော်ဘူး၍ ဤသို့ သော ဗိမာန်၌ စည်းစိမ်ခံစားရကုန်သည်။ ဤကိုယ် အဖြစ်၌လည်း အလှူသီတင်း၊ ပူဇော်သကာပြုကြ ကုန်၊ အချင်းချင်းဌူစု စောင်းမြောင်းကြ၍ ဝန်တို ခက်ထန်စောင်းမာန် မပြင်းစေလင့် ကုန်ဟု-

ဤသို့အစရှိသော ဟောဖွယ်သောတရားစကားကို ဟောတော်မူပေ၏။ ဘီလူးမများလည်း သာယာဖွယ်သော တရားတော်ကို ကြားလတ်၍ အထောင်မက ကောင်းချီးပေး ခြင်း အသံတို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏။ တံခါးစောင့် ဂဒ္ဒရဘလီလူး လည်း ဟိမဝန္တာသို့သွားလေ၍ အာဠကဘီလူးအား ဘုရား မြတ်စွာ ဗိမာန်၌နေလေသည်အဖြစ်ကို ကြားပေ၏။

အာဠကဘီလူးလည်း ထိုသို့ဆိုလှသည်ကိုကြား လျှင် “အာဠကဘီလူးဗိမာန်ဝယ်လျက်လျှင် ခွင့်မမူပဲ ကျူးကျော်၍နေလေပါ၏တကား”ဟု သူတို့ဆိုလိမ့်သည်ကို ရှက်စနိုး၍ စောင်းမာန်သည်းစွာထလျက် အများပေါင်းတွင် သူကြားလှည့်ကာ “ဆိတ်ဆိတ်နေဘိ”ဟု ဂဒ္ဒရဘဘီလူးကို မြစ်၏။

=====

၃၂-သာတာဂီရိနတ်မင်းနှင့် ဟေမဝတာနတ်မင်းကြီးတို့
ဘုရားထံရောက်လာခြင်းအကြောင်း

ထိုအကြိုက်၌၎င်း သာတာဂီရိနတ်မင်း၊ ဟေမဝတာ
နတ်မင်းဟု အမည်တွင်သော နတ်မင်းနှစ်ယောက်တို့သည်
ဘုရားမြတ်စွာကို ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင်းက ရှိခိုး ဝန္တနာ
မူကြ၍ ဘီလူးအစည်းအဝေးသို့သွားအံ့ဟု အခြံအရံဗိုလ်ပါ
နှင့်အကွ အထူးထူးသောယာဉ်စီး၍ ကောင်းကင်တိုင်သွား
ကုန်သတည်း။

ကောင်းကင်အရပ်၌ ဘီလူးတို့သွားကောင်း
သော ခရီးမွန်မည်သည် အရပ်ခပ်သိမ်း၌ မရှိ၊
ကောင်းကင်၌တည်သော ဗိမာန်တို့ကို ရှောင်ရှား၍
သွားရာအရပ်၌သာ ခရီးရှိသတည်း။ အာဠဝက
ဘီလူး၏ ဗိမာန်သော်ကား ပညောင်ပင်၏ အထိပ်၌
တည်သောကြောင့် ကောင်းကင်၌မတည် မြေ၌
တည်သည် မည်သတည်း၊ မြူးမြုံစွာသော တံတိုင်း
အရံရှိ၏။ ကောင်းစွာစီရင်သော တံခါးမုတ်နှင့်လည်း
ပြည့်စုံစွာ၏။ (အထက် မျက်နှာစာလည်း ကျေးခြေ
ကွန်ယက်ဖြင့် ကာ၏။ တံတိုင်းကြီးသဖွယ် ဖြစ်၍
အစောက်သုံးယူဇနာ မျှလောက် မြင့်၏။ ထိုဗိမာန်
ဦးထိပ်အထက်၌လျှင် ဘီလူးတို့၏ သွားစမြဲခရီး
တွင်သတတ်။)

ထိုဗိမာန်အထိပ်တူရှုသို့ ရောက်လသောအခါ သာတာ
ဂီရိ ဟေမဝတာနတ်မင်းတို့သည် မသွားတတ်ပဲ ဆုတ်ဆိုင်း

ရှိသတည်း။ ဘုရားသခင် ဦးထိပ်တူရုံ၌ အထက် ဘဝဂ်အဆုံး တိုင်အောင် ကျော်၍သွားနိုင်သသူ မရှိ၊ သာတာဂီရိ၊ ဟေမာ ဝတာနတ်မင်းတို့သည် မသွားတတ်သော အကြောင်းကိုစူးစမ်း ကြ၍ အောက်၌ဘုရားသခင်ကိုမြင်၍ ကောင်းကင်က အုတ်ခဲ ပြိုကျသကဲ့သို့ မြေသို့ပြွမ်းပြွမ်းသက် ၍ ရှိခိုးဝန္တနာမူကုန်လျက် တရားတော်ကိုနာ၍ လက်ျာရစ် လှည့်ခဲ့ပြီးမှ ကီလူးများ အစည်း အဝေးသို့ သွားကြလေသတည်း။

=====

၃၃- နတ်မင်းကြီးတို့က အာဠကဘီလူးအား နှိပ်နင်း၍ ပြောဆိုခြင်းအကြောင်း

အာဠကဘီလူးလည်း နတ်မင်းနှစ်ပါးတို့သည် ရောက်လာသည်ကိုမြင်လျှင် နေရာရှားနှင့်၍ နတ်မင်းနှစ်ပါး လည်း အာဠကဘီလူးကို “ရတော်လှလေစွ၊ အရှင်ဘုရား ကိုယ်ဗိမာန်ဝယ် နေလေသည်၊ လပ်ကြီးရသည်နှင့်အတူ ကိုယ်သွားလျှင် လေးမြတ်စွာ ဘုရားကိုဆည်းကပ်လေ”ဟု ဆိုလိုက်ကုန်၏။ ဤသို့ နတ်မင်းတို့ ဆိုလတ်သော် အာဠက ဘီလူးကား အလွန်လျှင်အမျက်ရှိသတည်း။

| သူငါးယောက်တို့၌ စကားကောင်းငါးခွန်းကို စကားမကောင်းဟု မှတ်လင့်လေရာသော-

- (၁) မသဒ္ဓါသောသူကို သဒ္ဓါအောင် ဆိုမိချေအံ့။
- (၂) သီတင်းပျက်သသူကို သတင်းမပျက် စောင့် စည်းအောင် ဆိုမိချေအံ့။

- (၃) အကြားအမြင်ဖြင့် အလိုမရှိသသူကိုအကြား
အမြင်များအောင် ဆိုမိချေအံ့။
- (၄) အပေးအကမ်းမရှိ ဝန်တိုသောသူကို ပေး
ကမ်း စွန့်ကြဲလိုအောင် ဆိုမိချေအံ့။
- (၅) ပညာမဲ့သသူကို ပညာကျေးဇူးစကားကို ဆို
မိချေအံ့။

ဤသူ ငါးယောက်တို့သည် စကားငါးခွန်းကို စကား
ကောင်း မမှတ်လေ။ |

အာဠဝကဘီလူးသည် မသဒ္ဓါသသူ၊ သီတင်းမရှိသ
သူဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဓါကောင်းသောစကားကို နတ်မင်းတို့
နိုးမွမ်း၍ဆိုလေလျှင် မီးကျီးတွင်ထားသော ဆားခဲသဖွယ် ဖြစ်၍
ပြင်းစွာသောအမှက်ဖြင့် တက်တက်ခေါ်လျက် * “ငါ့ ဗိမာန်တွင်
ဝင်သော ဘုရားဟူသည်ကား အဘယ်သို့သော သူနည်း”ဟု
ဆိုလျှင်း၏။

ထိုသို့ ဆိုလတ်သောအခါ နတ်မင်းတို့ကား အာဠဝက
ဘီလူးကို “နာခံလော့ တုသိတာနတ်ပြည်တွင် ငါတို့ ဘုရား
မြတ်စွာနေတော်မူစဉ် စကြာဝဠာတသောင်း၌နေသော စတု
မဟာရာဇ်နတ်မင်း၊ သိကြား ဗြဟ္မာအစရှိသော နတ်များ ဟူသမျှ
ဘုရားဖြစ်စိမ့်သောငှါ တောင်းပန်၍ ကြည့်ရှု အပ်သည့် ငါးပါးကို
ကြည့်တော်မူ၍ မယ်တော်ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေတော်မူ၏။
ဖွားတော်မူ၏။ တောထွက်တော်မူ၏။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်
ဘုရားပညာပွင့်တော်မူ၏။ ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူ၏။
ဤမျှလောက်သောအခါတို့၌ အချမ်းအပူ ငြိမ်းသည် အစရှိသော

* တက်တက်ခေါ်လျက် - တောက်ခေါက်လျက်။

၃၂-ပါးသော အံ့ဖွယ်သရဲ နိမိတ်ပြာဠိဟာတို့ကိုလည်း သင်မမြင်
ကောင်းသလော၊ အောက်မေ့ဦးလော့”ဟု တိုက်တွန်းကုန်၏။
အာဠကဘီလူးလည်း အမျက်ရှိခဲ့ရကား ငါမမြင်ပါဘူးဟူ၏။

နတ်မင်းတို့လည်း “ဟယ် အချင်းအာဠက--မြင်လို
လည်း သင်မြင်လော့၊ မမြင်လိုလည်း သင်မမြင်သည် ဖြစ်စေ
လော့၊ မြင်သည် မမြင်သည်ဟု ဆိုသောသူသည် ငါတို့ဆရာ
ဘုရားအား အဘယ်သို့သောအကျိုး၊ အပြစ်ပြုလတံ့နည်း၊
ငါတို့ဆရာဘုရားနှင့် နှိုင်းချေသော်ကား သင်သို့သောသူ သည်
လှုပ်ရှားသော်လည်း-

“လဘို့ကြီးရှိသော ဥသဘကြီးအပါးတွင် ထိုနေ့မွေး
သော နွားသူငယ်မျှသာတည်း၊ မုန်သွင်သွင်ယိုသော ဆင်
ပြောင်ကြီးအပါးတွင် ယနေ့မွေးလစ်သော ဆင်သူငယ်မျှသာ
တည်း၊ ပြိုးပြိုးပြက်သောအရောင်ဖြင့် ဖားဖားကျသော
လည်ဆံအမှင်ဖြင့် တင့်တယ်စွာသော ကျောက်ကုန်းဖြင့် ရှိသော
ကေသရရာဇာခြင်္သေ့မင်း၏အပါး၌ အခြေလေးခု သား တို့တွင်
အယုတ်ဆုံးဖြစ်သော မြေခွေးမျှသာတည်း၊ ယူဇနာတရာ
ငါးဆယ်မျှလောက်သောမြောက်သော ကိုယ် အကိုင်းအရှည်
ရှိသော ဂဠုန်မင်း၏အပါး၌ အတောင်ရှိသော ငှက်တို့တွင်
အယုတ်ဆုံးဖြစ်သော အတောင်ဆိုးသော ကျီးသူငယ်မျှသာ
တည်း”

ယခု သင် သွားလျှင်းလေ၊ ပြုစုလိုသ၍ ပြုပါလေဟု
နတ်မင်းတို့ နှိပ်နင်း၍ဆိုလိုက်ကုန်သတည်း။

=====

၃၄-အာဠဝကဘီလူးသည် ဘုရားရှင်ကို စစ်ထိုးခြင်း
အကြောင်း

ဤစကားကိုကြားလျှင် အာဠဝကဘီလူး ကျောက်
ချင်း* ထ၍ ဟိမဝန္တာဝယ် ဆေးဒန်းမြင်းသီလာတောင်ကြီး၌
လက်ဝဲခြေဖြင့်ရပ်၍ “နတ်မင်းတို့၏ဆရာ အာနုဘော်အစွမ်း
ကို မြင်ရအံ့သတည်း”ဟု ဆိုလျှက် ဖြိုးဖြိုးစည်သော လက်ျာ
ခြေကိုခါ၍ ယူဇနာခြောက်ဆယ်ရှိသော ကေလာသဌေ
တောင်ထိပ်ထက်နင်းတည့်လေသတည်း။ ရဲးရဲးညီသော
သံတွေခဲးကို ပေထက်တင်၍ တူဖြင့်ခတ်လျှင် ဖြိုးဖြိုးစည်
သကဲ့သို့ ယူဇနာခြောက်ဆယ်ရှိသော ဌေတောင်ကြီးသည်ကား
အာဠဝကဘီလူးနင်းတည့်လျှင် အချပ်ချပ် အလွှာလွှာ ဖြိုးဖြိုး
စည်သတည်း။ ထိုတောင်ထက်တက်၍ “ငါသို့သောသူ
အာဠဝကဘီလူးကို”ဟု ကြိမ်းသံဟစ်၍ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းလုံး ကြားနဲ့
လေ၏။

*****

၃၅- အသံကြီး ၄-ပါးအကြောင်း

- (၁) ပုဏ္ဏကဘီလူး အန်ခတ်သည်နိုင်ပြီဟူသော
အသံ၎င်း။
- (၂) သိကြားနတ်မင်း ဝိသကြုံနတ်သားကို ခွေး
နက်ကြီး ဖန်ဆင်းစေ၍ ဟောင်စေသော
အသံ၎င်း။
- (၃) ကုသမင်းကြီး ပဘာဝတီကို ဆင်ကုန်းထက်
တင်၍ စစ်မြေအရပ်၌ “ငါသို့သောသူ

* ကျောက်ချင်း ၊ အလျင်အမြန်။

သီဟဿရကုသ မင်းကြီးကို”ဟူ၍ ကြိမ်း
သော အသံ၎င်း။

(၄) ဤ အာဠာက ကြိမ်းသောအသံ၎င်း။

ဤ အသံလေးပါးတို့သည်ကား ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း၌
အိမ်တိုင်းလျှင် တံခါးဝ၌နေ၍ဆိုသကဲ့သို့ ကြားလေ သတည်း။
ဤလေးပါးတို့ကိုလျှင် ဤကမ္ဘာထက် အသံကြီး လေးပါးဟူ
သတည်း။

ပုဏ္ဏကဿ စ ယက္ခဿ၊ ကုသသီဟဿရဿ စ။
ဝိသုကမ္မဿ စတုရော၊ သဒ္ဓေါ အာဠာကဿ စ။
ဤကား- အသံကြီးလေးပါး ဂါထာတည်း။

=====

၃၆-အာဠာက၏တန်ခိုးလက်နက် ၉-ပါးအကြောင်း

ထိုသောခါ ဘီလူးအာဠာက၏ အာနုဘော်ဖြင့် အရှေ့၊
အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် ထုတ်ခြင်းယူဇနာ သုံးထောင်
ရှိသော ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ကုံးအားဖြင့် ယူဇနာ ကိုးထောင်
ကျယ်သော ယူဇနာငါးရာမျှလောက် အစောက်မြင့်သော ရှစ်
သောင်းလေးထောင်သော တောင်ထွဋ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်သော
ဟိမဝန္တာတောင်ကြီးသည်လည်း ထိန်.ထိန်.လျှင် တုန်လှုပ်
သတည်း။

(၁) အာဠာကဘီလူးကား- “လေမုန်တိုင်းတို့ဖြင့်
ရှင်ရဟန်းကို ပြေးလေစိမ့်မည်”ဟု ဟိမဝန္တာတောင်
ကနေလျက်ပင်လျှင် မုန်တိုင်းသည်းစွာ ထစေလတည်း။

အရှေ့ , အနောက်, တောင်, မြောက်တို့မှလာသော
 လေမုန်တိုင်းတို့သည်ကား - တယူဇနာ, နှစ်ယူဇနာ,
 သုံးယူဇနာ တောင်ထွင်တို့ကိုသော်လည်း ပရမ်းပတာ
 ပြိုကျလျက် တောချုံသစ်ပင်တို့ကို အမြစ် ဖုံးဖွား
 စောက်ထိုးဖြစ်စေလျက် အာဠဝိပြည်သို့ ရောက်လတုံ
 သော်လည်း ဆင်တင်းကုပ်ဟောင်း, မြင်းတင်းကုပ်
 ဟောင်း စသည်တို့ကို အမှုန့်ကြေစေလျက် ကျောက်
 အုတ်မိုးသော အိမ်ရာတို့ကိုသော်လည်း တိမ်းလဲ
 စောင်းငဲ့စေလျက် ပြင်းပြစွာလျှင်လာသတည်း။ ဘုရား
 မြတ်စွာလည်း “အသက်ရှိသောသတ္တဝါတို့အား တစုံ
 တခုမကျဉ်းမြောင်း စေသတည်း”ဟု အဓိဋ္ဌာန်
 ဆောက်တည်တော်မူ၏။ ထိုလေမုန်တိုင်းတို့ကား-
 ဘုရားသခင် ခြေတော်ရင်းသို့ရောက်၍ သင်္ကန်းတော်
 အနားစွန်းကိုမျှ မလှုပ်နိုင်သတည်း။

(၂) အာဠဝကဘိလူးကား- “ရှင်ရဟန်းကို ရေ
 အယဉ်ဖြင့် မွန်း၍ သေစိမ့်မည်”ဟု မိမိအာနုဘော်ဖြင့်
 မိုးကြီးရွာစေတုံ၏။ အရာသော တိမ်အပြား, အထောင်
 သော တိမ်အပြားတို့သည် အဆိုင်းဆိုင်းဆင့်ကာ
 ဆင့်ကာ တက်၍ရွာသော မိုးကြီးအယဉ် ထန်စွာသဖြင့်
 မိုးမြေပြိုပဲ့ စအံ့ထင်၏။ တောသစ်ပင်တို့ထက် လျှံ၍
 စီးလသော ရေအယဉ်သည်ကား ဘုရားသခင်ထံတော်
 သို့ရောက်၍ သင်္ကန်းတော်၌ ဆီးနှင်းပေါက်မျှ မစွတ်။

(၃) ထိုပြီးနောင်ကား- ကျောက်ခဲးမိုးရွာစေ၏။
ကြီးစွာသော တောင်ထွဋ်၌ ရှိရှိသမျှသောကျောက်ခဲး
တို့သည် အခိုးအလျှံလွှတ်လျက် ကောင်းကင်ကကျ
လတ်၍ ဘုရား သခင်ခြေရင်းတော်သို့ ရောက်မှုကား
နတ်ပန်းကုံး၊ နတ်ပန်း ဆိုင်းနှင်နှင် ဖြစ်ကုန်သတည်း။

(၄) ထိုနောင်ကား- ထားလုံအစရှိသော လက်နက်
မိုးရွာစေ၏။ ထား၊ လုံ၊ သန်လျက်၊ မြားအစရှိသော
လက်နက်မိုးတို့သည်ကား- အခိုးအလျှံလွှတ်လျက်
ကောင်းကင်မှကျလတ်၍ ဘုရားသခင်ထံတော်သို့
ရောက်မှုကား-နတ်ပန်းအတိဖြစ်ကုန်၏။

(၅) ထိုနောင်ကား မီးကျိုးမိုးကို ရွာစေ၏။ ပေါက်ပွင့်
အဆင်းကဲ့သို့ ရဲးရဲးညီသော မီးကျိုးတို့သည်ကား
ကောင်းကင် မှကျ၍ ဘုရားသခင်ထံတော် သို့ရောက်
လမှုကား- နတ်ပန်းအတိ၎င်း ဖြစ်ကုန်၏။

(၆) ထိုနောင်ကား-ပြာပူမိုး ရွာစေ၏။ အလုံးစုံ
ပူခြင်း ပြင်းထန်သော ပြာပူလည်း ဘုရားသခင်ထံသို့
ရောက်လမှုကား- ခြေတော်ရင်း၌ နံ့သာမှုန့်ဖြစ်လှာ
ကုန်၏။

(၇) ထိုနောင်ကား- သလဲးပူမိုးကို ရွာစေ၏။ ခြေ
တော်ရင်း၌ နတ်ပန်းဖြစ်လှာ၏။

(၈) ထိုနောင်ကား-ညွန်ပြောင်းမိုးကို ရွာစေ၏။
ခြေတော်ရင်းသို့ ရောက်လတ်သော် နတ်တို့ နံ့သာ
ပြောင်း ဖြစ်လှာ၏။

(၉) ထိုနောင်ကား- ရှင်ရဟန်းကို ကြောက်ထိတ်လန့်၍ ပြေးရှာလေစေဟု သည်းစွာသော အမိုက်မှောင်ကို ဖြစ်စေ၏။

.....

၃၇- အမိုက်မှောင်ကြီး ၄-မျိုးအကြောင်း
အမိုက်မှောင်သည် ထိုအင်္ဂါလေးပါး ရှိ၏။

- (၁) လက္ခယံတဆဲ့လေးရက်နေ့။
- (၂) ညဉ့်သန်းခေါင်။
- (၃) နက်စွာသော တောစေးချုံ့အထဲ။
- (၄) တိမ်ပုပ်အုပ်သော ကောင်းကင်။

ဤသို့ အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ကြိမ်သော အမိုက်သည်လျှင် လူ၌ သည်းစွာသောအမိုက်မှောင် မည်၏၊ အာဠဝကဘီလူးသည် ဖန်ဆင်းသော အမိုက်မှောင်သည် အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အမိုက်မှောင်နှင့် အတူတည်း၊ ဤသို့ အမိုက်မှောင်သည်လည်း ဘုရားသခင်သို့ ရောက်လတ်သော် နေထွက်ခါကဲ့သို့ လင်းစေ၏။

အာဠဝကဘီလူးကား-ဤသို့ဆိုပြီးသော မုန်တိုင်း၊ မိုးကြီး၊ ကျောက်ခဲ၊ ထား၊ လှံ လက်နက်မိုး၊ မီးကျိုးမိုး၊ ပြာပူသလဲပူ၊ ညွန်ပြောင်းမိုး၊ အမိုက်မှောင်ဟု ကိုးပါးသောရွာခြင်းတို့ဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာကို ပြေးစိမ့်သောငှာ မတတ်နိုင်ချေရကား အထူးထူးသော လက်နက်စွဲလျက် အထွေအပြားများသော ရုပ်သဏ္ဌာန် ဖန်ဆင်းလျက် ဘုတ်ပြိတ်အပေါင်း ရဲမက်

အင်္ဂါလေးပါးနှင့်အကွ ဘုရားသခင်ကို မိမိပင်လျှင် စစ်ကပ်
လေသတည်း။

ထိုသို့လာသော ဘုတ်ပြိတ်အပေါင်းတို့သည်ကား-
အထူးထူးသော ကျောက်ဖွယ်ပြုလျက် ဖမ်းလေလော့၊ သတ်
လေလော့ ဟူသောအသံဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ကုန်လျက် စီးနင်းအံ့
သကဲ့သို့ လာကုန်၏။ ထိုသို့လာကုန်သော်လည်း ရဲရဲညီသော
သံတွေကို သားထစ်ဟုထင်သော ယင်ကဲ့သို့ဖြစ်ကုန် သတည်း။

ဘုရားသခင်ကို မာရ်နတ်သား ထိုးလှာသောအခါ ကား
အရှေ့တောင်ထောင့် စကြဝဠာက မဟာဗောဓိအရပ် တိုင်
အောင် ဗိုလ်ပါအစဉ် အောက်နှင့်အထက် အထူသော်ကား
ထိုမျှလောက်သော အစဉ်သည်လျှင် ကိုးယူဇနာ၊ အစောက်
ဟူ၏။ မာရ်နတ်သားရှေ့လည်း တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ၊ လက်ဝဲ
လက်ျာလည်း တဆယ့်နှစ် ယူဇနာနှင့်တည်း။ နောက်ကား
စကြဝဠာတိုင်အောင်ဟူ၏။ ဤသို့သော ဗိုလ်ပါအထူနှင့်
ကပ်လှာသော မာရ်နတ်သားသည်လည်း ညဉ့်ချင်း၎င်း နေ
မဝင်မီပျက်လေ၏။

အာဠာကဘီလူးသော်တမူကား ညရီသောအခါ *
ကသည်သန်းခေါင်တိုင်အောင်လျှင် ဘုရားသခင်အား
နှောင့်ရှက်အောင် ပြု၏။ ဤသို့သော တဝက်သော ညဉ့်အခါ
ပတ်လုံး အထူးအပြားများသော ကြောက်ဖွယ်ကိုပြုလျက်
ဘုရားမြတ်စွာကို လှုပ်ချောက်ချားအံ့သောငှာ မတတ်နိုင်ရ ကား
အာဠာကဘီလူး ဤသို့ကြံ၏။ “ငါ့လက်နက်ကိုးပါး၌ ခံနိုင်လေပြီ။

* ညရီသောခါ = နေဝင်ရီတရောအခါ။

ငါ့ပုဆိုးလက်နက်ကို ခံနိုင်သောသူကား မရှိ၊ ပုဆိုး လက်နက်
ငါလွှတ်ကောင်းပြီ”ဟု ကြံလေ၏။

*****

၃၈- လက်နက်ကြီး ၄-ပါး အကြောင်း

လူ့အရပ်၌တည်း လက်နက်ကြီးလေးပါးကိုလျှင်
မြတ်သော လက်နက်ဟူသတည်း။

စက္ကာဝုခံ ဟိ သက္ကဿ၊ ယမဿ နယနာဝုခံ။
ဂဒါ ဝေဿဝဏဿာပိ၊ ဒုဿံ အာဠဝကဿစ။

- (၁) သိကြားလက်နက်ကား ဝရဇိန်စက်။
- (၂) ကုမ္ဘာန်တို့ကို အစိုးရသော ယမမင်း၏
လက်နက်ကား မျက်စိ။
- (၃) ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၏ လက်နက်ကား
လှင်ကန်တောင်း။

- (၄) အာဠဝကလက်နက်ကား မိမိကိုယ်၌
အပေါ်ရုံသော စုလျားပုဆိုး။

(၁) သိကြားနတ်မင်းတည်း အုမျက်ထွက်၍
ဝရဇိန်လက်နက်ကို မြင်းမိုရ်ထိပ်ထက်၌ အကယ်၍ ပစ်ဘိအံ့။
ယူဇနာတသိန်း၊ ခြောက်သောင်း၊ ရှစ်ထောင်အစောက်ရှိ သော
မြင်းမိုရ်တောင်ကိုသော်လည်း အောက်သို့ ထုတ်ချင်း
ထွင်းနိုင်လိမ့်သတည်း။

(၂) ယမဘီလူးမင်းသည် အမျက်ထွက်၍ ကြည့်မိအံ့၊ အထောင်မကသော ကုမ္ဘာန်ဘီလူးတို့သည် အိုးကင်းပူတွင် နှမ်းကဲ့သို့ ဖျစ်ဖျစ်မြည်လျက် ကြွေကုန်သတည်း။

(၃) ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းသည် တရားမသိမီ ပုထုဇဉ်ဖြစ်သောအခါ၌ အမျက်ထွက်၍ ပစ်လိုက်သော လှိုင်ကန်တောင်းလက်နက်ကား အထောင်မကသော * ဘီလူးတို့၏ ဦးခေါင်းကို တောင်းရရောင်းဖြတ်၍ လက်သို့ တဖန်ပြန်လှာ၏။

(၄) အာဠာကဘီလူး အမျက်ထွက်၍ မိမိကိုယ်၌ ရုံသောစုလျားပုဆိုးကို ကောင်းကင်သို့ အကယ်၍ ပစ်မိ မူကား တဆဲ့နှစ်နှစ်မျှလောက်သော အခါပတ်လုံး မိုးမရွာသည် ဖြစ်ရာ၏။ မြေဝယ်တည်းပစ်မူကား ခပ်သိမ်းသော မြက်သစ်ပင်ဟူသမျှတို့သည် ခြောက်ကပ်၍ တဆဲ့နှစ်နှစ်လွန်မှ အညွန့်ပေါက်ရာ၏။ သမုဒြာတွင် ပစ်ငြားမှုကား အိုးကင်းပူတွင် ရေပေါက်ကျသကဲ့သို့ ခပ်သိမ်းသော သမုဒြာရေဟူသမျှ ခန်းခြောက်ရာ၏။ မြင်းမိုရ်တောင်ကို ပစ်ငြားသော်လည်း ထိုတောင်ကြီးသည် အထုံးအထုံး အစိုင်စိုင် ကွဲပြဲရာ၏။

အာဠာကဘီလူးကား ဤသို့ ဘန်ခိုးကြီးသော ပုဆိုးလက်နက်ကို ရုံသည်မှ ဖြေ၍ပစ်အံ့ဟု ကိုင်လျှင်းသတည်း။

စကြာဝဠာတသောင်း၌နေသော နတ်များတို့သည် “ယနေ့လျှင် ဘုရားမြတ်စွာ အာဠာကကို ဆုံးမတော်မူအံ့

---

* အသောင်းမကသောဟု ခ-မူ၌ ပါရှိ၏။

ဟု သိတော်မူ၍ “တကာ---ကောင်းစွလျှင်တည်း”ဟု ချစ်ဖွယ်သော စကားဖြင့် ဝန်ခံတော်မူ၍ ထွက်တော်မူပေ သတည်း။ အာဠဝကဘီလူးလည်း ဤသို့ကြံ၏။ “ဤရဟန်း ကား ဆိုလွယ်ပေစွ၊ ထွက်လေဟူလျှင် စကားတခွန်းချင်း ထွက်ပ လေ၏။ ဤသို့နှင်ထုတ်လွယ်သော ရှင်ရဟန်းကို အကြောင်း အခြားမဲ့လျှင် ဤမျှလောက်စင် စစ်မက်ငါပြုချေ၏ တကာ”ဟု နှလုံးနှုံးညံ့၏။ တဖန်တွေးတောပြန်၏။ “တခွန်း မဆိုစောက်*၊ တကြိမ်ချင်းကို မသိသာသေး၊ ဆိုလွယ်၍ ထွက်သည်သော် လည်း ဖြစ်တတ်သော၊ အမျက်ရှိ၍ မာန်ပါ ထွက်သည်သော် လည်း ဖြစ်တတ်သော၊ ယခုလျှင် ငါစူးစမ်း ကောင်း၏”ဟု ကြံပြီးတုံမှ ရှင်ရဟန်းဝင်ပြန်တုံလော့ဟု ဆိုပြန် ၏။

ထိုသို့ဆိုသောအခါ ဘုရားမြတ်စွာကား ဆိုလွယ်ပေ ၏ဟု နှုံးညံ့လေပြီးသော ဘီလူးနှလုံးနှင့်လျော်စွာ “တကာ- ကောင်း၏”ဟု ချစ်သော စကားကိုဆိုတော်မူလျက် ဝင်တော် မူသတည်း။ အာဠဝကဘီလူး နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် လျှင် ဝင်လော့ဟူ၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း ဘီလူးဆိုတိုင်း ထွက်ပေ၊ ဝင်ပေ၏။ အာဠဝကဘီလူးဆိုတိုင်း မနာသည်ဖြစ်မှု ကား ကြပတေ့* ခက်ထန်လျှင်းသော ဘီလူး၏နှလုံးကား အလွန်လျှင် ခက်ထန်စွာဖြစ်၍ တရား၏ တည်ရာ မဖြစ်နိုင် အံ့သတည်း။

ပမာမည်သည်-မွေးသောအမိလျှင် ငိုများသော သား သူငယ်ကို အလိုရှိရာပေးကမ်း၍ မငိုအောင်ကျင့်သကဲ့သို့၊

---

* မဆိုစောက် - မဆိုသင့် မဆိုအပ် မဆိုနိုင်။

* ကြပတေ့ - ပကတိအတိုင်း။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း အမိုက်အမျက် ရမ္မက်စောင်မာန်ဖြင့်
ငိုများသော သူငယ်နှင့်တူသော အာဠကဘီလူးကို အငိုပြေ
စိမ့်သောငှာ ဘီလူးဆိုတိုင်း နာတော်မူပေသတည်း။

အတန္တကား- နို့ထိန်းသည် နို့မစို့လိုသော သူငယ်ကို
အထူးထူးပေးကမ်းဘွယ် ပေးကမ်းလျက် ဖျားယောင်း၍ နို့
စို့စေ၏။ ထိုအတူ ဘုရားမြတ်စွာလည်း အာဠကဘီလူးကို
လောကုတ္တရာဟူသော နို့ရည်ကိုသောက်စေချင်၍ ဘီလူး
ဆိုသည့်အတိုင်း နာတော်မူလျက် ဖျားယောင်းတော်မူ သတည်း။

ဥပမာ တထွေတုံ- စတုမဓုအရသာကို ဘူးတောင်း
အပြည့်သွတ်လိုသော ယောက်ျားသည် ကသုတ်ကရုတ်† သော
ဘူးတောင်းအထီးကို စင်ကြယ်စွာ သုတ်သင်ပါ၏။ ဘုရား
မြတ်စွာလည်း ဘူးတောင်းနှင့်တူသော အာဠကဘီလူး၏
နှလုံး၌ လောကုတ္တရာမည်သော စတုမဓုကို အပြည့်သွတ်လို
သည်ဖြစ်၍ ဘီလူး၌ ကသုတ်ကရုတ်သော အမျက်မာန်စောင်
အညစ်အကြေးစသည်ကို သုတ်သင်သည်မူ၍ သုံးကြိမ်မြောက်
လျှင် ထွက်လေဟူတိုင်း ထွက်တော်မူ၏။ ဝင်လေဟူတိုင်း
ဝင်တော်မူ၏။

ထိုနောင်ပြီးမှ အာဠကဘီလူးကား (“ဤရှင်ရဟန်း
ဆိုလွယ်ပေ၏။ ထွက်လေဟူလျှင် ထွက်ပေ၏။ ဝင်လေဟူ လျှင်
ဝင်ပေ၏။ ဤသို့လျှင် တညဉ့်ပတ်လုံး အထွက်အဝင်ဖြင့်
ပန်းစေပြီးမှ သမုဒြာ ထိုမှာဘက်သို့) ပစ်လိုက်ရစေ”ဟု အကြံ

---

† ကသုတ်ကရုတ် = မစင်မကြယ် မညီမညွတ်ထွေးရှုတ်သော။
( ) က-မူ၌ပါ၍ ခ-မူ၌ မပါ။

ဆိုးကို ကြံလျှင်းတုံ၍ ရှင်ရဟန်း ထွက်လေဟု လေးကြိမ်
မြောက်လျှင် နှင်ထုတ်ပြန်တုံသတည်း။

၃၉-အာဠဝကသည် မြတ်စွာဘုရားကို ပြဿနာမေးရန်
ကြံ့ခွယ်ခြင်းအကြောင်း

ဘုရားမြတ်စွာလည်း ထိုအကြံကို သိလေသော်
“ဘိလူးနှလုံးကို ဤသို့နှိုင်းရှည့်ပချေမှ ငါ့ကို ပြဿနာမေး
လတုံသတည်း။ ထိုပြဿနာမေးသော စကားသည်လျှင်
တရားဟောရအံ့သော စကားအစတည်သည်လည်း မည်
လတုံသတည်း”ဟု သိတော်မူ၍ တကာ--- ငါမထွက်ပြီ၊ သင်
မကောင်းသော အကြံကို ကြံခဲ့ရကား အလိုရှိသ၍ ပြုကာမူ
ဟူပေ၏။

ဤသို့ဆိုသည်ကို ကြားလပြီးသော် အာဠဝကဘိလူး
ကား မဆွက တန်ခိုးကြီးသော ရသေ့ရဟန်းတို့သည်
ကောင်းကင်၌ ပျံ၍သွားသည်အကြိုက် “ဤဗိမာန်ကား
အဘယ်ဖြင့်ပြီးသော ဗိမာန်နည်း”ဟု ကြည့်ရှုပါချင်၍ မိမိ
ဗိမာန်သို့ရောက်လှာသော တန်ခိုးကြီးသော သူတို့ကိုသော်
လည်း ပြဿနာမေး၍ မဖြေနိုင်လျှင် နှလုံးပျံ့လွင့် ရူးမူးစေခြင်း
စသောအမှုတို့ဖြင့် ညှဉ်းဆဲလိုက်သည်နှင့်တည်း။ ဘုရား
မြတ်စွာကိုလည်း ထိုသို့ရသေ့ , ရဟန်းတို့ကိုကဲ့သို့ ညှဉ်းဆဲ
ရနိုး၍ “ရှင်ရဟန်းကို ငါပြဿနာမေးအံ့၊ မဖြေနိုင်သည်တည်း
ဖြစ်မှုကား- ငါ့ရှင် နှလုံးကိုသော်လည်း ရူးမူးစေအံ့၊ ရင်ဘတ်ကို

သော်လည်း ထကခြမ်းခွဲအံ့၊ သမုဒြာတဖကသို့သော်လည်း ပစ်လိုက်အံ့”ဟု ဆို၏။

[ဘီလူးတို့မည်သည် လူတို့၏နှလုံးကို ရူးမူးစေလိုမူ ကား- မိမိခံတွင်း မျက်နှာကိုညိုစေ၍ ခြေလက်တွေးတွေး ချင်းချင်းနီလျက် ဦးခေါင်းကြီးစွာဖြစ်၍ ချင်းချင်းနီသောမျက်စိ ဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကို ဖန်ဆင်း၍သော်၎င်း၊ ကြောက်ဖွယ် သော အသံကိုမြည်၍သော်၎င်း၊ လူတို့စကားဆိုစဉ် ခံတွင်း၌ မိမိလက်ကိုသွင်းလိုက်လျက် နှလုံးသည်းပွက်ကို ဆုတ်နယ်၍ သော်၎င်း လူတို့နှလုံးကို ရူးမူးစေသည်ဟူ၏။ အာဠက ဘီလူး သည်လည်း ရှင်ရဟန်းကို ဤအကူ ငါပြုအံ့ဟူသတည်း။]

အာဠက မေးအံ့သောပြဿနာဟူသည်ကား- အဘယ် သို့သော အမွန်ရှိသော ပြဿနာနည်းဟူမူကား- အာဠက ဘီလူး အမိအဖတို့သည်တည်း၊ (လွန်လေပြီးသောခါ ကဿပ ဘုရားမြတ်စွာသို့ ဆည်းကပ်၍ အမေးရှစ်ပါးကို အဖြေနှင့်အကွ သင်ကုန်သဟတ်၊ အာဠကဘီလူးကိုလည်း ငယ်သောအခါ မိဖတို့) သင်ပါခဲ့၏။ အာဠကဘီလူးလည်း ရှည်လျား ကြာမြင့် ဗွာလတ်သော် အမေးကိုသာ မှတ်မိ၍ အဖြေကို မေ့ခဲ့၏။ အမေးလည်းမေ့၍ ပျောက်ခဲ့တတ်ဟုရွှေပေ၌ ဟင်းသပတား ဖြင့်ရေး၍ ထားသို၏။

ဤသို့သော အမေးသည်ကား- ဘုရားသဗ္ဗညုတို့၏ အရာဖြစ်သောကြောင့် တန်ခိုးကြီးသော ရသေ့၊ ရဟန်းတို့ ရှေးက မဖြေနိုင်သည်ကို ညှဉ်းဆဲးလိုက်ရဘူး၍ ဘုရားသခင် ကိုလည်း ညှဉ်းဆဲးလိုသောငှာ ပြဿနာမေးအံ့၊ မဖြေနိုင်သော် အပြစ်ပေးအံ့ဟူသတည်း။

ဘုရားသခင်လည်း “တကာ အာဠဝက--- နတ်မင်း နှင့်အကွ စည်းဝေးသောလူအပေါင်းဖြစ်စေ၊ နတ်ပြည်ခြောက် ထပ်ကို အစိုးရသောမာရ်နတ်နှင့်အကွ စည်းဝေးသောလူ အပေါင်းဖြစ်စေ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့်အကွ စည်းဝေးသော လူ အပေါင်းဖြစ်စေ၊ ကုန်အောင်စုံသော လူနတ်ဘောင်၌ နှလုံးကို ပျံ့လွင့်စေနိုင်သသူလည်း မရှိ၊ ငါ့ရင်ဘတ်ကို ခွဲနိုင်သသူ လည်း မရှိ၊ ငါ့ခြေကိုကိုင်၍ သမုဒြာတဖက်သို့ ပစ်နိုင်သသူ လည်း မရှိ၊ သင်ဆိုတိုင်း တတ်နိုင်သောသူကို ငါမမြင်”။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလျက် ညည်းဆဲးလိုသော ဘီလူး၏ အကြံနှလုံးကို မြစ်တော်မူသတည်း။

မဖြေနိုင်မှုကား- အပြစ်ပေးအံ့ဟု သင်ဆိုရာ၌ ငါ့အား အပြစ်ပေးနိုင်သသူ မရှိသည်ကိုကား- ငါဆို၏၊ ငါမဖြေနိုင်အံ့ သော ပြဿနာလည်း မရှိ။

ပြဿနာ ငါမေးအံ့ဟု သင်ဆိုသည့်အတိုင်း သင် အလိုရှိရာရာ မေးကာမူ ခပ်သိမ်းစုံ သင်မေးသောအတိုင်းကို အကြွင်းမဲ့ ငါဖြေအံ့”ဟု သဗ္ဗညုဘုရားတို့သာ ခွင့်ပေးရာသော အမိန့်တော်ဖြင့် ခွင့်ပေးတော်မူသတည်း။

=====

၄၀- အာဠဝကမေးခွန်းပြဿနာများနှင့် မြတ်စွာဘုရား
ဖြေဆိုတော်မူခြင်း အကြောင်း

ဤသို့ခွင့်ပေးတော်မူသော အခါ၌လျှင် အာဠဝက ဘီလူးကား-ဘုရားမြတ်စွာကို ဂါထာဖြင့်ရွတ်၍ မေးလေ၏။

- (၁) ငါ့ရှင်ရဟန်း--- ဤလူ၌ ယောက်ျားတော် တကာတို့၏ အဘယ်မည်သော ဥစ္စာသည် လျှင် နှစ်လိုခြင်း ကို ပြုတတ်သောဥစ္စာ ဖြစ်၍ မြတ်သနည်း။
- (၂) အဘယ်မည်သော အကျင့် သည်လျှင် ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ် ချမ်းသာ၊ နှလုံးချမ်းသာကို ဆောင်ပေးကတ် သနည်း။
- (၃) အဘယ်မည်သော အရသာသည်လျှင် အရ သာဟူသမျှတို့တွင် မြိန်စွာသော အရသာ မည်သနည်း။
- (၄) အဘယ်သို့သော အသက်မွေးခြင်း ဖြင့် အသက်မွေးသောသူ၏ အသက်ရှင်ခြင်း ကိုလျှင် မြတ်သော အသက်ရှင်ခြင်းဟု ပညာရှိတို့ ဆိုစကုန်သနည်း။

ဤသို့လျှင် အမေးလေးပါးတို့ကို မေး၏။

ငါတို့ဘုရားမြတ်စွာလည်း လွန်လေပြီးသော ကုဿပ ဘုရားမြတ်စွာ ဖြေတိုင်းပင်လျှင် ဖြေတော်မူ၏။

- (၁) “တကာ အာဠာက--- ဤလူ၌ ယောက်ျား တော်တကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားမည်သော ဥစ္စာသည်လျှင် နှစ်လိုခြင်းကို ပြုတတ်သည် ဖြစ်၍ ဥစ္စာမြတ်မည်၏။

- (၂) ကုသိုလ်ဆယ်ပါး တရားသည်လျှင် ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်ချမ်းသာ၊ နှလုံးချမ်းသာနှစ်ပါးကို ဆောင်တတ်၏။
- (၃) စကားမှန် အစရှိသော သစ္စာတရားသည် ကား အရသာဟူသမျှတို့တွင် မြိန်ရှက်စွာ ၏။
- (၄) ပညာဖြင့် အသက်မွေးသောသူ၏ အသက် ရှင်ခြင်းကိုလျှင် မြတ်သောအသက်ရှင်ခြင်း ဟု ဘုရားအစရှိသော ပညာရှိတို့ ဆိုစကုန် သတည်း။

ဤကား အစစ္စာမေးသော အမေးလေးပါး၏ အဖြေ အကျဉ်းစကားတည်း။

=====

၄၁- ပြဿနာလေးပါး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
အကျယ်ပြခြင်း အကြောင်း

ဥစ္စာဟူသည် သဒ္ဓါတရား---

အကျယ်သော်ကား ဤသို့တည်း။

သဒ္ဓါတရားဟူသည် အဘယ်သို့သဘောရှိသနည်း။
အဘယ်ကြောင့် သဒ္ဓါတရားကိုလျှင် ဥစ္စာမြတ်ဟူသနည်း။

သဒ္ဓါတရားဟူသည်ကား- ချမ်းသာအကြောင်း
ကုသိုလ်ကြမ္မာ* တည်းဟု နှလုံးသွင်းသည်၊ ကုသိုလ်ကြမ္မာ

---

* ကြမ္မာ = (ကမ္မ) ကံ

ကြောင့် ချမ်းသာရသတည်းဟု နှလုံးသွင်းသည်။ ဤသို့ ကြမ္မာနှင့် ကြမ္မာအကျိုးကို နှလုံးသွင်းတုံသည်လည်း သဒ္ဓါ၊ ရတနာ သုံးပါးကျေးဇူးကို ယုံကြည်စွာ နှလုံးသွင်းသည်လည်း သဒ္ဓါ။ ဤသို့ယုံကြည်ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းရှိမှလျှင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ဖူးမြင်ချင်၍ ဆည်းကပ်၏။ တရားနာချင် ၍ ဆည်းကပ်၏။ မချိတ်မငင် သက်သက်လှူချင်သော နှလုံး ရှိ၏။ ဤသို့ဖူးမြင်ချင်သည်၊ တရားနာချင်သည်၊ လှူချင်သည် ဤသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသောသူကိုလျှင် သဒ္ဓါတရားပြည့်စုံသည် ဟူသတည်း။ ဤကားသဒ္ဓါတရားဟူသည် အဘယ်နည်းဟု ရာဌိ ညွှန်ပေရာသော စကားတည်း။

အဘယ့်ကြောင့် သဒ္ဓါကို ဥစ္စာမြတ်ဟူသနည်း-ဟူရာ ၌သော်ကား ခပ်သိမ်းသော ရတနာလတ်သပ္ပကာကို ရသော ထက် ရတနာသုံးပါးအား ကြည်ညိုသောသဒ္ဓါရတနာကို ရခြင်းသည်လျှင် အလွန်မြတ်စွာသောလတ်ကို ရသည်မည်၏ဟု လာဘာနုတ္တရိယ* တရားကို မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူ၏။ သဒ္ဓါတရားကိုရသည် မြတ်သောကြောင့်လျှင် နတ်ပြည်၌ နတ်တို့သော်လည်း လူ့ပြည်၌ ဖြစ်လေအံ့သော နတ်တို့ကို “ရှေး ငွေ၊ ဥစ္စာ ရတနာရအောင် ကြံလေ”ဟု မှာထားလိုက် သည်ကား မရှိ။ “လူဖြစ်၍ မိမိလည်းသဒ္ဓါလေစေ၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း သဒ္ဓါအောင် နှိုးဆော်ပါလေ၊ သဒ္ဓါခြင်းနှင့်စပ်သော ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသောအလေ့ရှိသည်ဖြစ်လေစေ” ဤသို့လျှင် နတ်တို့ သော်လည်း (စီးပွားလိုသဖြင့် လူ့ပြည်သို့ ဖြစ်လိမ့်သသူကို မှာထားလိုက်မြဲဟု ဟောတော်မူ၏။

* လာဘာနုတ္တရိယ = အမြတ်ဆုံးလတ်။

( ) က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌မပါ။

ဤသို့လျှင် သဒ္ဓါတရားကိုရခြင်းသည်လျှင် ခပ်သိမ်းသော ရတနာကိုရသောထက် မြတ်စွာသောရခြင်းမည်၏။ စီးပွားလိုသသူသည် မှတ်သားအောင် မှာထားလိုက်သော စကားလည်း စကားကောင်းမည်၏။ ဤသို့သော်လည်း) သဒ္ဓါတရားကိုလျှင် နှစ်လိုခြင်းကို ပြုတတ်သည့် ဥစ္စာမည် သည် ဖြစ်၍ ဥစ္စာမြတ်မည်၏ဟု ဘုရားသဗ္ဗညုတို့ ဟောတော်မူသတည်း။

ခပ်သိမ်းသော ဥစ္စာရတနာကား ကိုယ်နှင့် ကွာတတ်၏။ ငါ့ငှါဖြစ်တုံ † သူ့ငှါဖြစ်တုံ တစ်ပါးနှင့်ဆက်ဆံ၏။ သဒ္ဓါတရားသော်ကား ကိုယ်နှင့်မကွာ တစ်ပါးနှင့်မဆက်ဆံ။ ဤသို့ ဖြစ်၍ သော်လည်း သဒ္ဓါတရားလျှင် ဥစ္စာမြတ်မည်၏။ သဒ္ဓါ ကြည်ညိုစွာ လှူကမ်းဖူးသောသူကား သံသရာဘဝ အဆက်ဆက်၌ ကြွယ်ဝချမ်းသာ များစွာသော ပစ္စည်းရှင်ဖြစ်၍ သူ့ထက် လွန်သော အဆင်းသဏ္ဌာန် တင့်တယ်စွာလျက် သူတကာတို့ မြင်လျှင် ကြည်အပ်သည်သာ ဖြစ်ရာသတည်းဟု သပ္ပာရိသဒါနငါးပါးကို ဟောတော်မူရာ၌ သဗ္ဗညုမိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ဖြစ်၍လည်း သဒ္ဓါတရားကို ကိုယ်မကွာသော ဥစ္စာ၊ သူမဆက်ဆံသောဥစ္စာဟူ၍ နှစ်လိုအပ်၏။ သူတစ်ပါးတို့ နှစ်လိုကြည်ညိုအပ်သော ကိုယ်အဖြစ်ကို ရသောကြောင့် မူလည်း သဒ္ဓါတရားကား နှစ်လိုခြင်းကို ပြုတတ်သော ဥစ္စာမည်သတည်း။ (မသံဃာသောသူကား တလက်ဖက် * ကို ပေးပိမ့်ဟု ဆိုအံ့သည် ခဲယဉ်းစွာသတည်း။ ရန်သူနှစ်ပါးဆိုင်

† ငါ့ငှါ = ငါ့ဟာ - ငါ့ဥစ္စာ။

* တစ်လက်ဖက် = တစ်စလယ်၏ လေးပုံတစ်ပုံ။

ကြသော စစ်မြေအရပ်၌ သွားဝံ့ခဲ၏သို့ မသဒ္ဓါသသူတို့ ပေးပိမ့်ဟူသည်ကို ဆိုခဲစွာသော စကားဟူ၍ မှတ်သတည်း။ ထိုသို့မသဒ္ဓါသသူတို့ ဆိုခဲသည်ကို သဒ္ဓါသင့်သည် ပေးပိမ့် ဟု ဆိုရသည်တကားဟု “မိမိနှစ်လိုသော ကောင်းမှုလည်း) သဒ္ဓါ တရားကား နှစ်လိုခြင်းကို ပြုတတ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်သောဥစ္စာ မည်၏”ဟု သဗ္ဗညုဘုရားကား အာဠကဘိလူးအား ဖြေတော်မူ သတည်း။ ဤကား ရှေးဦးမေးသော အမေးတစ်ခွန်း၏ အဖြေ တည်း။

အကျင့်ကောင်းဟူသည် ကုသိုလ်တရား

ကုသိုလ်ဆယ်ပါး တရားသည်လျှင် ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်၏ချမ်းသာ , နှလုံး၏ချမ်းသာကို ဆောင်ပေတတ်၏ဟု ဖြေတော်မူရာ၌သော်ကား- အလှူပေး ခြင်း ကုသိုလ်, သီတင်းသုံးခြင်းကုသိုလ်အစရှိသော ကုသိုလ် ဆယ်ပါး တရားကိုလျှင် ကုသိုလ်မပြုမီ ရှေးဦးသောခါ, ကုသိုလ် ပြုဆဲဆဲသောအခါ, ကုသိုလ်ပြုပြီးမှ နောင်ပြီးသောအခါ သုံးပါး ၌ကြည်လင် သန့်ရှင်းစွာဖြစ်သည်လျှင် ကောင်းစွာကျင့်အပ် သည်မည်၏။ ဤသို့ သန့်ရှင်းစွာသော ကုသိုလ်တရားဆယ်ပါး သည်ကား လူချမ်းသာ, နတ်ချမ်းသာ, နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတည်း ဟူသော ချမ်းသာ သုံးပါးကို ဆောင်တတ်၏။ ဤကား ကုသိုလ်ဆယ်ပါးချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏ဟု ဖြေတော်မူ ရာ၌ အကျဉ်းတည်း။ အကျယ်ကား ဤသို့တည်း။

( ) က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌မပါ။

အဘယ်သည်လျှင် ကုသိုလ်ဆယ်ပါးနည်း၊
ချမ်းသာသုံးပါးကား အဘယ်နည်းဟု မေးမှုကား
ဤသို့ညွှန်ပေ။

- (၁) အန္တံ ပါနံ ဃရံ ဝတ္ထံ၊
ယာနံ မာလာ ဝိလေပနံ။
ဂန္ဓော သေယျာ ပဒီပေယျံ။
ဒါနဝတ္ထု ဣမေ ဒသ * ။

ဟူသော ဆယ်ပါးကို ဆိုခဲ့ပြီးသောအခါ သုံးပါး၌
သန့်ရှင်းစွာ သက်သက်စွန့်ခြင်းသည်ကား အလှူပေးသော
ကုသိုလ်။

(၂) ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် အပြစ်ရှိသော ကျင့်ခြင်းကို
ရှောင်သည်၊ မှားသောအသက်မွေးခြင်းမှ ရှောင်သည်၊ ဤသို့
ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်လျှင် သီတင်းသုံးသောကုသိုလ်။

(၃) နှလုံးညစ်ညူးခြင်းအကြံကို ပျောက်စေလို
သောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်းသည်ကား ဘာဝနာမူသော
ကုသိုလ်။

(၄) အလှူဝတ္ထုဆယ်ပါးကို မိမိပို့ရမည့်သူ ပို့ရည်
၍ စွန့်ခြင်းသည်ကား အလှူပို့ဝေသောကုသိုလ်။

အန္တံ- ထမင်း။ ပါနံ-အဖျော်။ ဃရံ-ကျောင်းစရပ်။ ဝတ္ထံ-အဝတ်သင်္ကန်း။
ယာနံ-ယာဉ်၊ ဖိနပ်။ မာလာ-ပန်း။ ဝိလေပနံ-နံ့သာပျောင်း။ ဂန္ဓော-
နံ့သာမှုန့်။ သေယျာ-အိပ်ရာ နေရာ။ ပဒီပေယျံ-ဆီမီး။ ဒသ ဒါနဝတ္ထု-
လှူဖွယ်ဝတ္ထု ၁၀-ပါး။

(၅) မင်းကြီးဝေဿန္တရာ လှူပြီးသည်ကို မဒ္ဒိ မိဖုရား အနုမောဒနာ ခေါ်သကဲ့သို့ ဒေဝါနံ ပိယတိဿ မင်းကြီးနိဂြောဓ သာမဏေတို့ကဲ့သို့၎င်း လှူလေပြီးနောက်၌ ဝမ်းမြောက်စွာ အနုမောဒနာခေါ်သည်ကား အနုမောဒနာ ကုသိုလ်။

(၆) ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိသသူ မအံ့မသာသောအခါ၊ သူတပါးကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုသောအခါ မိမိလျှင် အဖော်ဖြစ် ပါသည်၊ လုပ်ကျွေးပါသည်ကား အမှုကြီးငယ်ကုသိုလ်။

(၇) ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မြတ်နိုး တနာ လေးမြတ်စွာပြုသည်ကား အကြီးအားရှိသောသော ကုသိုလ်။

(၈) စီးပွားချမ်းသာရှာသော နှလုံးဖြင့်သူတပါး အစီးအပွားရှိအံ့သော တရားကို ဟောပေခြင်းသည်ကား တရားဟောသော ကုသိုလ်။

(၉) နှလုံးမကွက် အကျိုးရှိသတည်းဟု ဆောက် တည်လျက် ကောင်းစွာတရားတော်ကို နာခြင်းသည်ကား တရားနာသော ကုသိုလ်။

(၁၀) သရဏဂုံ ဆောက်တည်ခြင်း၊ ရတနာသုံးပါး ကျေးဇူးကို အောက်မေ့ခြင်း၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဟူသမျှ(ကို ချီးမွမ်းထောပနာမှုလျက် နှလုံးရွှင်ခြင်း စသည်ကား အယူ ဖြောင့်သော ကုသိုလ်တည်း။ ဤသို့-)

(၁) အလှူပေးသည်။

(၂) သီတင်းသုံးသည်။

( ) က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌ မပါ။

- (၃) ဘာဝနာမူသည်။
- (၄) အလှူပို့ဝေသည်။
- (၅) အနုမောဒနာခေါ်သည်။
- (၆) အမှုကြီးငယ်ပြုသည်။
- (၇) အရိုအသေပူဇော်သည်။
- (၈) တရားဟောသည်။
- (၉) တရားနာသည်။
- (၁၀) အယူဖြောင့်သည်။

ဤဆယ်ပါးကိုလျှင် ကုသိုလ်ဆယ်ပါးတရားဟူသတည်း။

ဤကုသိုလ်ဆယ်ပါး တရားသည်လျှင် ချမ်းသာသုံးပါးကို ဆောင်ပေတတ်၏။ ချမ်းသာသုံးပါးကား-

- (၁) လူချမ်းသာ၊
- (၂) နတ်ချမ်းသာ၊
- (၃) နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတည်း။

လူချမ်းသာဟူသော်ကား လေးကျွန်းသနင်း စကြာမင်း၏ ချမ်းသာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏ ချမ်းသာ၊ သုတသုံမင်းကြီးကဲ့သို့ တကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ဒီပရာဇ်မင်း၏ ချမ်းသာ၊ ထီးဖြူတစင်းဆောင်းသော တိုင်းအလုံးကို အစိုးရသော ပဒေသရာဇ်မင်း၏ ချမ်းသာ၊ ဤကား လူမင်းတို့၏ ချမ်းသာသုံးပါး။

တနေ့တနေ့သော် တင်းနစ်ဆယ်မျှလောက် ငွေ
အသပြာ ဝင်၏။ ထိုမျှ၎င်း အသုံးအစွဲထုတ်သော ခတ္တိယ
မဟာသာလမည်သော မင်း၏ချမ်းသာ၎င်း၊ တနေ့တနေ့သော်
ငွေဆယ်တင်း ဝင်၏။ ဆယ်တင်း၎င်း အသုံးအစွဲထုတ် သော
ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလမည်သောပုဏ္ဏား၏ ချမ်းသာ၎င်း၊
တနေ့တနေ့သော် ငွေငါးတင်း ဝင်၏။ ငါးတင်း၎င်း အသုံးအစွဲ
ထုတ်သော ဂဟပတိ မဟာသာလဟု တွင်သောအသည်
သူကြွယ်ချမ်းသာ၎င်း ဤသို့သော သူကြွယ်ချမ်းသာ သုံးပါး။

ဤသို့လျှင် လူ့အရပ်၌ မင်း၏ချမ်းသာသုံးပါး၊ သူကြွယ်
ချမ်းသာသုံးပါး၊ ဤသို့သော လူ့ချမ်းသာကို ဆိုခဲ့ပြီးသော
ကုသိုလ်ဆယ်ပါးတရားကို ကောင်းစွာကျင့်သောသူသည် ရ၏။
လူချမ်းသာနှင့် သိကြားနတ်မင်း အစရှိသော နတ်မင်းတို့၏
ချမ်းသာနှင့် နှိုင်းရှည့်စရာမရှိ၊ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းသူထက် တာဝတိံသာ
နတ်မှာ သုံးပါးလွန်လေ၏။ အသက်ဖြင့်လည်း လွန်လေ၏။
ချမ်းသာခြင်းဖြင့်လည်း လွန်လေ၏။ အစိုးရခြင်းဖြင့်လည်း
လွန်လေ၏။

ဘုရားသခင် လက်တော်နှင့် ကျောက်ခဲတလုံးကို
ကိုင်တော်မူ၍ ဆုပ်လောက်ရုံသော ကျောက်ခဲနှင့် ယူဇနာ
ကိုးထောင်လုံးပတ်ရှိသော ဟိမဝန္တာတောင်ကြီးကို အနှိုင်း အဆ
မမူအပ်သကဲ့သို့ လူဝယ်ဖြစ်သော စကြာဝတေးမင်း ချမ်းသာနှင့်
လည်း နတ်ချမ်းသာကို မနှိုင်းရှည့်ကောင်းဟု မိန့်တော်မူသော
ဟူ၏။ ဤသို့ လူ့စည်းစိမ်နှင့် မနှိုင်းရှည့် ကောင်းသော နတ်
စည်းစိမ်ကိုသော်လည်း ဆိုခဲ့ပြီးသော ကုသိုလ်ဆယ်ပါးတရားကို
ကောင်းစွာကျင့်သောသူသည် ရရာသတည်း။

ပဒုမဝတီ မိဖုရားသားတော် မဟာပဒုမမည်သော မင်းကြီးသည်ကား နတ်ချမ်းသာနှင့်တူသော မင်း၏ချမ်းသာ ကို ခံစားဦး၍ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဖြစ်ကော်မူသော်လည်း အမြိုက်* နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူ၏။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာဟူသမျှကို ချမ်းသာမဟုတ်၊ သေတတ်၊ ပျက်တတ်၊ ဆင်းရဲတတ်သည်သာဟု ဆိုခဲ့ပြီးသော လူချမ်းသာ၊ နတ် ချမ်းသာကိုသော်လည်း ငြီးငွေ့လေသည်နှင့်နှင်တည်း။

လူသုံးပါးတို့ချမ်းသာမှတ်သည်ကို ချမ်းသာမဟုတ်၊ ဆင်းရဲတည်းဟု ငြီးငွေ့လေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခံစားသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ ချမ်းသာမှန်း သိသတည်း။ မခံစားရသေးသော ပုထုဇဉ်တို့ သည် မသိနိုင်ရာ၊ ထိုသို့မသိနိုင်ရာသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာ ကိုသော်လည်း ကုသိုလ်ဆယ်ပါးတရားကို ကောင်းစွာကျင့် (သသူသည် ခံစားရလေရာ၏။ တရားသာလျှင် ကောင်းစွာ ကျင့်)အပ်သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်၏ချမ်းသာ၊ နှလုံး၏ ချမ်းသာကို ဆောင်ပေတတ်သတည်းဟု အာဠဝက ဘီလူးအား သဗ္ဗညု ဘုရား ဖြေတော်မူပေသတည်း။

ဤကား “ ကံ သုစိန္တံ သုခ မာဝဟတိ”ဟု မေးသည် ကို “ဓမ္မော သုစိန္တော သုခ မာဝဟတိ”ဟု ဖြေဟော်မူရာ၌ အကျဉ်း၊ အကျယ် ညွှန်းပေးရာသောစကားတည်း။

---

* အမြိုက် = (အမတ) အို-နာ-သေဘေး ကင်းဝေးရာ။

( ) က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌ မပါ။

အရသာဟူသည် သစ္စာတရား

“ကိ သု ဟဝေ သာဓုတရံ ရသာနံ ”ဟူ၍ မေးသည်
ကို

“သစ္စံ ဟဝေ သာဓုတရံ ရသာနံ”ဟု ဖြေတော်မူရာ၌
အရသာဟူသမျှတို့တွင် သစ္စာအရသာလျှင် အဟုတ် အဟတ်
စင်စစ်မြန်စွာ၏ ဟူသတည်း။

အဘယ်ကား သစ္စာ အရသာနည်း၊ အရသာဟူသမျှ
ကား- အဘယ်မျှနည်း၊ အဘယ်သို့ကား မြန်စွာသနည်းဟူမူ-

အမှန်ဆိုသည်လည်း သစ္စာ၊ မမှန်ကို ရှောင်ကြဉ်
သည်လည်း သစ္စာ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသည်လည်း သစ္စာ၊
ဤသုံးပါးလျှင် သစ္စာအရသာမည်၏။

အရသာဟူသမျှသည်ကား ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံအစရှိသော
အာရုံတို့ကို မြင်ရသော အရသာ ၊ နိဗ္ဗာန် အရဟတ္တဖိုလ်
ချမ်းသာကို ခံစားရသော အရသာ ဤအရသာ သုံးပါးသည်လျှင်
မြတ်၏ဟူသတည်း။ မြင်ရသောအရသာစသည်ကား ကိုယ်၏
သာယာစခြင်းကိုလျှင် ပွားစေတတ်သော ကြောင့် တပ်ခြင်း
နှင့်အကွ ညစ်ညူး၏။ ဤသုံးပါးသောသစ္စာ အရသာသော်ကား
ညစ်ညူးခြင်း မရှိသောကြောင့် မြတ်၏။ ဤသို့မြတ်၍ အရသာ
တို့တွင် သစ္စာအရသာလျှင် မြတ်၏ဟု ဟောတော်မူသတည်း။
ဤကား အကျဉ်းတည်း။

အကျယ်သော်ကား ဤသို့တည်း။ ယောက်ျားတော်
တကာတို့ မမှန်ကို ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ အမှန်ကိုသုံးစွဲရာ၏။

ဤအကျင့်ကို မကွာ မကင်းစေအပ်ဟု ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇရ* ဆို၏။ “မင်းကြီးကျွန် ငါ ဟုတ်ပေ၏”ဟူသော စကားတစ်ခွန်းကို ဝိဇ္ဇရသုခမိန် ဆိုကတည်းကလျှင် ပါရမီအပြားသုံးဆယ်ကို ဖြည့်သည် မည်ရာ၏ဟူ၍လည်း ကျမ်းဆရာတို့ ချီးမွမ်းဘူးသည် ရှိ၏။ သစ္စာနှင့်တူ၍ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်ဘူးသည် မရှိ၊ သစ္စာနှင့်တူ၍ အံ့ဘွယ်သရဲသောအကျိုးကို ဆောင်ဘူးသည် မရှိ။

ကပ္ပိနမင်းကြီး တောထွက်သောအခါ မြစ်သုံးတန်ကို သစ္စာစကား သုံးဂါထာဖြင့် မြေပြင်ကဲ့သို့ စီးသောမြင်းကို သွားစေနိုင်၏။ ကဏ္ဍဒီပါယန ရသေ့ကား သစ္စာစကားဖြင့် မြွေဆိပ်ကိုကု၍ တကာသားငယ်ကို ရှင်စေ၏။ ငရဲနက်ဇစ်† ဖြစ်သောခါ ဘုရားလောင်းကား သစ္စာစကားဖြင့် မိုးခေါင်သည်ကို ထန်စွာရွာစေ၏။ ဘုရားလောင်းသုပါရကမည်သော သင်္ဘောမှူးလည်း ဗလဝါမုခ သမုဒြာသို့ ကျလေပြီးသော သင်္ဘောလှေကို သစ္စာစကားဖြင့် အိမ် လှေကားရင်းသို့ တိုင်အောင် ရောက်စေဘူး၏။ သုဝဏ္ဏသျှင်ဇင်္ဂလည်း သစ္စာစကားဖြင့် မိဖုတ်တို့ကို မျက်စိမြင်ပြန်စေ၏။ သိဝရာဇ်မင်းကြီးလည်း မျက်လုံးနှစ်ဘက်မရှုံ့ မျက်ကွင်းချည်းဖြစ်လျက် သစ္စာစကားဖြင့် မျက်စိအသစ်ရပြန်၏။ ဤကား ပါရမီရင့်သော သူမြတ်တို့၌ အံ့ဘွယ်သရဲရောက်သော အကျိုးတည်း။

ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလက်ထက် ပြည့်တန်းဆာမ တစ်ယောက်သည် မင်းကြီးနှင့်အကွဲ ပရိသတ်ဗိုလ်ပါမောက်၌

---

* မဟေယသဓာ (က) † ဇစ် = ဇစ္စအမျိုးဇာတ်နိပါတ်

သစ္စာအားဖြင့် မှန်စွာဆို၍ ဂင်္ဂါမြစ်ရေအလုံးကို အညာသို့ ဆန်၍စီးစေသောဟူ၏။ ဤသို့နှင့်နှင့် သစ္စာစကားအားဖြင့် ရောက်သော အကျိုးသည် အားရနှစ်သက်စွာဖြစ်ရကား သစ္စာကြောင့် အရသာမြတ်သည်ကိုလျှင် သစ္စာအရသာ မြတ်၏ ဟု ဖြေသတည်း။

ဤသည်ကား “ ကိံ သု ဟဝေ သာဓုတရံ ရသာနံ ” ဟု မေးသည်ကို “ သစ္စာ ဟဝေ သာဓုတရံ ရသာနံ ” ဟု ဖြေတော် မူရာ၌ အကျယ်စကားတည်း။

အသက်မွေးကြောင်းဟူသည် ပညာ

“ ကထံ ဇိဝိံ ဇိဝိတမာဟုသေဌံ ” ဟု မေးသည်ကို “ ပညာဇိဝိံ ဇိဝိတမာဟု သေဌံ ” ဟု ဖြေတော်မူရာ၌ ပညာသော် ကား အပြစ်အကျိုးကို ခွဲခြမ်းနိုင်ခြင်း ဉာဏ်တည်း။ ပညာဖြင့် အသက်မွေး၏ ဟူရာ၌သော်ကား အပြစ်ရှိသော မကောင်း သော အလုပ်အကြံ၊ အပြစ်ရှိသော ဆေးဝါးမန္တန်အတတ် ဟူသမျှတို့ကို လျှင်ကြဉ်၍ အပြစ်မရှိကျင့်သောသူကား တရားနှင့် လျော်စွာ အသက်မွေးသည် မည်၏။ တရားနှင့်လျော်စွာ အသက်မွေး သောသူကိုလျှင် ပညာဖြင့်မွေးသသူဟု သတည်း။

တရားနှင့်မလျော် အသက်ရှင်၏။ တရားကိုကျင့် လျက် သေ၏။ ထိုအသက်ရှင်သသူထက် သေသသူက မြတ်၏။ တရားနှင့် မလျော် အသက်ရှင်သည်တည်းဖြစ်မှုကား အပြစ် အတိရှိ၍ မကောင်းမှုကို ဆည်းပူးလျက် သေ၍ အပ္ပါယ် လေးပါး၌ ဦးမပြုနစ်လေ၍ ဘုရားတို့သော်လည်း ရေတွက်

နိုင်ခဲ့သော ဆင်းရဲကို ခံရလိမ့်သတည်း။ တရားနှင့် မလျော် အသက်ရှင်သောအခါကား အတိုင်းသာ၊ ထိုအခါ၌ ပြုသော မကောင်းမှုကြောင့် တမူကား အတိုင်းမသိသော ဆင်းရဲ တာရှည်၏။ ဤသို့အကြောင်း၊ အကျိုးကိုခွဲခြမ်း၍ သိနိုင်သော ပညာရှိသသူကိုလျှင် ပညာဖြင့် အသက်မွေး သသူ ဟူသတည်း။ ဤသို့ အသက်မွေးသောသူလျှင်မြတ်၏ဟု ဖြေတော်မူ သတည်း။

- (၁) သူ့စီးပွား မိမိစီးပွားကို (မသိသောသူကား မျက်စိနှစ်ဖက်လုံး ချို့သည်မည်၏။
- (၂) မိမိစီးပွားကိုသာသိ၍ သူ့စီးပွားကိုမသိသသူ ကား မျက်စိတစ်ဖက်ချို့သည်မည်၏။
- (၃) နှစ်ပါးစုံကို သိသသူကား မျက်စိနှစ်ဖက် ရှိ သည်မည်၏။

ဤသို့) မျက်စိနှစ်ဖက်ရှိသောသူကား လူသော် လည်း အိမ်ထောင်အမှု၌ လုံ့လ အထအကြွရှိသော အကျင့်၊ သရဏဂုံ ဆောက်တည်သော အကျင့်၊ တတ်အားသမျှ လှူကမ်းပါသော အကျင့်၊ ပဉ္စသီဆောက်တည်သော အကျင့်၊ ဥပုသ်ဆောက်တည် သော အကျင့်၊ ဤသို့အကျင့်အစရှိသော ဆိုခဲ့ပြီးသော ကုသိုလ် ဆယ်ပါးတရားကို ကျင့်လျက် အသက်မွေးသည်လျှင် ပညာဖြင့် အသက်မွေးသည်မည်သတည်း။

(   ) က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌ မပါ။

ရဟန်းတုံသော်လည်း သီတင်းလေးပါး အစရှိသော သီလဝိသုဒ္ဓိ* စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ† နှစ်ပါးကို ပြီးစေ၍ ဝိပဿနာ ဉာဏ် ဆယ်ပါးကို စီးဖြန်းသည်လျှင် (ရဟန်းကောင်းအကျင့်ကို ကျင့်၍) ပညာဖြင့် အသက်မွေးသည် မည်သတည်း၊ ဤသို့ လျှင်တည်း လူ့အကျင့်၊ ရဟန်းအကျင့်ကိုကျင့်၍ အသက်မွေးသောသူလျှင် အသက်မွေးသောသူဟူသမျှထက် မြတ်သည်ဟု သဗ္ဗညုဘုရား ဖြေတော်မူသတည်း။

ဤကား အမေးလေးခွန်းမေးရာ၌ အဘယ်သို့သော အသက်မွေးခြင်းသည် မြတ်သနည်းဟု မေးသည်ကို ဖြေတော်မူ သော အကျင့်စကားတည်း။

ရှေးဦး အမေးလေးပါး၊ အဖြေလေးပါး ပြီး၏။

ထိုအစဉ်စကားအကျယ်ကိုကား အာဠကဘိလူး နားပင်နိုင်သည်မဟုတ်၊ ပြဿနာအလျောက် ဖြေသည်ကို အကျယ်အားဖြင့် သိကောင်းသရွေ့ ညွှန်သောစကားတည်း။

*****

၄၂-အာဠက နောက်ယပ်မေးသော အမေး ၄-ပါး အကြောင်း အာဠကဘိလူးကား ရွှေပေတွင် ရေး၍ထားသော အမေးရှစ်ပါးတို့တွင် အမေးလေးပါးကိုဖြေပြီးလျှင် အကြွင်း အမေးလေးပါးကို ဤသို့မေးတုံ၏။

(၁) အရှင်ရဟန်း- အဘယ်သို့သောအကြောင်း ကြောင့် အယဉ်ကို ကူးနိုင်ရာသနည်း။

* သီလဝိသုဒ္ဓိ- စင်ကြယ်သော သီလ။ (မက္ခန္ဓာပေါက် မပြောက်မကြား ဒုစရိုက် ၁၀-ပါး မခြံရံသော သီလဟူလို။)

† စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ- စင်ကြယ်သောစိတ် (နိဝရဏတရား ကင်းစင်သော ဓာန်စိတ်ဟူလို။)

( ) က-မည်သာ ပါရိ ခ-မည် မပါ။

၉)

(၂) အဘယ်သို့သောအကြောင်းကြောင့် သမု
ဒြာဟူသော သံသရာကို ကူးနိုင်အံ့သနည်း။

(၃) အဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့်ကား
ကာမဘုံ၌ဖြစ်သောဆင်းရဲကို လွန်နိုင်ရာ
သနည်း။

(၄) အဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့်
စင်ကြယ်ရာသနည်း။

ဤသို့လေးခွန်းမေးသည်ကို ဘုရားမြတ်စွာလည်း
ကဿပဘုရားမြတ်စွာဖြေတိုင်း၎င်း ဖြေတော်မူ၏။

(၁) တကာအာဠဝက---သဒ္ဓါကြောင့် အယဉ်
ကို ကူးနိုင်၏။

(၂) မမေ့မလျော့သော နှလုံးဖြင့်ကား သမုဒြာ
ဟူသော သံသရာကို ကူးနိုင်၏။

(၃) မပျင်းသောသူကား လုံ့လကြောင့် ကာမဘုံ
၌ ဖြစ်သောဆင်းရဲကို လွန်နိုင်၏။

(၄) ပညာရှိသောသူသည်ကား ပညာကြောင့်
စင်ကြယ်၏။

ဤသို့ လေးခွန်းဖြေတော်မူသည့်အလိုတော်ကား-

(၁) သဒ္ဓါစွာသောသူသည်လျှင် သောတာပန်
ဖြစ်၍ အယူမှားခြင်းပျောက်၏။

(၂) သောတာပန်ဖြစ်ပြီးတုံ အမေ့မလျော့နေ၍
ခုနစ်ဖြစ်တိုင်အောင် တပြောင်းပြန်ဖြစ်လတံ့သော အဖြစ်
ဘဝတို့ကို သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ လွန်နိုင်၏။

(၃) သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီးတုံ ကာမဘုံ၌မဖြစ် ပြန်လိုပြီဟူသော လုံ့လအားထုတ်ခြင်းဖြင့် အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၍ ကာမဘုံ၌ဖြစ်သောဆင်းရဲကို လွန်နိုင်၏။

(၄) အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ မပျောက်နိုင်သေး သော အမှိုက်မှောင် အညစ်အကြေးကို အရဟတ္တမဂ်ပညာ ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်၍ စင်၏။ ဤသို့လျှင် အဓိပ္ပါယ်ဟူလို သတည်း။

ဤအမေးလေးပါး၊ အဖြေလေးပါးကား မဂ် လေးတန် ကို ရည်သတည်း။

(၁) သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်ကား ခန္ဓာငါးပါးကို နှစ်ဆယ်သော အပြား* ဖြင့် ကိုယ်ဟုမှတ်သော အယူမှား ခြင်း- ဒိဋ္ဌိအယူကို ဖျောက်၏။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါသောသူသည် သော တာပန်ဖြစ်၍ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်ကား ဒိဋ္ဌောယ† မည်သော အယူမှားခြင်းပျောက်၏။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်တုံ နှလုံး လွတ်၍ မေ့လျော့သည်တည်းဖြစ်မှုကား ခုနစ်ဖြစ်တိုင် လူဖြစ်တုံ၊ နတ်ဖြစ်တုံ တပြောင်းပြန်ပြန်အဖြစ် ဘဝကျင်လည်ပြန်ရာ၏။

(၂) မမေ့မလျော့တည်းဖြစ်မှုကား သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ ဘဝေါယမည်သော အကြိမ်ကြိမ်အဖြစ်ဖြင့် သံသရာအယဉ်ကို သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့် လွန်နိုင်၏။ သကဒါ ဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီးတုံ အနာဂါမိဖြစ်အောင် အားမထုတ်ပဲ ပျင်းမိ ချေသည်လည်းဖြစ်မှုကား ဤလူ့ပြည်သို့ တကြိမ်ဖြစ်ပြန်လှာ သော ကာမဘုံ၌ဆင်းရဲကိုခံရရာ၏။

* နှစ်ဆယ်သောအပြား = ရုပ်သည် အတ္တတည်း၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တတည်း၊ ရုပ်၌တည်သော အတ္တတည်း၊ အတ္တ၌တည် သောရုပ်တည်း-ဟု ခန္ဓာတစ်ပါးတစ်ပါး၌ လေးပါးစီးပြား၍ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှစ်ဆယ်ဖြစ်၏။

† ဒိဋ္ဌောယ = ဒိဋ္ဌိဩယ- ဝဲဩယနှင့်အလားတူသော အယူမှား

(၃) လုံ့လအားထုတ်သောတမူကား ကာမောယ မည်သော ကာမဘုံဆင်းရဲအယဉ်ကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် လွန်နိုင်၏။

(၄) အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည် တမူကား အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာယမည်သော အမှိုက်မှောင် အညစ် အကြေးကို စင်နိုင်ရာ၏။ ဤသို့ဖြစ်၍ ဤအမေးအဖြေ လေးပါးက သြဃလေးပါးကို ဖျောက်တတ်သော မဂ်လေးပါး ကို ရည်သတည်း။

ဤသို့ပြဿနာလေးပါးကို ဖြေတော်မူသော ဂါထာ အဆုံး၌လျှင် အာဠဝကဘီလူးလည်း အကျွတ်တုတန် သောတာပန်ဖြစ်၍ အစမထင်သော ရှေးသံသရာအဖြစ်များ၌ အိပ်မက်တွင်မျှ မက်ဘူးသည်မရှိရာသော သစ္စာလေးပါး တရားကို သိမြင်လျှင်းသတည်း။

အမေး , အဖြေ တရားသော်ကား အကျွတ်လေးတန် တိုင်အောင်လျှင် ကျွတ်အံ့သောတရားတည်း။ အာဠဝက ဘီလူးသော်ကား မိမိကျွတ်ရုံရွှေသာလျှင် သောတာပန်ဖြစ် သတည်း။ ဤရွှေတိုင်ရုံသောစကားသည်ကား ဘုရားကဿပ လက်ထက်ဖြစ်သော အမေးရှစ်ပါး၊ အဖြေရှစ်ပါးအတိုင်း ငါတို့ ဘုရားသခင် ဖြေတော်မူပေသတည်း။ အမေးအဖြေဟောင်း ပြီး၏။

၄၃- အာဠကဘိလူး ထပ်မံ၍မေးသော ပြဿနာ ၅-
ပါး အကြောင်း

အာဠကဘိလူးကား- “ပညာယ ပရိသုဇ္ဈတံ” ဟူ သော
အဖြေပိုဒ်၏အဆုံး၌လျှင် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်
သည့်ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန်စီးပွား၊ သံသရာစီးပွားကို ယုံမှားမဲ့
လျှင်းမှုလည်း မိမိအသိလျင်စွာ ပညာပဋိဘာန်ကိုသူတကာ
အများ သိပါစေလိုသောငှာ ပညာဖြင့် စင်ရာ၏ဟုဖြေရာ
ပညာဟူသောစကားတစ်ခွန်းကို အရင်းတည်၍ အမေး
ငါးပါးကို အသစ်မေးပြန်သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား- အရှင်ဘုရား---ပညာဖြင့် စင်၏ဟု
ဟောတော်မူ၏။ ပညာဖြင့်ပြီးသောအကျိုးကိုကား သိရပြီ။

(၁) ပညာရအံ့သောအကြောင်းကား-အဘယ်
နည်း။

(၂) လောကီ လောကုတ္တရာ ဥစ္စာရအံ့သော
အကြောင်းကား- အဘယ်နည်း။

(၃) ကျော်စောအံ့သော အကြောင်းကား-
အဘယ်နည်း။

(၄) မိတ်ခင်ပွန်း ရအံ့သောအကြောင်းကား-
အဘယ်နည်း။

(၅) သံသရာ၌ မစိုးရိမ်ရာသောအကြောင်း
ကား- အဘယ်နည်း။

ဤငါးခွန်းသောအမေးကို ဘုရားမြတ်စွာ ဖြေတော်မူ

*****

၄၄- ပညာရရာသောအကြောင်း ၄ - ပါး

အာဠဝကဘီလူး---ပညာရအံ့သောအကြောင်းကား
လေးပါးတည်း-

- (၁) ပညာရှိသောသူမြတ်ကို နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ
ဟောသောတရားကိုသော်လည်း သဒ္ဓါယုံ
ကြည်၏။
- (၂) ကောင်းစွာနားထောင်၍ နာ၏။
- (၃) ကြားပြီးသော တရားကို မမေ့မလျော့
“ဓာရဏ”ဆောင်၏။
- (၄) ဆောင်ပြီးသောတရား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်
ကို စူးစမ်းဆင်ခြင်၏။

(ဤသို့လျှင် သဒ္ဓါသည် , နာခံသည်, မှတ်မိသည်,
ဆင်ခြင်သည်၊ ဤအကြောင်းလေးပါးကြောင့် ပညာရရာ၏။)
ဤ၌ ပညာဟူသော်ကား- ကြားရ၍ သိသောပညာ, ကြံ၍
သိသောပညာ, ဘာဝနာဖြင့်ပြီးသော ပညာ၊ ဤသို့သော
ပညာအပြားကို ဆိုသတည်း။

၄၅- လောကီ လောကုတ္တရာ ဥစ္စာရရာသော

အကြောင်း ၃-ပါး

ဘုံသုံးပါး၌ အကျိုးစီးပွားကိုသိသည်ကား- လောကီ ပညာမည်၏၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရသော်ကား- လောကုတ္တရာ ပညာမည်၏။

(၁) သင့်တင့်စွာသော အရပ်အရာ ကြိုက်လ သော်၎င်း။

(၂) သင့်တင့်စွာသော အခါကာလ ကြိုက်လ သော်၎င်း။

(၃) သင့်တင့်စွာသော အမှီတံကဲ ကြိုက်လ သော်၎င်း။

လောကီ လောကုတ္တရာဥစ္စာ ရအံ့သောအကြောင်း ဥပါယ်တမျှနှင့် လျော်စွာပြုသော အဓလေ့ရှိသည်လည်း ဖြစ်စေသော၊ နှလုံးမလျော့ အားထုတ်သည်လည်းဖြစ်စေ သော၊ အပူအချမ်းခံလျက် လုံ့လထကြွရှိသည်လည်းဖြစ်စေ သော၊ (ဤသို့လျှင် ဥပါယ်တမျှသိသည်၊ နှလုံးကိုမလျော့ဘဲ ထောင်ထားသည်၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုံ့လကောင်းသည်၊ ဤအကြောင်းသုံးပါးကြောင့် လောကီ လောကုတ္တရာဥစ္စာ ရရာ၏။)

သင့်တင့်စွာသော အခါကာလကြိုက်လသော် ကြွက်သေတခု အရင်းပြု၍ တချင်ရွေး * သော ဥစ္စာရ၏။

(   ) က - မူ၌သာ ပါ၍ ခ - မူ၌ မပါ။

* တချင်ရွေး = ပဲဝက်။ လေးစပါး တချင်ရွေး၊ နှစ်ချင်ရွေး တပဲဟူ၏။

တချင်ရွေးဖြင့်ကား ရှစ်သပြာရ၏၊ ရှစ်သပြာဖြင့်ကား တဆဲ့
ခြောက်သပြာရ၏၊ တဆဲ့ခြောက်သပြာဖြင့်ကား နှစ်ဆဲ့လေး
သပြာ * ရ၏၊ နှစ်ဆဲ့လေးသပြာဖြင့် လာထောင်ရ၏၊ ဤသို့
ပွားစီးသည် အစီအစဉ်ဖြင့် လေးလတွင်းဝယ် နှစ်သိန်း
မျှလောက် ပွားသောစူဠကသဌေးကို ဤအကြောင်း သုံးပါး
အားဖြင့် လောကီဥစ္စာရသည်ဟူ၏။

*****

၄၆- မာလကတိဿရဟန်းဝတ္ထု

လောကုတ္တရာ ဥစ္စာသော်ကိုကား- ဤ၌ မာလက
တိဿထေရ်ကို သက်သေဆောင်၏၊ ထိုမာလကတိဿ
မထေရ်၏ အကြောင်းကား ဤသို့တည်း၊ လူဖြစ်သောအခါက
ယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်းရှိသော ငဆင်းရဲဖြစ်၍ တရာမျှ
လောက်သော ညွတ်ဘိစသည်ဖြင့် ရှာစားမှီးစားမှု၍ ပါဏာတိ
ပါတကံဖြင့် အသက်မွေး၏။

တနေ့သောအခါ၌ မိသောသားငါးကို ဖုတ်ကင်၍
စားခဲ့ပြီးသော် တောအရပ်၌ လှည့်ပတ်လေ၏၊ ရေငတ်စွာဖြစ်
၍ တောကျောင်းအရပ်သို့ ဝင်ပါလေ၏။ ရေသောက်အံ့ဟု
အိုးကိုဖွင့်၍ ရေအိုးအပြည့်ပင်လျက် လက်ဆွတ်ရုံသော ရေမျှ
ရှိသည် မထင်ခဲ့၊ ထိုငဆင်းရဲကား အမျက်ထွက်၍ အပါး၌
ရှိသော အရှင်တစ်ယောက်ကို “အရှင်--- အရှင်တို့ကား
တကာလှူသောပစ္စည်းကို စားကာ အိပ်ကာ နေကုန်သည်
တကား၊ သောက်ရေအိုးတွင် တလက်ဖက်မျှလောက်သော

---

* နှစ်ဆဲ့ခြောက်သပြာဟု ခ-မူ၌ရှိ၏။

ရေကိုမျှ မလောင်းတကား၊ ဤသို့ဝတ်မကုန်သည်အပ်တုံ သလောဟူ၏။

အရှင်ရဟန်းလည်း ကြားတော်မူ၍ ရေအိုးကိုကြည့် လတ်သော် (အပြည့်ပင် မြင်ရကား)ရေသောက်သော ခရု သင်းနှင့် အပြည့်ထည့်ပေး၏။ ငဆင်းရဲယောဟ်းလည်း ခရု သင်းနှင့် နှစ်ခု သုံးခု ကုန်အောင်သောက်၍ ဤသို့ကြံ့ သတည်း။

“ဩ-ငါ့ကြမ္မာကား အဟုတ်လျှင် ရုံးရင်းစွတကား။ မသေမိကလျက်တည်း လူပြိတ္တာ ငါဖြစ်လျှင်းခဲ့၏၊ အပြည့် ရေအိုးရှိလျက်လျှင် ငါ့ကြမ္မာယုတ်သောကြောင့် အိုးခင်းပူ သဖွယ် ဖြစ်ခဲ့၏၊ သေလေပြီး နောင်ခါ အဖြစ်သော်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်း” ဟု ထိတ်လန့်ခြင်း ပြင်းစွာဖြစ်၍ စွဲသောလေး အစရှိသော မိမိအဆောက်အဦကို ပစ်စွန့်လျှင်း ၍ ထိုအရှင်ကို၎င်း ရဟန်းပြုပါ”ဟု တောင်းပန်လေ၏။ “သင် သို့သော သူသည်လျှင် ရဟန်းပြုအံ့သော သူလော”ဟု အရှင် ဆို၏။ ငဆင်းရဲလည်း အရှင်--- အကျွန် ဤသို့ဖြစ်သည်ကို မြင်ရပြီတကား၊ အကျွန်သို့သောသူလျှင် ရဟန်းမပြုသော် အဘယ်သို့သောသူ ရဟန်းပြုတုံအံ့နည်းဟူ၏။ အရှင်လည်း ရဟန်းပြုတော်မူပေ၏၊ ရဟန်းပြု၍ မာလကတိဿဟု တွင်၏။

ထိုမာလကတိဿကား လူသောခါက အနှစ်ငါး ဆယ်မျှလောက် လေ့ကျက်ပြီးသော အမှုဟောင်းကို တအောင့်မေ့မေ့ဖြစ်ဘိရကား ထောင်မြူးတိုင်း သတ်မြူးတိုင်းကို တရေးရေး ထင်ဘိ၍ ပူပန်ကာ ဖြစ်ဘိသတည်း၊ နွားသတ်

ခိုးမှုသဖွယ် နှလုံးမယဉ်လိုဘဲ ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာသင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းလည်း မည်သို့အရာမရောက် ဖြစ်သတည်း။

ထိုသို့ မာလကတိဿကား ရှင်ပြုဖွယ်မရှိဟု ရဟန်းအဖြစ်၌ မမွေ့လျော်ဖြစ်၍ “ရဟန်းတရားကို အကျွန်မကျင့်နိုင်ပြီ”ဟု ဆရာကိုရှိခိုး၍ ဆိုလေ၏။ ဆရာလည်း “ထင်းစိမ်းများစွာခွေ၍ စုပါဦး”ဟူ၏။ မာလကတိဿလည်း ရေသဖန်းပင် အစရှိသော ရသမျှသော သစ်စိမ်းတို့ကို ကြီးစွာပုံစုပေ၏။ ဆရာလည်း ဤထင်းစိမ်းကို မီးတိုက်ဘိ ဟူ၏။ မာလကတိဿကား အထူးတူးဖြင့် မီးတိုက်၍ မလောင် လိုလတ်သော် “မလောင်လို”ဟု ဆရာကိုကြားပေ၏။ ဆရာအရှင်ကား မြေကို ထက်ဝက်ခွဲ၍ အဝီစိမ့် ပိုးစုန်းကြူးရှိလောက်သော မီး ကို ယူခဲ့၍ ထင်းစိမ်းအစု၌ချထည့်၏။

ထိုသို့ကြီးစွားသော အပုံစုသော သစ်သားစိမ်းထင်းစုသည် သစ်ရွက်ခြောက်စုကဲ့သို့ ခဏချင်းလောင်လေ၏။ ဆရာအရှင်ကား မာလကတိဿ--- ဤသည်ကိုလျှင်ကြည့်ကာမူ အကယ်၍ လူပြုအံ့၊ ဤသို့အရှိန်အစော်ပြင်းစွာသော အဝီစိမ့်ကျက်ရအံ့သတည်း”ဟု ကြောက်စေ၏။ မာလကတိဿလည်း အဝီစိမ့်ကို မြင်ကတည်းကလျှင် အလွန်ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်စွာလျှင် “အရှင်ဘုရား---သာသနာ ကား ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်စေနိုင်သည် မှန်၏လော”ဟု မေး၏။ “ထွက်မြောက်စေနိုင်သည် မှန်၏”ဟု အရှင်လည်း ဆိုပေ၏။

မာလကတိဿလည်း “အရှင်ဘုရား ---သခင် ဆုံးမတော်မူသည် ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေနိုင်သည် မှန်သော် ကား

မာလကတိဿ ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်အောင် အဘယ့်ကြောင့်
မကျင့်နိုင်တုံအံ့နည်း၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်အောင် ကျင့်တော့အံ့၊
အငဲ့အကွက် ရှိအံ့သည်ဟု အကျွန်ုပ်ကို မှတ် တော်မမူနှင့်”ဟု
ဝန်ခံ၏။ ထိုအခါကစ၍ ဆရာသင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
အားထုတ်၍ စီးဖြန်းလျက် ကျောင်းတိုင်း သောက်ရေ ခြေဆေး
ရေတို့ကို ဝတ်ကုန်အောင် ဆောက် တည်လျက် ဣရိယာပုထ်
လေးပါးတွင် အိပ်ခြင်း ဣရိယာ ပုထ်ကို မရှိစေပဲ အကျင့်ဝတ်ကို
ဆောက်တည်၏။

၄၇- စည်းစိမ်ချမ်းသာ ဖြစ်နိုင်ရာသော ကျင့်ဝတ်တရားများ အကြောင်း

တစ်နေ့သ၌ ကျောင်း၌ရေပို့လေသော်တည်း၊
သောက်ရေအိုးအယုတ်ကို ငုံ့လျက် မိမိထမ်းသောရေအိုးကို
တင်ထက်ထား၍ နေစဉ်လျှင် သာမဏောငယ်တစ်ယောက်ကို
ဆရာသင်ပေးရာ၌-

ဥဋ္ဌာနဝတော သတိမတော၊

သုစိကမ္မဿ နိသမ္မကာရိနော။

ဆညတဿ စ ဓမ္မဇီဝိနော၊

အပ္ပမတ္တဿ ယသောကိဝမူတိ။ ။

ဤဂါထာကို သင်ပေးစဉ် ကြားသတည်း။

ဥဋ္ဌာနဝတော၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုံ့လလည်းရှိထ
သော။ သတိမတော၊ ကောင်းသောအောက်မေ့ခြင်းလည်း

ရှိထသော၊ သုစိကမ္မဿ၊ အပြစ်မဲ့သော အမှုအကျင့်လည်း ရှိထသော။ နိသမ္မကာရိနော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍သာမူခြင်း အခလေ့လည်း ရှိထသော။ သညတဿစ၊ သီတင်းစောင့်သော အခလေ့လည်း ရှိထသော။ ဓမ္မဇီဝိနော၊ တရားနှင့် လျော်သော အသက်မွေးခြင်းအခလေ့ ရှိထသော။ အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့ လျော့သောသူအား။ ယသော၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာသည်။ အဘိဝဗ္ဗတိ အလွန်ပွားစည်းရာ၏။

ဤသို့သော ဂါထာကိုကြားလျှင် ဤသို့ကြံ၏။ “ဤသို့သော ဂါထာကို ဘုရားမြတ်စွာ ဟောတော်မူသည် ကား ငါကဲ့သို့သောသူကိုလျှင်ရည်၍ ဟောတော်မူသည် ဖြစ်လတ္တံ့ သတည်း။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုံ့လရှိသောသူဟု သည်လည်း ငါနှင့်တူသောသူလျှင် ဖြစ်အံ့သတည်း။ ကောင်းစွာ အောက်မေ့ ခြင်း သတိရှိသောသူဟုသည်လည်း ငါနှင့်တူ သော သူသည်လျှင် ဖြစ်ရာ၏”။ ဤသို့နှင့်နှင့် ဂါထာအနက် ကုန်အောင် မိမိကိုယ်၌ ရှိကောင်းသည်ချည်းဖြစ်စေ၏။

ဤသို့တစ်ဂါထာလုံးအနက်ကို မိမိကိုယ်၌ ဆောင်စဉ် လျှင် ရေအိုးကိုတင်ထက်ထားလျက် နေရာမလွဲ သောတာ ပန်အစရှိသော အကျွတ်သုံးတန်ကျွတ်၍ အနာဂါမ်ဖြစ် သတည်း။ ဤမာလကတိဿထေရ်ကား “ဆင်းရဲမှ ထွက် မြောက်စေနိုင်သော ဘုရားသခင် သာသနာအခါကို သင့်တင့်စွာ အခါတည်း”ဟု သိသည်မူ၍ ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်အောင် လုံ့လမလျော့ပဲအားထုတ်၍ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ဖြည့်သော ကိုယ်လေ့ရှိလျက် အလွန်ရဲခဲစွာသော လောကုတ္တရာဥစ္စာကို ရသတည်း”

ဤသို့ဖြစ်၍ ဥစ္စာရအံ့သောအကြောင်းကို အာဠက
ဘီလူး မေးလတ်ရကား သင့်တင့်သောအရပ်၊ အခါ၊ အမှီ
စသောဥစ္စာ ရအံ့သော အကြောင်းဥပါယ် တမျှကိုသိသည်မှ၍
နှလုံး မလျော့အားထုတ်သည့် ကိုယ်ထ လုံ့လရှိသည်။
ဤသို့သော သုံးပါးအကြောင်းကြောင့် ဥစ္စာ ရရာ၏---ဟု
ဖြေတော်မူ သတည်း။

*****

၄၈- သစ္စာနှင့် အဓိဋ္ဌာန်တို့အကြောင်း

စကားမှန်ကို ဆိုသဖြင့် အဟုတ် အဟတ် အမှန်
အကန်ကို ဆိုသသူဟူ၍ ကျော်စောရာ၏။ နိဗ္ဗာန်အရဟတ္တ
ဖိုလ်ဟူသော ပရမတ္ထသစ္စာ * အားဖြင့်သော်လည်း ဘုရား၊
ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယာဟု ကျော်စောရာ၏။ စကားအမှန်ဆို
သဖြင့် ဟူရာ၌ အမှန်စကားဟူသည်ကား အာရုံခြောက်ပါး ကို
မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ သိတိုင်း၊ မမြင်၊ မကြား၊ မသိသော အဟိုင်း
ဆိုသည်ကိုလျှင် အမှန်ဆိုသသူ ဟူသတည်း။

“အဟုတ်ကို အဟုတ်အတိုင်းပင် ဆိုအံ့”ဟု မဆိုမိက
ဆောက်တည်သည်လည်း အဓိဋ္ဌာန်၊ “မဟုတ်ကို မဟုတ်တိုင်း
ပင် ဆိုအံ့”ဟု မဆိုမိက ဆောက်တည်သည်လည်း အဓိဋ္ဌာန်
(ဟုတ်တိုင်း မဟုတ်တိုင်းဆိုသည်ကား သစ္စာ၊ ဤကား သစ္စာ
အဓိဋ္ဌာန်နှစ်ပါး အထူးတည်း၊ ဤသို့ဖြစ်၍ စကားအမှန်ကို
ဆိုသသူကား သစ္စာပါရမီ) အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီနှစ်ပါးကို ဆိုစဉ်ခဏ
ဖြည့်ရာသည် မည်၏။

---

* ပရမတ္ထသစ္စာ-မြတ်သော အမှန်သဘောတရား။ (သစ္စာ လေးပါးတွင်
နိရောဓသစ္စာကို ရည်ညွှန်းသည်။)

( ) က - မူ၌သာ ပါ၍ ခ - မူ၌ မပါ။

ဘုရားအလောင်းဝိဇ္ဇာရပညာရှိသော်ကား အကျွန်
ဟုတ်ပေ၏ဟု စကားမှန်တစ်ခွန်းကိုဆိုသဖြင့် ပါရမီအပြားသုံး
ဆယ်ကို ဖြည့်လျက် ဆိုတော်မူသည်မည်သောဟူ၏။ အဘယ်သို့
ဖြည့်သည်မည်အံ့နည်း ဟူမူကား---

(၁) ဥစ္စာစည်းစိမ်၊ ခြေလက်အင်္ဂါ ကြီးငယ်၊
အသက်ရှည်ခြင်း၊ ဤသုံးပါးကိုစွန့်တော်မူ၍ ကျေးဇူး
ရှင်မင်းကြီးကို ဝန်မဖြစ်စေပဲဆိုခြင်းသည်လျှင် ဒါန
ပါရမီကို ဖြည့်သည်မည်၏။

(၂) မုသားမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ဆိုတုံသည်ကား
သီလပါရမီဖြည့်သည် မည်၏။

(၃) အထွေအပြား စဉ်းလဲမှုဆိုအံ့သော အမှု
ကြမ်းမှထွက်သည်မည်သောကြောင့် နိက္ခမပါရမီကို
ဖြည့်သည် မည်၏။

(၄) အကျိုး , အပြစ်ကို စူးစမ်း၍ ဆိုသောကြောင့်
ပညာပါရမီဖြည့်သည် မည်၏။

(၅) ဤသည် သူ့ကျွန် ငါ အဘယ်သို့ဖြစ်လိမ့်
နည်းဟု နှလုံးမလျော့သဖြင့်ကား ဝီရိယ ပါရမီကို
ဖြည့်သည် မည်၏။

(၆) အစိုးရလေပြီးကား ကလူလိုသ၍ ကလူ
လေအံ့သည်သာဟု ဖြစ်လတ္တံ့သော ဆင်းရဲကို
သိလျက် အောင့်အည်း၍ ဆိုသဖြင့်ကား ခန္တီပါရမီ
ကိုဖြည့်သည် မည်၏။

(၇) အမှန်စင်စစ်ဆိုသည် ဖြစ်သောကြောင့်ကား သစ္စာပါရမီကိုဖြည့်သည် မည်၏။

(၈) မဟုတ်တိုင်းကို ငါမဆို၊ အဟုတ်ကိုသာ ငါ ဆိုအံ့ဟု ဆောက်တည်သည်မှန်သောကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ ကို ဖြည့်သည်မည်၏။

(၉) ငါ့သခင်မင်းကြီးနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဟုအမျက် မရှိဆိုတုံသောကြောင့် မေတ္တာပါရမီကို ဖြည့်သည် မည်၏။

(၁၀) ဤသူ ငါ့ကိုရလေ၍ အလိုရှိရာပြုပစေကာမူ တုံ ဖြစ်ကောင်းသ၍ ဖြစ်ပစေကာမူဟု မင်းကြီးအချစ် ကိုမူ လည်း မလိုက်၊ ဘီလူးညှဉ်းဆဲးလတ္တံ့သည်ကို မူလည်း မကြောက်၊ အလယ်တည့်စွာသောကြောင့် ဥပေက္ခာပါရမီကို ဖြည့်သည်မည်၏။

ဤဆယ်ပါးကား အကျွန်ဟုတ်ပေ၏ဟုသာ စကား တခွန်းကို ဆိုသောခဏလျှင် ပြီးသတည်း၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်ကို စွန့်၍ ဆယ်ကြိမ်ပါရမီကို ဖြည့်သည်မည်သောကြောင့် ပါရမီ ဆယ်ပါးဖြစ်၏။ ခြေလက်အင်္ဂါကိုစွန့်၍ ဆယ်ကြိမ်ဖြည့်သည် မည်သောကြောင့် ဥပပါရမီဆယ်ပါးကိုလည်း ရကောင်း၏။ ကိုယ်အသက်ကိုစွန့်၍ ဆယ်ပါးပါရမီကို ဖြည့်သည်မည် သောကြောင့် ပရမတ္ထပါရမီဆယ်ပါးကို ရကောင်း၏။

ဤသို့လျှင် စကားတခွန်းဖြင့် ပါရမီအပြားသုံးဆယ် ကို ဖြည့်သည်မည်၏ဟူသတည်း၊ ဤသို့သောအားဖြင့် သစ္စာ အကျိုးများသည်ဖြစ်၍ သစ္စာအားဖြင့် ကျော်စောရာ၏ဟု ဖြေတော်မူတည်း။

၄၉-မိတ်ဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ရန် ကျင့်ဝတ်များအကြောင်း

မိတ်ဆွေခင်ပွန်းဖြစ်စေလိုမှုကား ပေးကမ်းရာ၏။ ပေးကမ်းသည်လျှင် မိတ်ဆွေခင်ပွန်း ရအံ့သော အကျင့်တည်း။ ပေးကမ်း၏-ဟူသော် တမူကား သူတောင်းသောအတိုင်း မူလည်း ပေးရာ၏။ မိမိ မရက်မစက်သော ဥစ္စာကိုလည်း ပေးရာ၏။ ချစ်ဖွယ်ဆိုသည်၊ စီးပွားကျင့်သည်၊ မြတ်နိုးတနာ အရအထူးပြုသည်။ ဤသုံးပါးသော သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းအကျင့်နှင့် အကွ ပေးအပ်သောဥစ္စာကို ပေးကမ်းသောသူသည်လျှင် မိတ်ခင်ပွန်း ရရာ၏။

(၁) ဤသို့လျှင်တည်း အကြောင်းလေးပါးကြောင့် ပညာရရာ၏။

(၂) အကြောင်းသုံးပါးကြောင့် ဥစ္စာရရာ၏။

(၃) သစ္စာဖြင့် ကျော်စောရာ၏။

(၄) အပေးအကမ်းကြောင့် မိတ်ခင်ပွန်းရရာ၏။

ဟု အဖြေလေးပါးကို ဖြေတော်မူပြီးမှ သံသရာအဖြစ် ဘဝသို့ရောက်၍ မစိုးရိမ်ရာသော အမေးကို ဖြေတော်မူပေတုံ၏။

အာဠဝကဘိလူး-ဤ ငါဆိုခဲ့ပြီးသော ကျော်စောအံ့သည်အကြောင်း- နှုတ်သစ္စာ၊ စင်ကြယ်အံ့သော အကြောင်း ပညာ၊ ဥစ္စာရအံ့သောအကြောင်း - လုံ့လ၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်းရအံ့သောအကြောင်း အပေးအကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း၊ ဤတရားလေးပါးတို့ကို အကြံသုသည် ပြည့်စုံအောင် ကျင့်၏။ သဒ္ဓါ

ဥစ္စာမြတ်မည်၏ဟု ဆိုခဲ့ပြီးသော သဒ္ဓါတရားဥစ္စာနှင့်အကွ
ဖြစ်လျက် အိမ်ရာထောင်သော လူတို့ဘောင်၌နေသော
သူသည်ကား ဤတရားလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံလျက် အဆက်ဆက်
သော သံသရာဘဝသို့ရောက်သော်လည်း မစိုးရိမ်ရာပြီ။

အဓိပ္ပါယ်ကား လူဟူသမျှလျှင် သံသရာဘဝ၌ မစိုးရိမ်
ရသော အကြောင်းကား-

- (၁) သဒ္ဓါခြင်းနှင့်အကွ စကားမှန်သည်။
- (၂) အကျိုးအပြစ်သိသော ပညာရှိသည်။
- (၃) ကောင်းသော လုံ့လရှိသည်။
- (၄) အပေးအကမ်း စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်။

ဤအကျင့်လေးပါးကိုလျှင် မစိုးရိမ်အံ့သော အကျင့်
ဟု ဖြေတော်မူသတည်း။

(၁) ဤသို့လျှင် “အဘယ်သို့သောအခြင်းဖြင့်
ပညာရရာသနည်း”ဟု မေးသည်ကို ယုံကြည်စွာသည်၊
နားထောင်၍ နာသည်၊ ကြားသည်ကို “မမေ့မူလျော့ မှတ်မိ
သည်၊ မှတ်မိသည်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ် အဆုံးအဖြတ်ရအောင်
ဆင်ခြင်သည်၊ ဤသို့အကြောင်းလေးပါးကြောင့် ပညာရရာ
၏”ဟု ဖြေတော်မူပေသည်။

(၂) “အဘယ်သို့သောအခြင်းဖြင့် ဥစ္စာရရာ
သနည်း”ဟု မေးသည်ကို “ဥစ္စာရအံ့သောအကြောင်း ဥပါယ်
တမျှကို သိသည်၊ နှလုံးမညံ့အားထုတ်သည်၊ ကိုယ်ထ လုံ့လ

ရှိသည်၊ ဤသုံးပါးသောအားဖြင့် ဥစ္စာရရာ၏”ဟု ဖြေတော်မူပေ၏။

(၃) “အဘယ်သို့သောအခြင်းဖြင့် ကျော်စောရာသနည်း”ဟု မေးသည်ကို “စကားမှန်သဖြင့် ကျော်စောရာ၏”ဟု ဖြေတော်မူ၏။

(၄) “အဘယ်သို့သောအခြင်းဖြင့် မိတ်ခင်ပွန်းရရာသနည်း”ဟု မေးသည်ကို “ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ရရာ၏”ဟု ဖြေတော်မူပေ၏။

(၅) “သံသရာသို့ရောက်၍ အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် မစိုးရိမ်ရာသနည်း”ဟု မေးသည်ကို “သဒ္ဓါကြည်ညိုသောသူသည် သစ္စာ၊ ပညာ၊ လုံ့လ၊ စွန့်ကြဲခြင်း။ ဤတရားလေးပါးကြောင့် သံသရာ အဆက်ဆက်၌ မစိုးရိမ်ပြီဟု ဖြေတော်မူပေ၏။

ဤသို့ အမေးငါးပါးကို အဖြေငါးပါးဖြင့် ဖြေတော်မူပြီးမှ ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာအကျိုးကို နားဝင်လေပြီးသော အဖြစ်ကို သိတော်မူ၍ အာဠဝကဘီလူးကို ဤသို့တိုက်တွန်း နှိုးဆော်တော်မူလတ်သတည်း။

“အာဠဝက--ငါ ယခုဖြေပြီးသော ပညာ၊ စွန့်ကြဲခြင်း၊ လုံ့လ၊ သစ္စာ၊ ဤလေးပါးမှတစ်ပါး သံသရာ၌ မစိုးရိမ်အံ့သော အကြောင်းရှိသေးနိုးမှုကား* ငါသဗ္ဗညုဘုရားဟု မိမိကိုယ်ကို ဝန်ခံသော အပါးများစွာရှိသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့ကိုလည်း

* ရှိသေးနိုးမှုကား = ရှိအံ့ထင်မြင်မှုကား

အမေး ငါတိုက်တွန်း၏။ သံသရာ၌ မစိုးရိမ်အံ့သော အကြောင်းကို ဘီလူးမေးပါလေဦးလော့”

ဟု အမေးတိုက်တွန်းတော်မူ၏။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် မည်သည်ကား ခန္ဓာငါးပါးကို နှစ်ဆယ်သောအပြားဖြင့် မိမိ ကိုယ်ဟု မှတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိလည်း မရှိ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်အခါသုံးပါး၌ ယုံမှားရှိလေရာသော တဆွဲ ခြောက်ပါး ယုံမှားခြင်းလည်း မရှိ၊ ဤသို့သော အယူမှားခြင်း လည်း မရှိရာပြီဖြစ်၍ အာဠကဘီလူးလည်း သောတာပန် ဖြစ်ခဲ့ရကား ယုံမှားမရှိပြီးသောအကြောင်းကို နားတော် လျှောက်တုံ၏။

“အရှင်ဘုရား--- ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာစီးပွား အကြောင်းကို ဟောတော်မူသည်ကိုကြား၍ ယခု နေ့ ကို အစမူ၍လျှင် ယုံမှားမရှိ အကျွန်ုပ်သိရပြီ။ ဤသို့ သိပြီးသော အကျွန်ုပ်သည် အဘယ်သို့ ယုံမှားဖြစ်၍ သူတပါးကို မေးလတုံ အံ့နည်း၊ အကျွန်ုပ်မေး ဖွယ်မရှိ လေပြီ”

ဟု လျှောက်၏။ အာဠကဘီလူးကား ဤသို့ဆိုပြီး သော် “ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာစီးပွားအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်သိပါခြင်း သည်ကား အရှင်ဘုရားကြောင့်သာလျှင် သိသတည်း”ဟု သူခပ်သိမ်းကို သိထင်စေလျက် ဤသို့ နားတော်လျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား---အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ လှူရသော အကျိုးများ၏၊ ထိုသို့များသောအကျိုးကို ဖြစ်စေ

တတ်သည်ကား ဘုရားမြတ်စွာလျှင်တည်းဟု ယနေ့
ကစ၍ အကျွန်သိရပြီ။ ဤသို့သိရသော အကျွန်၏
အကျိုးအလို့ငှာသာလျှင် ဤအာဠဝီပြည်သို့ ကြွ
တော်မူပေသည်တကား၊ ဘုရား မြတ်စွာ အာဠဝီ
ပြည်သို့လာခြင်းကြောင့် သိရခဲသောတရားကို သိရ
ပေသည်တကား”---

ဟု ဤသို့လျှင် ဝမ်းမြောက်သော ဥဒါန်းစကားဖြင့်
လူအများကို ထင်စေလျက် နားတော်လျှောက်၏။

=====

၅၀- အာဠဝကမင်းသားကို ဘုရားအားလှူခြင်းအကြောင်း

အာဠဝကဘီလူးကား ဤသို့လျှင် မိမိစီးပွားပြီးသော
အဖြစ်ကို လျှောက်ပြီးမှ သူတပါး၏ အစီးအပွားကိုလျှင်
ကျင့်လိုတုံ၍ ဤသို့လျှောက်ပြန်တုံ၏။ “ဘုရားမြတ်စွာ---
အကျွန်ကား ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာအကျိုးကို ဘုရားမြတ်စွာ ကြောင့်
သိရပြီဟု နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကာလျှင် ရောင့်ရဲခြင်းရ ၍
မနေမသာ အရွာရွာ အပြည်ပြည်ရောက်လေသော အတိုင်း
လျှင် ဘုရားမြတ်စွာဟူသည်လည်း စင်စစ်လျှင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ
မှန်၏။ ဘုရားမြတ်စွာဟောတော်မူသော တရားသည်လည်း
စင်စစ်လျှင် ကောင်းစွာဟောအပ်သော သွာချာတ မှန်၏။
ဘုရားတပည့်သားတော် သံဃာဟူသည်လည်း စင်စစ်လျှင်
ကောင်းစွာကျင့်သော သုပဋိပန္နပုဂ္ဂိုလ် မှန်၏။ ဤသို့အစရှိ
သောအားဖြင့် ရတနာသုံးပါးကျေးဇူးကို ချီးမွမ်း၍ ရှိခိုးလျက်လျှင်

တရားအနှိုးအဆော်ဖြစ်သော (ဓမ္မ ယောသကလျှင် မည်စေ သတည်း၊) ဓမ္မယောသကမည်သည် ကား အာဠကဘီလူးလျှင် တည်းဟု မှတ်တော်မူစေချင်၏။ ဤသို့လျှင်-

- (၁) သူ့စီးပွားကို ကျင့်လို၍ နားတော်လျှောက် သော ဂါထာအဆုံး။
- (၂) ညဉ့်မိုးသောက်သောအခါ။
- (၃) ထိုအခါ၌ ကောင်းချီးပေးသော နတ်တို့၏ အသံ။
- (၄) အာဠကသတို့သားကို အာဠကဘီလူး အား အစာအလို့ငှာပို့လှာ၍ ရောက်သော အခါ။

ဤလေးပါးကား တပြိုင်နက်လျှင် ကြိုက်သတည်း။ မင်းသားကို ပို့လှာသောမင်းချင်းတို့ကား ကောင်းချီးပေးသော အသံကိုကြားသော် ဤကောင်းချီးပေးသောအသံသည်ကား ဘုရားကြောင့်သာ ဖြစ်ရာသတည်း။ ဘုရားသခင် လာတော် မူသည်ဖြစ်လတ်သတည်းဟု ဆင်ခြင်၍ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ကိုယ်တော်ရောင် ဝင်းဝင်းကို မြင်ကြလသော်-

ရှေးသောအခါကား အတွင်းသို့မဝင်ဝံ့၊ ပြင်ကသာ ရပ်၏။ ဘုရားသခင်ကို မြင်ပြီးသောအခါကား ပညောင် အောက်အရင်းသို့ ဝင်လေကုန်၏။ ဘုရားသခင်ကိုလည်း ကောင်း၊ ဘီလူးအာဠက လက်အုပ်ချီသည်ကိုလည်း ကောင်း မြင်ကြကုန်၍ အာဠကဘီလူးကို ဤသို့ဆိုလေ ကုန်၏။

“ဘီလူးကြီး---ဤသည်သတို့သားကား ဘီလူးကြီး အစာအလိုငှာ ငါတို့ ပို့လှာသတည်း၊ စားလိုသော်လည်း စား၊ သုံးစွဲလိုသော်လည်း သုံးစွဲလော့”ဟု ဆိုကုန်၏။ အာဠ ဝကဘီလူးလည်း သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသောကြောင့် ဘုရား သခင်မှောက်ဆိုလခဲရကား အလွန်လျှင် ရှက်ကြောက် ရွံရှား ဖြစ်သတည်း၊ မင်းချင်းတို့ ကမ်းလသောမင်းကြီးသားကို သနားကရုဏာရှိသည်ဖြစ်၍ လက်နှစ်ဘက်ဖြင့် ခံလင့်၍ ဤသို့ နားတော်လျှောက်၏။

“ဤသတို့သားကို အကျွန် အစာဟု ပို့လှာသတည်း၊ အရှင်ဘုရားအား ယခု အကျွန်လှူ၏၊ သူတကာအား သနား တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဤမင်းသား၏ စီးပွား ချမ်းသာအလိုငှာ မြတ်စွာဘုရားခံတော်မူစေသတည်း”ဟု လှူပြီးသော် ဤဂါထာကို ရွတ်၏။

ဣမံ ကုမာရံ သတပုညလက္ခဏံ၊

သဗ္ဗင်္ဂပေတံ ပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနံ။

ဥဒဂ္ဂစိတ္တော သုမနော ဒဒါမိ တေ၊

ပဋိဂ္ဂဟ လောကဟိတာယ စက္ခုမ။ ။

စက္ခုမ၊ ပညာမျက်စိ အမြင်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား။ သတပုညလက္ခဏံ၊ များစွာသော ဘုန်းသမ္ဘာ ရ အမှတ်ရှိသော။ သဗ္ဗင်္ဂပေတံ၊ ခပ်သိမ်းသော ကိုယ်၏အင်္ဂါ ကြီးငယ် ပြည့်စုံသော။ ပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနံ၊ အပြည့်အစုံသော လက္ခဏာလည်း ရှိသော။ ဣမံကုမာရံ၊ ဤသတို့သားကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တော၊ ဝမ်းမြောက်သော နှလုံးရှိလျက်။

သုမနော၊ သာယာစွာသောနုလုံးရှိသည်ဖြစ်လျက်။ တေ၊
အရှင်ဘုရားအား။ ဒဒါမိ၊ လှူ၏။ လောကဟိတာယ၊
လူ့စီးပွားအလို့ငှာ။ ပဋိဂ္ဂဟ၊ ခံတော်မူစေချင်၏။

အာဠကဘီလူး ဤသို့၊ ဂါထာရွတ်၍လှူလသော
မင်းကြီးသားကို ဘုရားမြတ်စွာလည်း ခံတော်မူ၏။ ခံတော်
မူပြီးမှလျှင် ဘီလူးအား၎င်း၊ မင်းသားအား၎င်း မင်္ဂလာစကား
ဖြစ်စေလိုသောငှာ ဘုရားမြတ်စွာသုံးပိုင်း ရွတ်တော်မူ၏။
အာဠကဘီလူးလည်း သုံးကြိမ်၎င်းလျှင် သတို့သား သရဏဂုံ
ဆောက်တည်သောအဖြစ်ကို သုံးပိုင်းဆို၏။ ထိုပိုင်း ဂါထာကား
ဤသို့တည်း။

ဒီဃာယူကော ဟောတု အယံ ကုမာရော။

တုဝဉ္စ ယက္ခ သုခိတော ဘဝါဟိ။

အဗျာဓိတာ လောကဟိတာယ တိဋ္ဌထ။

အယံ ကုမာရော သရဏ မုပေတိ ဗုဒ္ဓံ။

အယံ ကုမာရော သရဏ မုပေတိ ဓမ္မံ။

အယံ ကုမာရော သရဏ မုပေတိ သဃံ။

| ဤဂါထာ၌ အစသုံးပိုင်းကိုကား ဘုရားမြတ်စွာ
ရွတ်တော်မူ၏။ အဆုံးသုံးပိုင်းကိုကား သတို့သား သရဏဂုံ
ဆောက်တည်သောအဖြစ်ကို နားတော်လျှောက်သည်မူ
သတည်း။ |

ယက္ခ၊ အို-ဘီလူး။ အယံ-ကုမာရော၊ ဤသတို့သား
သည်။ ဒီဃာယူကော၊ အသက်ရှည်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ

ခလို့။ တုဝဉ္ဇ၊ မိမိသည်လည်း။ သုခိတော၊ ချမ်းသာရသည်။
ဘဝါဟိ။ ဖြစ်စေသတည်း။ တုမှေစ၊ သင်တို့နှစ်ယောက်စုံ လျှင်။
အဗျာဓိတာ၊ အနာမရိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ လောကဟိတာယ၊
လူတကာ အစီးအပွား၊ ကိုယ့်အစီးအပွား အလို့ငှာ။ တိဌထ၊
တည်စေကုန်သတည်း။

ဘန္တေ၊ သခင်ဘုရား။ အယံကုမာရော၊ ဤသတို့
သားသည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားသခင်သို့။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။
ဥပေတိ၊ ဆည်းကပ်သည်တည်း-ဩ။ အယံကုမာရော၊ ဤ
သတို့သားသည်။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာ
ဟူ၍။ ဥပေတိ၊ ဆည်းကပ်သည်တည်း ဩ။ အယံကုမာရော၊
ဤသတို့သားသည်။ သံဃံ၊ သံဃာတော်ကို။ သရဏံ၊
ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဥပေတိ၊ ဆည်းကပ်သည်တည်း-ဩ။

အာဠဝကဘီလူး ဤသို့မင်းသားငယ် သရဏဂုံ
ဆောက်တည်သောအဖြစ်ကို နားတော်လျှောက်ပြီးသော
အဆုံး၌ ဘုရားမြတ်စွာလည်း “ဤသတို့သားကို ကြီးပြင်းလေ
စေဦး၍ တဖန်ငါသို့ ပို့ပြန်လှာလှည့်”ဟု မင်းသားငယ်ကို
မင်းချင်းတို့ အားပေးတော်မူပြန်၏။ မင်းသားငယ်လည်း မင်း
ချင်းတို့လက်မှ ဘီလူးလက်သို့ရောက်လေ၏။ ဘီလူးလက်မှ
ဘုရားသခင် လက်တော်သို့ ရောက်လေ၏။ ဘုရားသခင်
သက်တော်မှ မင်းချင်းတို့လက်သို့ ရောက်ပြန်လေ၏။ ဤသို့
အဆင့်ဆင့် လက်သို့ရောက်သည်ကို အစွဲမူ၍-

ဟတ္ထတော အာဠဝကော ဟတ္ထာဠဝကောဟု-

ဟတ္ထာဠဝက အမည်ရသော အာဠဝကသတို့သားဟု အမည်တွင်၏။ မင်းသားကိုယူ၍ မင်းချင်းတို့ပြန်သည်ကို မြင်လျှင် လယ်ထွန် , တောသွားအစရှိသောသူတို့သည် “မင်းသားငယ်လွန်း၏ဟု ဘီလူးကြီး မစားလိုလေသလော”ဟု ကြောက်လန့်စွာ မေးကုန်၏။ မင်းချင်းတို့လည်း “မကြောက် လင့်ကုန်၊ ဘုရားမြတ်စွာ ဘေးမရှိအောင်ပြုလေပြီ”ဟု မြင် သရွေ့ ကြားသရွေ့ကို ဆိုပေ၏။ ထိုသို့ကြားလတ်သော် သာဓု, သာဓု ဟူသော ကောင်းချီးပေးသောအသံဖြင့် အာဠဝီ ပြည်သူအလုံး သည် ဘီလူးသို့ ရှေ့ရှုဖြစ်သတည်း။

အာဠဝကဘီလူးလည်း ဆွမ်းခံတော်မူခါတန်လတ် သော် သပိတ်သင်္ကန်း ကိုင်လျက်၊ ခရီးတဝက်မျှလောက်လျှင် အရှင်ဘုရားကို ပို့လိုက်၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း အာဠဝီပြည် ၌ ဆွမ်းခံတော်မူ၍ ဘုန်းပေးဆုံးလျှင် ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ် သစ်ပင်ရင်းတွင် မြတ်သောနေရာ၌ နေတော်မူ၏။ အာဠဝက မင်းကြီးနှင့် အကွသော ပြည်သူဗိုလ်ပါအပေါင်းတို့သည် ဘုရား သခင်အား ဆည်းကပ်၍ ခြံရံစည်းဝေးကုန်လျက် ဘီလူးအား ဆုံးမနိုင်သောအဖြစ်ကို မေးလေ၏။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း ထိုမျှလောက်သော ပရိသတ် တို့အား ထိုအာဠဝကဘီလူး ကိုးကြိမ်မိုးရွာသည်က အစမူ၍ ညဉ့်ဦးကသည် မိုးသောက်အောင် ဘီလူးကို ဆုံးမသော အာဠဝကသုတ်ကို၎င်း ဟောတော်မူပေ၏။ ရှစ်သောင်း, လေးထောင်မျှလောက်သော ပရိသတ်တို့သည် အကျွတ်ရ ကုန်၏။

ထိုပြီးနောင်မှ မင်းနှင့်အကွသော ပြည်သူအပေါင်း
ကား အာဠာဠာဝကသီလူးအား နတ်အိမ်နေရာ ဗိမာန်ဆောက်၍
ပန်းနံ့သာ မပြတ်ပူဇော် သကာပြုလျက် အမြဲလျှင် စားသောက်
စရာ ပို့သကုန်၏။

*****

၅၁- အာဠာဠာမင်းသားကို ဘုရားမြတ်စွာချွတ်တော်မူသော အကြောင်း

အာဠာဠာမင်းသားကိုလည်း ကြီးပြင်းလတ်သော်
ဘုရားသခင် တကြိမ်လာ၍ ချွတ်တော်မူပြန်လာ၏။ အဘယ်
သို့ ချွတ်တော်မူသနည်း ဟူမူကား-

တရံရောအခါ၌ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင် နေတော်
မူစဉ် ဟတ္ထာဠာဠာဝကသီလူးသား အနာဂါမ်ဖြစ်လတ္တံ့ သည်ကို
မြင်တော်မူ၍ ကိုယ်တော်အထီးလျှင် အာဠာဠာပြည်သို့ ကြွတော်
မူလေ၏။ ထိုပြည်အနီး၌ (ရင်းတိုက်တောတွင် ပြောက်သော
အရိပ်ရှိသော) * သစ်ပင်အောက်၌ နွားခြေရာ အစရှိသော
ခွာရောင်း * တို့ဖြင့် ဆူးငြောင့်ကဲ့သို့ စူးသော မြေအရပ်၌
သစ်ရွက်ခြောက်ကို ရတတ်သမျှရုံးစု၍ နေရာခင်းလျက်
နေတော်မူ၏။

ဟတ္ထာဠာဠာဝကသီလူးသားသည် နောက်လိုက်ငါးရာ
နှင့်အကွနေသော တော၌ လှည့်ပတ်သွားစရာသော အကြိုက်
လျှင် ဘုရားသခင်ကို မြင်လေ၏။ ဘုရားသခင်ထံတော်သို့

---

* (ခရောင်းတောကို မြင်လတ်သော် အရိပ်မရှိသော) ဟု မှ၌ ရှိ၏။

* ခွာရောင်း - ကျွဲ နွား ခွါ။

ချဉ်းကပ်လေ၍ “သခင် ဘုရား--- ချမ်းသာစွာနေတော်မူရ၏ လော”ဟု မေး၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း “မင်းသား--- အကြင်မျှလောက် လူ့အရပ်၌ လူတကာတို့ ချမ်းသာသဖြင့် ကိန်းကုန်၏။ ထိုသူတို့ ချမ်းသာသရွေ့လျှင် ချမ်းသာစွာ ငါကိန်းရ၏”ဟု မိန့်တော်မူပေ၏။

“အရှင်ဘုရား--- ယခုအခါ ဆောင်းဥတုဖြစ်၍ ချမ်းကျက်စွာ၏။ ဆီးနှင်းအကာသစ်ရိပ် အရွက်လည်းမထူ၊ ဝတ်တော်မူသည့် ဖန်ရည်စွန်းသောသင်္ကန်းလည်း မလုံ၊ ချမ်းသောလေလည်း တွေ့၏။ ကြမ်းသောမြေ၌ သစ်ရွက်ကြွေ သာခင်းဘိရုကာ အနီးခင်း နေရာလည်းကောင်း၊ ထိုသို့ လျက်လှ၌ချမ်းသာသသူဟူသရွေ့တွင် ချမ်းသာစွာ ငါနေရသတည်းဟု မိန့်တော်မူခြင်းသည်ကား အကြောင်း အဘယ်နည်း”ဟု မင်းသားမေး၏။

ဘုရားသခင်လည်း မင်းသားကို မေးတော်မူပြန်၏။ “မင်းသား နှလုံးရှိသ၍ ဆိုပါလော” အကြင်သူကြွယ်သား သည် ပြာသာဒ်အိမ်သာယာ၌ တံခါးလေသာနန်း၌ အဆို အပိတ် ကောင်းသော အိပ်ယာတိုက်၌ ပန်းပြောက်ခြယ်သော နေရာခင်းသည်မူလည်း ဖြစ်ထသော ဝံပိုင်သား၏ အရေအစ ရှိသော မြတ်သောနေရာခင်းသည်မူလည်း ဖြစ်ထသော၊ * ဘုံလျှို့၊ ကမ္မလာ ကောင်းမွန်စွာခင်းသော မြတ်သောနေရာ၌ အိပ်ရသည်ဖြစ်လတ္တံ့၊ အထက်မျက်နှာဖြင့်လည်း ဆန်းကြယ်သော

* ဘုံလျှို့ = ဖုံအခင်း။

ဗိမာန်အမိုးမိုး၏။ ဆီ၊ နံ့သာ၊ ဆီမီးအရောင်ဖြင့်လည်း လင်း၏။ နှစ်လိုဖွယ်သော မယားလေးယောက်တို့ဖြင့်လည်း နှစ်လိုသော အားဖြင့် လုပ်ကြွေးသည် ဖြစ်လတံ့။ ထိုသူကြွယ်သား ချမ်းသာ သည် ချမ်းသာစွာ ကိန်းရသသူမည်အံ့သည်လော၊ မမည်အံ့ သည်လော၊ မင်းသားအလို အဘယ်သို့ရှိသနည်း၊ ဆိုလေ လော့”ဟု မေးတော်မူ၏။

လူ၌ ချမ်းသာစွာဟူသော သူတို့တွင် ချမ်းသာ တယောက်ပင်ကိုလျှင် ထိုသူကြွယ်သား မှန်၏ဟု နားတော် လျှောက်၏။

ဘုရားသခင် မေးတော်မူပြန်၏။ “မင်းသား--- ငါ မေးဦးတုံအံ့၊ ထိုသူကြွယ်သားသည် တရံရောအခါ ရမ္မက် ကြောင့်သော်လည်း ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်း၊ နှလုံး၏ပူပန်ခြင်း ဖြစ် လတံ့၊ အမျက်မာန်စောင်အားဖြင့်သော်လည်း ပူပန်ခြင်း ဖြစ်လတံ့၊ တွေဝေမိုက်မဲသဖြင့်သော်လည်း ပူပန်ခြင်းဖြစ်သော ခါလည်း ရှိပါရာ၏တကား”ဟု မေးတော်မူ၏။

မင်းသားလည်း “ရံခါအားဖြင့် အကြိုက်သင့်သော ထိုသို့ ချမ်းသာသော သူကြွယ်သားသည်သော်လည်း ပူပန် ရာသော အကြောင်းသုံးပါးအားဖြင့် စိုးရိမ်ပူပန်သလျှင် ကတည်း”ဟု နားတော်လျှောက်၏။

“မင်းသား---ငါကား ထိုသို့သော ပူပန်ရာသော ရမ္မက် အမျက်တွေဝေခြင်းကို ဖျောက်ပြီးသတည်း၊ အခြင်း ခပ်သိမ်း ဖြင့်လျှင် ထိုပူပန်ရာသော အကြောင်းသုံးပါးတို့သည် နောင် သောအခါ ငါ့တွင်စင်စစ် မဖြစ်ပြန်ရာပြီးသတည်း၊ ထို့ကြောင့်

ချမ်းသာစွာ ငါကိန်းရ၏။ လူ၌ သူတကာတို့ ချမ်းသာသ၍
ငါချမ်းသာ၏ဟူသတည်း။ အမျက်၊ ရမ္မက်ငြိမ်း ပြီးသောသူ
ဟူသမျှသည်ကား၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ၌ အခါ ခပ်သိမ်းလျှင်
ချမ်းသာစွာ ကိန်းရမြဲပင်ကိုတည်း”ဟု ဟောတော်မူပေ၏။

ဟတ္ထာဠဝကသတို့သားလည်း ဟောတော်မူသော
တရားတော်ကို ကြား၍ အကျွတ်တရားသုံးတန်ကျွတ်၍
အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လဲသတည်း။ မင်းသားနောက်ပါသော
ငါးရာမျှသောသူတို့သည်လည်း သောတာပန်ချည်းဖြစ်ကုန်၏။
နောင်ပြီးသောခါကား ပရိတ်သတ်တို့အား သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း လေးပါး
တို့ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်သောသီတင်းဦးတို့တွင် ဧတဒဂ်ရ၍
“ဟတ္ထာဠဝကသီတင်းဦး”ဟု သာသနာတော်၌ ထင်ရှားစွာ
ဖြစ်၏။ ဤကား- ဟတ္ထာဠဝကသီတင်းဦး အကျွတ်တရား
ရသော ဝတ္ထုအကျယ်တည်း။

[ဤမျှလောက်သော တရားတို့သည်ကား- သူမြတ်
လေးပါးတို့၏ ပုံနည်းကိုယူ၍ ကျင့်ရာသော အဆုံးအမ
တရားစကားတည်း။]

ဟတ္ထာဠဝကဝတ္ထု ပြီး၏။

ရဟန်းမိန်းမတို့ နည်းယူလိုက်နာရန် ပြဆိုသော

အခဏ်း(၃)

ခေမာမိဖုရား၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

၅၂- ခေမာမိဖုရားအား ဘုရားထံရောက်အောင်
ပို့ဆောင်ခြင်း အကြောင်း

သူမြတ်အရိယာလေးပါးတို့ကို ဆိုပြီးသောအဆုံး၌ မိန်းမမြတ် အရိယာလေးယောက်တို့ကို ဆိုပေလတုံ၊ မိန်းမမြတ်အရိယာ လေးယောက်တို့တွင် ခေမာဘိက္ခုနီကား- ဤသို့တည်း။ သာဂလမည်သောပြည်၌ မဒ္ဒရာဇ်မင်းသမီးကို ခေမာမိဖုရားဟု တွင်၏။ မင်းသမီးကိုဖွားသောအခါ၌ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ဥပဒ္ဒဝေါမရုံ ဘေးမဲ့ငြိမ်းချမ်းစွာလျှင် အိမ်တော်အလုံးဖြစ်သတတ်၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ကိုအကြောင်းမူ၍ မင်းသမီးကို ခေမာမိဖုရားဟု တွင်သတည်း။ ခေမာမိဖုရား အဆင်းအဝါကား ရွှေစင်အရောင်အဝါကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ၏။ အဆင်းကိုလျှင် မြတ်နိုးခြင်းအားကြီး၏။ အရွယ်သို့ ရောက်လတ်သောခါရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး မယားမိဖုရားဖြစ်၏။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ တောင်အရပ်၌ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်ကား သုံးဂါဝုတ်ခြား၏။ ထိုမျှတည်းနီးသော ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ ဘုရားမြတ်စွာ ထင်ရှားကင်္ဂါနေတော်မူလျက်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဘုရားသခင်သို့ မဖူးမြင်ဝံ့လေဖြစ်သတည်း။ “အဆင်း တင့်တယ်သသူကို ချီးမွမ်းတော် မမူ၊ အဆင်းကို တပ်သောအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာအပြစ်

ဖြစ်သည်ကိုသာ ကဲ့ရဲ့လျက် တရားဟောကား"ဟု ကြား၍ ဘုရားသခင်သို့ မဖူးမြင်ဝံ့လေဖြစ်သတည်း။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးလည်း "ဘုရားဒါယကာ ငါဖြစ်ပြီး လျက်လျှင် ငါ၏မယား မိဖုရားဖြစ်သောသူသည် ဘုရား သခင်သို့ မဆည်းကပ်ပဲ အဘယ်သို့ နေကောင်းတုံ့အံ့နည်း" ဟု အကြံရှိ၍ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကို သီချင်းသာယာစွာ ဖွဲ့စေ၏။ ထိုသို့ဖွဲ့သော သီချင်းကား ဤသို့တည်း။

ရမ္မ ဝေဠုဝန် ယေန ၊ န ဒိဋ္ဌိ သုဂတာလယံ။

န တေန နန္ဒနံ ဒိဋ္ဌိ ၊ ဣတိ မညာမ ဟေ မယံ။

ဟေ၊ အိုလူများတို့။ ယေန၊ အကြင်သူသည်။ ရမ္မ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ သုဂတာလယံ၊ ဘုရားသခင်၏ ကျောင်းတော်အရပ်၌လည်း ဖြစ်ထသော။ ဝေဠုဝန်၊ ဝေဠုဝန် မည်သော ဥယျာဉ်သာကို။ နဒိဋ္ဌိ၊ မမြင်ပါရသေးအံ့။ တေန၊ ထိုမမြင်ပါရသေးသောသူကား။ နန္ဒနံ၊ လူ ၊ နတ်တို့၏ မွေ့လျော်ရာ အရပ်ကို။ နဒိဋ္ဌိ၊ မြင်ဘူးသည် မဟုတ်သလျှင် ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ မညာမ၊ အောက်မေ့ကုန်အံ့ သတည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား- မွေ့လျော်ရာအရပ်ကို ငါ မြင်ဘူးစွ ဟု အကြင်သူသည် ဆိုအံ့၊ ဘုရားမြတ်စွာနေတော်မူသော ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကိုတည်း မမြင်ပါရသေးမှုကား နှစ်လိုဖွယ် သောအရပ်ကို မြင်ဘူးသည်မမည်သေး ဟူလည်းသတည်း။

ယေန ဝေဠုဝနံ ဒိဋ္ဌိ၊ နရ နန္ဒနနန္ဒနံ။

သုဒိဋ္ဌိ နန္ဒနံ တေန၊ အမရိန္ဒ သုနန္ဒနံ။

ယေန၊ အကြင်သူသည်တုံ။ နရနန္ဒနနန္ဒနံ၊ လူ , နတ်
တို့သည် နှစ်လိုဖွယ်သော ဘုရားရှင်၏ မွေ့လျော်ရာဖြစ်ထ
သော။ ဝေဠုဝနံ၊ ဝေဠုဝန်မည်သော ဥယျာဉ်သာကို။ ဒိဋ္ဌိ၊
မြင်ရပါသည် ဖြစ်အံ့။ တေန၊ ထိုသို့မြင်ပါရသောသူသည် ကား။
အမရိန္ဒသုနန္ဒနံ၊ သိကြားနတ်မင်း မွေ့လျော်ရာဖြစ်ထ သော။
နန္ဒနံ၊ နန္ဒာမည်သော ဥယျာဉ်သာကို။ သုဒိဋ္ဌိ၊ အခြင်း
ခပ်သိမ်းဖြင့် မြင်ရလေသည်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယံ၊
ငါတို့သည်။ မညာမ၊ အောက်မေ့ကုန်သတည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား ဘုရားမြတ်စွာမွေ့လျော်ရာဖြစ်သော
ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်ကို မြင်သည်လျှင် သိကြားပြည်မှာ နန္ဒ
ဥယျာဉ်ကိုမြင်သည် ဟူလိုသတည်း။

ဝိဟာရနန္ဒနံ ဒေဝါ၊ ဩရောဟိတွာ မဟီတလံ။

ရမ္မံ ဝေဠုဝနံ ဒိသွာ၊ န တပ္ပန္နိ သုဝိမ္ဗိတာ။ ။

ဒေဝါ၊ နတ်တို့သော်လည်း။ နန္ဒနံ၊ နန္ဒာ နတ်ဥယျာဉ်
ကို။ ဝိဟာယ၊ စွန့်ခဲ့၍။ မဟီတလံ၊ လူ့ရပ် အောက်မြေပြင်
သို့။ ဩရောဟိတွာ၊ သက်လကြ၍။ ရမ္မံ၊ မွေ့လျော်အပ်သော။
ဝေဠုဝနံ၊ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကို။ ဒိသွာ၊ ကြည့်ရှုကြ၍။ သုဝိမ္ဗိတာ၊
အလွန်အံ့ဖွယ် ဖြစ်ကုန်လျက်လျှင်။ နတပ္ပန္နိ မြင်ခြင်း မရောင့်
ရဲကုန်သတည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား- ဝေဠုဝန်ကိုမြင်သည်လျှင် နန္ဒဝန်ကို မြင်သည်ဟူ၏ရှင်၊ နန္ဒဝန်ကိုကြည့်၍ လူ့ပြည်သက်လှာသော နတ်တို့သည် ဝေဠုဝန်ကိုမြင်လျှင် အံ့ဖွယ်ဖြစ်ကုန်လျက် ပျော်မရဲ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် ဘုရားနေတော်မူသော ဝေဠုဝန်ကား နတ်တို့နန္ဒဝန်ထက်သော်လည်း လွန်၏-ဟူလိုသတည်း။

ဧဝံ ပုညေန နိဗ္ဗတ္တံ၊

ဗုဒ္ဓ ပုညေန ဘူသိတံ၊

ကော ဝတ္တာ တဿ နိဿေသံ၊

ဝနဿ ဂဏဘဉ္ဇယံ။ ။

ဧဝံ၊ ဤသို့ချီးမွမ်းသောစကားဖြင့်။ ပုညေနနိဗ္ဗတ္တံ၊ ပြည်ကြီးသနင်းမင်းတို့၏ ဘုန်းတော်ကြောင့် ဖြစ်ထသော။ ဗုဒ္ဓပုညေနဘူသိတံ၊ ဘုရားမြတ်စွာ ဘုန်းတန်ခိုးတော်ဖြင့် လည်း ဘန်ဆာဆင်ထသော။ တဿ ဝနဿဂုဏသဉ္ဇယံ- ထိုသို့သော ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်၏ ကျေးဇူးများအပေါင်းချီးမွမ်း ခြင်းကို။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းအကျန်မဲ့လျှင်။ ကော၊ အဘယ် မည်သော ပညာရှိသည်။ ဝတ္တာ၊ ဆိုတတ်နိုင်စွမ်းအံ့နည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား- ရေ မြေ သနင်း မင်းတို့၏ ဘုန်းတော် ကြောင့်ကား ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ဟု ဖြစ်သတည်း၊ ဘုရားသဗ္ဗညု၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်ကား မြတ်သော အမြိုက်ကျေးဇူးဖြင့် အသစ်တန်ဆာဆင်ထပ်ပြန်သတည်း၊ ဤသို့သော ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်ကို ချီးမွမ်းနိုင်အံ့သောသူကား မရှိ- ဟူလိုသတည်း။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကား ဤသို့လျှင် သီစရာသီချင်းကို ဖွဲ့စေ၍ ခေမာမိဖုရားကြားရုံသောအရပ်၌ သီစေ၏။ ခေမာ မိဖုရားလည်း ထိုသို့သီချင်းကိုကြားလျှင် ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကို မြင်ချင်အားကြီးသည်ဖြစ်၍ မင်းကြီးအား အသွားပန်၏။

မင်းကြီးလည်း “မိဖုရား သွား၍ရှုချေကာမူ ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်သား သဘောစင်စစ်လျှင် မျက်စိအရသာကို ဆောင် တတ်၏။ သစ်သီးပန်းမှန် အရောင်အဝါတို့ဖြင့်လျှင် အခါ ခပ်သိမ်း ဥယျာဉ်ကား တောက်ပသည်ကို ဘုရားသခင်၏ အရောင်အဝါဖြင့်တုံ့သော်လည်း ပျော်ဖွယ်ဖြစ်လင့် မနားလျှင် မွေ့လျော်ရာဖြစ်သတည်း၊ မိဖုရားသွားလေသော်တမူကား ဥယျာဉ်ကိုလည်း မြင်လေစေ၊ ဘုရားသခင်ကိုလည်း ဖူးမြင် လေ၊ မဖူးမြင်ပဲကား မပြန်အပ်”ဟု ဆိုလိုက်၏။

မိဖုရားလည်း မင်းကြီးစကားကို အာမဝန္တ မခံပဲလျှင် သွားလေ၏။ ထိုသို့ မိဖုရားသွားလေသော် ဘုရားသခင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မမူလေသော အကြိုက် တည်း၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးလည်း မိဖုရားနောက်လိုက်လေသော သူတို့ကို မှာလိုက်၏။ “ဥယျာဉ်ကိုကြည့်ကာ မိဖုရားကို မပြန်လေ စေနှင့်၊ မင်းအာဏာစက်ဟု အလိုမရှိသော်လည်း မိဖုရားကို ဘုရားသခင်သို့ဖူးမြင်လေစေကုန်ဦး”ဟု မှာလိုက် ၏။ မင်းကြီး မှာလိုက်သောအတိုင်း မင်းချင်းတို့လည်း မိဖုရားကို ဘုရားသခင် အထံတော်သို့ရောက်အောင် ဆောင်လေကုန်၏။

၅၃-ခေမာမိဖုရား အကျွတ်တရားရအံ့သော အကြောင်း

မိဖုရားလည်း “ဘုရားသခင် ကျောင်းတော်တွင် မရှိ” ဟူသည် အမှတ်တည်၍ ဂန္ဓကုဋိကျောင်းဦးသို့ ဝင်လေ၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း မိဖုရားလာသည်ကိုမြင်၍ အပါးတော် ဝယ် နတ်သမီးတစ်ယောက် နေသကဲ့သို့ ဖန်ဆင်းလတ်၍ ယပ်တော်ခံလျက်နေလင့်စေ၏။ ဤသို့ ဖန်ဆင်းတော်မူသော သဗ္ဗညုအလိုတော်ကား “ဤသို့ မိဖုရားသည် အဆင်းလှ သည်၏ အပြစ်ကို ဆိုတတ်စွာ၏ဟု ငါသို့ မဖူးမြင်ဝံ့ပဲ၊ ကြာသည်ဖြစ်ခဲ့ရာကား မိဖုရား အလိုလိုလျှင် အဆင်း၏ တင့်တယ်ခြင်းကို ချီးမွမ်းစေဦး၊ အဆင်း၏အပြစ်ကိုလည်း ငါ မဆိုပဲ၊ မိဖုရားအလိုလိုလျှင် အပြစ်တင်၍ ကဲ့ရဲ့စေဦး၊ ထိုသို့ ပြီးမှ ငါချွတ်ရစေ”ဟု ကြံတော်မူ၍ နတ်သမီးတစ်ယောက် ယပ်တော်ခံ၏သို့ ထင်စေသတည်း။

ခေမာမိဖုရားကား ဘုရားသခင်မရှိနောက် ကျောင်း တော်ဆိတ်စဉ်ဟူ၍ကား ဝင်မိချေ၏။ (ထွန်းသစ်သောခါ*) နေဝန်းကဲ့သို့ ခြောက်ပါးသောအရောင် ပြောင်ပြောင်ထွန်း လျက် အံ့ဘွယ်သရဲဖြစ်၍ ရှုသာတင့်တယ်စွာ ထိုသို့သော ယပ်တော်ခံနှင့်အကွသာ နေသည်ကိုမြင်လေရကား ဤသို့ ကြံ၏ “ဩ-ငါကား တစ်လျှင် မှတ်မှားလှစွာ၏တကား၊ ဤသို့ နတ်သမီးနှင့်တူသော သတို့သမီး ဘုရားမြတ်စွာ အပါးတော် ဌ်နေ၍ အရှုအသာ ပျော်ပါးဖွယ်ဖြစ်သော ဘုရားမြတ်စွာကို မဖူးမြင်မိပဲ၊ ကြာတင်လှလေ၏တကား၊ ယပ်တော်ခံသော

* (ထွက်လတ်သောခါ) ဟု ခ - မူ၌ပါရှိ၏။

သတို့သမီး၏ နောက်လိုက်အလုပ်အကျွေးမျှ ငါမဖြစ်ကောင်း
ပလေတကား၊ ငါ့အမှတ်ကား ချွတ်လေစွတကား”ဟု အဖန်
တလဲးလဲး အလို့လို့ရှိလျက် ယပ်တော်ခံသော သတို့သမီးကို
ကြည့်၍ ချီးမွမ်းတုံတုံ ချီးမွမ်းသော ခေမာမိဖုရားကား-

ဒိသွာ တမေဝံ စိန္တေသိ၊ အဟောယ မဘိရူပိနီ။

န မယာနေန နေတ္တေန၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ ကုဒါစနံ။ ။

တံ၊ ထိုသို့ယပ်တော်ခံသော သတို့သမီးလှပစွာကို။
ဒိသွာ၊ ရှု၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ အယံ အဘိရူပိနီ၊
အလွန်အဆင်းလှသော ဤသတို့သမီးသည် ကား။ အဟော၊
အံ့ဖွယ်သရဲရှိစွတကား။ မယာ၊ ငါသည်။ အနေန နေတ္တေန၊
ဤသို့သောကိုယ်အဖြစ်တွင် ဤမျက်စိ ဖြင့်။ ကုဒါစနံ၊
တရံရောအခါ၌လည်း။ နဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ မမြင်ဘူးစွ တကား။

ခေမာမိဖုရားကား အံ့အဲးလျက်ကြည့်စဉ် ဆဲးဆဲးလျှင်
ဘုရားမြတ်စွာကား အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုးဖြင့် ထိုယပ်တော်ခံသော
သတို့သမီးအရုပ်ကို ငယ်သောအရွယ်ကသည် သူလတ် အရွယ်
သို့ ထင်လျှင်းစေ၏။ သူလတ်အရွယ်ကသည် သူအို အရွယ်
ဖြစ်လျက် အရေပိန်တူး၊ သွားပါးအကျိုးကျိုးဖြစ်လျက် ဦးဆံ
ဖွေးဖွေး၊ ဖြူလျက် အံ့ဖွယ်သရဲတင့်တယ်သော သတို့သမီး
အဆင်းအရုပ်အရည်ကို ဖောက်လှဲလျှင်းစေ၏။

ဤသို့မရှုမသာ မြင်စဉ်ဆဲးဆဲးဖြစ်စေလျက် ကိုင်
သောယပ်ကို မကိုင်စွမ်းဘဲ ယပ်နှင့်အကွ ပိုင်းပိုင်းလည်း၍
ထွက်သက် ဝင်သက် ရှူရှူရှားရှားဖြစ်လျက် သက်လုံသက် လာ
မရှူမသာဖြစ်လျှင်း ခဲ့သတည်း။

တတော ဇရာဘိဘူတာ သာ၊ ဝိဝဏ္ဏာ ဝိဂတာနနာ။

ဘိန္နဒန္တာ သေတသိရာ၊ သလာလာ ဝဒနာ သုစိ။

တတော၊ ထိုသို့ ခေမာမိဖုရားအံ့အဲးစဉ်ဆဲးဆဲး၌။ သာ၊
ထိုယပ်တော်ခံသော သတို့သမီးအရုပ်သည့်ကား။ ဇရာ
ဘိဘူတာ၊ အိုခြင်းဖြင့် နှိုပ်စက်လျှင်းဘိ၏။ ဝိဝဏ္ဏာ၊ ကိုယ်၏
အဆင်းညှိုးသမ်းလျှင်းခဲ့၏။ ဝိဂတာနနာ၊ မြစ်စိမျက်နှာဖောက်ပြန်
လျှင်းခဲ့၏။ ဘိန္နဒန္တာ၊ သွားကျိုးလျှင်းခဲ့၏။ သေတသိရာ၊
ဦးဆံဖွေးဖွေးမြူလျှင်းခဲ့၏။ သလာလာ ဝဒနာ သုစိ၊ အရိယို
သဖြင့် နှုတ်သီးခံတွင်း စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိ၏။

သံခိတ္တကဏ္ဍာ သေတက္ခီ၊ လမ္မာသုဘပယောဓရာ။

ဝိလိဝိတ္တတသဗ္ဗင်္ဂီ၊ သိရာဝိတ္တတဒေဟိနီ။

သံခိတ္တကဏ္ဍာ၊ တွန့်သောနားရှိ၏။ သေတက္ခီ၊
ဖြူသော မျက်စိရှိ၏။ လမ္မာသုဘပယောဓရာ၊ ရှည်စွာတွဲ
လျားကျသောအားဖြင့် မတင့်တယ်သော သမြတ်ရှိ၏။ ဝိလိ
ဝိတ္တတသဗ္ဗင်္ဂီ၊ ကိုယ်အင်္ဂါအလုံးလျှင် လျော့လျော့တွန့်သော
အရေလည်း ရှိ၏။ သိရာဝိတ္တတဒေဟိနီ၊ ကိုယ်အလုံးလျှင်
အကြောအတိ ခင်းသကဲ့သို့ ပြဲပြဲရှိ၏။

နတင်္ဂီ ဒဏ္ဍ ဒုတိယာ၊ ဥပ္ပါသုလိကတာ ကိသာ။

ပဝေဓမာနာ ပတိတာ၊ နိဿသန္တိ မဟံမဟံ။

နတင်္ဂီ၊ ကျောက်ဆည်လည်းကိုင်းလျှင်းခဲ့၏။ ဒဏ္ဍ
ဒုတိယာ၊ တောင်ဝှေးအဖေါ် ဖြစ်လျှင်းခဲ့၏။ ဥပ္ပါသုလိကတာ
ကိသာ၊ နံတောင်းနှစ်ဖက်အရိုးကျဲစဲဖြင့် ကြုံဘူးလျှင်းခဲ့၏။

မဟုတ်မဟုတ်၊ အဖန်တလဲလဲ။ နိဿသန္တိ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်
ရှုရှာလျက်။ ပဝေဓမာနာ၊ တုံတုံလှုပ်လှုပ်။ ပတိတာ၊ တိမ်း
လည်းခဲ့၏။

ခေမာမိဖုရားကား (အဆင်းအဝါကို အံ့အဲးစဉ်ဆဲးဆဲး
လျှင် ရှေးကဆုတောင်းဘူးသော ကုသိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော
ကြောင့် မသက်မသာဖြစ်ကာမရှိပဲ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသံဝေဂ
ရလျှင်း၏။ “ဤသို့သော အဆင်းတင့်တယ်စွာ ကိုယ်ဖြစ်လျက်
လျှင် မနှစ်လိုဖွယ်သော ဖေါက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ရတကား။
ဤသို့ဖေါက်ပြန်သောကိုယ်နှင့် ငါ၏ကိုယ်ကား ကိုယ်ချင်းချင်း
အတူတူတကား၊ ငါ၏ကိုယ်လည်း ဤကဲ့သို့ ဖြစ်လတုံသည်
တကား”ဟူ သံဝေဂအကြံရလျှင်း၏။

၅၄- ခေမာမိဖုရား လူအဖြစ်နှင့်ပင်
ရဟန္တာမဖြစ်သော အကြောင်း

ဘုရားမြတ်စွာကား ခေမာမိဖုရား ဤသို့ကြံသည်ကို
သိတော်မူ၍ -

ယထာ ဣဒံ တထာ ဧတံ၊ ယထာ ဧတံ တထာ
ဣဒံ။

အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ကာယေ ဆန္တံ ဝိရာဇဏ။

ခေမေ၊ ခေမာမိဖုရား။ ဣဒံယထာ၊ ဤမိမိကိုယ်
ကဲ့သို့ကား။ တထာဧတံ၊ ထိုသို့သောသူ၏ ကိုယ်တည်း။

(   ) က - မူ၌သာ ပါ၍ ခ - မူ၌ မပါ။

ဧတံယထာ၊ ထိုသို့သောသူ၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ကား။ တထာ ဣဒံ၊ ဤမိမိကိုယ်တည်း။ အဇ္ဈတ္တဉ္စကာယေ၊ မိမိကိုယ်၌၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါစကာယေ၊ တပါးသောသူ၏ ကိုယ်၌၎င်း။ ဆန္တံ၊ အလိုရမ္မက် တပ်ခြင်းကို။ ဝိရာဇယ၊ ကွာကွင်းစေလော၊

အဓိပ္ပါယ်ကား- ခေမာမိဖုရားကိုယ်နှင့် ဤသို့ဖောက်ပြန်သော သတို့သမီးကိုကား ကိုယ်ချင်း အတူတူတည်း၊ သတို့သမီးကိုယ် ဖောက်ပြန်သည်ကိုမြင်သော် နှစ်လို တပ်ဖွယ် မရှိသည်အတူ မိမိကိုယ်လည်း မချွတ်ဖောက်ပြန်လတံ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် မနှစ်လိုအပ်၊ မတပ်အပ်ဟု ဘုရားသခင် ဟောတော်မူပေ၏။ ခေမာမိဖုရားကား ဤသို့ ဘုရားသခင် ဟောတော်မူသောအဆုံး၌လျှင် မင်္ဂလေးတန်ဖြင့် ကျွတ်၍ ပဋိသမ္ဘိဒါတရားလေးပါးနှင့်အကွ ရဟန္တာမ ဖြစ်လျှင်းသတည်း၊ ထိုသို့ရဟန္တာမဖြစ်ပြီးသောခဏ ထိုနေရာ၌နေစဉ် ပင်လျှင် အရှင်ဘုရားကို မဆွေက အမှတ်ချွတ်မိသော* အဖြစ် ကို ကန်တော့၍ ဖြေလျှင်းတုံ၏။

နမော တေ သဗ္ဗဒဿဝီ၊ နမော တေ ကရုဏာကရ။

နမော တေ တိဏ္ဏသံသာရ၊ နမော တေ အမတံဒဒ။

သဗ္ဗဒဿဝီ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားကို မြင်နိုင်သော ဘုရား။ တေ၊ အရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ အကျွန်ရှိခိုး၏။ ကရုဏာသယ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့ကို သနားတတ်သော ဘုရားမြတ်စွာ။ တေ၊ အရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ အကျွန်ရှိခိုး၏။ တိဏ္ဏသံသာရ၊ အဖြစ်သံသရာကို လွန်နိုင်သော ဘုရား။ တေ၊ အရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ အကျွန်ရှိခိုး၏။ အမတံဒဒ၊

* အမှတ်ချွတ်မိသော = အမှတ်မထင်ချွတ်မှားမိသော။

အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ဆေးကို ပေးတတ်သောဘုရား။ တေ၊
အရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ အကျွန်ရှိခိုး၏။

မဟာ ဟိတပဒံ ဝီရံ၊ အဟိတောတိ ဝိသင်္ကီတာ။
နောပေသိ ရူပနိရတာ၊ ဒေသေဿာမိ တ ဓစ္စယံ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ မဟာဟိတပဒံ၊ အကျွန်တရား
ရသည့်တိုင်အောင် များသောအစီးအပွားကို ပေးတော်မူ
တတ်လျက်။ အဟိတောတိ၊ အကျိုးမရှိဟု။ ဝိသင်္ကီတာ၊
ယုံမှားသော အကျွန်သည်။ ရူပနိရတာ၊ ကိုယ်၏အဆင်း၌
မွေ့လျော်ပျော်မိလျက်။ ဝီရံ၊ ရှင်ချစ်ဘုရားအထံသို့။ နောပေသိ၊
အကျွန် မဆည်းကပ်မိလေသတည်း။ တံအစ္စယံ၊ ထိုသို့
မေ့ကျန်မိသော အပြစ်ကိုလျှင်။ ဒေသေဿာမိ၊ အကျွန်
ကန်တော့ဖြေပါလျှင် သတည်း။

=====

၅၅- ခေမာမိဖုရား ရဟန်းပြုရန် မင်းကြီးကို
ခွင့်တောင်းသော အကြောင်း

ဤသို့ ခေမာမိဖုရားကား ဘုရားသခင်ကို ကန်တော့
ခဲ့၍ ထိုနေ့ ၎င်းရဟန်းပြုလိုသောငှာ မင်းကြီးကို ခွင့်တောင်း
အံ့ဟု မြို့သို့ဝင်လေပြီးမှ မင်းကြီးကို ဤသို့ ခွင့်တောင်းလေ
၏။

အဟော သာဓု ဥပါယော တေ၊ စိန္တိတောယ မရိန္ဒမ။

ဝနဒဿနကာမာယ၊ ဒိဋ္ဌော နိဗ္ဗာနဋ္ဌော မုနိ။ ။

အရိန္ဒမ၊ အရပ်မျက်နှာ၌ဖြစ်သော ရန်သူကို ဆုံးမနိုင်သော မင်းကြီး။ တေ တယာ၊ သင်မင်းကြီးကား။ အယံဥပါယော၊ ဤဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်ကိုမြင်ခြင်းငှာ ကြံပေသော* ဥပါယ်တမျှင်ကို။ အဟောသာဓုစိန္တိတော၊ အသင့်ကြံမိသည်ကား သြ-အံ့ဘွယ်ရှိစွ။ ဝနဒဿနကာမာယ၊ ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်ကို မြင်ချင်၍ တောင့်တသောငါသည်။ နိဗ္ဗာနဌော၊ ရမ္မက်တပ်ခြင်းကင်းပြီးသော။ မုနိ၊ ဘုရားမြတ်စွာကို။ ဒိဌော၊ ငါမြင်ချေပြီ။

အဓိပ္ပာယ်ကား- ဘုရားမြတ်စွာကို မင်းကြီးရှေးဦး မြင်သည်ဟု မမြင်ပါသော ငါ့ကို မြင်ပါစေချင်၍ ဥယျာဉ်ဖွဲ့ခြင်း ဥပါယ်တမျှင်ပြုသည် ဟုတ်တည်းရှင့်၊ မင်းကြီးမမြင်သော်ထက် ငါ့အမြင်များစွာ၏ ဟူသတည်း။

ယဒိ တေ ရုစ္စတေ ရာဇ၊ သာသနံ တဿ တာဒိနော။

ပဗ္ဗဇိဿာမိ ချပေဟံ၊ နိဗ္ဗန္ဓာ မုနိဝါဒိနာ။

ရာဇ-မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး။ တေ-တယာ၊ မင်းကြီးသည်။ တဿတာဒိနော၊ ထိုဘုရားသခင်၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတော်ကို။ ယဒိရုစ္စတေ၊ အကယ်၍ ကြိုက်နှစ်သက်တော်မူပါအံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ရူပေ၊ အဆင်းရုပ်ဝါမေ့လျော်တင့်တယ်ခြင်း၌၊ မုနိဝါဒိနာ၊ ဘုရားသခင်တရားတော်ဖြင့်။ နိဗ္ဗန္ဓာ၊ ပြီးငွေ့စွာပြီ။ ပဗ္ဗဇိဿာပိ၊ ရဟန်းပြုလေအံ့သည်- သြ ။

* ဤဘုရားကိုလျှင် မြင်စေချင်၍ ဥယျာဉ်ဖွဲ့ခြင်း -ဟု ခ-မူ၌ ရှိ၏။

ဤသို့ ခေမာမိဖုရား ခွင့်တောင်းသောစကားကို ကြား၍ လက်အုပ်ချီ၍ “မိခင်အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေတော့” ကာမူ- ဟု ခွင့်ပြုပြီးမှ မင်း၏အဆောင်အရွက်ဖြင့် ရဟန်း မိန်းမတို့၏ ကျောင်းသို့ဆောင်၍ ရဟန်းပြုစေ၏။

| လူပင် ရဟန္တာဖြစ်သသူကား လူ၏အသွင်ဖြင့် မတည်နိုင်ရာ၊ ရဟန်းအသွင်မှလျှင် အသက်ရှည်၍ တည်နိုင် ရာသတည်း၊ ခေမာထေရီလည်း လူပင်ရဟန္တာဖြစ်တုံရကား အရှည်မတည်ရာသောကြောင့် ရဟန်းပြု၏၊ လူပင် ရဟန္တာ ဖြစ်သည့် ခေမာထေရီ-ဟု ဘုရားသခင် သာသနာတော်၌ ထင်ရှားစွာ၏။ |

=====

ခေမာထေရီ၏ အတိတ်ဝတ္ထု

ဤသို့လျှင် အကျွတ်တရားရလေပြီးမှ မိမိဆုတောင်း ဦးစအခါကို၎င်း၊ ဘုံသုံးပါး၌ လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာတို့ကို နှစ်သက်ရောင့်ရဲအောင် ခံစားခြင်းကို၎င်း ပရိသတ်တို့အား ဤသို့ဟောပေလတ်တည်း။

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မေသု စက္ခုမာ။

ဣတော သတသဟဿမ္၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။

ဣဘော၊ ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာမှ။ သတသဟဿမ္၊ ကပ္ပေ၊ ကမ္ဘာတစ်သိန်းစထက်၌။ သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ ခပ်သိမ်းသော

တရားတို့၌။ စက္ခုမာ၊ ပညာမျက်စိအမြင်ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံ
ထသော။ ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်ပြီးထသော။ ပဒုမုတ္တ
ရောနာမ၊ ပဒုမုတ္တရမည်သော။ နာယကော၊ ဘုရားမြတ်စွာ
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဈိ၊ ဖြစ်တော်မူလပြီးသတည်း။

တဒါဟံ ဟံသာဝတိယံ၊ ဇာတာ သေဌိကုလေ အဟုံ။

နာနာရတန ပဇ္ဇောတေ၊ မဟာသုခသမပ္ပိတာ။

တဒါ၊ ထိုပဒုမုတ္တရ ဘုရားသခင်ဖြစ်တော်မူသော
အခါ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဟံသာဝတိယံ၊ ဟံသာဝတီပြည်၌။
နာနာရတနပဇ္ဇောတေ၊ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့်
တောက်ပထသော။ သေဌိကုလေ၊ သဌေးအမျိုး၌။ ဇာတာ၊
ဖြစ်လျက်။ မဟာသုခသမပ္ပိတာ၊ မြတ်သောချမ်းသာနှင့်အကွ
ယှဉ်သည်။ အဟုံ၊ ထင်ရှားစွာဖြစ်သတည်း။

ဥပေတွာ တံ မဟာဝီရံ၊ အဿောသိ ဓမ္မဒေသနံ။

တတော ဇာတပဿာဒါ ဟံ၊ ဥပေမိ သရဏံ ဇိနံ။

တံ မဟာဝီရံ၊ ထိုဘုရားမြတ်စွာသို့။ ဥပေတွာ၊
ဆည်းကပ်၍။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဟောတော်မူသော အသံကို။
အဿောသိ၊ ငါနာသတည်း။ တတော၊ ထိုသို့ တရားတော်ကို
ကြားပြီးသောအခါ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဇာတပဿာဒါ၊
ကြည်ညိုခြင်းပြင်းသည်ဖြစ်၍။ ဇိနံ၊ ဘုရား မြတ်စွာကို။ သရဏံ၊
ကိုးကွယ်ရာဟု။ ဥပေမိ၊ ဆောက်တည်သတည်း။

မာတရံ ပိတရံ စာဟံ၊ အာယာစိတွာ ဝိနာယကံ။

နိမန္တယိတွာ သတ္တာဟံ၊ ဘောဇယိ သဟသာဝကံ။

အဟံ၊ ငါသညံ။ မာတရံပိတရံစ၊ အမိအဖကို။
အာယာစိတွာ၊ ခွင့်တောင်း၍။ သဟသာဝကံ၊ တပည့်
သားတော်နှင့်အကွ။ ဝိနာယကံ၊ ဘုရားမြတ်စွာကို။ နိမန္တယိ တွာ၊
ဖိတ်မန်၍။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ ဘောဇယိ၊
ဆွမ်းကျွေး၏။

အတိက္ကန္တေ သတ္တာယ၊ မဟာပညာနမုတ္တမံ။

ဘိက္ခုနီ ဧတဒဂ္ဂမ္ပိ၊ ဌပေသိ နရသာရထိ။ ။

သတ္တာဟေ၊ ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍ ခုနစ်ရက်လုံးသည်။
အတိက္ကန္တေ၊ လွန်လတ်သော်လျှင်။ နရသာရထိ၊ လူ့၊ နတ်
တို့၏ ရထားထိန်းသဖွယ်ဖြစ်ထသော ပဒုမုတ္တရ ဘုရားသခင်
သည်။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန္တာမိန်းမ တယောက်ကို။ မဟာပညာနံ၊
ပညာကြီးသော ဘိက္ခုနီမတို့တွင်။ ဉတ္တမံ၊ မြတ်စွာ၏ဟု။
ဧတဒဂ္ဂမ္ပိ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌။ ဌပေသိ၊ ထားတော်မူ၏။

တံ သုတ္တာ မုဒိတာဟုတွာ၊ ပုနော တဿမဟေသိနော။

ကာရံ ကတွာန တံဌာနံ၊ တဟိ ပစ္စပဏိတကံ။ ။

တံ၊ ထိုသို့ ဧတဒဂ်ထားသော စကားတော်ကို။ သုတ္တာ၊
ကြားလသော်။ မုဒိတာဟုတွာ၊ နှစ်လိုဝမ်းမြောက် သည်ဖြစ်၍။
တဿမဟေသိနော၊ ထိုဘုရားသခင်အား။ ပုနော၊ တဖန်။
ကာရကတွာန၊ ပူဇော်သကာပြု၍။ တံဌာနံ၊ ထိုသို့ ဧတဒဂ်

အရာထားသော ဘိက္ခုနီမဆုကို။ တဟိ၊ ထို အကြိုက်၌လျှင်။
ပစ္စပဏိတကံ၊ ငါဆုတောင်းလိုက်မိသတည်း။

ဂါထာ အဓိပ္ပာယ်အဖြောင့်ကား- လွန်လေပြီးသော
ကမ္ဘာ တစ်သိန်းထက်၌ ပဒုမုတ္တရဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။ ထို အခါ
ငါကား ဟံသာဝတီပြည်၌ သဌေးသမီးဖြစ်၍ ပဒုမုတ္တရ ဘုရား
သခင် သို့ ဆည်းကပ်၍ တရားတော် နာ၍ သရဏဂုံ
ဆောက်တည်၏။ မိခင်၊ ဖခင်ကို ခွင့်လမ်းတောင်း၍
တပည့်တော် သားတော်နှင့်အကွသော ဘုရားသခင်ကို ခုနစ်
ရက်တိုင်အောင်လျှင် ဆွမ်းပစ္စည်း လုပ်ကျွေးဘူးသတည်း။ ခုနစ်
ရက်စေ့သောနေ့၌တမူကား ရဟန္တာ မိန်းမမြတ်ကို- ရဟန္တာ
မိန်းမတို့တွင် ပညာကြီးသောအရာ၌ ဘုရားမြတ်စွာ ဧတဂဒ်
ထားတော်မူသတည်း။ ငါလည်း ထိုတရားကို ကြား၍ ဆွမ်းလုပ်
ကျွေး၍ ထိုသို့သော ဧတဂဒ်အရာကို ဆုတောင်းဘိသတည်း။

ဤသို့လျှင် ငါ၏ဆုတောင်းပတ္ထနာမူဘူးသော အစ
သောအခါတည်းဟု ဆုတောင်းသောအခါကို ခေမာ ရဟန္တာ
မိန်းမမြတ်ကား ပရိသတ်တို့အား တရားဟောပေသတည်း။
ထိုအခါ၌ ပဒုမုတ္တရဘုရားမြတ်စွာလည်း ဤသို့ ဗျာဒိတ်
ပေးတော်မူ၏။

“ဒါယိကာမ ဆုတောင်းသည့်အတိုင်းလျှင် ပြည့်အံ့
သတည်း။ နောင်အခါ ကမ္ဘာတစ်သိန်းရ၍ ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာ ထက်
ဂေါတမဘုရားဖြစ်လတ်သောခါ ခေမာဘိက္ခုနီမဟု အမည်
တွင်လျက် ရဟန္တာ မိန်းမမြတ်ဖြစ်၍ ပညာကြီးသောအရာ၌
ဧတဂဒ်ရလတုံသတည်း။”

ဟု ဤသို့လျှင် ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။ ငါလည်း
 ထိုအဖြစ်ကသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေ၏။
 တာဝတိံသာကသည် ယာမာနတ်ပြည်၊ ယာမာနတ်ပြည်ကသည်
 တုသိတာနတ်ပြည်၊ တုသိတာနတ်ပြည်ကသည် နိမ္မာန
 ရတိနတ်ပြည်၊ နိမ္မာနရတိ နတ်ပြည်ကသည် သာဝတ္ထိနတ်
 ပြည်၌ ဖြစ်လေ၏။

ဤသို့အဆင့်ဆင့် နတ်ပြည်၌ဖြစ်လေတုံသော်လည်း
 ထိုသို့သော နတ်ပြည်၌ နတ်မင်းကြီးမယားမိဖုရားသာ
 ဖြစ်တည်း။ လူ့ပြည်၌ဖြစ်တုံသော်လည်း ခကြဝတေးမင်း၊
 ဒီပရာဇ်မင်း၊ ပဒေသရာဇ်မင်း ဤသို့သော မင်းတို့၏ မယား
 မိဖုရားကြီးသာ ဖြစ်သတည်း။ ကမ္ဘာကြီးကိုးသောင်း၊ ကိုးထောင်၊
 ကိုးရာ၊ ကိုးကမ္ဘာမျှလောက် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၌ ဤသို့နှင့်နှင့်
 လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာခံစားလျက် မရေ မတွက်နိုင်သော
 ကိုယ်အဖြစ်ဖြင့် အဖန်များစွာသံသရာ၌ ငါကျင်လည်ခဲ့ဘူး
 သတည်း။

ထိုပြီးနောင်ကား ဤကမ္ဘာမှ ကိုးဆွဲတကမ္ဘာထက်၌
 ဝိပဿီမည်သော ဘုရားသခင်ဖြစ်တော်မူသတည်း။ ဝိပဿီ
 ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြင်၍ တရားတော်ကြားရပြီးသော်တမူ ကား
 သံသရာ၌ ချမ်းသာတို့ကို ခံစားဦး၍ လူ့အဖြစ်ကို ရောင့်ရဲ
 စွာပြီးသောကြောင့် ရင့်စွာပြီးသော ပညာရှိသော ငါသည်
 ဝိပဿီဘုရားသခင်လက်ထက် ရဟန်းဘိက္ခုနီပြု၍ အနှစ်
 ၈၁သောင်းတိုင်အောင် မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လျှင်းခဲ့၏။

အကျွတ်ရအံ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို လေ့ကျက်စွာ စီးဖြန်း၍
အကြားအမြင်များစွာဖြစ်၍ သိမ်မွေ့စွာလျှင် အဆန်းအကျယ်
သော တရားတို့ကို ဟောတတ်သည်လည်း ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

ခန္ဓာငါးပါးတရား၊

တဆဲ့ရှစ်ပါးသော ဓာတ်တရား၊

တဆဲ့နှစ်ပါးသော အာယတနတရား၊

တဆဲ့နှစ်ပါးသော ပစ္စယာကာရ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်
တရား၊

တဆဲ့ခြောက်ပါးသောအနက်ဖြင့် သိမ်မွေ့နက်နဲ
စွာသော သစ္စာလေးပါးတရား ။

ဤမျှလောက်သော တရားမြတ်တို့ကို လေ့လာစွာ
အရံ့ အရှာမဲ့ ဆိုတတ်အား၍ ဝိပဿီဘုရားသခင်၏ အဆုံး
အမကို နာသော ဘိက္ခုနီပညာရှိ ငါဖြစ်ခဲ့ဘူးသတည်း။

ထို့အဖြစ်ကသည်တမူကား တုသိတာနတ်ပြည်၌
ဖြစ်လေတုံသတည်း။ မြတ်သောတရားတို့ကို လေ့ကျက်စွာ
ဖြစ်၍ မြတ်သောအကျင့်တို့ကို ကျင့်ဘူးသောကြောင့် နတ်
ပြည်တွင် ခပ်သိမ်းသောသူတို့ထက် လွန်စွာငါဖြစ် သတည်း။

ယတ္ထ ယတ္ထု ပပန္နာဟံ၊ မဟာဘောဂါ မဟာဓနာ။

မေဓါဝိနီ သီလဝတီ၊ ဝိနီတပဝိသာပိစ၊

ယတ္ထယတ္ထု၊ အကြင်ကြင်အဖြစ်၌။ ဥပပန္နာ၊ များသော
စည်းစိမ်ရှိ၏။ မဟာဓနာ၊ များစွာသော ဥစ္စာရှင် တို့ဖြစ်၏။

မေဓါဝိနီ၊ ပညာပဋိဘာန်လျင်၏။ သီလဝတီ၊ အကျင့်သီတင်း
မြတ်၏။ ဝိနီတပရိသာပိစ၊ အကောင်းအယည် အခြံအရံရှိ၏။

ယောပိမေ ဘဝတေ ဘတ္တာ၊ ယတ္ထ တတ္ထ ဂတာ
ယပိ။

ဝိမာနေတိ န မံ ကောစိ၊ ပဋိပတ္တိဗလေန မေ။

ယတ္ထတတ္ထဂတာယပိ၊ လူနှင့်နတ်သည် အမှတ်မရ
ဖြစ်လသော်လည်း။ ယောပိ၊ အကြင်သူသည်၊ မေ-မမ၊ ငါ၏။
ဘတ္တာ၊ လင်ဟူ၍။ ဘဝတေ၊ ဖြစ်၏။ မေ-မမ၊ ငါ၏။ ပဋိ
ပတ္တိဗလေန၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ဘူးသော အားဖြင့်။
ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော ငါလင်သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ နဝိ
မာနေတိ၊ မထီမဲ့မြင်မရှိလေဘူးသလျှင်ကတည်း။

စကားအဖြောင့်ကား ဤသို့တည်း။ “တုသိတာ၌
ဖြစ်သော နတ်အဖြစ်ကသည် ဤကမ္ဘာတိုင်အောင် ကိုးဆဲ့
တကမ္ဘာထက်၌ အကြင်အကြင်လူအဖြစ်၊ နတ်အဖြစ်
ဖြစ်လေသမျှလျှင် လူစည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်ဟူသမျှတို့ကို
မခဲးမယဉ်း လွယ်စွာလွယ်စွာလျှင် ငါရသတည်း။

အသိအမြင်များ၍ ပညာပဋိဘာန်လျင်သည်သာ ငါ
ဖြစ်၏။ ဥစ္စာပရိက္ခရာ၊ ဝတ်စားတန်စာများစွာဖြစ်၍ ကြီးစွာ
သော ချမ်းသာခံစားခြင်းရှိသည် ငါဖြစ်၏။

သူတကာထက်လွန်၍ တင့်တယ်သော အဆင်းရှိ
လျက် အများနှစ်လိုသည်အပ်သာ ငါဖြစ်သောကြောင့် ငါနှင့်
စပ်သောသူဟူသမျှတို့သည် ဆိုလွယ် ဆုံးမလွယ်ကုန်သည် တိ၊
အကောင်းအယည်မှန်သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား၏အကျင့်ကောင်းကို ကျင့်ဘူးသည်
ကြောင့် အကြင်မျှလောက်ဖြစ်လေရာရာ၌ ငါ့လင်ဟု ဖြစ်သ
သူကား ငါ့ကို မမြတ်နိုးသသူလည်း မရှိ၊ မထိမဲ့မြင် အောက်မေ့
ပြုအံ့သောသူလည်း မရှိသလျှင်ကတည်း”

ဟု ခေမာထေရီကား ဤသို့လျှင် ရဟန်းပြု၍
မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ဘူးသည်၏အကျိုးကို ဟောသော
တရားကား ထင်ရှား၏။

=====

ခေမာထေရီ၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

၅၆- သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတထေရ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြကြောင်း

ဝိပဿီဘုရားသခင်လက်ထက် ရဟန်းပြု၍ အနှစ်
တသောင်း* မျှလောက် အကျင့်ကိုကျင့်သော ခေမာထေရ်
အားသော်ကား ဤမျှသောချမ်းသာသည် အံ့ဖွယ်မရှိဖြစ်
တတ်စွာ၏။ ငါတို့ဘုရားသခင်လက်ထက် သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတ
ထေရ်ဟု တွင်သော အရှင်ရဟန္တာတပါးသည်ကား ဝိပဿီ
ဘုရားသခင်လက်ထက်တွင်က ဘေးဥပဒွေဝေါရှိ၍ ဘေးမှ
လွတ်ချင်သောအားဖြင့်သာလျှင် ခုနစ်ရက်တိုင်ရုံ ရဟန်း ပြုပါ၏။

ထိုခုနစ်ရက်သာ ရဟန်းဖြစ်စဉ်၌သော်တမူကား ဘုရား
မြတ်စွာ ဆုံးမတော်ကို ကြိုက်နှစ်သက်စွာလျက် မွေ့လျော်ပါခဲ့
ဘူး၏။ ထိုမျှသောကုသိုလ်အားဖြင့် ကိုးဆွဲတကမ္ဘာ တိုင်အောင်

---

* ရှစ်သောင်းဟု ခ-မူ၌ရှိ၏။

အပါယ်လေးပါးမလားလျှင်းပဲ လူ့နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ခံစားရ၏။ စကြဝတေးမင်းနှင့်လည်း ခုနစ်ဖြစ်၏။ သူနိက္ခ စကြဝတေးဟု အမည်တွင်၏။

အဆုံးစွန်ကား ငါတို့ဘုရားဂေါတမ လက်ထက်၌ ပဋိ သမ္ဘိဒါတရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံလျက် ရဟန္တာမွန်ဖြစ်၍ သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတထေရ်ဟု တွင်၏။ ဤသို့ ရဟန်းခုနစ်ရက် ပြုကာမျှတည်းလျှင် လောကုတ္တရာချမ်းသာ ရခဲးစွာကို ရဘူး သည်ရှိ၍ကား အနှစ်တသောင်း * တိုင်အောင် ရဟန်းပြု သော ခေမာထေရီသော်ကား- လောကီချမ်းသာမျှကိုကား အမွန် အလွန် ရလေတန်သလျှင်ကတည်း။ တောင့်တသည်တိုင်း မရအံ့သည်ကား - မရှိသလျှင်ကတည်း။

=====

၅၇- မိန်းမမြတ် ခုနစ်ယောက်တို့ကို ညွှန်ပြသော
အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ခေမာထေရီကား - လွန်လေပြီးသော ကမ္ဘာတို့၌ ပြုသော ကောင်းမှုနှင့် ခံစားရသောချမ်းသာကို ဆိုဦး၍ ဤဘဒ္ဒ ကပ်ကမ္ဘာထက်၌ ကောင်းမှုနှင့် ကောင်းမှု၏အကျိုးကို ဆိုပေ လတုံ၏။ ဤကမ္ဘာထက် ကောဏာဂုံမည်သော ဘုရား သခင်ကို ကြွယ်ဝချမ်းသာစွာသော မြတ်သောအမျိုးသမီးဖြစ်၍ ဖူးတွေ့ရတုံ၏။

ယခု ငါတို့ဘုရားဂေါတမလက်ထက်၌ ဓနုဇ္ဈနီမည် သော အရိယာပုဏ္ဏေးမနှင့် သုမေဓာဘိက္ခုနီရဟန္တာမိမ္မမြတ် ၊

* ရှစ်သောင်းဟု ခ-မူ၌ရှိ၏။

ဤနှစ်ယောက်တို့သည်ကား ထိုကောဏာဂုံဘုရားသခင် လက်ထက်၌ ငါနှင့်အကွနက် အလှူပေးဘက်ချည်း ဖြစ်၍ သံဃာအားကျောင်းဆောက်၍ တထောင်တန်သော ပရိက္ခရာ တို့ကို လှူကမ်းခဲ့ဘူး၏။ ထိုအဖြစ်မှ ငါတို့အလှူပေးဘက် သုံးယောက်တို့သည်ကား- တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြလေ၏။ စည်းစိမ်ချမ်းသာ အခြံအရံဖြင့် အထွတ်အမြတ် ငါတို့တိုင် ကြ၏။ ကဿပဘုရားအဖြစ်အကြားတိုင်အောင်လျှင် လူအဖြစ်၊ နတ်အဖြစ်တို့၌ အထွဋ်တိုင်သော စည်းစိမ်သခင် နှင်နှင်သာ ဖြစ်၏။

ကဿပဘုရားသခင် လက်ထက်၌သော်တမူကား- ဘုရားသခင်ဒါယကာတော် ကိကီမင်းကြီးဟု အမည်တွင် သော ဗာရာဏသီမင်း ရှိသတည်း။ ထိုမင်းကြီးသမီးကား ခုနစ်ယောက်တည်း၊ ခုနစ်ယောက်၏ အမည်ကား-

- (၁) သမဏီမည်သော သမီးတယောက်။
- (၂) သမဏဂေါတ္တာလည်း တယောက်။
- (၃) ဘိက္ခုနီလည်း တယောက်။
- (၄) ဘိက္ခုနီဒါသီလည်း တယောက်။
- (၅) ဓမ္မာလည်း တယောက်။
- (၆) သုဓမ္မာလည်း တယောက်။
- (၇) သံဃဒါသီလည်း တယောက်။

ဤခုနစ်ယောက်ကား - ကိကီမင်းကြီး သမီးတော်

ချည်းတည်း၊ ခုနစ်ယောက်တို့သည်ကား- ငါတို့ ဂေါတမ ဘုရား
သခင်လက်ထက်၌ ခေမာ၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏ၊ ပဋ္ဌာစာရီ၊ ကုဏ္ဍလ
ကေသီ၊ ကိသာဂေါတမီ၊ ဓမ္မဒိန္နာ၊ ဝိသာခါ ဤ မိန်းမမြတ်
ခုနစ်ယောက်တို့တည်း။

အဟံ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စ၊

ပဋ္ဌာစာရာ စ ကုဏ္ဍလာ၊

ကိသာဂေါတမီ ဓမ္မဒိန္နာ၊

ဝိသာခါ ဟောတိသတ္တမီ။

[ဤဂါထာကား- ခေမာဘိက္ခုနီ ရွတ်သောဂါထာ
တည်း။]

အဟံ၊ ငါ၎င်း။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာစ၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏမင်း။
ပဋ္ဌာစာရာစ၊ ပဋ္ဌာစာရီ၎င်း၊ ကုဏ္ဍလာ၊ ကုဏ္ဍလကေသီ၎င်း။
ကိသာဂေါတမီ၊ ကိသာဂေါတမီ၎င်း။ ဓမ္မဒိန္နာ ဓမ္မဒိန္နာ၎င်း။
သတ္တမီ၊ ခုနစ်ယောက်မြောက်သည်ကား။ ဝိသာခါ၊ ဝိသာခါ
သည်။ ဟောတိဖြစ်၏။

ကိကီမင်းကြီး သမီးတော်ခုနစ်ယောက်တို့တွင် အကြီး
ဖြစ်သော သမဏီမည်သော သမီးတော်လျှင် ငါဖြစ်သတည်း။
ခုနစ်ယောက်သော မင်းကြီးသမီးတော်တို့သည်ကား ကဿပ
ဘုရားသခင် တရားတော်ကိုနာ၍ ရင့်စွာပြီးသော ပညာကြီး
သည်ချည်းဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းပြုချင်ကြ၍ ခမည်းတော်ကို
တောင်းပန်ကုန်၏။ ခမည်းတော်တွင် ခွင့်မရဖြစ်ခဲ့ရကား
အနှစ်နှစ်သောင်းတိုင်အောင် အိမ်ရာမထောင်ကြပဲလျှင်လည်း

မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်၍ ဘုရားသခင်အား ဆည်းကပ် ခစားလျက်ပင်လျှင် နှစ်လိုမ်းမြောက်စွာ မွေ့လျော် ပျော်ကြကုန် သတည်း။

မဟာနိဒါနသုတ္တန်မည်သော တရားတော်ကို ဘုရား သခင် ဟောတော်မူလေသော် ထိုတရားတော်ကိုလည်း တတ်အောင်လျှင် ငါသင်ဘူးသတည်း။ ထိုအဖြစ်မှသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေကုန်၏။ ငါတို့ဂေါတမဘုရား မဖြစ်မီ ဘုရားတစ်ပါး အကြားပတ်လုံး လူ့ချမ်းသာ၊ နတ် ချမ်းသာနှင့်နှင် ခံစား၍ အဆုံးစွန်သောကိုယ်အဖြစ်၌ သာဂလ ပြည်၌ မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသမီးဖြစ်လှာ၍ အသက်အရွယ် တန်လပြီး ငါ့ဖမင်းလည်း ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးအား ငါ့ကို ဆောင်နှင်းလေသတည်း။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးလည်း ပညာတော်ဖြင့် ဥပါယ် တံမျဉ်ကြံတော်မူ၍ သံသရာဘေးမှ ကယ်တော်မူပေ၍ ရဟန္တာမြတ်ဖြစ်၍လျှင် ငါအကျွတ်တရားရသတည်း။ ဘုံသုံးပါးနှင့် ချမ်းသာတို့ကို ခံစားရခြင်းဖြင့် ငြီးငွေ့စွာပြီး၍ သံသရာဆင်းရဲအယဉ်ကို လွန်မြောက်၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ငါတိုင်ပြီးသတည်း။ ဘုရားသခင် သာသနာတော်၌ ဟော တော်မူသော တရားနည်းနာတို့၌ လေ့ကျက်စွာ၍ ငါ၏ ပညာကား အလွန်လျှင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာပြီးသတည်း။

၅၈-ခေမာထေရီအား ပညာကြီးသောအရာ၌
ဧတဒဂ်ထားတော်မူခြင်း

ကောသလမင်းကြီးမေးသော သိမ်မွေ့နက်နဲစွာသော ပြဿနာကို ငါဖြေပေ၏။ ငါဖြေသည်အတိုင်း ဘုရားသခင် ကို မင်းကြီး မေးပြန်လေ၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း ငါဖြေ တိုင်းပင် မင်းကြီးအား ဟောတော်မူပေ၏။ ဤသို့ပြဿနာ ဖြေသော ကျေးဇူး၌ မြတ်စွာဘုရား ကြိုက်နှစ်သက်တော်မူသောကြောင့် ဧတဒဂ်အရာကို ထားကော်မူသတည်း။

ဇိနော တသ္မိံ ဂုဏေ ထုဋ္ဌော၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိမံ၊
မဟာပညာန မဂ္ဂါတိ၊ ဘိက္ခုနီနံ နရုတ္တမော။ ။

နရုတ္တမော၊ လူတကာထက်မြတ်သော။ ဇိနော၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ တသ္မိံဂုဏေ၊ ထိုသို့ပြဿနာဖြေသော ကျေးဇူးအရာ၌။ ထုဋ္ဌော၊ နှစ်သက်တော်မူသည်ဖြစ် ၍။ မဟာပညာနံ၊ ပညာကြီးကုန်သော။ ဘိက္ခုနီနံ၊ ရဟန်း မိန်းမ တို့တွင်။ မဂ္ဂါတိ၊ မြတ်၏ဟု။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဧတဒဂ္ဂေ ဧတဒဂ် အရာ၌။ ဌပေတိ၊ ထားတော်မူသတည်း။

ဤမျှလောက်သော စကားသည်ကား ခေမာဘိက္ခုနီ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ဆုတောင်းတိုင်း အလိုပြည့်၍ အပြီးအစီးတိုင် သောစကားကို ပရိသတ်တို့အား ဟောပေသောတရားတည်း။

ခေမာထေရီကိုလည်း ပညာရှိ၏။ တတ်လိမ္မာ၏။ အကြား အမြင်များ၏။ အဆန်းကျယ်သောတရားကို ဟော တတ်၏။ ပညာပဋိဘာန်ကောင်း၏-ဟု ကျော်စောသံကိုကြား

၍ နက်နဲသောပြဿနာကို မင်းကြီးမေး၏။ ခေမာဘိက္ခုနီ
ဖြေပေ၏။ မေးသည်ဖြေသည် ပြဿနာကား-ပညတ်၊ ပရမတ်
အရာဖြစ်သောကြောင့် သိမ်မွေ့နက်နဲ၏။ အမြွက်ကား
ဤသို့တည်း။

သတ္တဝါကား တဖြစ်မှာ ဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်
သလောဟု မင်းကြီးမေး၏။

ခေမာဘိက္ခုနီကား ဖြစ်လေ၏ဟူ၍လည်း ဘုရား
မဟော၊ မဖြစ်ဘူးဟူ၍လည်း ဘုရားမဟောဟု ဖြေပေ၏။

သတ္တဝါဟူသည်ကား ပညတ်၊ ခန္ဓာငါးပါးဟူသည် ကား
ပရမတ်တည်း၊ ခန္ဓာငါးပါး ပရမတ်ကိုစွဲ၍ ပညတ် သတ္တဝါ
ဟူသတည်း၊ ပရမတ်ခန္ဓာငါးပါးကား ထင်ရှားရှိ၏၊ ပညတ်
ဖြစ်သော သတ္တဝါဟူသည်ကား ထင်ရှားမရှိ၊ ထင်ရှား မရှိ
သတ္တဝါဟူသည်ကို တဖြစ်မှာဖြစ်လေ၏ ဟူ၍လည်း ဆိုဖွယ်မရှိ၊
မဖြစ်ဟူ၍လည်း ဆိုဖွယ်မရှိ၊ သတ္တဝါဟူသည် မရှိသောကြောင့်
သတ္တဝါဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လောဟု ဖြစ်၊ မဖြစ်ကို မေးလတ်
သော် ဘုရားတို့သော်လည်း မဖြေ။

ဘုရားသခင် လက်ထက်တည်း သာဝတ္ထိပြည်၌
မာလုကျပုတ္တ အမည်တွင်သော တပည့်သားတော် တယောက်
ရှိသတည်း၊ ထိုတပည့်သားတော်သည် သတ္တဝါ တဖြစ်မှာ
ဖြစ်သလော၊ မဖြစ်သလောဟု မေးသောပြဿနာကို “မဖြေအပ်၊
ဖြေဘွယ်လည်းမရှိ”ဟု ပစ်ပယ်တော်မူ၏။

ဤပြဿနာကို ဖြေတော်မမူသောကြောင့်လျှင်
နှစ်သက် အားရ ငါမရှိခဲ့၊ ဖြေတော်မူပါသော်ကား အထံတော်

ဝယ်မြီး၍ ရဟန်းပင်ဖြစ်ပါအံ့သည်။ မဖြေပါသော်ကား ရဟန်း အဖြစ်ကိုစွန့်၍ လူမှုအံ့ဟု ကြံ၍ မေးလေ၏။

“သတ္တဝါတစ်မှာ ဖြစ်လသော်လည်း ဖြစ်လေ၏ ဟူတော်မူပါ။ မဖြစ်သော်လည်း မဖြစ်လေဘူး ဟူတော်မူပါ။ ဖြစ်၊ မဖြစ်ကို သိတော်မမူသော်လည်း မသိမမြင်နိုင်ဘူးဟု အဖြောင့် ငါတို့မှတ်ရစေဟု မေးလေ၏။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း မာလုကျပုတ္တကို ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

မာလုကျပုတ္တ---ကိုယ်ကို “ငါ့အထံ ရှင်ပြု၍နေပါလှည့်၊ ဤသို့ပြဿနာကို ငါဖြေအံ့”ဟု ငါတည်းကိုယ်ကို ခေါ်ချေမိသလော၊ ဤသည်ပြဿနာကိုဖြေပါမူကား ထံတော်ဝယ် အကျွန်ရဟန်းပြုပါရအံ့ဟု ကိုယ်တည်း ရှင်မပြုမိက ငါ့ကို တောင်းပန်သလောဟု မေးတော်မူ၏။

မာလုကျပုတ္တ အရှင်လည်း အရှင်ဘုရားလည်း မခေါ်ပေ၊ အကျွန်လည်း မတောင်းပန်ပေဟု ဆို၏။

အချည်းနှီးသော မာလုကျပုတ္တ---ယင်းသို့တည်း ငါလည်း မခေါ်၊ ကိုယ်လည်း မတောင်းပန်ပြီးတကား ငါခေါ်မိချေသလောဟု ငါဆိုသော် ခေါ်ပါဘူး၏ဟု ကိုယ်ငါ့ကို မဆိုကောင်းခဲ့၊ ငါတောင်းပန်ပါသည် တမဲ့ဟု ဆိုလငြားသော်လည်း တောင်းပန်၍ ရဟန်းပြုပေသတည်းဟု ငါလည်း ကိုယ်ကို မဆိုလေကောင်းခဲ့တကား၊

မာလုကျပုတ္တ--- ငါဥပမာဆိုအံ့၊ “ယောက်ျား

တယောက်တည်း ဆိပ်နှင့်အလွဲသော မြားသင့်ခဲ့၍ မြားလွှဲသမားသို့ ရောက်ပါလေ၏။ မြားလွှဲသမားယောက်ျားဆိုနှင့်လေသော “ပစ်လေသော လေးသမား၏ အမျိုး၊ အမည်၊ အလုံးအရပ် သဏ္ဌာန်၊ အဆင်းအဝါ၊ နေသောရွာပြည်တို့ကို စေ့စေ့မသိချေမှုကား ငါမကုသော ၊ သိမှလျှင် ငါကုအံ့၊ စွဲသောလေးသည် ဤသို့သောလေးတည်း၊ အညို့ကား ဤမည်သော အညို့တည်း၊ ယခုမှန်သော မြားအရိုးသည်ကား စိုက်ဝါးတည်း၊ တောဝါးတည်း၊ မြားလွှဲသည်ကား ဤမည်သော ငှက်တောင်တည်း၊ အဆောက်အဦနှောင်သော အကြောသည်ကား ဤမည်သော အကြောတည်း၊ စဉ်းသွားကား ဤမည်သော စဉ်းသွားတည်း၊ ဤသို့အစေ့အစုံ သိချေ စေဦး၊ သိပြီးမှ ငါကုအံ့၊ အစေ့အစုံမသိသ၍ ငါမကု”ဟု မြားလွှဲယောက်ျား ဆိုဘိ၏။ မြားသင့်သောယောက်ျားသည် ဆိုတိုင်း မသိချေသော် သေလှည့်လေကာသာတည်း။

ဤကဲ့သို့ကို ဆိုသသူနှင့်တူသောသူသည် ဤသည် ပြဿနာကို ဘုရားသခင်မဖြေပါမှုကား ဘုရားထံတော်ဝယ် ရဟန်းမပြုပြီဟု ဆိုငြားအံ့၊ ဘုရားသခင်လည်း မဖြေပေအံ့၊ ထိုသို့သောသူသည်ကား သေသော်၎င်း၊ သေသောအတူသော်၎င်း ဖြစ်လှည့်လေကာသာတည်း၊ (မြားသင့်သော ယောက်ျားလည်း မသိနိုင်သောကြောင့် သေလေ၏။ ဤပြဿနာတို့၏ အဖြေကို မသိနိုင်၍ သေသည်နှင့်အတူသော်လည်း ဖြစ်ကာသ မြို့တည်း။ ဤပြဿနာတို့၌ အဖြေကို ငါမဟော၊ သစ္စာလေးပါးကိုသာ ငါဟောသတည်း၊) ငါမဟောသည်ကိုလည်း

* ( ) က- မူ၌သာ ပါ၍ ခ-မူ၌ မပါ။

ငါမဟောတိုင်း မှတ်လေ၊ ငါဟောသည်ကိုလည်း ဟောတိုင်း မှတ်လေ”ဟု မာလုကျပုတ္တကို မိန့်တော်မူပေ၏။

ကိုယ်ဟု မှတ်သည်၎င်း၊ (သတ္တဝါဟု မှတ်သည်၎င်း) တိတ္ထိတို့အမှတ်တည်း၊ ဘုရားသခင် အယူတော်မဟုတ်၊ ကိုယ်ဟူသည်၊ သတ္တဝါဟူသည် သဘောအရိုး မရကောင်း သောကြောင့် သတ္တဝါဖြစ်မဖြစ်ကို ဟောတော်မမူသတည်း။

သဘောအရိုးမရကောင်းသော အမြွက်တို့ကိုဆိုအံ့၊ ဝေသာလီပြည်၌ ဘုရားသခင်နေတော်မူသောအခါ အနုရာဓ မည်သော အရှင်သည်-

“သတ္တဝါကား တဖြစ်မှာ ဖြစ်လေ၏လော၊
မဖြစ်လောဟု တိတ္ထိတို့ မေးလငြားမှုကား အဘယ်
သို့ အကျွန်ုပ်ဖြေရအံ့နည်း”

ဟု ဘုရားသခင်ကို မေး၏။ ဘုရားသခင်လည်း
“အနုရာဓ---ကိုယ်အဘယ်သို့ မှတ်သနည်း၊ ရူပက္ခန္ဓာကို တည်း
သတ္တဝါဟု မှတ်သလော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရ
ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဤခန္ဓာတို့တွင် တပါးပါးကို တည်း သတ္တဝါ
ဟု မှတ်သလော”ဟု မေးတော်မူ၏။ အနုရာဓ အရှင်လည်း
“ဤသို့ အကျွန်ုပ်မှတ်”ဟု လျှောက်၏။

“ခန္ဓာငါးပါး မဟုတ်တုံ၍ ခန္ဓာငါးပါးမှ အလွတ်လျှင်
သတ္တဝါဟူသည် အသီးအခြားရှိသလော”ဟု မေးတော်မူ၏။
“ယင်းသို့ မရှိ”ဟု အနုရာဓအရှင် လျှောက်၏။

“ဘုရားသခင်လည်း “အနုရာဓ---သတ္တဝါဟူသည်
ခန္ဓာငါးပါးလည်း မဟုတ်၊ ခန္ဓာငါးပါးမှ အလွတ်စင်စစ်လျှင်

သဘောရကောင်းသည်လည်း မရှိ၊ ဤသို့ဖြစ်ပြီးလျက်လျှင် ကိစ္စိတို့သည် သတ္တဝါစင်စစ်လျှင် ရှိ၏ဟု အယူမှား၍ သတ္တဝါ တဖြစ်မှာ ဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လေသလောဟု မေးလှည့်ရာ ကို ဖြစ်တည်းဟူ၍ ဖြေလေကောင်းတုံသလော၊ မဖြစ်ဟူ၍ လည်း ဖြေလေကောင်းတုံသလော၊ ငါကား ကိုယ်ရှိ၏ဟုလည်း မဟော၊ သတ္တဝါရှိ၏ဟူ၍လည်း မဟော၊ ငါ ဟောသမျှကား သစ္စာလေးပါးကိုသာ ရှိသည်ဟု ဟောသတည်း”ဟု အနုရာဇ အရှင်ကို မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူဘူး ၏။ ဤသို့လျှင်တည့် ဘုရားသခင်တို့သော်လည်း ဤ ပြဿနာကို မဖြေ၊ ဖြေဖွယ် မရှိ၊ မမေးအပ်ဟူ၍ ပစ်ပယ်တော်မူသတည်း။

ယံ ပဿတိ နတံ ဒိဋ္ဌံ၊ ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတိ။

အပဿံ ဗဇ္ဈတေ မုဋ္ဌော၊ ဗဇ္ဈမာနော န မုစ္စတိ။

ယံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်ကို။ နဒိဋ္ဌံ၊ ရှုအပ်သည်မဟုတ်။ ယံ၊ အကြင် ခန္ဓာ တရားသဘောကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ ရှုအပ်၏။ တံ၊ ထိုခန္ဓာသဘော ကိုကား။ နပဿတိ၊ မမြင်နိုင်။ အပဿံ၊ မမြင်နိုင်သောကြောင့်။ မုဋ္ဌော၊ တွေဝေသောသူသည်။ ဗဇ္ဈတေ၊ တပ်၏။ ဗဇ္ဈမာနော၊ တပ်သောသူသည်လျှင်။ နမုစ္စတိ၊ သံသရာမှ မလွတ်နိုင် သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား- ခန္ဓာငါးပါးကိုသာရှု၍ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု စီးဖြန်းရာသတည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါဟု မရှုအပ်၊ ခန္ဓာကိုမြင်မှ မြင်သည်မည်သတည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမြင်သည်ကား မြင်သည်မမည် ဟူသတည်း။

ဒုက္ခမေဝ ဟိ သမ္ဘောတိ၊ ဒုက္ခံ တိဋ္ဌတိ ဝေတိ စ။

နာညတြ ဒုက္ခာ သမ္ဘောတိ၊ နာညံ ဒုက္ခာ နိရုဇ္ဈတိ။

ဟိ၊ ထိုစကားသင့်စွ။ ဒုက္ခမေဝ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ သမ္ဘောတိ၊ ဖြစ်တုံသတည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဟူသော ခန္ဓာငါးပါးသည်သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သတည်း။ ဝေတိစ၊ ပျက်သတည်း။ ဒုက္ခာ၊ ခန္ဓာငါးပါး ဟူသော ဆင်းရဲမှ။ အညတြ၊ တပါးသော တရားသည်။ နသမ္ဘောတိ၊ ဖြစ်သည်မရှိ။ ဒုက္ခာ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဆင်းရဲမှ။ အညံ၊ တပါးသောတရားသည်။ နနိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်တတ်သည် မရှိ။

အဓိပ္ပါယ်ကား- ခန္ဓာငါးပါးသာလျှင် မည်မစဲဖြစ်၏။ တည်၏။ ပျက်၏။ ခန္ဓာငါးပါးမှတစ်ပါး ကိုယ်ဟု၊ သတ္တဝါဟု ဖြစ်သည်၊ ပျက်သည်မရှိ ဟူသတည်း။

သုခိတော ဒုက္ခိတော ဝါထ၊ ပုဂ္ဂလောနာမ ကတ္ထစိ။

ဝတ္ထုတော နတ္ထိ သဗ္ဗတ္ထ၊ သင်္ခါရာ တံ သဘာဝိနော။

အထ၊ ထိုမြို့တုံ။ သုခိတောဝါ၊ ချမ်းသာရှိသော။ ပုဂ္ဂလောနာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်၎င်း။ ဒုက္ခိတောဝါ၊ ဆင်းရဲရှိသော။ ပုဂ္ဂလောနာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်၎င်း။ ကတ္ထစိ၊ တစိုးတစ်သောအရာ၌။ ဝတ္ထုတော၊ သဘောစင်စစ်အားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောအရာ၌။ သင်္ခါရာ၊ ခန္ဓာ ငါးပါးတို့သည်။ တံသဘာဝိနော၊ ထိုထိုသော မိမိသဘောသာ ရှိကုန်သတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား- ခန္ဓာငါးပါးသဘောသာ ရှိ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်

ဟူသည် သဘောမရှိ၊ ကိုယ်ဟူသည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်၊ သတ္တဝါ
ဟူသည်ကား ခန္ဓာငါးပါးကိုမှီ၍ ခေါ်ပါခြင်းမျှတွင် သတည်း။
ဤမည်သည့် ဤအဖြစ်၌ ဖြစ်လေ၏ဟု ဆိုသည်ကား ခန္ဓာ
ငါးပါးဖြစ်လေရာရာ ဝေါဟာရအမည်တွင်သည်သာတည်း။
သဘောရကောင်းသော ခန္ဓာလျက်တည်း၊ တခုသောခန္ဓာ သည်
နောက်နောင်မဖြစ်လေသေးတုံ၏ရှင်၊ သဘောမရ ကောင်း
သော ဝေါဟာရအမည်မျှကိုသော်ကားဖြစ်လေ သလော၊
မဖြစ်လေသလောဟု မေးဖွယ်မရှိ။

ဤသို့လျှင် တရားအရိုးတည်း၊ ဤသည် တရားအရိုး
အလုံးကို ခေမာထေရီကား ရဟန္တာမြတ်ဖြစ်ပြီးသောကြောင့်
စင်စစ်လျှင် သိသတည်း။

တနည်း- ဤသို့ဆိုဖွယ်ရှိ၏။ မိန်းမမြုံမွေးသည့်
သားယောက်ျားတယောက် အမိကိုလုပ်ကျွေးသည်၊ အမူ အကျင့်
သိမ်မွေ့စွာ ပြောလမူကား အဘယ်သို့သောအကျင့် သည်လျှင်
သိမ်မွေ့သနည်းမေးလမူကား မိန်းမမြုံသား ယောက်ျားဟူ၍
ပင်ကိုမရှိရာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် ယောက်ျား၏ အမူအကျင့်
ကိုမေးလတ်သော် ဖြေရာမရှိ၊ ထိုကဲ့သို့ သတ္တဝါဟူသည်
မရှိသောကြောင့် သတ္တဝါ၏ ဖြစ်၊ မဖြစ်ကိုမေးလတ်သော် ဖြေရာ
မရှိသတည်း။

ခေမာထေရီလည်း ဤအကြောင်းကို စင်စစ်သိပြီး
သည်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း ဘုရားမဟော၊
မဖြစ်ဟူ၍လည်း ဘုရားမဟော ဟူသတည်း။ ကောသလ
မင်းကြီးကား ခေမာထေရီဆိုသောအတိုင်း ဘုရားသခင်ကို

မေးလတုံ၏။ ဘုရားသခင်လည်း ခေမာထေရီဆိုသည်လျှင်
ဟုတ်တည်းဟု ဖြေတော်မူပေ၏။ ဤသို့သော ပြဿနာ ကျေးဇူး
၌ ကြိုက်နှစ်သက်တော်မူရကား ပညာကြီး၏ဟု ဧတဒဂ်အရာ၌
ခေမာထေရီကိုထားတော်မူပေသတည်း။

ဤကား ခေမာထေရီ အကျွတ်တရားရသောအခန်း ပြီး၏။

=====

ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ၏ အတိတ်ဝတ္ထု

၅၉- ကိကီမင်းကြီးသမီးအဖြစ်မှ
တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီဝတ္ထုကား ဤသို့တည်း။ ဥပ္ပလဝဏ်
ရဟန္တာမိန်းမမြတ်ကား ကမ္ဘာတသိန်းထက်၌ ပဒုမုတ္တရ
ဘုရားသခင်လက်ထက် ဟံသာဝတီပြည်၌ မြတ်သောအမျိုး၌
သတို့သမီးဖြစ်၍ ဘိက္ခုနီတယောက်ကို တန်ခိုးကြီးသော
အရာ၌ ဧတဒဂ်ဟု ဘုရားသခင်ထားတော်မူသည်ကိုမြင်၍
သံဃာနှင့်အကွ ဘုရားသခင်အား ဆွမ်းခုနစ်ရက် လုပ်ကျွေး
၏။ “ရဟန်း မိန်းမတန်ခိုးကြီးသောအရာ ဧတဒဂ်ရပါချင်၏”
ဟု သင်္ကန်းပရိက္ခရာနှင့်အကွ ကြာညိုပန်းဖြင့် ပူဇော်၍
ဆုတောင်းဘူးသတည်း။

နာဂါနံ ပဝရံ ပုပ္ဖံ၊ အရုဏံနာမ ဥပ္ပလံ။

ဝဏ္ဏံ မေ ဤဒိသံဟောဟု၊ ပူဇေသိ လောကနာယကံ။

အရုဏံနာမ၊ အရုဏမည်သော။ ဥပ္ပလံ၊ ကြာညိုပန်း
သည်ကား။ နာဂါနံ၊ နဂါးတို့၏။ ပဝရံပုပ္ဖံ၊ မြတ်သောပန်း မည်၏။

မေ၊ ငါ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ အဆင်းသည်။ ဤဒိသံဟောတု၊ ဤအရုဏ
ကြာညိုပန်းကဲ့သို့၊ ဖြစ်စေသတည်းဟု။ လောက နာယကံ၊
ဘုရားရှင်ကို။ ပူဇေသိ၊ ပူဇော်၏။

ထိုအဖြစ်၌ အသက်ထက်ဆုံး အလှူပေး၍ တာဝတိ
သာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေ၏။ နတ်ပြည်ကသည် လူ့ပြည်ဖြစ်
လှာသောအခါ၌တုံ့သော်လည်း ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်အား ဆွမ်း
ပစ္စည်းနှင့်အကွ ကြာညိုပန်း ပူဇော်၏။ ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာ
ထက်၌တမူကား ဗာရာဏသီပြည်တွင် သဌေးသမီးဖြစ်၍
ဝိပဿီဘုရားသခင်အား ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍ အလှူကြီးပေးခဲ့
ဘူး၏။ ကြာညိုပန်းပူဇော်၍ “ကြာညိုပန်းကဲ့သို့ ဖြစ်လေရာရာ
အဆင်းအဝါတင့်တယ်ချင်၏”ဟု ဆုတောင်းဘူးတုံ့၏။

ဤကမ္ဘာထက်၌ ဘုရားကဿပလက်ထက် ဘုရား
သခင် ဒါယကာတော် ကိကီမင်းကြီးသမီးတော် ခုနစ်ယောက်
တို့တွင် သမဏဂေါတ္တာဟု အမည်ရ၍ သမီးချင်းခုနစ်ယောက်
တို့နှင့်အကွ အနှစ်နှစ်သောင်းတိုင်အောင် အိမ်ရာမထောင်ပဲ
ဘုရားသခင် အဆုံးအမတော်ကိုနာ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို
ကျင့်ဘူးတုံ့၏။ သမီးချင်းခုနစ်ယောက်တို့ ယခု ငါတို့ဘုရား
သခင်လက်ထက် ဖြစ်လှာသည်ကို ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ ဤဂါထာ
ကို ဆို၏။

အဟံ ခမာ စ သပ္ပညာ၊ ပဋ္ဌာစာရာ စ ကုဏ္ဍလာ။

ကိသာဂေါတမီ ဓမ္မဒိန္နာ၊ ဝိသာခါ ဟောတိ သတ္တမီ။

အဟံ၊ ငါသည်၎င်း။ သပ္ပညာ၊ ပညာကြီးသော။

ခေမာစ၊ ခေမာ၎င်း။ ပဋ္ဌာစာရာစ၊ ပဋ္ဌာစာရီ၎င်း။ ကုဏ္ဍလာ၊

ကဏ္ဍလကေသီ၎င်း။ ကိသာဂေါတမိ၊ ကိသာဂေါတမိ၎င်း။
ဓမ္မဒိန္နာ၊ ဓမ္မဒိန္နာ၎င်း။ ဝိသာခါစာပိ၊ ဝိသာခါသည်ကား။ သတ္တမိ
ခုနစ်ယောက်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤကိကိမင်းကြီးသမီးအဖြစ်မှသော်မူကား တာဝတိ
သာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏။

=====

၆၀- ဥမ္မာဒန္တိမိန်းမမြတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

တတော စုတာ မနုဿေသု၊ ဥပပန္နာ မဟာကုလေ။

ပီတမဋ္ဌဝရံ ဒုဿံ၊ အဒံ အရဟတော အဟံ။ ။

တတော၊ ထိုတာဝတိသာနတ်ပြည်မှ။ စုတာ၊ စုတေ
လတုံ၍။ မနုဿေသု၊ လူ့ပြည်တို့၌။ မဟာကုလေ၊ မြတ်သော
အမျိုး၌။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ အရဟတော၊
အရှင်ရဟန္တာအား။ ပီတမဋ္ဌဝရံ၊ ရွှေသောအဆင်းရှိသော
မြတ်သောပြေပြစ်နူးညံ့စွာသော။ ဒုဿံ၊ စုလျားပူဆိုးကို။ အဒံ၊
လှူဘူး၏။

တတော စုတာ ရိဋ္ဌပုရေ၊ ဇာတာ ဝိပ္ပကုလေ အဟံ။

မိတာ တိရိစ္ဆိဝစ္ဆဿ၊ ဥမ္မာဒန္တိ မနောဟရာ။ ။

တတော၊ ထိုဝတ်ပန်းပူဆိုးလှူသော ကိုယ်အဖြစ်မှ။
စုတာ၊ စုတေလေ၍။ အရိဋ္ဌပုရေ၊ အရိဋ္ဌပုရမည်သောပြည်၌။
ဝိပ္ပကုလေ၊ ပုဏ္ဏားအမျိုး၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်လျက်။ တိရိစ္ဆိဝစ္ဆဿ၊
တိရိစ္ဆိဝစ္ဆမည်သော ပုဏ္ဏား၏။ မိတာ၊ သမီးသည်။ မနော ဟရာ၊

သူ့နှလုံးကိုဆောင်တတ်သော။ ဥမ္မာဒန္တိ၊ ဥမ္မာဒန္တိ မည်သည်။
အဟံ၊ ဖြစ်၏။

ဂါထာအဓိပ္ပာယ်ကား ဤသို့တည်း။ ကိကီမင်းကြီး
သမီးအဖြစ်ကသည် တာဝတိံသာ၌ ဖြစ်၏။ တာဝတိံသာ
ကသည် လူ့ပြည်၌ ဖြစ်လှာသော်တမူကား ကြမ္မာမည်သည်
ညံ့ဖျင်းဖြစ်သောကြောင့် မြတ်သောအမျိုးအနွယ်သည် ဆင်းရဲ
ပြုန်းတီး အပျက်အစီးသို့တိုင်လပြီး၍ မကုံမထံသော (အမျိုး
ဖြစ်လတည်း။ ထိုအမျိုး၌ သတို့သမီးဖြစ်၍ ဝတ်ပန်း ပုဆိုး
ဝတ်လျက် သူတပါးတို့ ပွဲသဘင်ကစားသည်ကိုမြင် လသော်
သူ့နည်းတူပင်) ဝတ်ပါချင်၍ အမိအဖကို တောင်းပန်လတည်း။
အမိအဖတို့လည်း မရသာဟု သမီးကို ဆို၏။

သမီးလည်း အမိအဖတို့ကို ခွင့်တောင်း၍ “ဝတ်ပန်း
ပုဆိုး ဝတ်ပါရစေ”ဟု သူ့အိမ်တွင် လုပ်တာဆောင်တာ
ခံပါလေ၏။ အလုပ်စေစားသူတို့သည်လည်း “သုံးနှစ်စေ့အောင်
လုပ်ဆောင်ပါဦးလော့၊ အမှုကုန်သည်ကိုမြင်မှလျှင် ဝတ်ပန်း
ပုဆိုးပေးအံ့”ဟုပေ၏။ သတို့သမီးလည်း ဝတ်ပန်း ပုဆိုးဝတ်ပါ
ချင်၍ ရမှရပါစေကာမူဟု “သုံးနှစ်တိုင်အောင် လုပ်ဆောင်
အံ့”ဟု ဝန်ခံ၍ လုပ်ပါလေ၏။

သုံးနှစ်စေ့လျှင် အပေးမှန်ပါစေဟု အလုပ်သခင်ကို
နှစ်သက်အောင်လျှင် လုပ်ဆောင်ပါလေ၏။ သုံးနှစ်မစေ့မီ လျှင်
ချစ်သနားအောင်ပြုသောကြောင့် ဝတ်ပန်းပုဆိုးနှင့် အကွ
အစေ့အစုံလျှင် ပေးပါ၏။ ထိုပုဆိုးကို ဝတ်အံ့ဟု ကမ်းနား၌
ထား၍ အဖော်များနှင့်အကွ ရေချိုးစဉ်လျှင် ကဿပဘုရား

သခင် တပည့်သားတော် အရှင်ရဟန္တာ တယောက်သည် ခိုးသူ လုယူလေခဲ့၍ သစ်ရွက်သစ်ခက်သာ ဖုံးလွှမ်းလျက် ထိုအရပ်သို့ ရောက်လှာသတည်း။

သတို့သမီးကား အရှင်ကိုမြင်လျှင် ဘဝအဆက်ဆက် ၌ သဒ္ဓါကြည်ညိုခြင်း ဝါသနာပါစွာပြီးသော သူမြတ် ဖြစ်သော ကြောင့် ဆွတ်ဆွတ်လှလှလျှင် သဒ္ဓါစွာ၍ “မလှူ ဘူးသော ကြောင့်တည်း ငါရခဲ့၏တကား၊ လှူဘူးတပြီးကား ရလွယ်သည် ငါဖြစ်ရလတံ့” ဟု ကြံ၍ ပုဆိုးကို တပိုင်းဖြတ်၍ လှူ၏။ အရှင် လည်း တင့်တယ်အပ်သောအရပ်၌ တပိုင်းဝတ်၍ တပိုင်းကို ရံပြီးသော် သတို့သမီးမြင်ရာအရပ်သို့ ပြန်လှာ၏။

ပုဆိုး၏ အရောင်ဖြင့် အရှင်၏ကိုယ်တော်အလုံး ထွက်သစ်သောနေကဲ့သို့ ဝင်းဝင်းရွှေရွှေလျှင် တင့်တယ်သည် ကို မြင်လေသော် ရှုမရဲဖြစ်ရကား ပုဆိုးတထုံးကိုလည်း လှူ ထပ်ပြန်၏။ ဆုလည်း ဤသို့တောင်း၏။

“ ဘဝအဆက်ဆက် ကျင်လည်သ၍ မြတ် သောအဆင်းကိုဆောင်သည် ဖြစ်လေလို၏။ အကျွန်ုပ် ထက် အဆင်းလှသသူ မရှိစေသတည်း။ မြင်မြင် သောယောက်ျားဟူသမျှ သတိမဆောက်တည် နိုင် စေသတည်း” ။

ဟု ဆုတောင်းပတ္ထနာမူဘူး၏။ ထိုအဖြစ်ကသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေ၏။ နတ်ပြည်ကသည် သိဝိရာဇ်တိုင်း၌ အရိဋ္ဌပူရပြည်၌ တိရိစ္ဆာန်ဝတ္ထုမည်သော ကုဋေရှစ်ဆယ်ကြွယ်သော သဌေးသမီးဖြစ်၍ ဥမ္မာဒန္တီဟု အမည်တွင်၏။ မြတ်သော

အဆင်းဖြင့် သူတကာထက် အလွန်တရာတင့်တယ်စွာ၍ လူ့ဆင်းထက် လွန်၏။ နတ်သမီးနှင့်တူ၏။ ပုထုဇဉ်မူ၍ သတို့သမီးကိုမြင်လျှင် တည်တံ့နိုင်သသူကား မရှိ။ ယစ်ဝစွာ ပြီးသော သူကဲ့သို့ သတိမဆောက်တည်နိုင်သသူသာ ဖြစ်သတည်း။

သတို့သမီး၏ အဖသဌေးကား “မင်းနှင့်တန်၏”ဟု သိဝိရာဇ်မင်းကြီးအား လျှောက်၏။ သိဝိရာဇ်မင်းကြီးလည်း လက္ခဏာဖတ်တတ်သောသူတို့ကို စူးစမ်းစေ၍ သဌေးလည်း လက္ခဏာဖတ်သောပုဏ္ဏားတို့ ရောက်လတ်သည်ကို မြင်သော် စားမှုသောက်ရာဖြင့် လုပ်ကျွေးလင့်၏။ ပုဏ္ဏားတို့ စားသောက် ကာစဉ်လျှင် ဥမ္မာဒန္တိလည်း တန်ဆာဆင်လျက် ထွက်လတ်တည်း။

ပုဏ္ဏားတို့ကား ဥမ္မာဒန္တိကိုမြင်လျှင် သတိမဆောက်တည်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ခံတွင်းသို့ရည်သော ထမင်းလုပ်ကို ခေါင်းထက် တင်မှား၏။ လက်ကတီးကြား၌ ထားမှား၏။ ထမင်းဆုပ်နှင့်တိုက်မြေကြီးကို ပုတ်မှား၏။ “ဝတ်ပန်းပုဆိုးလှူသောခါ အဆင်းမြင်က မတည်တံ့စေနိုင်သတည်း”ဟု ပတ္ထနာအထူးမှတ်၍ ဆုတောင်းဘူးသောကြောင့် ဤသို့သော အဆင်းလွန်စွာဖြစ်သတည်း။

၆၁- အဆင်းလှခြင်း၏ အကြောင်းလက္ခဏာ အင်္ဂါလေးပါး အကြောင်း

မှတ်၍ ဆုမတောင်းသော်လည်း ကောင်းမှုလေးပါး
ရှိသသူတို့ကား ဖြစ်လေရာရာ အဆင်းလှစမြဲပင်ဟူ၏။

(၁) ဆွမ်းလှူဘူးသော သူ၊

(၂) ပုဆိုးလှူဘူးသော သူ၊

(၃) အမျက်ဖြေဖျဉ်နိုင်သော သူ၊

(၄) တမြက်လှည်းဘူးသ သူ၊

ဤလေးပါးတို့ကား ဖြစ်လေရာရာ အဆင်းလှစမြဲ
တည်း။

သုခုမာနံ စ ဝတ္ထာနံ၊ ဒဒံ သမ္ပဇ္ဇတော တထာ။

အကောဓေန စ ကမ္မေန၊ ဟောတိ သုဝဏ္ဏ ဝဏ္ဏတာ။

သုခုမာနံ မုဒုကာနံ၊ ဝတ္ထာနံ၊ ဝတ္ထာနံ လာဘိတာ ဖလံ။

သုခုမာနံ ဝတ္ထာနံ၊ မွေ့သိမ်သော ပုဆိုးတို့ကို။ ဒဒံ-
ဒဒန္တောစ၊ လှူဘူးသောကြောင့်၎င်း။ သမ္ပဇ္ဇတောစ၊ တမြက်
လှည်းဘူးသောကြောင့်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမြို့တုံ။ အကောဓ
နစကမ္မေန၊ အမျက်မာန်စောင်မရှိသော ကြမ္မာကြောင့်၎င်း။
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏတာ၊ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းလှသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်သတည်း။ သုခုမာနံ၊ မွေ့သိမ်ကုန်သော။ မုဒုကာနံ၊
နူးညံ့ကုန်သော။ ဝတ္ထာနံ၊ ပုဆိုးတန်ဆာတို့ကို။ လာဘိတာ၊
ရဖန်များသည်ကား။ ဖလံ၊ အဆင်းလှသော လက္ခဏာ၏
အကျိုးဆက်တည်း။

ဤဂါထာကိုမှီ၍ ဟောပေရာ၏။ သံသရာက စာတိ*
ဝယ် တမြက်လှည်းဘူးသောသူကား သိန်းယိုကျွန်းတွင် အဆင်း
လှစွာသော သတို့သားဖြစ်၍ ရဟန်းပြုပြီး၍ ရဟန္တာဖြစ်၏
သိန်းယိုကျွန်းအလုံး အရှင်ရဟန္တာကို အလှကျော်၏။ အရှင်
ရဟန္တာ တမြက်လှည်းသောခါ တမြက်ချေးကျုံးပါသော သူကား
သိန်းယိုကျွန်း၌၎င်း အမတ်သားဖြစ်၍ အလှကျော်၏။ “အရှင်
လှ၏၊ အမတ်သားလှ၏” ဟု ငြင်းကြကုန်ကာ ဖြစ်ခဲ့ရကား အရှင်
နှင့်အမတ်သားကို စာတိပြင်ဝယ် နှစ်ပါး အညီ ကြိုက်ကြစေ၏။

အရှင်ရဟန္တာလည်း အမတ်သားကို “ငါလှည်းသော
တမြက်ချေးကို ကျုံးပါ၍ ငါ့ကိုတုသည်တကား” ဟု ဆိုပေ၏။

ဤသို့လျှင် ကောင်းမှုလေးပါးရှိသောသူတို့ကား
အဆင်းလှချင်၏ဟု မှတ်၍ မတောင်းသော်လည်း အဆင်းလှ
မြီး၏မှတ်၍ ဆုတောင်းပတ္တနာပြုသော်ကား တောင်းတိုင်း
ပြည့်လေမြီးတည်း။ သူ့အိမ်တွင် လ၊ နှစ်ဆုံးဖြတ်၍ လုပ်ဆောင်
ပါသောအခါ ဝတ်ပန်းပုဆိုးကို အရှင်ရဟန္တာအား လှူ၍ အထူး
အခြားမှတ်သားလျက် ဆုတောင်းသော အရှင်ဥပ္ပလဝဏ်
အလောင်းသော်ကား ဆုတောင်းတိုင်းလျှင် မချွတ်မလွဲ
ပြည့်ရာသတည်း။

အကြင်သူသည်တုံ “ဤအစားအဝတ်ကို မရှိရာဝယ်
လှူတိမူကား ငါမစားရပြီ မွတ်သိပ်အံ့သတည်း။ ငါမဝတ်ရပြီ
ဆိုဖျည်း † အံ့သတည်း” ဟု မစ္ဆေရစိတ်ဖြင့်တွက်ဆ၍ မလှူ
ကပ်မိပဲ အခါလွန်ခဲ့၏။ ထိုသူကား မိမိတွက်ဆသော
အလျောက်သံသရာ အလှူမဲ့၍ မစားရတတ်၊ ငတ်မွတ်သော

* စာတိ = စေတိ၊ (က-မူ၌စာဒီ-ဟု ပါရှိ၏။)

† ဆိုးဖျည်း = မရှိဆင်းရဲချို့ငဲ့ခြင်း၊ (က-မူ၌ ဆိုဖျည်း-ဟုပါရှိ၏။)

ပါရာယနဝတ္ထု

ဘေးကို ခံရ၏။ မဝတ်ရတတ်၊ ဆိုးဖျဉ်းသောဘေးကို ခံစားရ၏။
အကြင်သူသည် တုံ့မှတ်စေကာမူ လှူအံ့ဟုစားအံ့သော အစာကို
လှူ၏။ အဝတ်မဲ့ဆိုးဖျဉ်းကာမူ လှူအံ့”ဟု ဝတ်လတ် သော
အဝတ်ကို လှူ၏။ ဤသူတို့ကား- သံသရာ၌ကြွယ်ဝ
ချမ်းသာစွာ၏၊ ဝတ်စားတန်ဆာ များရာ၏။

ယဿေဝ ဘိတော န ဒဒါတိ မစ္ဆရီ၊

တဒေဝါ ဒဒတော ဘယံ။

ဇိယတ္တစ ပိပါသာစ၊

ယဿ ဘာယတိ မစ္ဆရီ၊

တမေဝ ဗာလံ ဖုသတိ၊

အသ္မိ လောကေ ပရမိစ။ ။

ဇိယတ္တစ၊ ငတ်မွတ်ခြင်းမှလည်းကောင်း။ ပိပါသာစ၊
သောက်ချင်းမှ၎င်း။ ယဿ၊ အကြင်ဘေးမှ။ မစ္ဆရီ၊ ဝန်တိုသ
သူသည်။ ဘာယတိ၊ ကြောက်တတ်၏။ မစ္ဆရီ၊ ဝန်တိုသောသူ
သည်ကား။ ယဿေဝ၊ အကြင် မွတ်သိပ်ဆိုးဖျဉ်းခြင်းမှ။ ဘိတော၊
ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ နဒဒါတိ၊ မလှူ။ တဒေဝ၊ ထို မွတ်သိပ်
ဆိုးဖျဉ်းခြင်းသည်လျှင်။ အဒဒတော၊ အလှူမရှိသောသူ၏။
ဘယံ၊ ဘေးမည်၏။ တမေဝ၊ ထိုမွတ်သိပ်ခြင်းစသော
ဘေးသည်၎င်းလျှင်။ ဗာလံ၊ အလှူမရှိသောသူမိုက်ကို။ အသ္မိ
လောကေစ၊ ဤသူပြည်၌၎င်း။ ပရမိစ၊ သံသရာ၌ ၎င်း။ ဖုသတိ၊
နှိပ်စက်လေ့မြဲတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား - ယခု ငတ်မွတ်ဆိုးဖျဉ်းလတ္တံ့သော
ဘေးကိုကြောက်၍ မလှူအံ့၊ ထိုဘေးအနှိပ်အစက်ကိုလျှင်
နောက်နောင်ခံရရာ၏။ သံသရာ၌ ငတ်မွတ် ဆိုးဖျဉ်း
လတ္တံ့သောဘေးကို ကြောက်၍လှူအံ့။ ထိုဘေးမှ လွတ်၏
တည်းဟု ထိုဂါထာကိုမှီ၍ ဟောပေရာ၏။

ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီအလောင်းသတို့သမီးသည်လည်း
“မလှူဘူး၍လျှင် ဤဝတ်ပန်းပုဆိုးကြောင့် ငြိုငြင်စွာသော
ဘေးကိုငါခံရသတည်း။ ယခု မလှူမိတုံသော်ကား နောက်
နောင်လည်း ငြိုငြင်သောဘေးကို ခံရအံ့သတည်း”ဟု သံသရာ
၌ ငြိုငြင်လတ္တံ့သောဘေးကို ကြောက်၍လှူသည်မည်
သတည်း။ ဤသို့လျှင် သံသရာ၌ မငြိုမငြင်ဖြစ်စေလိုသောငှာ
လှူမိသောအလှူဒါယိကာမဖြစ်သောကြောင့် မငြိုမငြင်
ဆုတောင်းတိုင်းလျှင် အဆင်းအားဖြင့် အတုမရှိသောသတို့
သမီး ဖြစ်လေသတည်း။

ဆင်းရဲသောအခါ မရသာ၍ မရှိမရ အနည်းမျှ
လှူသော အလှူကား-အထောင်မျှလောက်သော အလှူမည်၏။
ငဆင်းရဲ တဟင်းချိုမျှ လှူသောဆွမ်းကိုကုံင၍ ရတတ်သော
သူသည် တထောင်မျှလောက်လှူမှ တူပါအံ့သတည်း။

=====

၆၂- စေတနာထက်သန်စွာပေးလှူသော ဒါနသည်
အဘိုးအနုတ္တထိုက်တန်ကြောင်း

အပ္ပသွေကေ ပဝစ္ဆန္တိ၊

ဗဟုနေကေ န ဒိစ္ဆရေ။

အပ္ပသ္မာ ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ၊

သဟဿေန သမံ မိတာ။ ။

ဧကေ၊ သူသချို့တို့ကား။ အပ္ပသ္မိ၊ လှူစရာ နည်း
သော်လည်း။ ပဝစ္ဆန္တိ၊ လှူကုန်သလျှင်ကတည်း။ ဧကေ၊ သူ
တချို့တို့ကား။ ဗဟုနာ၊ အများရှိကုန်လျက်။ နဒိစ္ဆရေ၊ လှူအံ့
သောငှါ အလိုမရှိကုန်သလျှင်ကတည်း။ အပ္ပသ္မာ၊ အနည်းမှ။
ဒိန္နာဒက္ခိဏာ၊ ပေးသောအလှူကိုကား။ သဟဿေန သမံ
မိတာ၊ တထောင်သော အလှူနှင့် အမျှဟု နှိုင်းရည်အပ်သလျှင်
ကတည်း။ ဤဂါထာကို ဟောပေရာ၏။

တထောင်သော အလှူနှင့်တူ၏ ဟူသည်လည်း တရား
နှင့် လျော်စွာရသည်ကို ပေးလှူသော အလှူကိုသာ ဆိုသတည်း။
တရားနှင့်မလျော်ပဲ ရသည်ကိုလှူသော်ကား တသိန်းလှူသော်
၎င်း၊ ထိုထက်အလွန်အကဲသော အလှူ သော်၎င်း မရှိမရ
အနည်းလှူသောအလှူကို မတူနိုင်ရာ။

ဓမ္မံ စရေ ယောပိ သမုစ္စကံ စရေ၊

ဒါရံ စ ပေါသံ ဒဒံအပ္ပကသ္မိ။

သတံသဟဿာနိ သဟဿ ယာဂိနံ၊

ကလမ္ပိ နုတ္တန္တိ ကထာဝိဓဿ တေ။ ။

ယောပိ၊ အကြင်သူသည်။ သမုစ္စကံ၊ ကောင်းသော အစာရှာမှီခြင်းကို။ စရေ၊ ရှာမှီး၏။ သောပိ၊ ထိုသူသည်လည်း။ ဓမ္မံ၊ သုစရိုက်သုံးပါးကို။ စရေ၊ ကျင့်သည်မည်၏။ ယောပိ၊ အကြင်သူသည်တုံ။ ဒါရံစ၊ သားမယားကိုလည်း။ ပေါသံ- ပေါသန္တော၊ မွေးလျက်။ အပ္ပကသ္မိ၊ အနည်းတုံသော်လည်း။ ဒဒံ- ဒဒန္တေန္တု၊ လှူကမ်းပါ၏။ သောပိ၊ ထိုသူသည်လည်း။ ဓမ္မံ၊ သုစရိုက်သုံးပါး ကုသိုလ်တရားကို။ စရေ၊ ကျင့်သမှုမည်၏။ တထာဝိမဿ၊ ထိုသို့သော သုစရိုက်သုံးပါး ကုသိုလ်တရားကို ကျင့်သောသူ၏။ ကလပ္ပိ၊ တဆယ့်ခြောက်စုတွင် တခုသော ကုသိုလ်အစိတ်ကိုမျှလည်း။ သဟဿာယာဂိနံ၊ တထောင်လှူသော စည်းစိမ်ရှင်တို့၏။ သတံသဟဿာနိ၊ တသိန်းမျှ လောက်သော။ တေဒက္ခိဏာ၊ ထိုပူဇော်သော အလှူတို့သည် ကား။ နဿိန္တိ၊ မမျှနိုင်ကုန်သလျှင်ကတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား-ရသေ့ ရဟန်းဖြစ်၍သော်လည်း ရွာတွင်း၊ တောတွင်းဟူသမျှ နပ်မနပ်ကိုခံ၍ သစ်သီးသစ်မြစ်ကို ရှာ၍ ရရသမျှစား၏။ အိမ်ရာထောင်သော လူဖြစ်၍သော်လည်း မရိုမရ၊ အနည်းတွင်လှူ၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ပါးသည်ကား သုစရိုက်သုံးပါး ကုသိုလ်တရားကို ကျင့်သည်ချည်း နှင်နှင်တည်း။ ဤသုစရိုက်သုံးပါးကို ကျင့်သောသူ၏ ကုသိုလ်တရားကို တဆဲ့ခြောက်စိတ်စိတ်၍ တခုသောအစိတ်ကိုမျှလည်း တထောင် တထောင် ပူဇော်သသူသည် အကြိမ်တစ်သိန်း ပူဇော်သော်လည်း မမျှနိုင်ရာဟူသတည်း။

ဤဂါထာကိုမှီ၍ အနည်းတည်းလှူသောသူ၏ ကုသိုလ်

ကို အထောင်မျှလောက်လှူသော စည်းစိမ်ရှင်တို့ အသိန်း
မကသော ကောင်းမှုတို့သည် မတူနိုင်ရာဟူသတည်း။
ဤတရားကို မှီသော်ကား ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ၏အလောင်းဖြစ်
သော သတို့သမီးသည်လည်း ပြိုင်စွာရသော ဝတ်ပန်းပုဆိုး
ကို လှူသည်ဖြစ်သောကြောင့် ရလွယ်သောသူတို့၏ အလှူ
တထောင် လှူသော အလှူနှင့်သော်လည်း တူ၏။ တရားနှင့်
မလျော်လှူသော အလှူတသိန်းထက်သော်လည်း လွန်၏ ဟု
ဆိုကောင်း၏။

ဤသို့ စင်မြတ်သောအလှူဖြစ်ခဲ့၍ကား အဆင်းလှရုံ
ကို မှတ်၍ တောင်းသောဆုပတ္တနာသည် တောင်းတိုင်း ရလေ
တန်၏။ မရဘဲ မရှိရာသလျှင်ကတည်း၊ သူဆင်းရဲကား မရ
တတ်၍ အနည်းငယ်ကိုသော်လည်း နှမြောစုံမက်၏။ အကျိုး
ကို ခံစားလိုသည် အားကြီးစွာ၍တမူကား အလှူကို လှူ၏။
နှလုံးဆောက်တည်ခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်စရန် ခေါက်လျှင်*
အကျိုးသော်ကား အံ့ဘွယ်သရဲသာဖြစ်၏။

=====

၆၃- အနည်းငယ်လှူဒါန်းသောဒါနကြောင့် အကျိုးထူး
ရသော ဧကဒုဿဒါယကထေရ် အကြောင်း

မရတတ်သောအခါလှူ၍ အကျိုးကြီးသည်ကို
တရားတော်၌ ဤသို့ ဟော၏။ ငါတို့ဘုရားသခင်လက်ထက်
၌ ဧကဒုဿဒါယကထေရ်ဟူ တွင်သောအရှင်ရဟန္တာ ရှိ
သတတ်၊ ထိုရဟန္တာမြတ်ကား ပရိသတ်တို့အား ဤသို့
ဟောပေ၏။

---

* ဖြစ်စရန်ခေါက်လျှင်- အလွန်ဖြစ်ခဲ့လျက်လျှင်၊ (ဖြစ်စ ရန်ခေါက်
လျှင်-ဟူ၍လည်း ရှိ၏။)

“ပဒုမုတ္တရဘုရားမြတ်စွာလက်ထက်တွင် ငါကား သူဆင်းရဲဖြစ်၍ မြက်သာရောင်းစားလျက် အသက်မွေး၏။ သား မယားကို သင်္ဂြိုဟ်၏။” လူ၌ ဘုရားသခင်ဖြစ်တော်မူသည် ကြိုက် သည်ဖြစ်လျက် လှူကမ်းစရာလည်း ငါ့ဝယ် မရှိခဲ့၊ ကိုယ်ဝယ်ဝတ် သော ပုဆိုးတစ်ထည်မှတစ်ပါး မရှိ၊ အဝတ်မဲ့ဟု ပေးပါလတ္တံ့။ သောသူသည် မရှိ၊ အပါယ်လေးပါး၊ ဆင်းရဲကိုတမူကား အလှူမဲ့ သသူတို့ခံရခြင်းဖြင့် ပြင်းစွာတုံ့၏။ ကောင်းမှုမျိုးစေ့ကို ပျိုးမိ အောင် ငါပျိုးလိုက်ကောင်း၏”ဟုကြံ၍ ဝတ်လည်းပုဆိုးကို ဘုရားမြတ်စွာအား လှူလျှင်း၏။ အကျွန်ကို သနားသည်မူ၍ ကယ်တော်မူစေချင်ဟု လျှောက်၏။

ဘုရားမြတ်စွာလည်း ငါ့အား အနုမောဒနာ ဤသို့ပြု တော်မူ၏။ “ဤသည်ကောင်းမှုကြောင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတိုင် အောင် အပါယ်လေးပါး မလားရလေပြီ၊ လူကောင်း နတ် ကောင်းသာဖြစ်လတ္တံ့သတည်း။ သိကြား နတ်မင်းကြီးအား သုံးဆယ့်ခြောက်ကြိမ်၊ စကြဝတေးမင်းကြီးအား သုံးဆယ့်သုံး ကြိမ်၊ ပဒေသရာဇ်မင်းအဖြစ်ကား အကြိမ်မရေတွက်နိုင်လျှင် လူပြည်၊ နတ်ပြည်ကျင်လည်လေရာသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အဆင်း ရူပကာယ်* တင့်တယ်စွာလျက် မသုံးဆောင်နိုင်အောင် အလို အတိုင်း ဝတ်စားတန်ဆာကြွယ်ဝစွာသည်ဖြစ်လတ္တံ့”ဟု အနု မောဒနာပြုတော်မူ၏။

“ငါလည်း ထိုဘုရားမြတ်စွာ အနုမောဒနာပြုတိုင်းပင် လျှင် ချမ်းသာခံစားရသတည်း၊ ခြေလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်းလျှင် ငါ့ဗိမာန်နှင့်အကွ ပုဆိုးအတိခင်းလျက် ရှိလင့်၏။ စကြဝဠာ

*ရူပကာယ် = (ရူပကာယ - ပါဠိ။)

တတိုက်လုံးကိုသော်လည်း ပုဆိုးအတိ လွမ်းနိုင်စွမ်း၏။ ကိုယ်၏ အဆင်းအဝါကား ရွှေသားကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာသည်သာ ငါဖြစ်၏။ ပုဆိုးတထည်လှူသောအကျိုးကို ကမ္ဘာကြီး တသိန်းတိုင်အောင် ခံစားသော်လည်း မကုန်မခမ်းဖြစ်၏။ ယခုတုံလည်း အကျွတ်ရ၍ အရဟတ္တဖိုလ် ချမ်းသာကို ငါခံစားရသတည်း။ ကမ္ဘာတသိန်းတိုင်အောင်လျှင် အပါယ် လေးပါး ဆင်းရဲမွန်းကို ငါမသိ”ဟု အရှင်ရဟန္တာ ဟောတော်မူ သတည်း။

=====

၆၄- ဥပမုဒုဿဒါယကာထေရ်အကြောင်း

ငါတို့ဘုရားမြတ်စွာ လက်ထက်၌၎င်း အရှင်ရဟန္တာ တယောက်ကို ဥပမုဒုဿဒါယကာထေရ်ဟု တွင်၏။ ထို အရှင်သည် ဤသို့ဟောတုံ၏။

“ပဒုမုတ္တရ ဘုရားသခင်လက်ထက်၌ သုဇာတ မည်သော တပည့်သားတော်သည် ပံသုကုရှာ၏။ ငါကား သူရင်းငှားလုပ်ဆောင်ပါသောသူဖြစ်၍ ငါဝတ်သောပုဆိုး တွင် တပိုင်းဖြတ်၍ အရှင်သုဇာတထေရ်အား လှူဘူး၏။

ထိုသို့သောကောင်းမှုကြောင့် ထိုအဖြစ်ကသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ငါဖြစ်လေ၏။ သိကြားမင်းသည် ၃၃- ကြိမ်၊ စကြာဝတေးမင်းအဖြစ် ၇၇-ကြိမ်၊ ပဒေသရာဇ်မင်းအဖြစ် ကား အကြိမ်မရေတွက်နိုင် ငါဖြစ်ဘူး၏။ ဆင်းရဲစွာလျက် ပုဆိုးတပိုင်းဖြတ်၍ လှူဘူးသော ကုသိုလ်ကြောင့် ကမ္ဘာ

တသိန်းတိုင်အောင်လျှင် အပါယ်လေးပါး မလားလျှင်းပဲး လူကောင်း၊ နတ်ကောင်းသာ ဖြစ်၏။

ထို့ကောင်းမှုအားဖြင့်၎င်း ယခု ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော် ကား တော၊ တောင်၊ မိုး၊ မြေမလွတ် ခေါ်မပုဆိုး အတိဖုံးလွှမ်း သော်လည်း တတ်အားနိုင်သလျှင်ကတည်း”ဟု ဟောသည့် တရားထင်ရှား ရှိ၏။ ဤသို့စွန့်ရက်ခဲ့သောခါ လှူသောသူ ကား ခံရခဲ့သောအကျိုးချမ်းသာကို ခံရလေမြဲတည်း။

၆၅- ပတ္ထောဒနဒါယကထေရ် အကြောင်း

ဘုရားမြတ်စွာလက်ထက်တွင် အရှင်ရဟန္တာ တယောက်ကို ပတ္ထောဒနဒါယကထေရ်ဟု တွင်၏။ ထိုအရှင် သည် ပရိသတ်တို့အား ဤသို့ဟောတုံ၏။

“ ကမ္ဘာကြီး ၉၄-ကမ္ဘာထက်၌ သူ့တွင်အခစား၍ တောလုပ်ကို ငါ လုပ်ဆောင်ပါလျက် တကွမ်းစား* ချက်သော ထမင်းထုပ်နှင့် တောဝင်လေ၏။ တောတွင် အရှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဆွမ်းခံလာလတ်သည်ကိုမြင်၍ “အလှူမဲ့၍ ငါ ဆင်းရဲသည် တကား”ဟု စားစရာဘို့ ထမင်းထုပ်ကို အရှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ငါလှူ၏။

အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်း ငါ့မှောက်လျှင် ဘုန်းပေးတော် မူလျှင်း၍ အလွန်လျှင် နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာ ငါဖြစ်သတည်း။ ငါလည်း ထိုအဖြစ်ကသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည် ၌ ဖြစ်လေ၏။

---

* တကွမ်းစား = တခွက်၊ (နှစ်စလယ်)။

သိကြားနတ်မင်းအဖြစ်သည်ကား ၃၆- ကြိမ် စကြဝတေးမင်း
အဖြစ်သည်ကား ၃၃-ကြိမ်၊ ပဒေသရာဇ်မင်း အဖြစ်သည်ကား
မရေမတွက်နိုင် ငါဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ အဖြစ်ကြီးငယ် ဖြစ်လေသမျှ
အတိုင်းမသိသော စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ ပရိက္ခရာသခင်သာ
ငါဖြစ်၍ လျော့ညံ့သော ငါ့စည်းစိမ်ဟူသည် မရှိသလျှင်
ကတည်း။

နဒီသောတပဋိဘာဂါ၊ ဘောဂါ နိဗ္ဗတ္တရေ မမ။

ပရိမေတုံ န သက္ကောမိ၊ ပတ္တောဒနဿိဒံ ဖလံ။ ။

မမဘောဂါ၊ ငါ၏စည်းစိမ်တို့သည်ကား။ နဒီ သောတ
ပဋိဘာဂါ၊ မြစ်မရေယဉ်သဖွယ်လျှင်။ နိဗ္ဗတ္တရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ပရိမေတုံ၊ အတိုင်းအရည်ကို ဆိုအံ့သောငှာ။ နသက္ကောမိ၊
မတတ်နိုင်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးကား။ ပတ္တောဒနဿဖလံ၊
တခွက်ချက်သောထမင်းကို လှူဘူးသည်၏ အကျိုးလျှင်တည်း။

ဣမံ ခါဒ ဣမံ ဘုဉ္ဇ၊

ဣမမ္ပိ သယနေ သယ။

တေနာဟံ သုခိတော ဟောမိ၊

ပတ္တောဒနဿိဒံ ဖလံ။ ။

ဣမံ၊ ဤခဲးဘွယ်ကို။ ခါဒ၊ ခဲးပါလော့။ ဣမံ၊ ဤစား
ငှာကို။ ဘုဉ္ဇ၊ စားပါဘိလော့။ ဣမမ္ပိသယနေ၊ ဤအိပ်ရာ၌။
သယ၊ ကိန်းပါဘိလော့။ တေန၊ ထိုသို့၊ တောင်းပန်သော
စကားဖြင့်သာလျှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ သုခိတော ဟောမိ၊
ချမ်းသာစွာဖြစ်သတည်း။ ဣမံ၊ ဤအကျိုးကား။ ပတ္တော

ဒနဿဖလံ၊ တခွက်ချက်သောထမင်းကို လှူဘူးသည်၏ အကျိုးလျှင်တည်း။

ကိုးဆဲ့လေးကမ္ဘာ အပါယ်လေးပါးမလားလျှင်းပဲး ရခဲးစွာသော ချမ်းသာတို့ကို ရခဲးပြီးမှ ယခုတုံလည်း အရဟတ္တ ဖိုလ် ချမ်းသာကို ငါခံရသတည်းဟု ဟောသောတရားလည်း ထင်ရှားရှိ၏။ ဤသို့သောတရားကိုမှီ၍ ရခဲးစွာသောသူသည် အနည်းဖြစ်လျက် မိမိတို့ကို မရေတွက်ပဲး စွန့်ခဲးစွာ စွန့်ဘူးက လျှင် မရေတွက်နိုင်သော ရခဲးစွာသော ချမ်းသာတို့ကို ခံစား မြဲးတည်း။ ဤသို့ ပုဆိုးတထည်တည်း၊ ဆွမ်းတနပ်တည်း၊ အနည်းကိုမျှ မရေတွက်ပဲး လှူသောသူကိုလျှင် ရတတ်သသူ သည် ထောင်ထုပ်လှူသည်နှင့်အတူ ဟူသတည်း။

ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီလည်း ရဟန္တာမြတ်ဖြစ်ပြီးသော ကြောင့် ဤခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို မြင်နိုင်စွမ်းသည်ဖြစ် တုံရကား မိမိဆုတောင်းတိုင်း အကျိုးခံစားရသည်ကိုဆိုသဖြင့် သူတပါးကို ကျင့်နည်းသင်ပေသတည်း။

၆၆- ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ၏ အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

တတော စုတာ ဇနပဒေ၊ ကုလေ အညတရေ အဟံ။

ပသုတာ နာတိဖိတမ္ပိ၊ သာလီ ဂေါပေမဟံ တဒါ။

ဒိသွာ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓံ၊ ပဉ္စလာဇ သတာနိဟံ။

ဒတွာ ပဒုမစ္ဆန္တာနိ၊ ပဉ္စပုတ္တသတာနိဟံ။

ပတ္တယိံ တေပိ ပတ္တေသုံ၊ မဇုံ ဒတွာ သယမ္ဘုနော။ ။

တတော၊ ထိုဥမ္မာဒန္တီကိုယ်အဖြစ်မှ၊ စုတာ၊ စုတေခွဲ
 သော။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ်၌။ နာတိဖိတမ္ပိ၊
 မပွင့်မလင်းလွန်းသော။ အညတရေကုလေ၊ မထင်မရှား သော
 အမျိုး၌။ ပသုတာ၊ သမီးဖြစ်၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ သာလိံ၊
 ယသေးစပါးလယ်ကို။ ဂေါပေမိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ တဒါ၊
 ထိုအခါ၌။ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။
 ပဒုမစ္ဆန္တာနိ၊ ကြာပဒုမာ ဖုံးလွှမ်းလျက်။ ပဉ္စလာဇ သတာနိ၊
 ငါးရာသော ပေါက်ပေါက်တို့ကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဒတ္တာ၊ လျှ၍။
 ပဉ္စပုတ္တသတာနိ၊ ငါးရာသောသားယောက်ျား တို့ကို။ အဟံ၊
 ငါသည်။ ပတ္တယိံ၊ ဆုတောင်းဘူး၏။ တေဝိ၊ ထိုငါ့သား
 အလောင်းတို့သည်လည်း။ သယမ္ပုနော၊ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါအရှင်
 အား။ မခုံဒတ္တာ၊ ပျားလျှ၍။ ပတ္ထေသုံ၊ ငါ့သားအဖြစ်ကို
 တောင်းကုန်၏။

တတောစုတာ အရညေဟံ၊ အဇာယိံ ပဒုမောဒရေ။
 ကာလီရညော မဟေသီဟံ၊ ဟုတ္တာ သက္ကတ ပူဇိတာ။
 အဇနိံ ရာဇပုတ္တာနံ၊ အနုနံ သတပဉ္စကံ။ ။

တတော၊ ထိုသားငါးရာရ ဆုတောင်းသောကိုယ်
 အဖြစ်မှ။ စုတာ၊ စုတေခွဲသော်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အရညေ၊
 တော၌။ ပဒုမောဒရေ၊ ကြာပဒုမာအင်၌။ အဇာယိံ၊ ဖြစ်လေ
 ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကာသိရညော၊ ကာသိကရာဇ်မင်း၏။
 မဟေသီ၊ မိဖုရားမြတ်သည်။ သက္ကတပူဇိတာ၊ အရိုအသေ
 ပူဇော်အပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ အနုနံ၊ အဖြည့်အစုံသော။
 ရာဇပုတ္တာနံ သတပဉ္စကံ၊ မင်းကြီးသားငါးရာအပေါင်းတို့ကို။
 အဇနိံ၊ ငါဖွား၏။

ယဒါ တေ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တာ၊ ကိဠန္တာ ဇလကီဠိတံ။

ဒိသ္မာ ဩပတ္တ ပဒုမံ၊ အာသုံ ပစ္စေကနာယကာ။ ။

ယဒါ၊ အကြင်ရောအခါ၌။ တေ၊ ထို ငါးသားတို့သည်။
ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တာ၊ ကြီးပြင်းသောအရွယ်သို့ရောက်ကုန် ၏။ တဒါ၊
ထိုအခါ၌။ ဇလကီဠိတံ၊ ရေကစားခြင်းကို။ ကိဠန္တာ၊ ကစား
ကုန်လျက်။ ဩပတ္တပဒုမံ၊ ပွင့်ချပ် ဝတ်ဆံကြွေသော ပဒုမာကြာ
ပွင့်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံရ၍။ ပစ္စေက နာယကာ၊ ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓါဘုရားတို့သည်။ အာသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

သာဟံ ဟေတိ ဝိနာဘူတာ၊ သုတဝီရေဟိ သောကိနီ။

စုတာ ဣသိဂိလိပဿေ၊ ဂါမကမ္ပိ အဇာယိသံ။ ။

သာဟံ၊ ထိုငါသည်။ တေဟိသုတ ဝီရေဟိ၊ ထိုသို့ သော
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်တို့နှင့်။ ဝိနာဘူတာ၊ ကွာကင်း၍။ သောကိနီ၊
စိုးရိမ်လျက်။ စုတာ၊ စုတေ၍၊ ဣသိဂိလိပဿေ၊ ဣသိဂိလိ
တောင်ခြေရင်း၌။ ဂါမကမ္ပိ၊ ရွာငယ်၌။ အဇာယိသံ၊ ဖြစ်လေ
သတည်း။

ယဒါ ဝုဒ္ဓါ သုတမတီ၊ သုတာနံ သတ္တာနောပိစ။

ယာဂုံ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌပစ္စေကနာယကေ။ ။

ဘိက္ခာယ ဂါမံ ဂစ္ဆန္တေ၊ ဒိသ္မာ ပုတ္တေ အနုဿရီ။

ခိရဓာရာ ဝိနိဂ္ဂန္တိ၊ တဒါ မေ ပုတ္တပေမသာ။ ။

ယဒါ၊ အကြင်ရောအခါ၌။ ဝုဒ္ဓါ၊ အရွယ်တန်လတ်
သော ငါသည်။ သုတမတီ၊ သားသယ်မိဖြစ်၍။ သုတာနံ၊
သားတို့အား၎င်း။ သတ္တာနောပိ၊ လင်အား၎င်း။ ယာဂုံ အာဒါယ၊

ယာဂုယူ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားစဉ်လျှင်။ အဋ္ဌပစ္စေက နာယကော၊ ရှစ်ယောက်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ငါးသားဟောင်း တို့ကို။ ဘိက္ခုယ၊ ဆွမ်းအလိုငှာ။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ဂစ္ဆန္တေ၊ သွားကုန်သည်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ပုတ္တေ၊ သားကဲ့သို့သော အောက်မေ့ခြင်းကို။ အနုဿရိ၊ ငါအောက်မေ့၏။ တဒါ၊ ထိုသို့အောက်မေ့သော အခါ၌။ ပုတ္တပေမသာ၊ သား၌ချစ်ခြင်း ဖြင့်။ မေ-မမ၊ ငါ၏ ခံရဓာရာ၊ ရင်နို့ရည်သည်။ ဝိနိဂ္ဂစ္ဆိ၊ ယိုသလျှင်ကတည်း။

တဒါ တေသံ အဒံ ယာဂုံ၊ ပသန္နာ သေဟိ ပါဏိဘိ။

တတော စုတာဟံ တိဒသံ၊ နန္ဒနံ ဥပပဇ္ဇဟံ။ ။

တဒါ၊ ထိုအခါ၌လျှင်။ တေသံ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ အား။ ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုစွာလျက်။ သေဟိပါဏိဘိ၊ မိမိလက် တို့ဖြင့်။ ယာဂုံ၊ ယာဂုဆွမ်းကို။ အဒံ၊ ငါလှူဘူး၏။ တတော၊ ထိုဣသိဂိလိ တောင်ခြေရင်းရွာငယ်မှ။ စုတာ၊ စုတေခဲ့သော်။ အဟံ၊ ငါသည်။ နန္ဒနံ၊ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော။ တိဒသံ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့။ ဥပပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်လေ၏။

ဤဂါထာစကားစဉ်အဖြောင့်ကား ဤသို့တည်း။ ဥမ္မာ ဒန္တိသတို့သမီးအဖြစ်ကသည် လူ့အဖြစ်၌ များစွာမကြွယ်ဝလွန်းသော အမျိုး၌ဖြစ်လှ၏။ ထိုသို့သောအမျိုး၌ ဖြစ်လှသောအခါ လယ်ယာစောင့်သော ကြိုက် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်တယောက်အား “သားယောက်ျားငါးရာအမိ ဖြစ်ချင်၏” ဟု ပေါက်ပေါက် အပွင့် ငါးရာတို့ကိုလှူ၍ အရှင်သပိတ်ပေါ်တွင် ပဒုမာကြာပွင့်ကို ဖုံးလွှမ်းလိုက်၏။

ဤသို့လှူလိုက်ပြီးတမူကား ကြာပွင့်ကို အရှင်ဘယ်မူ

စလေအံ့နည်း။ ပန်စရာလေစေဟု ယူမိပြန်၏။ လှူပြီးမှ ငါယူမိ၏ဟု အကြံရှိ၍ ယူမိသည်ကို ကန်တော့၍ လှူပြန်၏။ “ပေါက်ပေါက်အပွင့်အတိုင်း သားယောက်ျားငါးရာအဖြစ် ၍ ပဒုမာကြာပွင့် လှူရတည် အကျိုးဖြစ်လေရာ၌ ခြေလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း ခြေရာတူရုံ ကြာပွင့်ပေါက်စေသော”ဟု ဆုတောင်း၏။

တောသွားငါးရာ မုဆိုးတို့သည်လည်း “သား ယောက်ျား ငါးရာအမိ ဖြစ်ချင်၏”ဟု ဆုတောင်းသည်ကိုကြား၍ ပျားအရသာ လှူပါကုန်လျက် “ ဤသတို့သမီး၏သားလျှင် ကုန်အောင်စုံလျှင် ဖြစ်ချင်၏”ဟု ထိုအကြိုက်၌ ဆုတောင်းမိလေကုန်သတည်း။ ထိုသတို့သမီးကား ထိုအဖြစ်ကသည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေ၏။ နတ်အဖြစ်၌ဆုတောင်းတိုင်းလျှင် ခြေချရာ ကြာပဒုမာပွင့်ပေါက်ပေ၏။ နတ်စည်းစိမ်ခံပြီးမှ တမူကား လှူပြည်သို့ အဖြစ်လဲလသောခါ အမိဝမ်း၌ ပဋိ သန္ဓေ မနေပဲ ကြာပဒုမာအင်၌ ပဋိသန္ဓေနေလေ၏။

ရသေ့တယောက် စောင့်ရှောက်မွေး၍ ဘုန်းရှိ သတ္တဝါ ဖြစ်သောကြောင့် ခံတွင်းဝယ် ရသေ့လက်ညှိုးထည့်လျှင် နို့ရည် ယိုပေ၍ကြီး၏။ သွားတတ်ပြီးသော်တမူကား ခြေချရာတိုင်း နင်းစရာ ပဒုမာကြာပွင့်ပေါက်ပေ၏။ ရသေ့လည်း သမီးအရာ ထား၍ ပဒုမဝတီဟု အမည်တွင်စေ၏။ အဆင်းအဝါအားဖြင့် သော်ကား လူအဆင်းထက်လွန်၍ နတ်သမီးအဆင်းကဲ့သို့ ရှိ၏။ ကြီးပြင်းလတ်သောခါ တောသွားမုဆိုးတယောက် ပြည့်ရှင် ဗာရာဏသီမင်းကြီးအား လျှောက်လေ၏။ မင်းကြီးလည်း ရသေ့

ကို တောင်းလေ၏။ ရသေ့မှောက်လျှင် မိဖုရားကြီးအရာမြှောက်၍ ဗာရာဏသီမင်းကြီး မယားမိဖုရား ပဒုမဝတီဟု ထင်ရှားလေသတည်း။

ပဒုမဝတီမိဖုရားကား သားယောက်ျားတယောက် ဖွားလတ်တည်း။ ဖွားရင်းဖြစ်သောသားကို မဟာပဒုမသတို့သားဟု တွင်၏။ မဟာပဒုမသတို့သားဖွားသော အကြိုက် တွင် သွေးပေါက်ညှိကိုစွဲ၍ သံသေဒဇ သတို့သားတော်များ ဖြစ်ကုန်၏။ မဟာပဒုမသတို့သားနှင့်သော် ငါးရာစေ့လျှင် ဆုတောင်းပါသော မုဆိုးတို့သည် သားတော်ချည်း ဖြစ်ကုန်သတည်း။

ပဒုမဝတီမိဖုရားကား ဆုတောင်းသောအခါ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလက်သို့ ရောက်လေပြီးသော ကြာပွင့်ကို ပန်စရာဟု ယူမိပြန်၍ စိတ်သည်မည်းခဲ့ရကား တလတ်တွင် မင်းကြီးမယားမိဖုရားဟောင်းတို့ မင်းကြီးကိုဖျက်ဆီးလေ၍ မိဖုရားအရာကျ၏။ သိကြားလာ၍ မ-သဖြင့် မကြာမမြင့်တမူကား မိဖုရားဖြစ်ပြန်၏။

မင်းသားငါးရာတို့သည်လည်း ဥယျာဉ်ရေကန် ကစားရာတွင် ပဒုမာကြာပွင့်တို့သည် ပွင့်ဦးတင့်တယ်စွာဖြစ်၍ တရွေ့ရွေ့သော ပွင့်ချပ်ဝတ်ဆံကြွေ၍ ညှိုးကုန်သည်ကို မြင်သော် “ငါတို့ကိုယ်လည်း ကြာပွင့်သဖွယ်လျှင် ဖြစ်ရာသည် တကား”ဟု အာရုံမူကုန်လျက် ငါးရာလုံးလျှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါချည်း ဖြစ်ကုန်၍ ကြာပွင့်အချပ်ဖျား၌ချည်းလျှင် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ၍နေလေကုန်၏။

ညဦးကသည် မိုးသောက်အောင် ကြာပွင့်ချပ်ဖျား၌ နေပြီး လက်ျာလက်ဖြင့် ခေါင်းတော်ကို စမ်းကုန်သော် လူ၏ အသွင်ကွယ်လျှင်းခဲ့၍ ရဟန်းအသွင်ဖြစ်ကုန်ပြီးမှသူများမြင် စဉ် ဆဲးဆဲးလျှင် ကောင်းကင်တိုင်ပျံကုန်ခဲ့၍ နန္ဒမူလ မည်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့နေရာ ဥမင်သို့ ချည်း သွားလေကုန်၏။

ပဒုမဝတီမိဖုရားလည်း “ငါကား သားများမိဖြစ်ပါ လျက်လျှင် သားမဲ့ဖြစ်ခဲ့၏တကား”ဟု ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသားတော် ငါးရာနှင့်ကွာသော စိုးရိမ်ခြင်းနှိပ်စက်သော်ကြမ္မာအလျောက် ဖြစ်ခဲ့ရကား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဣသိဂိလိတောင်ခြေရင်းရွာငယ် ၌ မကြွယ်မဝလုပ်ဆောင်၍သာ စားသောအမျိုး၌သာ ဖြစ်လေ ၏။

ကြမ္မာမည်သည် အမြဲမရှိ၊ ကောင်းကင်သို့ ပစ်လိုက် သော ဝါးဆစ်ပိုင်းသည်လျှင် မြေသို့ရောက်လသောခါ အဖျား အရင်းအမှတ်မရသကဲ့သို့ လူ၏အဖြစ်လည်း အစမရှိ၍ မထင် သောအခါ သံသရာရှည်လျားစွာသောကြောင့် ကြိုးကြား ကြိုးကြား ရှေးကပြုသောကြမ္မာမိ၍ မပြည့်မစုံ ဆင်းရဲသော် လည်း ဖြစ်ပါတတ်သလျှင်ကတည်း။

ဤဥပ္ပလဝဏ် သတို့သမီးအလောင်းလည်း ရှေးက ကြမ္မာမိ၍ ကောင်းတုံ ဆင်းရဲတုံ ဖြစ်သတည်း။ ဣသိဂိလိ တောင်ခြေရင်းရွာငယ်၌ဖြစ်ပြီးသော် အရွယ်သို့ရောက်လတုံ ၍ တောမှာလုပ်ဆောင်လေသော မိမိလင်နှင့်သားတို့ကို ယာဂု ပို့အံ့ဟု သွားလေစဉ် ခရီး၌ဆွမ်းခံလှာသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်ရှစ်ယောက်ကို တဖြစ်ကသားဟောင်းဖြစ်သောကြောင့်

ယခုမြင်လတ်သော် သားမှန်းသိလျှင်းသကဲ့သို့ ချစ်ခင်ရာသော အမှတ်ဖြင့် အောက်မေ့စဉ်လျှင် ရင်နို့ရည်အယဉ်ယိုစီး လျှင်း၏။

အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရှစ်ယောက်ကို ဖိတ်မန်သောကြောင့် အရှင်ရှစ်ယောက်လည်း တမိသားချင်း အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါငါးရာ တို့အား “မွေးသည့်အမိကို သဂြိုဟ်ပါမူလေကုန်” ဟု ပင့်ချေ၍ ရှစ်ယောက်စားတို့ကို တန်ခိုးအားဖြင့် ငါးရာလုံး လောက်စေ၍ မယ်တော်ကို နှစ်သက်အားရ ဖြစ်စေ၏။

| ပဒုမဝတီမိဖုရားသား ဤပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်တို့သည် ကား ဘုရားလောင်း မင်းဇနနက်အဖြစ်တွင်၊ မဟာကဿပ အလောင်း နန္ဒိယမင်းအဖြစ်တွင် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ချည်းဖြစ်ကုန် သတည်း။ |

=====

ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကို လုပ်ကျွေးသော သတို့သမီး လည်း ထိုကသည်အဖြစ်လဲ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ် လေ၏။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကသည် သာဝတ္ထိပြည်တွင် သဌေးသမီးဖြစ်လှ၏။ သဌေးသမီးအဆင်းကား ကြာညို ပွင့်ချပ်နှင့် တူသောကြောင့် ဥပ္ပလဝဏ်ဟု အမည်တွင်၏။

အရွယ်တန်လသောအခါ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းပြင်အလုံး မင်းများ၊ သဌေးများက သမီးအလို့ငှါ မစေလှာသည်မရှိ။ သဌေးလည်း စေလှာသည်များဘိတုံသောကြောင့် အားနာ ဣရကား တပါးပါးကိုသာ မပေးသာပဲဖြစ်ခဲ့ရကား “ရဟန်းပြုလို

၏လော"ဟု သမီးကို မေးစမ်းသော် သမီးလည်း ပညာရင့်ပြီး သည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအဖြစ်မလွဲအံ့သည်သူ မဟုတ်ပြီး ဖြစ်ခဲ့ရကား အဖန်တရာစစ်၍ ကျက်စွာပြီးသော ဆီကြည်ကို ထိပ်ထက်သွန်းသော် ငြိမ်းသကဲ့သို့ အဖသဌေး စကားကိုကြား လျှင် ကြိုက်နှစ်သက်စွာဖြစ်၍ "ရဟန်းပြုအံ့"ဟု ဝန်ခံလျှင် သတည်း။

သဌေးလည်း ပူဇော်သကာ များစွာနှင့်တကွ ရဟန်း မိန်းမတို့အထံ၌ သမီးကို ရဟန်းပြုလျှင်းပေ၏။ သတို့သမီး ဥပ္ပလဝဏ်လည်း ရဟန်းပြု၍ မကြာမမြင် ရှစ်လမျှလောက် မစေ့ခင်လျှင် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်၍ ပဋိသမ္ဘိဒါ နှင့်အကွ ရဟန္တာမိန်းမမြတ်ဖြစ်သတည်း။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း ရှေးကဆုတောင်းဘူးသောပါရမီကိုရူတော်မူ၍ တခိုးကြီးသော ရဟန္တာမိန်းမမြတ်တွင် ဧတဒဂ်ထားတော်မူသတည်း။

ဥပ္ပလဝဏ်ရဟန္တာမိန်းမမြတ်ကား- သံသရာတွင် ကျင်လည်သောအခါ ဘုရားလောင်းနှင့်အတူတကွဖြစ်ကြ၍ ဘုရားလောင်းအလိုငှါဟု အဖြစ်ကုဋေတစ်သောင်းမျှ လောက် မိမိအသက်ကို စွန့်ဘူးသည်ဟူ၏။ ဤသို့ကျေးဇူး သိသည်ဖြစ် ၍ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာလျှင် မိမိ တန်ခိုးတို့ကိုပြု၍ ခြေတော်ဦးတိုက်သော ဂါထာကား ဤသို့တည်း။

ပုဂ္ဂေတ္တာ စ ရာဟုလောနာမ၊

ဓီတာ ဥပ္ပလသဝ္ဗယာ။

ပဿ ဓီရ မမ ဣဒ္ဓိ၊

ဗလံ ဒဿေမိ သတ္ထုနော။

ဓီရ၊ ဘုရားမြတ်စွာ။ သတ္ထုနော၊ ဘုရားမြတ်စွာ၏။

ပုတ္တောစ၊ သားတော်သည်ကား။ ရာဟုလောနာမ၊ ရာဟုလာ
မည်၏။ ဓိတာ၊ သမီးတော်ကား။ ဥပ္ပလသဂ္ဂယာ၊ ကြာနှင့်
တူသော အမည်ရှိ၏။ မမ၊ အကျွန်ုပ်သို့သော သမီးတော်၏။
ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးကို။ ပဿ၊ ရှုတော်မူပါလော့။ ဗလံ၊ အကျွန်ုပ်
အားကို။ ဒဿေမိ၊ ပြအံ့သည်-ဩ။

မဟာသမုဒ္ဒေ စတုရော၊

ပက္ခိပိ ဟတ္ထပါဏိယံ။

တေလံ ဝတ္ထကတံစေတ၊

ခိဋ္ဌေ ကောမာရကော ယထာ။ ။

တေလံ၊ ဆီရည်ကို။ ဝတ္ထကတံစေတ၊ ပုဆိုး၌တည်စေ
သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ကောမာရကော၊ သတို့သားငယ် သည်။
ခိဋ္ဌေယထာ၊ မြူးသကဲ့သို့။ စတုရောမဟာသမုဒ္ဒေ၊ သမုဒ္ဒရာ
မြစ်ကြီးလေးစင်းတို့ကိုသော်လည်း။ ဟတ္ထပါဏိယံ၊ လက်ဝါးပြင်
၌။ ပက္ခိပိ၊ ထားတင်၍ ပြ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား-သူငယ်တို့ အလိုအထူးဖြင့် ကမြူး
စကြသောအပါ ပုဆိုးပိုင်းတွင် မယိုစေအောင်ဆီကို တည့်
သကဲ့သို့ သမုဒ္ဒရာမြစ်မ ရေကုန်အောင်စုံကို လက်ဝါးတွင်သာ
ထည့်၍ ပြပေသတည်း။

ဥပ္ပတ္တယိတွာ ပုထဝီ၊

ပက္ခိပိ ဟတ္ထပါဏိယံ။

စိတပုဉ္ဇံ ယထာနာမ၊

လုဉ္ဇိ ကောမာရကော ယုဝါ။ ။

ယုဝါကောရမာကော၊ အရွယ်လူဖြစ်သောသတို့

သားသည်။ စိတပုဉ္ဇ၊ စီးပြီးသောအုတ်စိုင်ကို။ လုဉ္ဇိယထာ၊ နုတ်၍
ပြဘိသကဲ့သို့။ ပုထဝီ၊ မြေအလုံးကို။ ဥပ္ပတ္တယိတွာ၊ ပြောင်းပြန်
ခွာ၍။ ဟတ္ထိပါဏိယံ၊ လက်ဝါးပြင်၌။ ပက္ခိပိ၊ ထားတင်၍
ပြပေသလျှင်ကတည်း။

အဖြောင့်သော်ကား- သူငယ်တို့သည် စီးပြီးသော
အုတ်ချပ်ပြားကို လှစ်ခွာ၍ ပြောင်းပြန်ထားဘိသကဲ့သို့ မြေကြီး
အလုံးစုံကို ပြောင်းပြန်လှစ်၍ တင်စေသတည်း။

စက္ကဝါဠသမံ ပါဏိ၊
ဆာဒယိဿံ နဘတ္တလေ။
ဝဿာပေတွာန ဖုသိတံ၊
နာနာဝဏ္ဏံ ပုနပ္ပုနံ။ ။

သာ၊ ထိုဥပ္ပလဝဏ်ထေရီသည်ကား။ နာနာဝဏ္ဏံ၊
အထူးထူးသော အဆင်းရှိသော။ ဖုသိတံ၊ မိုးပေါက်ကို။
ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဝဿာပေတွာန၊ ရွာစေ၍။ စက္ကဝါဠ
သမံပါဏိ၊ စကြဝဠာ မျက်နှာရှိလောက်သော လက်ဝါးပြင် ကို။
နဘတ္တလေ၊ ကောင်းကင်ပြင်၌။ ဆာဒယိဿံ၊ မိုးပေသလျှင်
ကတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား- အစိမ်း , အရွှေ အဆင်း အထူးထူး
မိုးရည်အတိ အကြိမ်ကြိမ်ရွာစေ၏။ စကြဝဠာရှိလောက်
လက်ဝါးကို ထီးမှု၍ လူများကို မစွတ်စေဘဲ ကာပေသတည်း။

ဘူမိံ ဥဒုက္ခလံ ကတွာ။
ဧညံ ကတွာန သက္ခရာ။
သိနေရုံ မုသလံ ကတွာ၊
မဒ္ဒိံ ကောမာရိကာ ယထာ။

ဘူမိ၊ မြေပြင်မျက်နှာကိုကား။ ဥဒုက္ခလံကတွာ၊ ဆုံ
မျက်နှာဝမူ၍။ သက္ခရာ၊ ကျောက်ဆောင်ကြီး တောင်များ
တို့ကိုကား။ ဧညံကတွာ၊ စပါးမူ၍။ သိနေရုံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်
မင်းကိုကား။ မုသလံကတွာ၊ ကျည်ပွေ့မူ၍။ ကောမာရိကာ
ယထာ၊ ကမြူးသောသတို့သမီးငယ်ကဲ့သို့။ မဒ္ဒိ၊ ထောင်းထု
ဟန်ပြုပေသလျှင်ကတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား- သတို့သမီးငယ်တို့ ဆုံသငယ်နှင့်
ကမြူးသကဲ့သို့ မြေပြင်အရပ်ကို ထောင်းရာဆုံမူ၍ ကျောက်
ဆောင်တောင်ဟူသမျှကို စပါးမူ၍ မြင်းမိုရ်တောင်ကို
ကျည်ပွေ့မူ၍ ထောင်းထုဟန်ပြုပေသတည်း။

ဓိတာဟံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊ နာမေနုပ္ပလသဝုယာ။

အဘိညာသု ဝသိဘူတာ၊ တဝ သာသနကာရိကာ။

နာနာဝိကုဗ္ဗနံ ကတွာ၊ ဒဿေတွာ လောကနာယကံ၊

နာမဂေါတ္တံ စ သာဝေတွာ၊ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ စက္ခုမ။

စက္ခုမ၊ မျက်စိအမြင်ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ဘုရား
မြတ်စွာ။ အဟံ၊ ငါကား။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဓိတာ၊
သမီးတော်ဖြစ်သော။ နာမေန၊ အမည်ဖြင့်။ ဥပ္ပလဝုယာ၊
ဥပ္ပလဝဏ် မည်၏- သြ။ အဘိညာသုဝသိဘူတာ။ အဘိညာဏ်
တန်ခိုးအရာ၌ လေ့လာစွာဖြစ်လျက်။ တဝသာသနကာရိကာ၊
အရှင်ဘုရား၏ဆုံးမတော်အတိုင်း နာပြီးသတည်း။ နာနာဝိကုဗ္ဗနံ
ကတွာ၊ အထူးထူးသော တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို ပြုလျက်။ လောက
နာယကံ၊ ဘုရားမြတ်စွာကို။ ဒဿေတွာန၊ ပြပေ၍။ နာမ
ဂေါတ္တံစ၊ အမျိုးအမည်ကိုလည်း။ သာဝေတွာ၊ ကြားပေး၍။
ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ဝန္ဒာမိ၊ အကျွန် ရှိခိုး၏-သြ။

ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီဝတ္ထု ပြီး၏။

လူမိန်းမတို့ နည်းယူလိုက်နာရန်ပြဆိုသော
အခဏ်း(၄)

၆၇-ဥတ္တရာမည်သော မိန်းမမြတ်ဝတ္ထု

ဘုရားဒါယိကာမ ဥတ္တရာမည်သော မိန်းမမြတ်၏
ဝတ္ထုကား ဤသို့တည်း။ လွန်လေပြီးသောအခါ ကမ္ဘာ တသိန်း
ထက်၌ ပဒုမုတ္တရဘုရားသခင်လက်ထက် ဟံသာဝတီ ပြည်၌
မြတ်သောအမျိုးသမီးဖြစ်၍ ဘုရားသခင်တရားတော်ကို
ကြားသော် သဒ္ဓါယုံကြည်စွာလျက် ဘုရားသခင်သို့ ဆည်းကပ်
၏။

တရံရောအခါ ဒါယိကာမတယောက်ကို အကြား
အမြင်များသောအရာ၌ ဧတဒဂ်ထားသည်ကိုမြင်၍ အလှူ
ကြီးပေး၍ “ထိုသို့ အကြားအမြင်များသော ဧတဒဂ်အရာ၌
နောင်ခါ ဘုရားသခင်တို့လက်ထက်တွင် ဖြစ်ချင်ပါ၏”ဟု
ဆုတောင်းဘူးသတည်း။ အသက်ထက်ထုံး ကုသိုလ် ကောင်းမှု
များစွာပြု၍ ထိုအဖြစ်ကသည် နတ်ပြည်၊ လူ့ပြည်၌သာ
ကျင်လည်၍ ကမ္ဘာတသိန်းသောအခါ လွန်လသတည်း။
ဤကမ္ဘာ၌ ငါတို့ဘုရားသခင် လက်ထက်တွင်သော်တမူကား
ကောသမ္ဘီပြည်၌ ယောသိတသဌေး၏အထိန်းသမီး ဥတ္တရာဟု
တွင်၏။

ဆုတောင်းစမှုသောအခါ ကိုယ်၏အဆင်းအဝါ
တင့်တယ်ခြင်းကို မှတ်၍မတောင်းမိ၊ အဖြစ်ဖြစ်တွင် သူ၏
အစေအပါးအဖြစ်မှ လွတ်လို၏ဟူ၍လည်း ဆုမတောင်းမိ၊

ဤသို့ နှစ်ပါးဆုတောင်းမိကာသာ မဟုတ်တုံ၊ သံသရာတွင် ကျင်လည်သောခါ ကဿပဘုရားသခင်လက်ထက်၌ ဗာရာဏသီပြည်တွင် သဌေးသမီးဖြစ်၍ ရဟန္တာထေရီ တယောက်သည် ဒါယိကာမအိမ်သို့ ရောက်လာသည်ကို “ထို သည် တံတင်း * ကမ်းပါ” ဟု အကမ်းစေမိသောကြောင့် အဖြစ်ဖြစ်တွင် ငါးရာမျှလောက် သူ့အစေအပါးနှင့်နှင် ဖြစ် သတည်း။

ကဿပဘုရား အကြားနှင့် တို့ဘုရားအကြားတွင် ဗာရာဏသီမင်း၏ အိမ်သူဖြစ်သော အကြိုက်တုံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်တယောက် ကျောက်တော်ခပ်ကိုင်းကိုင်းရှိသည်ကို အတုသင်၍ မိန်းမချင်းတို့နှင့် ရယ်ဖွယ်ပြုမိသောကြောင့် ကိုယ်၏အဆင်းအဝါသည် အင်္ဂါချို့တဲ့သတည်း၊ ဥတေန မင်းကြီး၏ မယား-သာမာဝတီမိဖုရား၏ အစေအပါးလည်း ဖြစ်သတည်း၊ ထို့ကြောင့် အမည်ရင်းကား ဥတ္တရာဟုမည်၏။ ကိုယ်အင်္ဂါချို့တဲ့သည်ကိုအကြောင်းမူ၍ ခုဇ္ဈတ္တရာဟု တွင် သတည်း။

| ဝဋ်သုံးပါး၌ကျင်လည်သော သတ္တဝါမည်သည် ဒုစရိုက်သုံးပါး၊ သုစရိုက်သုံးပါးဖြင့် မှားတုံမှန်တုံဖြစ်တတ်စွာ သလျှင်ကတည်း၊ ခုဇ္ဈတ္တရာကား အင်္ဂါချို့တဲ့ကာမျှသာ အပန်းမကြီး၊ ဣသိဒါသီဟု အမည်တွင်သော ရဟန္တာမကား အဖြစ်ရှည်လျားစွာယောက်ျားပင်ဖြစ်၍ ကျွတ်ဆုတောင်းဘူး လျက် ကျွတ်ခါနီး ခုနစ်ဖြစ်၌ အိမ်ရာပြစ်မှားမိ၍ မှားမိသော

---

* တံတင်း = သေတ္တာ။

အပြစ်အလျောက် ငရဲလားလေပြီးမှ တိရစ္ဆာန်အဖြစ်၊ လူ
အဖြစ်ဖြင့် လေးငါးခြောက်ဖြစ် ဆင်းရဲဒုက္ခခံရလျက် အဆုံး
စွန်ကျွတ်ခါသော် မိန်းမအဖြစ်ဖြင့်ကျွတ်၍ ပါတလိပုတ်ပြည်
တွင် ဣသိဒါသီရဟန္တာမဟု တွင်၏။

ဤသို့ကျွတ်ဆုတောင်း ခေါက်ရက် * ကျွတ်ဆု
ရလေပြီးမှ တိရစ္ဆာန်အဖြစ်၊ လူအဖြစ်လေးငါးခြောက် ဖြစ်
ဆင်းရဲဒုက္ခခံလျက် အဆုံးစွန်ကျွတ်ခါသောယောက်ျား သည်
ပင် မကျွတ်ရပဲ မိန်းမဖြစ်၍ ဖေါက်လွဲလျက် သတည်း။ |

=====

၆၈-ဥတ္တရာနှင့် သာမာဝတီစသောမိန်းမငါးရာတို့
သောတာပန်ဖြစ်ခြင်း အကြောင်း

ဥတ္တရာသော်ကား ကိုယ်၏ရုပ်ဓါတ်ပျက်ကာမျှသာ
တည်း။ ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့်ကား အဆင်းအဝါ အင်္ဂါပြည့်စုံသော
သူတော်လည်း တူနိုင်ခဲ့သော မိန်းမမြတ်ဟု သူတကာတို့
မြတ်နိုးထိုက်၏။ တရံရောအခါ သာမာဝတီမိဖုရားအလိုငှါ
ပန်းဝယ်လေရာ၌ ပန်းသည်ယောက်ျားအကြီးအိမ်၌ ဆွမ်း
လုပ်ကျွေးသောအကြိုက်၌လျှင် ဘုရားသခင်ကို ဖူးတွေ့ရလေ
၏။ ထိုသို့ဖူးတွေ့သောအခါလျှင် ဘုရားမြတ်စွာဟောသရွေ့
တရားကိုလည်း မှတ်မိ၏။ ပန်းသည်အား ဆွမ်းအနုမောဒနာ
ဟောသော တရားကိုကြားပါ၍ အကျွတ်တတန် သော တာပန်
ဖြစ်ပါလျှင်းသတည်း။

---

* ခေါက်ရက် = သေချာစွာ (ဧကန်မုချ) ။

သောတာပန်ဖြစ်၏ဟူသည်ကား မြင်းမိုရ်တောင် အလုံးသည် မုန်ညင်းသီးရှိရှိ ခုနစ်လုံးမျှလောက် ငယ်သာ ကြွင်း၍ကုန်အောင်စုံ ပျောက်လေသကဲ့သို့ သမုဒြာလေးစင်း မြစ်မရေအလုံးစုံသည် ရေပေါက် ခုနစ်ပေါက်ငယ်မျှသာကြွင်း ၍ ကုန်အောင်စုံ ခန်းခြောက်လေသကဲ့သို့ အဖြစ်ခုနစ်ဖြစ်မျှ လောက် ငယ်သာကြွင်း၍ မြင်းမိုရ်ကဲ့သို့ သမုဒြာရေကဲ့သို့သော ဆင်းရဲများအပေါင်း ပျောက်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လျှင် သောတာပန်ဟူသတည်း။ ဤသစ္စာလေးပါးတို့ကို သိမြင်၍ အကျွတ်တတန် သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသောကြောင့် အရိယာ မိန်းမမြတ်လျှင် မည်သတည်း။

တရားရပြီးသော် သာမာဝတီမိဖုရားအထံသို့ ရောက် လေသောခါ “ဘုရားသခင် တရားတော်ကိုကြား၍ အမြိုက် အရသာကို ငါသောက်ရပြီ”ဟု မိဖုရားကိုဆိုပေ၏။ မိဖုရားလည်း “မိခင်---အမိသောက်သော အမြိုက်အရသာကို ငါသောက် ရပါစေသော”ဟု တောင်းပန်လေသည်။ ဥတ္တရာမိန်းမမြတ် လည်း “သောက်တော်မူကာမူ”ဟု မိဖုရားကို ဆိုပေ၏။

သာမာဝတီမိဖုရားလည်း ဥတ္တရာကို တဆွဲခြောက် လုံးသော ရေနံ့သာမြူတာအိုးတို့ဖြင့် ရေမိုးသပ္ပာယ်လျှင်းစေ၍ ဝတ်ကောင်းစသန် သန်ပြန့်စွာ ဆင်ယင်ဝတ်စားစေ၍ မြတ်သောနေရာထက် နေစေပြီးသော် ရတနာအတိ ဆန်းကြယ် တင့်တယ်စွာသော တရားဟောတို့စွဲရာသော တရားယပ်မား ကိုစွဲစေ၍ သာမာဝတီမိဖုရားအစရှိသော ငါးရာသော သတို့ သမီးတို့သည်လည်း နိမ့်သောနေရာ၌နေကုန်၏။ ဥတ္တရာမိန်း

မမြတ်လည်း သောတာပန်တို့ သိမြင်ရာသောပဋိသမ္ဘိဒါ တရား၌ တည်လျက် ပညာကြီးသည်ဖြစ်၍ ဘုရားသခင်ဟောတော်မူ သည်ကို ကြားတိုင်းလျှင် ဟောပေ၏။

ဥတ္တရာမိန်းမမြတ်၏ တရားကိုကြားလျှင် သာမာဝတိ မိဖုရားစသော ငါးရာလုံး သောတာပန်ချည်းဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော မိန်းမမြတ်ငါးရာတို့သည်ကား ဥတ္တရာကျေးဇူးကို အထူးသိသည်မူ၍ ဥတ္တရာကို ရှိခိုး ဝန္တနာပြု ကုန်လျက် အစေအပါးကိုလွှတ်၍ မြတ်သောဆရာ အရာ၌ထား ကုန်၏။ “ယနေ့ကစ၍ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်းလျှင် ဘုရားသခင် တရားတော်ကိုနာချေ၍ ငါတို့အား တရားတော် ကို ဟောပါ”ဟု ဝန်မူကုန်၏။ ဥတ္တရာလည်း ဝန်ခံ၍ တရားတော်ကို ကြားချေ သည်အတိုင်းလျှင် ဟောပေ၏။

ဤသို့နှင့်နှင့် ဟောပေ၍ အခါရှည်လျားလတ်သော် ဥတ္တရာလည်း အကြားအမြင် များလေလေဖြစ်၍ ပိဋကတ် သုံးပုံလုံးကို ဆောင်နိုင်လတည်း။ ဘုရားသာသနာ၌ ဒါယိကာ မိန်းမမြတ်ဖြစ်လျက် ပိဋကတ်သုံးပုံကိုဆောင်၍ အကြား အမြင် များသည်ကား ဥတ္တရာမိန်းမမြတ်နှင့် တူသည်မရှိ၊ ဤသို့ဖြစ်၍ အကြားအမြင်များသောကျေးဇူး၌ ကြိုက်နှစ် သက်တော်မူ၍ “ဥတ္တရာလျှင် အကြားအမြင်များသော ဒါယိကာမကုန်အောင်စုံ တို့ထက် မြတ်၏”ဟု ဧတဒဂ်ထားတော်မူသတည်း။

ဤမျှလောက်သော စကားသည်ကား ဥတ္တရာမိန်း မမြတ် ဆုတောင်းပြည့်သော အကျွက်ရသောစကားတည်း။

၆၉- ဥတ္တရာသည် သာမာဝတီစသည်တို့အား ဒါန
အကျိုးဆက်ကို တဆင့်ဟောခြင်းအကြောင်း

ကောသမ္ဘိပြည်တွင် ဘုရားသခင်နေတော်မူသ၍
ဟောတော်မူသော တရားတော်ကိုကြား၍ သာမာဝတီ မိဖုရား
တို့အား ဥတ္တရာမိန်းမမြတ်သည် အဆင့်ဟောပြန်ပေသော
တရားတို့ကို ဆိုပေလေတုံ။

ဥတ္တရာမိန်းမမြတ် နာပါလေသောအကြိုက် တပည့်
သားတော်တို့ကို ဘုရားသခင် ဟောတော်မူသောတရားကား
ဤသို့တည်း။

“ချစ်သားရဟန်းတို့---အလှူ၏ အကျိုးကို ငါသိ
သကဲ့သို့ အလှူဒါယကာတို့သည် သိသည်တည်း ဖြစ်မှုကား
အဘယ်သူသည် မလှူချင်အံ့နည်း၊ အသူသည်လျှင် ချိတ်ငင်
သော နှလုံးရှိသည်ဖြစ်အံ့နည်း၊ စားလျှင်းအံ့သည် ရည်ပြီးသော
စားရာဖို့တွင်သော်လည်း တဝက်ခွဲ၍ လှူလေအံ့သော
ကောင်းမှုအကျိုး၊ အလှူအကျိုးကို ငါ သိသကဲ့သို့ အလှူပေး
သောသူတို့ မသိကုန်၍လျှင် မလှူကုန်သတည်း။ ဤတရား၌
ငါသိသည်အတူ အလှူအကျိုးကို မသိကုန်ဟု ဟောတော်မူ
သော သဗ္ဗညုအလိုတော်ကား---

တိရစ္ဆာန်တခုကိုမျှဝရံ တစုံတခု ဥပကာရကိုမငဲ့ပဲ
သက်သက်လျှင် သနား၍ လှူသောသူကား ကိုယ်၏အဖြစ်
တရားစေ့အောင် အကျိုးငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်နှင့်နှင့် ဖြစ်လေ
ရာ၏၊ အကျိုးငါးပါးဟူသော်ကား---

- (၁) အသက်ရှည်သည်။
- (၂) အဆင်းလှသည်။
- (၃) ချမ်းသာရသည်။
- (၄) ခွန်အားကြီးသည်။
- (၅) ပညာပဋိဘာန် လျင်သည်။

ဤငါးပါးသောအကျိုးကို တဖြစ်၌ အပြည့်အစုံရ လျက် အဖြစ်တရာစေ့အောင် မချို့တဲ့ဖြစ်၏။ ဤကား တိရစ္ဆာန်အား လှူသောအကျိုးကို ဆိုသတည်း။

လူအား လှူသော်ကား အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ် ဟု အလှူခံသုံးပါး၊ မုဆိုး တံငါစသော ဒုဿီလသီတင်းမဲ့ကို လှူသော်ကား ဆိုခဲ့ပြီးသော အဖြစ်တထောင်၊ တောင်သူ တောင်လာ မူးတူးမိုင်တိုင် သဘောမဖြောင့်သောသူကို လှူသော်ကား ဆိုခဲ့သောအဖြစ်တသိန်း အကျိုးခံရ၏။ သရဏဂုံ၊ ပဉ္စသီ ဆောက်တည်သောသူကို လှူသော်ကား အဖြစ် အသင်္ချေအကျိုးခံရ၏။ သရဏဂုံ၊ ပဉ္စသီ ဆောက်တည်သော သူထက် ဘုရားတပည့်သားသံဃာကို လှူသောအကျိုး အသင်္ချေ ခံရ၏။

| ရှေးဦးအသင်္ချေဟူသည်ကား ကောက်နယ် တလင်း ရှိလောက်သော မြေအရပ်၌ မြေမှုန်အလုံးကို မရေနိုင်သည် နှင့်အတူလည်း၊ သံဃာကိုလှူသော အသင်္ချေကား တကျွန်း တနိုင်ငံလုံး၌ဖြစ်သော မြေမှုန်ကို မရေနိုင်သည်နှင့်အတူ ဟူသတည်း။ |

ဤခပ်သိမ်းစုံသော အလှူ၏ အကျိုးကို ငါသိသော အပူ အလှူဒါယကာတို့ သိပါလမူကား မလှူချင်သသူကား မရှိရာ၊ မချွတ်ရလတုံသော အကျိုးကိုယုံကြည်၍ လှူသည် သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏”ဟု သဗ္ဗညုအလိုတော်တည်း၊ ဤသည် လည်း တရားတဦးတည်း။

တကြိမ်တုံ ဤသို့ဟောတော်မူတုံ၏။ “ချစ်သား ရဟန်းတို့--- အလှူမည်သည်ကား---

- (၁) ပစ္စည်းအာမိသလှူသည်တပါး။
- (၂) ငါ ဟောသောတရားကို ကြားနာသူတို့အား လှူသည်လည်း တပါး၊ ဤနှစ်ပါးသော အလှူတို့တွင် တရားအလှူသည်လျှင် မြတ် သတည်း။

တရားကိုကြားမှ ကောင်းစွာကျင့်ရ၏၊ ကောင်းစွာ ကျင့်သဖြင့် အပါယ်လေးပါး ဆင်းရဲသံသရာမှ လွတ်၏။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမြတ်ကို ရ၏။ တရားကိုကြားမှ ကိုယ် ခန္ဓာ၏အပြစ်အကျိုးကို သိရသတည်း။ သံသရာဆင်းရဲကား အပြစ်တည်း၊ ချမ်းသာသုံးပါးကား အကျိုးတည်း၊ ဤအပြစ်၊ အကျိုးနှစ်ပါးကိုကား တရားတော်ကိုကြားမှလျှင် ရှောင်အပ် သည်၊ ကျင့်အပ်သည်ဟု သိသတည်း၊ ဤသို့ဖြစ်၍ ပစ္စည်း အာမိသအလှူထက် တရားအလှူမြတ်သတည်း”၊ ဤသို့ ဟောတော်မူသည်လည်း တဦးတည်း။

၇၀-အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့.
ကျင့်ဆောင် ရာသောအကြောင်း

တကြိမ်တုံဤသို့ဟောတော်မူ၏။ “ချစ်သားရဟန်း တို့-
ဒါယကာတို့လည်း ပစ္စည်းလေးပါး ပရိက္ခရာကို လှူပေ သဖြင့်
ချစ်သားရဟန်းတို့အား ကျေးဇူးကြီးကုန်စွာ၊ ချစ်သား ရဟန်း
တို့တုံသည်လည်း ငါဟောသော အထူးထူးသော တရားကို
ဒါယကာတို့အား ဟောပေသဖြင့် ကျေးဇူးကြီးကုန်၏။ ဤသို့
အလှူပေး ဒါယကာတို့နှင့် အလှူခံ ငါချစ်သား ရဟန်းတို့သည်
တရားနှင့်လျော်စွာ ကျေးဇူးကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ မြတ်သော
ကုသိုလ်တရားကို ရှာကြလျက်လျှင် ငါချစ်သားတို့လည်း
မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်ရာ၏။ ဒါယကာတို့လည်း
မြတ်သောကုသိုလ်ကောင်းမှုပြု၍ မြတ်သောချမ်းသာ သုံးပါးကို
မွေ့လျော်ရလေကုန်ရာသတည်း။

ဤနှင့်နှင့်အလှူခံ၊ အလှူပေးနှစ်ပါးတို့သည် ပွားစီး
ကုန်သောအားဖြင့် ငါ၏သာသနာ၏ အဆုံးအမကား အကျိုး
များသဖြင့် ပွင့်လင်းသည်မည်ရာသတည်း၊ ဤသို့ဟောတော်
မူသည်လည်း တဦးတည်း။

တကြိမ်တုံ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

- (၁) ချစ်သားရဟန်းတို့---အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်
သီတင်း၊ သမာဓိ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၏။
- (၂) ဆုံးမအပ်သောအရာသို့ ရောက်လသော
အခါ အထူးထူးသောနည်းနာဖြင့် ဆုံးမ
တတ်၏။

- (၃) တရားဟောခါရောက်လသော် အကျိုး ,
အကြောင်းကို စေ့စုံစွာ သိပစေအောင်
ဟောတတ်၏။
- (၄) ခန္ဓာတရား၊ ဓာတ်တရား၊ အာယတနတရား
ပစ္စယာကာရတရား၊ သစ္စာလေးပါးတရား၊
သတိပဋ္ဌာန်တရား၊ ဤသို့သော တရား
တို့ကို အခြားအခြား သန့်ရှင်းစွာညွှန်ပေ
တတ်၏။
- (၅) ဤတရားတို့ကို မှတ်ရာ၏ဟု အမှတ်မြဲစေ
အောင် ဆောက်နှင်းပေတတ်၏။
- (၆) ဤမှတ်မိသမျှကို မမေ့မကျန်အောင် လုံ့လ
အားထုတ်၍ သရဇ္ဈာယ်စေတတ်၏။
- (၇) မှတ်မိသားမိသရွေ့ကို သိမြင်နိုင်သော
ကျေးဇူးဖြင့် နှစ်လို့ဝမ်းမြောက်စေတတ်၏။

ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကား ဤအရပ်၌ ရှိ၏ဟုကြား
ကတည်းဖြင့်သော်လည်း ကြားပါရသူအား အကျိုးများ၏။
ဆည်းကပ်ရလေသသူအား (အကျိုးများ၏)ဖူးမြင်ရလေသော
သူအားသော်ကား ဆိုဖွယ်မရှိ၊ အကျိုးများသလျှင်ကတည်း၊
ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို အောက်မေ့မိကာမျှတည်းသော်လည်း
အကျိုးများ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောအကျင့်နှင့်လျော်စွာ
ကျင့်လေသောသူတို့သော်ကား ဆိုဖွယ်မရှိ၊ အကျိုးများသည်
သာ ဖြစ်သတည်း။

( ) ခ-မူ၌သာပါ၍ က- မူ၌မပါ။

ထိုသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူးရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကားကြဉ်းဆောင်ပေသော လှည်းမှူးကြီးသဖွယ်ဖြစ်ကုန် သတည်း။ တန်ဆောင်ကြီးကို ထွန်းပေသောသူလည်း မည်၏။ အမိုက်မှောင်ကို ဖျောက်ပေသောသူလည်း မည်၏။ လင်းလင်းသော အရောင်အဝါကို ထွန်းပေသောသူလည်း မည်၏။ ဘုံသုံးပါးဟူသော စစ်မြေအရပ်၌ ရန်မရှိအောင် ဖျောက်ပေသောသူလည်း မည်၏။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ပေးသသူလည်း မည်၏။

လူ့အရပ်၌ ကျေးဇူးဥပကာရများသသူသည်ကား ထိုသို့သော ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလျှင်ဆိုသတည်း။ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကား အများဆရာပင်ကိုလျှင်တည်း။ ဤသို့ ဆည်းကပ်ကောင်းရာ ဆည်းကပ်စေလိုသော တရားကို ဟောတော်မူသည်လည်း တဦးတည်း။

တကြိမ်တုံ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။ “ချစ်သားရဟန်းတို့---ဤလူ့ရွာ၌ကား အကျင့်နှစ်ပါးလျှင် သူတကာဟူသမျှ ကိုစောင့်ပေ၏။

(၁) မျက်မှောက်၌ သူ့အပြစ်တင်သော ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို အပြစ်မတင်စေအောင် သူ မကဲ့ရဲ့အောင် ရှောင်ကြဉ်သော အကျင့်လည်း တပါး။

(၂) အပါယ်လေးပါး လားအံ့သောအကြောင်း မကောင်းမှု၌ နှုတ်၊ နှလုံးဖြင့် ကိုယ်ကို ကြောက်လန့်စွာ ရှောင်ကြဉ်သည်လည်း တပါး။

ဤနှစ်ပါးသော တရားတို့သည်လျှင် လူဟူသမျှကို စောင့်ပေသော ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပတရားတည်း။ ဟိရီဟူသည် ကား ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို ရှက်သည်။ ဩတ္တပ္ပဟူသည်ကား အပါယ် လေးပါး ဆင်းရဲကို ကြောက်သည်။

ဥပမာကား- စင်ကြယ်သော ယောက်ျားတယောက် သည် သံတွေ့နှစ်ခုကို မြင်လသောခါ တခုသော သံတွေ့သည် ကား မသန့်မသက် * ဖြင့် တလ္လှ† ၏။ တခုသော သံတွေ့ ကား ရဲးရဲးညီ၏။ မသန့်မသက်ဖြင့် တလ္လှသောသံတွေ့ကိုလည်း စက်ဆုပ်သဖြင့် မကောင်းဖဲရှောင်၏။ ရဲးရဲးညီသော သံတွေ့ကို လည်း လောင်တတ်သည်ဖြစ်၍ မကောက်၊ ဤနှင့်အတူ သူ့ကဲ့ရဲ့ကို ရှောင်သည်။ ဤအကျင့်နှစ်ပါးလျှင် လူဟူ သမျှတို့၏ အစောင့်တည်း။ ဤသို့ဟောတော်မူသည်လည်း တဦးတည်း။

တကြိမ်တုံ ဤသို့ဟောတော်မူပေ၏။ “ချစ်သား ရဟန်းတို့---

(၁) ဤလူ့ပြည်၌ကား နောင်တအလို့လို့ရှိသ သူလည်း တယောက်။

(၂) နောင်တအလို့လို့ မရှိသသူလည်း တယောက်။

(၁) အကြင်သူသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုမပြု ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်စွာလျက် မကောင်းမှုကိုပြု၏။ ထိုသူ ကား “ငါပြုသောကောင်းမှုမရှိတကား၊ ငါ့အမှုအကျင့်ကားယုတ်မာစွာ တကား” ဟု ဤသို့ အလို့လို့ရှိလျက် ခန္ဓာလွှဲ လသော် အပါယ် လား၏။

* မသန့်မသက် = မသန့်မရှင်း

† တလ္လှ = ဆိုးဝါးယုတ်မာသည်၊ ရွံ့စရာ စက်ဆုပ်စရာ။

(၂) အကြင်သူသည်တုံ ကောင်းမှုရှိ၏။ ကြမ်းကြုတ် ခက်ထန်ခြင်းမရှိ၊ နူးညံ့စွာသော ယုတ်သော အမှုကိုမပြု၊ ထိုသသူကား “ငါကား- ကောင်းမှုပြုပြီးသောသူ ဖြစ်၍ ကောင်းမှုရှိသောသူတကား”ဟု ဝမ်းမြောက်သည်သာ ဖြစ်၏ အလို့လို့မရှိ၊ ခန္ဓာဖောက်လွဲ၍ လူကောင်း၊ နတ် ကောင်းသာ ဖြစ်၏။

ဤသို့နှစ်ပါးကိုလျှင် အလို့လို့ရှိသသူတဦး၊ အလို့လို့မရှိသသူတဦးဟု ဟောတော်မူသတည်း။ ဤတရား၌ သဗ္ဗညုအလိုတော်ကား-

မကောင်းသသူကား အရှင်လက်ထက်တွင် ကြမ်းကြုတ်စွာကျင့်သောခါ ချိုသော ပျားအရသာကို သောက်သကဲ့သို့ နှစ်သက်အားရ ဖြစ်၏ရှင်၊ စုတေ့ အနန္တရလားလေအံ့သော နိမိတ်ထင်လပြီးသော် ကား အလို့လို့ဖြစ်၍ စိုးရိမ်လေမြဲတည်း။ ကောင်းမှု ရှိသသူသော်ကား ကောင်းမှုကို အဖန်တလဲလဲ အရှင်လက်ထက် အောက်မေ့၏။ စုတေ့ အနန္တရ ရောက်လတ်သော် ဂတိနိမိတ်ကို မြင်လတ်သော် မြေပြင်ကသည် ဘုံနန်းပြာသာဒ်ထက် တက်၍ ခံစား လတုံသို့ နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာသတည်း၊ အလို့လို့ ကား မရှိရာသတည်း။

ထို့ကြောင့် ဤနှစ်ပါးကိုသိသည်မူ၍ မိမိကိုယ်ကို ချစ်သသူမည်သည်ကား- “မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းမှုကိုသာ ပြုရာ၏”ဟု သဗ္ဗညုအလိုတော်တည်း။

ဤအရာ၌ သဗ္ဗညုကား ဥပမာတခုဆောင်တော်မူ၏။

“ချစ်သား ရဟန်းတို့---တောင်ရိပ်ကား နေလွဲးက ထင်မြဲ၊ စုတေ့အနန္တရ၌ ဂတိနိမိတ်သည်ကား ကောင်းမှုရှိသ သူနှင့် မကောင်းမှုရှိသသူနှစ်ပါးအား ကိုယ်ခန္ဓာကထင်မြဲ၊ ထိုသို့ထင်သောခါလျှင် ကောင်းမှုရှိသောသူကား နှစ်လို ဝမ်းမြောက်မြဲ၊ မကောင်းမှုရှိသောသူကား အလိုလိုရှိလျက် စိုးရိမ်မြဲ” ဤသို့ဟောတော်မူသောတရားလည်း တဦးတည်း။

=====

၇၁- သားသုံးယောက်တို့ကို ပြခြင်းအကြောင်း

တကြိမ်လည်း ဤသို့ဟောတော်မူတုံ၏။

အတိဇာတံ အနုဇာတံ၊ ပုတ္တ မိစ္ဆန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

အဝဇာတံ နက္ကစ္ဆန္တိ၊ ယော ဟောတိ ကုလဂန္ဓနော။

ဘိက္ခဝေ၊ အိုချစ်သားရဟန်းတို့။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိ သော မိခင်၊ ဖခင်တို့သည်ကား။ အတိဇာတံပုတ္တံ၊ အတိဇာတ မည်သော သားသမီးကို၎င်း။ အနုဇာတံပုတ္တံ၊ အနုဇာတမည် သော သားသမီးကို၎င်း။ နက္ကစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ကုလဂန္ဓနော၊ အမျိုးအကျင့်ဖောက်ဖျက် ဟတ်၏။ တံအဝဇာတံ၊ ထိုသို့သော အဝဇာတမည်သော သားသမီးကို နက္ကစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။

ဧတေ ခေါ ပုတ္တာ လောကသ္မိံ၊

ယေ ဘဝန္တိ ဥပါသကာ။

သဒ္ဓါသီလေန သမ္ပန္နာ၊
 ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆေရာ။
 စန္ဒောဝပ္ပဂဏာ မုတ္တော၊
 ပရိသာသု ဝိရောစယေ။

ယေ၊ အကြင်သားသမီးတို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ ရတနာ
 သုံးပါးကျေးဇူးကို ယုံကြည်ကြကုန်လျက်။ သီလေနသမ္ပန္နာ၊
 သီတင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်လျက်။ ဥပသကာ၊ ရတနာသုံးပါးသို့
 ဆည်းကပ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိတမစ္ဆေရာ၊
 ဝန်တိုချိတ်ငင်ခြင်းကင်ကုန်လျက်။ ဝဒညူ၊ အလှူခံဆိုသော
 အလိုကို သိတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပဂဏာမုတ္တော၊
 တိမ်တိုက်ထဲမှ လွတ်သော။ စန္ဒောဝ၊ လကဲ့သို့။ ပရိသာသု၊
 ပရိသတ်အများဘောင်၌။ ဝိရောစယေ၊ တင့်တယ်ရာ၏။
 လောကသို့၊ လူတွင်။ ဧတေခေါ၊ ထိုသို့တင့်တယ်သော
 သားသမီးတို့သည်လျှင်။ ပုတ္တာ၊ သားကောင်း၊ သမီးကောင်း
 မည်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား- ဤသို့တည်း၊ အတိဇာတမည်သော
 သားသမီး၊ အနုဇာတမည်သော သားသမီး၊ အဝဇာတမည်
 သော သားသမီး၊ ဤသို့လျှင် လူ့အရပ်၌ သားသမီးမည်သည်
 သုံးဦးရှိရာ၏။

- (၁) မိခင်ဖခင်ထက် အမူအကျင့်အလှူသီတင်း
 လွန်သော သားသမီးတို့သည်ကား အတိ
 ဇာတမည်၏။

- (၂) မိခင်ဖခင်နှင့်တူသော သားသမီးတို့သည်
ကား အနုဇာတမည်၏။
- (၃) မိခင်ဖခင် အောက်ဆုတ်၍ အမူအကျင့်
အလှူသီတင်း မရှိသောသားသမီးတို့သည်
ကား အဝဇာတမည်၏။

ဤသုံးပါးသော သားသမီးတို့တွင် ရှေးဦးနှစ်ပါးကို လျှင်
မိခင်ဖခင်တို့ သားဆုတောင်းစရ၏ သို့ရှိသတည်း။ ဤသို့သော
သားသမီးနှစ်ဦးတို့သည်လျှင် ဝန်တိုချိန်ငင်ခြင်း ဟူသော
တိမ်တိုက်ဖုံးလွှမ်းခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းကင်ပြင်၌
ထွန်းသောလပြည့်ဝန်းကဲ့သို့ အလှူ သီတင်းဖြင့် လူတကာ
အများဘောင်၌ တင့်တယ်ကုန်သတည်း။

ဤသို့အလှူသီတင်းတင့်တယ်သော သားသမီးတို့
သည်သာလျှင် သားကောင်းသမီးကောင်းမည်ကုန်၏။ ဤသို့
အတိဇာတမည်သော သားသမီး၊ အနုဇာတမည်သော သား
သမီးတို့သည်လျှင် မိခင်ဖခင်တို့အား ငါးပါးသောအကျင့်ကို
ကျင့်၍ မြီဟောင်းဆပ်၍ပိုင်သော မင်္ဂလာရှိသောသူ မည်ကုန်
၏။ အကျင့်ငါးပါးတို့ကို ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

ဘတော ဝါ နော ဘရိဿတိ၊ ကိစ္စံဝါနော ကရိဿတိ။

ကုလံဝံသော စိရံ တိဌော၊ ဒါယန္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ ။

အထဝါ ပန ပေတာနံ၊ ဒက္ခိဏံ နုပဒဿတိ။

ဌာနာနေတာနိ သံပဿံ၊ ပုတ္တံ ကုစ္ဆိံ ပဏ္ဍိတာ။

ဘတော၊ ရှေးဦး ငါတို့ မွေးမြူသည်ဖြစ်၍။ နော၊

ငါတို့ကို။ ဘရိဿတိ၊ နောက်ပြီးမွေးမြူပါလတုံသတည်း။ နော၊ ငါတို့၏။ ကိစ္စံဝါ၊ လုပ်ကြံအပ်သော အမှုကိုသော် လည်း။ ကရိဿတိ၊ ပြုပါလတုံသတည်း။ ကုလဝံသော၊ အမျိုး အနွယ်အစဉ် အကျင့်သည်မူလည်း။ စိရံတိဌော၊ ရှည်လျား စွာ တည်လတုံသတည်း။ ဒါယန္တံ၊ အမွေအနှစ်ကိုသော် လည်း။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရရစ်ပါအံ့လတည်း။

အထဝါပန၊ ထိုမြို့တုံ။ ပေတာနံ၊ အတည်မရှိ လွန်လေပြီးသော ဆွေးမျိုးတို့အားသော်လည်း။ ဒက္ခိဏံ၊ ပေးသောအလှူကို။ အနုပဒဿတိ၊ အစဉ်အလှူဘို့ ဝေငှပါ လတုံသတည်း။ ဧတာနိဌာနာနိ၊ ဤသို့သော အကြောင်း ငါးပါးတို့ကို။ သံပဿံ၊ ရှုကြည့်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိသော မိခင်ဖခင်တို့သည်။ ပုတ္တံ၊ သားသမီးကို။ ကုစ္စန္တိ၊ တောင့်တကုန်သလျှင်ကတည်း။

တသ္မာ သန္တော သပ္ပရိသာ၊ ကတညူ၊ ကတ ဝေဒိနော။

ဘရန္တိ မာတာပိတရော၊ ပုဗ္ဗေ ကတ မနုဿရံ။

တသ္မာ၊ ထိုမိခင်၊ ဖခင်တောင့်တဘူးသောကြောင့်။ သန္တော၊ သူတော်သူမြတ်ဖြစ်ကုန်ထသော။ သပ္ပရိသာ၊ သား ကောင်း၊ သမီးကောင်းတို့သည်လျှင်။ ပုဗ္ဗေကတံ၊ ရှေးဦးပြု မိခင်၊ ဖခင် ကျေးဇူးကိုလျှင်။ အနုဿရံ၊ အောက်မေ့ ကြံစည်တုံလျက်။ ကတညူ၊ ကျေးဇူးသိကုန်လျက်။ ကတဝေ ဒိနော၊ ကျေးဇူးတို့ဆပ်ကုန်လျက်။ မာတာ ပိတရော၊ မိခင်၊ ဖခင်တို့ကို။ ဘရန္တိ၊ လုပ်ကျွေးမွေးမြူကုန်၏။

ဂါထာအဓိပ္ပါယ်ကား- သားကောင်း၊ သမီးကောင်း
ဟူသမျှလျှင် မိခင်ဖခင်တို့ တောင့်တသည်တိုင်းအကြောင်း
ငါးပါးကို ကျင့်ကုန်မြဲဟူလိုသတည်း။ ဤသို့လျှင် သား၊ သမီး
တို့ အကျင့်ကို ဟောတော်မူသည်လည်း တဦးတည်း။

၇၂- မိဘတို့၏ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် မိဘတို့အား
လုပ်ကျွေးသောအကျိုးကို ဟောတော်မူကြောင်း

တကြိမ်တုံ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

သဗြဟ္မကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလ္လာနိ သပုဗ္ဗ -
ဒေဝတာနိ သာစရိယကာနိ သာဟုနေယျကာနိ။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တာနိကုလ္လာနိ၊ ထို
အမျိုးအိမ်တို့သည်ကား။ သဗြဟ္မကာနိ၊ ဗြဟ္မာနတ်မင်းနှင့်
အကွသောအိမ်လည်း မည်ကုန်၏။ သပုဗ္ဗဒေဝတာနိ၊ အိမ်
ရှေ့နတ်ရှိသော အိမ်လည်းမည်၏။ သာစရိယကာနိ၊ ဆရာ
ကြီးရှိသော အိမ်လည်းမည်ကုန်၏။ သာဟုနေယျကာနိ၊
အလှူခံကောင်းရှိသော အိမ်လည်းမည်ကုန်၏။

ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ။

အာဟုနေယျာစ ပုတ္တာနံ၊ ပဇာယ အနုကမ္မကာ။ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ မာတာပိတရော၊ အမိ
အဖတို့ကိုကား။ ဗြဟ္မာတိ၊ ဗြဟ္မာနတ်မင်းဟူ၍လျှင်။ ဝုစ္စရေ
ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပုဗ္ဗစရိယာတိ၊ ရှေးဆရာဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စရေ
ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပဇာယ၊ သားသမီးအားကား။ အနုကမ္မကာ၊

သနားပေတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပုတ္တာနံ၊ သားသမီးတို့၏။
အာဟုနေယျာစ၊ အလှူခံလည်း မည်ကုန်၏။

တသ္မာဟိ နေ နမဿေယျ၊

သက္ကဓရေယျ စ ပဏ္ဍိတော။

အဇ္ဇေန အထော ပါနေန၊

ဝတ္ထေန သယနေနစ။

ဥစ္ဆာဒနေန နှာနေန၊

ပါဒါနံ ဓောဝနေနစ။ ။

တာယပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတုသု ပဏ္ဍိတော။

ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ။ ။

တသ္မာဟိ၊ ထို့ကြောင့်လျှင်။ နေ၊ ထိုမိခင်၊ ဖခင်တို့ကို။

ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသော သားသမီးသည်။ နမဿေယျ၊
ရှိခိုးဝန္တနာပြုရာ၏။ သက္ကဓရေယျစ၊ ရိုသေမြတ်နိုး ရာ၏။ အဇ္ဇေန။
ထမင်းဖြင့်၎င်း။ အထော၊ ထိုမှတပါး၊ ပါနေန၊ အဖျော်ဖြင့်၎င်း။
ဝတ္ထေန၊ အဝတ်ပုဆိုးဖြင့်၎င်း။ သယနေနစ၊ အိပ်ရာဖြင့်၎င်း။
ဥစ္ဆာဒနေန၊ ပန်းနံ့သာဖြင့်၎င်း။ နှာနေနစ၊ ချိုးရေဖြင့်၎င်း။
ပါဒါနံဓောဝနေနစ၊ ခြေဆေးရေ သွန်းပေးသဖြင့်၎င်း။
မာတာပိတုသု၊ အမိအဘတို့၌။ တာယပါရိစရိယာယ၊
ထိုသို့လုပ်ကျွေးသောကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိတို့သည်။ နံ၊
ထိုသူကို။ ဣဓေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌လျှင်။ ပသံသန္တိ၊
ချီးမွမ်းကုန်၏။ ပစ္စ၊ သံသရာသို့ ရောက်၍။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။
ပမောဒတိ၊ မွေ့လျော်ရ၏။

အဖြောင့်ကား- ဤသို့ဆိုပေရာသတည်း၊ ချစ်သား
ရဟန်းတို့---မိခင်၊ ဖခင်တို့ကို မိမိအိမ်၌ ပူဇော်သကာပြု
လျက်ပင် အတူတကွနေရသော သားသမီးတို့သည်ကား
ဗြဟ္မာနတ်မင်းနှင့်အတူတကွ နေရသည်လည်း မည်ကုန်၏။
မိခင်၊ ဖခင်တို့ကား သားသမီးတို့၏ ဗြဟ္မာနတ်မင်းပင်ကို
တည်း။ ဗြဟ္မာနတ်မင်းတို့ကား မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊
ဥပေက္ခာ၊ ဤလေးပါးသောအကျင့်တို့ဖြင့် လူသူတကာဟူ
သမျှကို ရှေ့ရှုဖြစ်လျက်နေသတည်း။

မိခင်၊ ဖခင်တို့လည်း ငယ်သောခါသားသမီးကို
ကြီးပြင်း၍ ပြည့်စုံစေချင်သော မေတ္တာစီးဖြန်းလျက်နေ၏။

ကျင်နာခြင်း မအီမသာ သားသမီးတို့ရှိလတ်သောခါ
သူ့ထက်လွန်၍ သနားကရုဏာဖြင့်နေ၏။

ကြီးပြောင်စင်၍ ပြည့်စုံသည်ကိုမြင်လတ်သော်
ဝမ်းမြောက်သော မုဒိတာဖြင့်နေ၏။

လုပ်တတ် ကြံတတ်၍ မိမိအလိုလို အိမ်ထောင်လူ ရေး
ပွန်လျက် မှုဝန်ကုန်လေပြီးသော်ကား တတ်အားသည်ကို
အကြောင်းမူ၍ ဘုန်းကြမ္မာအလျောက် အကျိုးရောက်လ
ကောင်းပြီဟု ဥပေက္ခာဖြင့် ရှေးကကြောင့်ကြမ်း မကြောင့်
ကြပဲလျော့၍နေ၏။

ဤလေးပါးသော မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ
အကျင့်တို့သည်ကား ဗြဟ္မာနတ်မင်းတို့၏ အကျင့်တည်း။

သားသမီးတို့၌ မိခင်ဖခင်တို့အကျင့်သည် ဗြဟ္မာ နတ်မင်းတို့၏ အကျင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဗြဟ္မာနတ်မင်း အကျင့်နှင့်တူသောကြောင့် မိခင်၊ ဖခင်တို့လည်း ဗြဟ္မာကြီးမည်ကုန်၏။ ဤသို့ဖြစ်၍ မိခင်၊ ဖခင်ကို ပူဇော်ရသော သား၊ သမီးတို့သည် ကား မျက်မှောက်လည်း စီးပွားချမ်းသာများရာ၏။ အများ သူတကာလည်း ချီးမွမ်းရာ၏။

နောက်နောင် သံသရာ၌လည်း လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာကို မိခင်၊ ဖခင်အား လုပ်ကျွေးသောကုသိုလ်ကြောင့် ရရာ၏။ လူ၏ချမ်းသာကား လေးကျွန်းသနင်း စကြဝတေး မင်းကြီးအဖြစ်တိုင်အောင်သော လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ ကား နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ကို အစိုးရသော နတ်မင်းတို့ ချမ်းသာ၊ ဤချမ်းသာနှစ်ပါးကို ခံရလေရ၏။ ဤသည်ကား သားသမီးတို့သည် မိဖတို့ကိုမွေးမြူရသော ကုသိုလ်အားဖြင့် အကျိုးခံရရာသော တရားတည်း။

မိခင် ဖခင်တို့သည်လည်း သား၊ သမီးတို့ကို ချစ်သနားခြင်း ရှေ့ရှုလျက် နှလုံးနူးညံ့သော မေတ္တာစိတ် ကုသိုလ်အားဖြင့် သား၊ သမီးတို့နှင့်အတူ၎င်း လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာကိုခံရရာ၏”ဟု ဟောတော်မူသော တရားလည်း တဦးတည်း။

၇၃- မီးနှင့်တူသော အပူသုံးပါးအကြောင်း

လူအရပ်၌ မီးနှင့်တူသည်သုံးပါး လူကုန်အောင်စုံ၏။

(၁) မီးနှင့်တူသည်ကား ဘုရားတပည့်သား
သံဃာတည်း။

(၂) သားသမီးတို့၏ မီးကား မိခင်၊ ဖခင်တည်း။

(၃) မယား၏ မီးကား မိမိလင်တည်း။

ဤသို့ မီးသုံးပါးကို ပြစ်မှားမိသော်ကား လောင်တတ်လှ၏။ ရိုသေမြတ်နိုးသော်ကား ကောင်းမှုဖြစ်၏။ ဘုရားသခင်လက်ထက် အရှင်အနုရုဒ္ဓါနေရာသို့ နတ်အရပ်တို့တွင် ငါးဆင့်မြင့်သော နိဗ္ဗာနရတီနတ်ပြည်က နတ်သမီးများတို့ လာကြလ၍ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကို ဆည်းကပ်လှာကုန်၏။ အထူးထူးသော အဆင်းတင့်တယ်ခြင်းအလိုအတိုင်း နှလုံးရှိရာရာ တင့်တယ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အလိုအတိုင်း ချမ်းသာခံလိုသ၍ မိမိကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၍ ချမ်းသာခံသည်ကိုလည်းကောင်း အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုလျှောက်ခဲ့၍ တက်လေကုန်၏။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း ဘုရားသခင်ကို နတ်သမီးတို့ ဆိုခဲ့သည်အတိုင်း လျှောက်၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း “လူ့ပြည်၌ အကြင်ဒါယိကာမတို့သည် မိမိလင်ကို ရိုသေမြတ်နိုး၏။ ထိုသို့သော ဒါယိကာမတို့၏ စည်းစိမ်ခံရာအရပ် ဟူသည်ကား နိဗ္ဗာနရတီ နတ်ပြည်လျှင်တည်း” ဟု ဟောတော်မူသော တရားလည်း တဦးတည်း။

၇၄- မယားအပြား ၇ - ပါးအကြောင်း

တရံရောအခါ ဤသို့ ဟောတော်မူတုံ၏။ လူတို့တွင်
မယားကား ခုနစ်ပါးရှိရာ၏။

(၁) သူသတ်နှင့်တူသော မယား။

(၂) ခိုးသူမနှင့်တူသော မယား။

(၃) အရှင်မနှင့်တူသော မယား။

ဤမယားသုံးယောက်တို့ကား မိမိလင်ကို ပြစ်မှား
တတ်သောကြောင့် အပါယ်လေးပါး ငရဲလား၏။

(၄) သားကို အမိကျင်နာသကဲ့သို့ မိမိလင်ကို
ကျင်နာသောအမိနှင့်တူသော မယား။

(၅) မောင်ကို နှမစုံမက်သကဲ့သို့ လင်ကိုစုံမက်
တတ်သော နှမနှင့်တူသော မယား။

(၆) အချစ်သခင် မိတ်ခင်ပွန်း စီးပွားလိုသကဲ့သို့
မိမိလင်ကို စီးပွားလိုသော မိတ်ခင်ပွန်းနှင့်
တူသော မယား။

(၇) အရှင်သခင်ကို ရိုသေကြောက်ရွံ့သကဲ့သို့
မိမိလင်ကို ရိုသေကြောက်ရွံ့သော ကျွန်
မိန်းမနှင့်တူသော မယား။

ဤမယား လေးပါးတို့သည်ကား မိမိလင်ကို မပြစ်
မှားခန့်ညားရွံ့ရှာလျက် ရိုသေသည်ချည်းဖြစ်သောကြောင့်
လင်ကို ရိုသေဘူးသော ကောင်းမှုအားဖြင့်လျှင် လူ့ချမ်းသာ၊
နတ်ချမ်းသာ ခံရရာ၏။ ဤသို့ဖြစ်၍ လင်ကိုပြစ်မှားသော

မကောင်းမှု၊ လင်ကိုရိုသေသော ကောင်းမှုဖြစ်သောကြောင့်
မယားတို့မီးဟူသည်ကား မိမိလင်လျှင် မီးမည်၏ဟူ သတည်း။

ဤသို့နှင့်နှင့် သဗ္ဗညုတမြတ်စွာဘုရားသည် အထူး
ထူးသော နည်းနာတို့ဖြင့် တပည့်သားတော်တို့အား ဟော
တော်မူသော တရားတော်ကိုကြားတိုင်း မှတ်မိသည်ချည်းဖြစ်
၍ ဥတ္တရာမိန်းမမြတ်ကား သာမာဝတီမိဖုရားစသော
သောတာပန်ဝင် မိန်းမမြတ်ငါးရာတို့အား ဟောပေသလျှင်
ကတည်း၊ ဥတ္တရာမိန်းမမြတ်ကား သောတာပန်အရိယာဖြစ်၍
ပိဋကတ်သုံးပုံကို လူမိန်းမဖြစ်လျက်ပင် လေ့ကျက်နိုင်သော
ကြောင့် အကြားအမြင်များသော ကျေးဇူးအားဖြင့် ဘုရား
သာသနာ၌ ထင်ရှားစွာ၏။

ဥတ္တရာသောတာပန် မိန်းမမြတ်ဝတ္ထု ပြီး၏။

၇၅- နန္ဒမာတာမည်သော မိန်းမမြတ်ဝတ္ထု

ဥတ္တရာမိန်းမမြတ် အရိယာဝတ္ထုကို ဆိုပြီးသောအဆုံး
၌ကား နန္ဒမာတာမည်သော အရိယာမိန်းမမြတ်ဝတ္ထုကို
ဆိုပေလတုံ။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏တောင်မျက်နှာအရပ်၌ ဝါးရုံအတိ
မြို့ပြင်၌စိုက်သောကြောင့် ဝေဠုကဏ္ဍကမြို့တွင်သော မြို့ကြီး
တခုရှိ၏။ ထိုမြို့၌ ပြာသာဒ်ဘုံခုနစ်ဆင့်မြင့်သောအိမ်ဖြင့်
စည်းစိမ်ကြီးလှ သဌေးမတစ်ယောက်ကို သားယောက်ျား
နန္ဒလုလင်ရှိသည်ဖြစ်၍ နန္ဒမာတာဟုတွင်၏။ နန္ဒမာတာ
မိန်းမမြတ်၏ အာနုဘော်ကျေးဇူးကား ဤသို့တည်း။

- (၁) စင်ကြယ် သန့်ရှင်းစွာသော အာစာရ
သီတင်းအကျင့်နှင့်လည်း ပြည့်စုံစွာ၏။
- (၂) အခါခပ်သိမ်းလျှင် နေလွဲညစာမစား ရှောင်
ကြဉ်နိုင်သောအကျင့်လည်း ရှိ၏။
- (၃) မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရား
ဟူသမျှ ပိဋကတ်သုံးပုံကို အလေ့အကျက်
ဆောင်ရွက်နိုင်၏။
- (၄) အကျွတ်သုံးတန်ရလျက် ဇာန်သမာပတ်
ချမ်းသာနှင့်အကွပြည့်စုံသော အနာဂါမ်
အရိယာမိန်းမမြတ် အဖြစ်ဖြင့်လည်း ထင်
ရှားစွာ၏။
- (၅) ကြွယ်ဝချမ်းသာစွာသော သဌေးသမီးဖြစ်၍
တထောင်နှစ်ရာ ငါးဆယ်သော ယသေး
စပါးနီ ကျီကြီးများ တုံ့၏ သခင်လည်းဖြစ်
၏။

ထိုကျီတို့ကား အသက်ရှိသ၍ သုံးဆောင်လှည့်
သော်လည်း ယူရာမထင်အတိုင်းပင် ပြည့်တုံတုံ ပြည့်ပြန်၏။
“နန္ဒမာတာသဌေးမ၏ စပါးကျီကဲ့သို့ အယူမထင် ပြည့်သည်
နှင့်နှင့် ဖြစ်ပါချင်၏”ဟု လူသူတကာတို့ ဆုဟောင်းပတ္တနာ
တောင့်တရာလည်း ဖြစ်သတည်း။

၇၆- နန္ဒမာတာနှင့် မဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီးတွေ့ဆုံ၍
ယသေး စပါးကျီ ပူဇော်ကြောင်း

ထိုမျှသော ကျီများတို့ကား ဝေဿဝဏမဟာရာဇ်
နတ်မင်းကြီးလျှင် မြတ်နိုးတနာသဒ္ဓါယုံကြည်စွာ၍ ပေး
သတည်း။ ပေးသောအကြောင်းကား - ဤသို့တည်း။

တရံရောအခါ နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်ကား ကောင်း
သော မြဲမြံစွာစောင့်စည်းသော ဘုံခုနစ်ဆင့်မြင့်သောပြာသာဒ်
ဖျားမှ ညဦးယံ၊ သန်းခေါင်ယံနှစ်ပါးလွန် ဤမိုး သောက်ယံ၌
“ဈာန်သမာပတ် ချမ်းသာဖြင့်တည်း မွေ့လျော်ရာအံ့လော၊
သဗ္ဗညုဟောတော်မူသော တရားတော်ကိုတည်း သရဇ္ဈာယ်
ခြင်းဖြင့် မွေ့လျော်ရာအံ့လော”ဟု ကြံလတ်သော်တည်း။

“ဈာန်ချမ်းသာထက် တရားတော်ကို သရဇ္ဈာယ်၍
နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ခြင်း ချမ်းသာကို ခံစားသည်လျှင် မြတ်၏”ဟု
ဆောက်တည်၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင် ပါသာဏစေတီယ
မည်သောကျောင်း၌ ရသေ့တကျိပ်ခြောက်ယောက်မေးသော
ပြဿနာကို ဖြေတော်မူ၍ ရသေ့တသောင်းခြောက်ထောင်
တကျိပ်ခုနစ်ယောက်တို့နှင့်အကွ တဆွဲလေးကုဋေသော
ပရိသတ်တို့ကို ချွတ်တော်မူလျက် ဟောသောဂါထာနှစ်ရာ
ငါးဆယ်မျှလောက်သော ပါရာယန တရားဟု အမည်တွင် သော
သုတ္တန်တရားကို နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်သည် သာယာ စွာသော
အသံဖြင့် သရဇ္ဈာယ်၍ တရားအရသာကို ခံစားလျက်
မွေ့လျော်၏။

ထိုသို့ ပါရာယနတရားကို လေသာနန်းဝဖွင့်၍ သရဇ္ဈာယ်ကြိုက်လျှင် ဝေဿဝဏမဟာရာဇ် နတ်မင်း ကြီးကား မိမိနတ်ပြည်ကသည် ကုဋေတသောင်း * မျှ လောက်သော ဘီလူးခြံရံလျက် သန္တာတိုင်မှန်ကင်းက တံခွန်ကြီးကို ရှေ့ဆောင် လျက် အထောင်မကသော မင်းနေရာ သန္တာပလ္လင် အတိပြည့် သော တဆွဲနှစ်ယူဇနာမျှလောက် အလျား အနံကျယ်သော သတို့သမီးတို့သာရွက်ဆောင်ရသော နာရီဝါဟနမည်သော ယာဉ်သာကြီးကိုစီး၍ “ဘုရားသခင်အား ပြဿနာမေးအံ့”ဟု ကောင်းကင်တိုင်လာလသော ကြိုက်လည်းကောင်းလျှင် နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်၏ ပြာသာဒ်ဆီသို့ ရောက်လသောအခါ တရားသရဇ္ဈာယ်သံကို ကြားလေ၏။

ဝေဿဝဏမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီးကား စီးသော ယာဉ်ကို တန့်စေ၍ တရားအဆုံးထက်တိုင်စေလျှင် နာ သတည်း။ တရားနာဆုံးပြီးသောအခါ၌ ရွှေပန်းတရာစည်း သဖွယ်ကဲ့သို့သော လည်တော်၏ တင့်တယ်ခြင်းကို ဖော်၍ တင့်တယ်စေလျက် “နှမကြီး--- အံ့ဖွယ်ဖြစ်စွ”ဟု ကောင်းချီး ပေး၏။

“ ဘုရားမြတ်စွာ ပါသာဏ စေတိယမည် သောကျောင်းတော်၌ နေတော်မူလျက် တသောင်း ခြောက်ထောင် တကျိပ်ခုနစ်ယောက်သော ပါရာ ယနိက ရသေ့ပုဏ္ဏားတို့ကို တိုင်တည်၍ ဟောတော် မူသည့်နေ့မှ ယခုနေ့ကား အထူးမရှိအတူတည်း၊ နှစ်တုံးပြတ်ဖြတ်သော ရွှေပိုင်းကဲ့သို့ နှမကြီးရွတ်

* ခ - မူ၌ တသိန်းဟုပါရှိ၏။

သော ဂါထာလည်း ဘုရားမြတ်စွာ ဟောတော်မူ
သော ဂါထာလည်းကောင်းတည်း။ နှမကြီးလည်း
အမှတ်မြဲစွာ၏။ နှမကြီးဟောသံလည်း နားသာစွာ
၏။ ငါလည်း သာဓုခေါ်ပါ၏”

ဟုကောင်းချီးပေးလင့်၏။ ဝေဿဝဏာနတ်မင်းကြီး
သာဓု၊ သာဓုဟု ကောင်းချီးပေးသံကို နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်
ကြားလတ်၍ “မျက်နှာရောင်ဆင်း တင့်တယ်စွာသော အရှင်
သူမြတ်---ငါတရားသံကို သာဓုခေါ်သသူမြတ်ကား အသူ နည်း-
ဩ၊ တံခါးခုနစ်တန်ဖြင့် မြဲမြံစွာသော အစောင့် အရှောက်
ရှိလျက် ဘုံပြာသာဒ်ဖျားထက်မှ သာဓုခေါ်လျှာ လတ်သသူကား
အဘယ်သို့သော နဂါးမင်း၊ ဂဠုန်မင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်း
တို့လျှင် ဖြစ်ဘိသနည်း-ဩ”ဟု သံတော် ပေးလျက် အကျွတ်
သုံးတန် စျာန်သမာပတ်ရပြီးသော မိန်းမမြတ်သည် လေသာ
နန်းတံခါးဝသို့ ထွက်၍မေး၏။

နတ်မင်းကြီးလည်း “နှမကြီး---ငါဝေဿဝဏာနတ်မင်း
ဖြစ်သော မောင်ကြီးတည်း”ဟု မည်ရည်ထုတ်ပေ၏။ နတ်မင်း
ကြီးကား သောတာပန်မျှသာဖြစ်၍ အနာဂါမ်ဖြစ်သော နန္ဒ
မာတာတရားရသည် လွန်ပေသောကြောင့် နှမကြီးဟူ သတည်း။
အနှစ်ကိုးသန်းမျှလောက် အသက်ရှည်စွာပြီးသည် ဖြစ်သော
ကြောင့်တမူကား ငါ့မောင်ကြီးဟု ဆိုသတည်း။

နတ်မင်းကြီး အမည်ပေးသော အသံကိုကြားလေပြီး
မှ နန္ဒမာတာလည်း “အရှင်နတ်မင်းကြီး သာဓုခေါ်တော်မူ
သောကြောင့်လျှင် ဖြစ်လင့်ထိုက်၏”ဟု တရားလက်ဆောင်
ဆက်သည်မူ၍ အလှူဖို့ကိုဝေလင့်၏။

နတ်မင်းကြီးလည်း ဤသို့ဆို၏။ “နှမကြီး--- ငါ့ကို အလှူဖို့ဝေသော ဧည့်သည်လက်ဆောင်ကိုလည်း ခံ၏။ နက်ဖန်မိုးသောက်လတ်သော် သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန် အရှင်တို့ တပည့်သားတော်အရံ သံဃာနှင့်အကွ ဘုရား မြတ်စွာ ကိုယ်စားတော် စေလွှတ်တော်မူ၍ ဇေတဝန်ကျောင်း တော်ကသည် ဒေသစာရီ လှည့်ကြလေဖို့ရောက်လတံ့ သတည်း၊ မိုးသောက်ပြီး အရှင်တို့ကို ဆွမ်းပစ္စည်းလုပ်ကျွေး သော်လည်း ငါ့နှမကြီးအလှူဖို့ဝေပါ၍ ထိုသို့ဝေသောအလှူ ဖို့သည်လည်း ဧည့်ခံလက်ဆောင်မည်ပါစေ လသေး”ဟု အလှူဖို့ကို ခွင့်တောင်းပြီးမှ “နှမကြီး---ပါရာယနတရားကို သရဇ္ဈာယ်သည်တည်း တရားဟောမည်စေ၊ ငါလည်း တရား နာမည်ပါစေ၊ တရားဟောအား တရားနာမည်သည် ပူဇော် မြှမ်းမြှင်သောကြောင့် နှမကြီး တရားဟောအား ပူဇော်ရာသော အကျင့်ဝတ်အလျောက်လျှင် ပူဇော်ပါ၏”ဟု ယသေးစပါးနီ အထိပြည့်သော တထောင့်ငါးရာ ငါးဆယ်မျှသော စပါးကျီနီ တို့ကို ဆောက်နှင်းခဲ့၏။ “နှမကြီး အသက်ရှိသ၍လျှင် ဤမျှ လောက်သောကျီတို့သည် ယူရာမထင် အပြည့်ပင်ဖြစ်စေ သော”ဟု နတ်မင်းကြီး အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဆောက်တည်ခဲ့သတည်း။

ဤသို့လျှင်တည်း နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်ကား ဝေဿ ဝဏမဟာရာဇ်နတ်မင်းတို့ပင်သော်လည်း မြတ်နိုးတနာ ပူဇော် သကာပြုထိုက်သော ဘုရားသခင် သာသနာတော်၌ မိန်းမ မြတ်ပင်ကိုတည်း၊ ထိုအခါ ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်မှ ဘုရားမြတ်စွာဒေသစာရီလှည့်အံ့သောငှါ ထွက်၍ သွားတော်မူလေသည်ကို ကောသလမင်း အနာထပိဏ်

သဌေးအစရှိသောသူတို့ မတောင်းပန်ဝံ့ကြ၍ ပြည့်ဝဟု အမည်ရှိသော အနာထပိဏ်သဌေးကျွန်မသည် “အရှင်ဘုရား-
ပြန်တော်မူ၍ ကျောင်းတော်တွင်နေတော် မူကာမူ အကျွန်
သရဏဂုံဆောက်တည်ပါအံ့”ဟု ဘုရားသခင်ကို တောင်းပန်၍
ကျောင်းတော်သို့ ဝင်ပြန်သောအခါတည်း။

ဤသို့သွားအံ့ဟု ရည်တော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍ “ငါ
ကိုယ်စား ဒေသစာရိကြွလေကုန်”ဟု သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်
အရှင်တို့ကို စေတော်မူသတည်း။ အရှင်နှစ်ပါးလည်း အရံ
သံဃာနှင့်အကွ ဝေဠုကဏ္ဍကပြည်သို့ မိုးသောက်လျှင်
ရောက်သတည်း။ နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်လည်း ဝေဿဝဏ
နတ်မင်းကြီးဆိုသည် ကြားပြီးသောကြောင့် ဆွမ်း ပန်းစီရင်၍
အရှင်တို့ကို ဝင့်လေစေ၍ လုပ်ကျွေး၏။

ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီးသော် နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်ကို
အရှင်သာရိပုတ္တရာ မေးတော်မူ၏။ “အသူလျှင် သံဃာလာ
အံ့သောအကြောင်းကို ဆိုပေ၍ တကာမသိသနည်း”ဟု မေး၏။
နန္ဒမာတာ မိန်းမမြတ်လည်း “အကျွန်ပါရာယန တရားကို
သရဇ္ဈာယ်စဉ် ဝေဿဝဏနတ်မင်း ဆုံးအောင်နာ၍
ကောင်းချီးပေးပြီးမှ အရှင်သံဃာတို့လာလအံ့သော အကြောင်း
ကို ဆိုပေခဲ့သတည်း”ဟု နတ်မင်းနှင့်အကွ ဆိုကြ သောစကားကို
စေ့စုံစွာပြန်ပေ၏။

(၁) သာရိပုတ္တရာ အရှင်လည်း တန်ခိုးကြီးသော
နတ်မင်းနှင့်အကွ မျက်မှောက်ကင်္ကာဖူးတွေ့၍ နန္ဒမာတာ
နှုတ်ဆက်ရသောဟူသည် အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်စွတကားဟု

ကောင်းချီးပေး၏။ နန္ဒမာတာလည်း အကြိမ်ကြိမ်လျှင် အံ့ဖွယ် သရဲဖြစ်လောက်သော မိမိကျေးဇူးကို ဆိုပေ၏။

(၂) နန္ဒဟုအမည်ရှိသော အကျွန်သား တယောက် သာတည်း။ ထိုသို့သောသားကို တစုံတခုသော သေပျက် လောက်သော အဖြစ်ကြီး၌ယူငင်၍ သတ်ညှစ်လေ၏။ အကျွန် ၏နှလုံးကား တစိုးတစိဖောက်ပြန်ခြင်းမျှ မကြည်မသာ မဖြစ်ပဲ လျှင် ကြပတေ့ပင် ဆည်းတားနိုင်သတည်း။

(၃) တဦးတုံ ကြမ္မာအလျောက် ဖိတ်စဉ်လေ သော အကျွန်လင်သည် ဘီလူးဖြစ်လေပြီး တရံတရံ လာလတ်၍ လူကအသွင်ဖြင့် မြင်မြဲတိုင်းပင် ပြလှ၏။ ထိုပြ လှသည်ကို မြင်သော်လည်း အကျွန်နှလုံး တွန့်တိုမရှိသလျှင်ကတည်း။

(၄) တကြိမ်တုံ ငယ်သောအရွယ်ကလျှင် မိဘ ပေးစားသော လင်၏အိမ်တွင်ရှိလှ၏။ ထိုရှိလာသော အခါ ကစ၍ လင်မှတပါးကို နှလုံးမျှလွန်ကျူး၍ ကျင့်ဘူးလေသည် မရှိ။

(၅) အကြင်တဦးတုံ အကြင်သော အခါက၍ သာသနာတွင် ဘုရားဒါယိကာမဟု သရဏဂုံဆောက်တည် ၍ ဝန်ခံစေ၏။ ထိုသောအခါကစ၍ ပဉ္စသီ သီတင်းပျက်ဘူးသည် မရှိ။

(၆) အကြင်တဦးတုံ အကြင် အကြင်မျှလောက် ဈာန်သမာပတ်ချမ်းသာကို မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ခံ၏။ အကျွန် လည်း ထိုအတိုင်းလျှင် အလိုအလျောက် ဈာန်ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။

(၇) စျာန်သမာပတ် ချမ်းသာမှ တပါးလည်း လောကုတ္တရာ တရားအားဖြင့် သြရံဘာဂိယ သံယောဇဉ် ငါးပါးကို အကျွန်၌ မဖျောက်နိုင်ပဲ ကြွင်းသည်မရှိ။

ဤသို့ ခုနစ်ကြိမ်စေ့အောင်လျှင် မိမိကိုယ်၌ အမြဲဖြစ် သောအကျင့်ကို နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်သည် ပြန်ပေသည် အတိုင်းလျှင် သာရိပုတ္တရာအရှင်ကား အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်လျက် ကောင်းချီးပေးသည် နှင်နှင်တည်း။ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူးအကျင့်သတင်းအာစာရတို့သည်ကား နန္ဒမာတာ မိန်းမမြတ်၏ ကျေးဇူးအာနုဘော် နှင်နှင်တည်း။

=====

၇၇ - ပါရာယနသုတ္တန်ဒေသနာတော်နှစ်ရာငါးဆယ်ကို
ဟောတော်မူသောအကြောင်း

နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ် သရဇ္ဈာယ်သော ပါရာယန တရားဟု တွင်သောသုတ္တန်ဂါထာ နှစ်ရာငါးဆယ်ကို ဘုရား မြတ်စွာဟောတော်မူသောအကြောင်းကား ဤသို့တည်း။

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘုရားမြတ်စွာကဿပ လက်ထက်၌ လက်သမားကြီး တစ်ယောက်သည်လည်း လက်သမားအမှု၌ အတုမရှိအောင် တတ်သတည်း။ ထို လက်သမား လက်အောက်တပည့်ကား တကျိပ်ခြောက် ယောက်ရှိ၏။ တယောက်တယောက်တွင် တထောင် တထောင် လက်သမားရှိ၏။ အပေါင်းကား တသောင်း ခြောက်ထောင် တကျိပ်ခုနစ်ယောက်တည်း။ လက်သမားတို့ကား ဗာရာဏသီ

ပြည်၌ သစ်လုပ် ဝါးလုပ်ကိုလုပ်၍ အိမ်ရာတန်ဆောင်း
ပြာသာဒ်ဟူသမျှကို လက်သမားအမှုလို့ရှိရာ လုပ်၍ အသက်မွေး
သတည်း။

တရံရောခါ လက်သမားကြီး ဤသို့ကြံ၏။ “ငါတို့
အသက်မွေးခြင်းကား ရပ်စောက်စာ * သာတည်း၊ အိုမင်း
လသောခါ အသက်မွေးရအံ့သည်မဟုတ်” ဟု ကြံ၍ ပေါ့ပါး
သော သစ်ပျဉ်များတို့ဖြင့် ငှက်ရုပ်ကြီးပြု၍ ယန္တရားဖြင့် ပျံစေ
၏။ တပည့်သားတို့ကိုလည်း “ဤနည်းအတူ ငှက်ရုပ်ယာဉ်
ကိုပြုကုန်” ဟု ကုန်အောင်စုံ တပည့်တို့ကို ပျံတတ်သော
ငှက်ရုပ်ကိုချည်းပြုစေ၏။ ဤမျှလောက်သော ငှက်ရုပ်ယာဉ်
တို့ကို ကောင်းကင်ပြင်တိုင်း ပျံစေသဖြင့် မရောက်ကောင်း
သောအရပ်ဟူ၍ မရကောင်းသောအရပ်ဟူ၍ မရှိ၊ အဘယ်
ပြည်ကို ယူရအံ့နည်းဟု တိုင်ပင်ကြ၏။ ဗာရာဏသီပြည်ကို
ယူတော်ကာမူကုန်၏။

လက်သမားကြီးလည်း အချင်းတို့--- ဤအမှုကို ငါ
မနှစ်သက်၊ ဗာရာဏသီပြည်ကိုရပြီး မင်းဖြစ်တုံသော်လည်း
လက်သမားမင်းကြီး၊ လက်သမားအိမ်ရှေ့မင်း၊ ဤသို့စသည်
သူတို့ခေါ်ခြင်းဖြင့် လက်သမား အမည်ကား မပျောက်သည်
နှင့်နှင့်တည်း။ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းဖြင့် ကျယ်ဝန်းစွာ အဝေးအလံ
အစဉ်းအဝါး* မသိရာသို့သွား၍ မင်းမူကုန်အံ့ဟု တိုင်ပင်ကြ
ပြီးမှသား၊ မယားစသည်ကို ငှက်ရုပ် ဝမ်းတွင်ချည်းသွင်း၍
လက်နက်ကိရိယာစီရင်လျက် မြောက်ရပ်-ဟိမဝန္တာသို့ ရှေ့ရူ
ပျံကြလေကုန်၏။

* ရပ်စောက်စာ = မတ်တတ်စာ။

* အစဉ်းအဝါး = မိမိတို့၏ အတွင်းရေးအကြောင်းအရာ။

ဟိမဝန္တာတောင်ခြေရင်း၌ ကဋ္ဌဝါဟနပြည်ဟု တည်လေ၏။ လက်သမားကြီးကိုလည်း သစ်ရုပ်ကိုစီရင်၍ ယာဉ်ပြုသောကြောင့် ကဋ္ဌဝါဟနမင်းကြီးဟု တွင်လေ၏။ မင်း၏ နိုင်ငံအခြားဖြစ်သ၍လည်း ကဋ္ဌဝါဟနတိုင်းဟု တွင်လေ၏။ တကျပျော်ခြောက်ယောက်သော တပည့်လက်အောက်ကြီးတို့ သည်လည်း အမတ်ကြီးအရာချည်း ရကုန်၏။ တသောင်းခြောက်ထောင်သော တပည့်သားများလည်း အမှုအကဲ နှင်နှင်ချည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုကဋ္ဌဝါဟနပြည်ကား မင်းတရားစောင့်သောအားဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းလေးပါးဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်သည်ဖြစ်၍ အလွန်လျှင် စည်ပင်ကြွယ်ဝ ပွင့်လင်းစွာ၏။ ဘေးဘျမ်းဥပဒ္ဒဝေါအန္တရာယ် မရှိ ချမ်းသာ၏။ မင်းကိုလည်းကောင်း၊ မင်း၏ပရိသတ်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းပြည်ပခပ်သိမ်းသော ပြည်သူတို့သည်လည်းကောင်း အလွန်နှစ်လို စုံမက်ကြကုန်၏။ ပြည်သူရွာသားလည်း မင်းနိုင်ငံဝယ် မွေ့လျော်ပျော်ပါးကုန်၏။ မင်းလည်း ပြည်တည်းသခင် ဖြစ်တော်မူ၏။

ဤသို့အားဖြင့် အခါရှည်လျားလသော်တည်း၊ မဇ္ဈိမတိုက်အရပ် ဗာရာဏသီပြည်က ကုန်သည်များတို့သည် ကဋ္ဌဝါဟနပြည်သို့ ရောက်လှာသတည်း။ မင်းကြီးအားဖူးမြင်ကြလေ၍ ဗာရာဏသီပြည်ကလာသောအဖြစ်ကို ဆိုပေ၏။ မင်းကြီးလည်း ကုန်သည်တို့အား သင်္ဂြိုဟ်အပ်သည်ကို သင်္ဂြိုဟ်၍ သွားလေသောအခါ ဗာရာဏသီမင်းကြီးနှင့် ချစ်ခင်လိုသည်ကို ဆိုလိုက်၏။ ကုန်သည်တို့လည်း ဗာရာဏသီမင်းကြီး

အား ကဋ္ဌဝါဟန တိုင်းသားကုန်သည်တို့ကို ပြ၍ ကဋ္ဌဝါဟန မင်းကြီး ချစ်ခင်လိုသည်ကို ပြန်ပေ၏။

မင်းနှစ်ပါးကား အချစ်အခင် စေပါကြ၍ မမြင်ကြပဲ လျှင် အချစ်ဖြစ်ကြ၏။ ပြည်နှစ်ပါးကလာသော ကုန်သည် တို့ကို ကင်းစသော အခွန်အတုတ်လွတ်စေ၏။ ဗာရာဏသီ မင်းကြီး ကား ကဋ္ဌဝါဟနမင်းသို့ မှာလိုက်၏။ “ငါ့ အချစ် ပြည်တွင် မမြင်ဘူးသောရတနာ၊ မကြားတောင်းသောစကား ကောင်းရှိ ငြားမှုကား ပြပါစေသတည်း။ ကြားလှာစေ သတည်း”ဟု မှာလိုက် ၏။ ကဋ္ဌဝါဟနမင်းလည်း ဗာရာဏသီ မင်းကို ဤအတူမှာ၏။

၇၈-ကဋ္ဌဝါဟနမင်းကြီးက ဗာရာဏသီမင်းကြီးထံ
ကမ္မလာ လက်ဆောင် ပို့သကြောင်း

တရံရောအခါ ကဋ္ဌဝါဟနမင်းကြီးတွင် အဘိုးများ သော အလွန်သိမ်မွေ့စွာသော ကမ္မလာနီရုဏ်ထည်ရှိ သတည်း။ ထိုကမ္မလာတို့၏ အရောင်ကား ထွက်လသောခါ နေရောင် ကဲ့သို့ ရှိ၏။ ကဋ္ဌဝါဟနမင်းကြီးကား ဗာရာဏသီမင်းသို့ ကမ္မလာတို့ကို ပို့လေစေအံ့ဟု ကြံ၍ ဂျင်ငယ် သဏ္ဌာန် ကဲ့သို့သော ဆင်စွယ်ကြုတ်ရှစ်လုံးကို ပွတ်စေ၍ ကမ္မလာ ရှစ်ထည်ကို ကြုတ်တွင်ထည့်ပြီးသော် အပေါ်ကိုချပ် တိုက်စေ၏။ ကြုတ်ရှစ်လုံးကို တံတင်းတွင်ထည့်ပြီးမှ ပုဆိုးနှင့် မြီးစွာထုပ်ပိုး၍ မင်းတံဆိပ်ခတ်၍ “ပြည်အလယ်၌ ပွဲကြီးဖွဲ့၍ ဤလက်ဆောင် ကို ခံစေသတည်း”ဟု မှာလိုက်လျှင် ပို့လေစေ၏။

ဗာရာဏသီမင်းကြီးလည်း ပွဲဖွဲ့၍ ထိုလက်ဆောင်ကို ခံလင့်၏။ ဖွင့်၍ကြည့်လသော် ကြုတ်ရှစ်လုံးကိုမြင်၍ သူငယ် ကလူစရာကို ပေးလသည်မှတ်၍ မျက်နှာသိမ်းပြည်း * ရှိ လျက် ဂျင်တခုကို သလွန်တော်၌ခေါက်၍ ဖွင့်ပြီးသော် တမူကား ကမ္မလာမှန်း သိလေ၏။

ကုန်အောင်စုံ ရှစ်ထည်လုံးသော ကမ္မလာတို့သည် ကား တထည်ကိုဖြန့်၍ တောင်ထွာစေသော် အလျားတဆဲ့ ခြောက်တောင်၊ အနံရှစ်တောင်နှင့်နှင့် ရှိ၏။ မင်းရင်ပြင်၌ ဖြန့်လတ်သောခါ နေရောင်ထွက်သစ်ကဲ့သို့ ရှိ၏။ မင်းပွဲအလုံး လျှင် အံ့ဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ကမ္မလာတို့ကို အဘိုးဖြတ်စေ သော်လည်း အဘိုးအတိုင်းမသိ အလွန်မြတ်စွာ၏။

၇၉-ဗာရာဏသီမင်းကြီးက အဋ္ဌဝါဟနမင်းကြီးထံ ရတနာလက်ဆောင် တုံ့ပြန်ကြောင်း

ဗာရာဏသီမင်းကြီးကား ဤသို့ကြံ၏။ “ရှေ့ဦး သူ့လက်ဆောင်ထက် နောင် မိမိလက်ဆောင်လွန်လေ စမြဲ၊ အဘိုးအတိုင်း မသိသော သူ့လက်ဆောင်ထက် အဘယ်သည် လျှင် ငါ့လက်ဆောင် မြတ်တုံနည်း”ဟု ကြံ၏။ ထို ဗာရာဏသီ မင်းကြီးကား ကဿပဘုရားသခင်ကို လုပ်ကျွေးသော ဒါယကာ ကိကီမင်းကြီး မည်၏။ ထိုမင်း အမှတ်တည်း ရတနာသုံးပါးလျှင် လူ၌ရှိသော လက်ဆောင်ကိုလျှင် ငါ့အချစ်အား ပေးလိုက်အံ့ဟု ကြံလ၍ဂါထာ ဤသို့ပြုလတည်း။

---

* သိမ်းပြည်း= အရှက်ရသည်၊ ကြောက်သည်။ ရွံ့ရှားသည်၊ မနှစ်သက် သည်။

ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊

ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။

ဓမ္မော လောကေ သမုပ္ပန္နော၊

သုခါယ သဗ္ဗပါဏိနံ။

သံယော လောကေ သမုပ္ပန္နော၊

ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။ ။

ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗညုဘုရားသခင်သည်။ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားအလို့ငှာ။ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ လူ၌ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဓမ္မော၊ တရားတော်သည်လည်း။ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏။ သုခါယ၊ ချမ်းသာအလို့ငှာ။ လောကေသမုပ္ပန္နော၊ လူ၌ထင်ရှားဖြစ်၏။ သံယော၊ အရိယာ သံဃာအပေါင်းသည် လည်း။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏ လယ်မြေသဖွယ် ဖြစ်လျက်။ လောကေသမုပ္ပန္နော၊ လူ၌ထင် ရှားစွာဖြစ်၏။

ဤသို့ဂါထာကိုပြဦး၍ ဤမှတစ်ပါးလည်း “သီတင်း ဤသို့သုံးရာ၏။ ဈာန်တရားကို ဤသို့ရအောင်ပြုရာ၏။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဘာဝနာကို စီးဖြန်းရာ၏။ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် တရားသုံးပါးကိုကား ဤသို့ ရရာ၏”ဟု သာသနာတော်၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ရဟန္တာအဖြစ်သို့တိုင်အောင် အကျွတ်တရား ရမြဲသောအကျင့်ကို ယခင်ဂါထာနှင့်အကွ ရွှေပေ၌ ဟင်း သပဒါးဖြင့် ရေးစေ၍ ကောင်းစွာလိပ်စေ၍ ထိုရွှေပေကို ရတနာခုနစ်ပါးအတိပြီးသော ကြုတ် * တွင် ထည့်၏။

* ကြုတ်= ပန်းတောင်း၊ ပန်းကပ်၊ ကလပ်၊ အဖုံးပါသောခွက်။

ထိုကြုတ်ကိုကား- ပတ္တမြားကြုတ်တွင်၊ ပတ္တမြားကြုတ်ကိုကား မသာရဂန်တွင်၊ မသာရဂန်ကြုတ်ကိုကား လောဟိတဂ်မည်သော အမျက်နီကြုတ်တွင်၊ အမျက်နီကြုတ်ကိုကား ရွှေကြုတ်တွင်၊ ရွှေကြုတ်ကိုကား ငွေကြုတ်တွင်၊ ငွေကြုတ်ကိုကား ဆင်စွယ်ကြုတ်တွင်၊ ဆင်စွယ်ကြုတ်ကိုကား နံ့သာကြုတ်တွင်၊ နံ့သာကြုတ်ကိုကား သစ်ကြုတ်ဝယ်ထားသို့စေပြီးမှ တံတင်းကြီးကို အထပ်များစွာပုဆိုးဖြင့် ထုပ်စေပြီးမှ မင်းတံဆိပ်ခတ်စေ၏။

ထိုတံတင်းထုပ်ကိုကား မင်းစီးသော ဆင်ပြောင်ရတနာထက် တင်စေပြီးမှ ဆင်တန်ဆာကား တင့်တယ်စွာ သော ရွှေတံခွန်လည်း ဆောက်၏။ တင့်တယ်စွာသော ရွှေတန်ဆာလည်း ဆင်၏။ ရွှေခြူကွန်ရက်ဖြင့်လည်း နံပါးနှစ်ဖက် အယပ်ဆွဲ၏။ ဆင်ကုန်းထက်ကား မင်းနေရာပလ္လင်တင်၏။ မင်းနေရာ ပလ္လင်၌ကား တံတင်းကြီးအထုပ်ကို တင်စေ၏။ ထိုတံတင်းကြီးအထုပ်ကိုလျှင် ရတနာအတိပြည့်သော ထီးဖြူဖြင့် ကာစေ၏။ ခပ်သိမ်းသော ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့် မပြတ်ပူဇော်၏။ ခပ်သိမ်းသော ဘီးမှုတ်သံ၊ ကောင်းချီးပေးသောအသံ၊ သီချင်းသံစသည်တို့ဖြင့် မပြတ်အခံလှူလေ၏။

ဤသို့သော အစီအရင်ဖြင့်ကြံပြီးမှ မိမိနိုင်ငံအခြားတိုင်အောင် သွားအံ့သောခရီးကို တင့်တယ်စွာတန်ဆာဆင်စေ၍ ထိုသို့ကျေးမက် * တို့၌ ထိုထိုသောကျေးမက်စားသသူတို့ကို အစဉ်မပြတ် ပို့သပူဇော်စေလျက် ဗာရာဏသီပြည်ကသည် ကဋ္ဌဝါဟနပြည်သို့ ဆောင်လေစေ၏။ ကဋ္ဌဝါဟန

* ကျေးမက်= မြို့ရွာ။

မင်းကြီးသည် မိမိနိုင်ငံအခြားတိုင်အောင် ကြိုလင့်၏။ ပူဇော်သကာများစွာပြု၍ မိမိပြည်သို့သွင်းပြီးမှ ပွဲကြီးခံ၍ ထိုလက်ဆောင်ကို ဖြေဖြန့်ကြည့်လသော်ခါ ထိုစာကမ္ပည်းကို ဖတ်လေ၏။

ကြားရခဲးစွာသော သတင်းကောင်းစကားကို ဘုရားလှူ၍ဖြစ်၏ဟု ကြားရသည်ကား “တသိန်းမျှလောက်သော ကမ္ဘာတိုင်အောင် အသက်ရှည်သော်လည်း ဤသို့သော သတင်းစကားကောင်း ကြားရခဲးသည်တကား” ဟု အလွန်သော နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြစ်လျက် “ဘုရားသခင်ကို ငါဖူး မြင်လို၏”ဟု ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားအံ့သောစကားကို ဆိုလတည်း။

တကျိပ်ခြောက်ယောက်သော အမတ်ကြီးတို့ကား “ငါတို့လျှင် စင်စစ်သိအောင် ဖူးချေဦးအံ့၊ မင်းကြီးငဲ့လင့်ကောင်းသေး၏”ဟု နေရစ်စေ၍ တသောင်းခြောက်ထောင်သော အရင်းသည် တပည့်လက်သားတို့နှင့်အကွ ဆရာကို ရှိခိုးခဲ့၍ “ဘုရားကိုတွေ့သော်ကား ငါတို့မပြန်လှာပြီ၊ မတွေ့သော်ကား ပြန်ကြလတံ့သတည်း”ဟု အမှတ်အသားကို ဆိုခဲ့ကုန်လျက် ထွက်လေကုန်၏။

မင်းကြီး၏တူတော်တယောက်ကိုတမူကား “ဘုရားသခင်ကို တွေ့သည်မှန်သော် တူလာ၍ကြားပါလှည့်”ဟု မှာလိုက်၏။ ထိုမျှလောက်သော တကျိပ်ခြောက်ယောက် သော အမတ်ကြီးတို့သည်ကား ထိုမျှလောက်သောဗိုလ်ပါနှင့် အကွ ဘုရားမြတ်စွာကို ဖူးချင်သောအားဖြင့် ခရီးအကြား တနေ့မျှနားသည်မရှိ၊ ညဉ့်အိပ်ကာအိပ်ကာသာ အားထုတ် ခွန်ရဲ

အပြင်းလှာလ၍ ဗာရာဏသီပြည်သို့ ရောက်ကြလတ်သတည်း။

အမတ်ကြီးတို့ မရောက်မီတွင်တမူကား ဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန် လွန်တော်မူခဲ့၏။ ပရိနိဗ္ဗာန်လွန်သည်နှင့် များမကြာ ရောက်လှာကုန်သည်ဖြစ်ခဲ့ရကား အလွန်လျှင် မခေါက်မရက် ငိုမြည်တမ်းကုန်ကာ ဖြစ်သတည်း။ အမတ်ကြီးတို့ကား ဘုရား တပည့်သားအရှင်တို့ကို မေးကုန်၏။ “အရှင်တို့---ဘုရား မြတ်စွာကား ငါလွန်လသော် ဤသို့အကျင့်ကို ကျင့်ရစ်ဟု မှာခဲ့သော အဆုံးအမရှိသလော”ဟု မေးကုန်၏။ အရှင်တို့ လည်း သရဏဂုံသုံးပါး၌ တည်အပ်၏။ ပဉ္စသီသီတင်းကို ဆောက်တည်အပ်၏။ ဥစ္စာပစ္စည်းစွန့်၍ ရဟန်းပြုအပ်၏။ ဤမည်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရာ၏”ဟု ဆုံးမတော်မူတိုင်း အမတ်ကြီးတို့ကို ကြားပေ၏။

မှာထားလိုက်သော မင်းကြီးတူတော်တယောက်သာ ကျန်သတည်း။ လာသ၍ကုန်အောင်စုံလျှင် ရဟန်းပြုလျှင်း သတည်း။ မင်းကြီးတူတော်တယောက်သော်တမူကား ဘုရား သခင်သုံးစွဲတော်မူသော ဓမ္မကရိုဏ်း * တော်ကိုရ၍ ပိဋကတ် သုံးပုံတတ်သော ထေရ်တယောက်ကို ကြွပါ-ဩဟုတောင်း၍ အရှင်နှင့်အကွ ကဋ္ဌဝါဟနပြည်သို့ ပြန်လေ၏။ ဘုရားလွန်ပြီး သောအကြောင်းကို မင်းကြီးအား ကြားပေ၏။

မင်းကြီးလည်း အရှင်တယောက်ကို သဂြိုဟ်လုပ် ကျွေး၍ ဟောသောတရားကိုနာ၍ ဆုံးမခံလျက် ဓမ္မကရိုဏ်း တော်ကို စေတီပြု၍ ဌာပနာ၏။ ပွင့်တော်မူသော သစ်ပင်ကို

* ဓမ္မကရိုဏ်း = ရေစစ်ခွက်။

စိုက်၍ ပူဇော်၏။ အသက်ရှိသ၍ အရှင်ဆုံးမကို နာသော အားဖြင့် ကာမာဝစရနတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေ၏။ ရဟန်းပြုလသော် တသောင်းခြောက်ထောင်မကသော ပရိသတ်တို့သည်လည်း နတ်ပြည်ချည်းဖြစ်ကုန်သည်။ နတ်ပြည်၌ဖြစ် သော ကဋ္ဌဝါဟန မင်း၏ အခြံအရံနှင့် ဖြစ်ကုန်၏။

၈၀- ဗာဝရီပုဏ္ဏားကြီး၏ အကြောင်း

ထိုမျှလောက်သော ပရိသတ်တို့သည်ကား ဘုရား ကဿပလက်ထက်တော်ကသည် ငါတို့ဘုရားသခင် တိုင် အောင်လျှင် နတ်ပြည်ဝယ်ပင်အဖြစ်မှ တပါးမလွှဲး နတ် နှင်နှင်ဖြစ်၍ ငါတို့ဘုရားသခင်လူ၌ ဘုရားမဖြစ်မီက နတ်ပြည် ကသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ပုဏ္ဏားအမျိုး၌ ဆရာကြီးသည် ဖြစ်လှ၏။

မဟာကောသလမင်းကြီး၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသား ဖြစ်လျက် ဗာဝရီဟု အမည်တွင်၏။ ဗေဒင်သုံးပုံကို အပြီးတိုင် အောင် တတ်၏။ ဥဏ္ဏလုံမွေး နဖူးပြင်တွင်ရောက်၏။ မျက်နှာအလုံးကို ဖုံးနိုင်သော ပြန့်သောလျှာလည်း ရှိ၏။ ဆင်ပြောင်ရတနာ၏ အင်္ဂါဇစ်ကဲ့သို့ အအိမ်ဖြင့်ဖုံးသော လက္ခဏာလည်း ရှိ၏။ ဤသုံးပါးသောမဟာ ပုရိသလက္ခဏာ နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် အထူးအဆန်းသော ယောက်ျားမြတ် ပင်ကိုတည်း။

၈၁- ဗာဝရီပုဏ္ဏားကြီးသည် ရသေ့ရဟန်းပြုအံ့ဟု
မင်းကို ခွင့်တောင်းသောအကြောင်း

တသောင်းခြောက်ထောင် တကျိပ်ခြောက်ယောက်
သော တပည့်များကို သည်လည်း ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏ တပည့်
လည်းကောင်းလျှင် မကွေမကွာ ဖြစ်ကုန်သတည်း။ မဟာ
ကောသလမင်းကြီးသည် လွန်လပြီးသော်တမူကား ပဿေ
နဒီကောသလကို ဘိသိက်မြှောက်၍ ဗာဝရီပုဏ္ဏားလည်း
အဖလွန်ပြီး ပူရောဟိတ်ပုဏ္ဏားအရာရ၏။ ပဿေနဒီ
ကောသလမင်းကြီး၏ ငယ်ဆရာဖြစ်ပေသောကြောင့် ဗာဝရီ
ပုဏ္ဏားသား အသစ်ပူဇော်ခြင်းဖြင့် အထူးပူဇော်၍ မြတ်နိုး
တနာပြုသကည်း။

ဗာဝရီပုဏ္ဏားရသေ့ရဟန်းပြုအံ့ဟု မင်းကိုခွင့်တောင်း
၏။ မင်းကြီးကား ဗာဝရီပုဏ္ဏားခွင့်တောင်းသည်ကို ကြား သော်
ဆရာကို ခမည်းတော်ထင်ရှားရှိသကဲ့သို့ ငါမှတ်သည် ဟု
အစရှိသောစကားဖြင့် အထူးထူးမြစ်တား၏။ မမြစ်တား
နိုင်ရကား မပြတ်မြင်ရလွယ်ရာ မင်းဥယျာဉ်၌ ရသေ့ရဟန်း
ပြုစေ၏။ တသောင်းခြောက်ထောင် တကျိပ် ခြောက်ယောက်
သော တပည့်ကောင်းတို့သည်လည်း ရသေ့ ရဟန်းပြုကုန်၍
တပည့်ချည်းနှင့်နှင့် ဖြစ်ကုန်၏။

မင်းကြီးလည်း ပစ္စည်းလေးပါးသင်္ကြိုဟ်၍ ညဉ့်နံနက်
ဆည်းကပ်၏။ တရံရောအခါ တပည့်များတို့ ဆရာကို ဆို
ကုန်၏။ “မြို့အနီး၌နေသောကြောင့် ကြောင့်ကြမကွာခဲ့၊
ဝေးသောအရပ်၌နေရလျှင် ရဟန်းပြုရသည် အကျိုးများအံ့

သတည်း”ဟု တိုင်ပင်ကြကုန်၏။ ဆရာလည်း တပည့်သား တို့ အလိုလိုကြိုက်နှစ်သက်၍ ဝေးလံသောတောအရပ်၌ တောစွန်း အံ့နားသို့ နေအံ့သောအကြောင်းကို မင်းကြီးအား ကြားပေ၏။

မင်းကြီးလည်း မမြစ်တားနိုင်သောအားဖြင့် ဟင်္သာသိန်းမျှ လောက်သော ဥစ္စာကိုနှင်းအပ်၍ အမတ်ကြီးတို့ကို လုပ် ကျွေးလေစေ၏။ “ရသေ့တို့နေလိုရာ သခံမ်းဆောက်လေ”ဟု လုပ်သူ ဆောင်သူတို့ကိုလည်း ပေးလိုက်၏။ ဗာဝရီရသေ့ ကား တပည့်ရသေ့များနှင့်အကွ ဥတ္တရာပထမည်သော မဇ္ဈိမ တိုက်အရပ်မှ ဒက္ခိဏာပထမည်သော တောင်အရပ်သို့ သွား ကြလေ၍ လူမနီးသောအရပ်၌ အဿကတိုင်း၊ အဋ္ဌကတိုင်း ဤတိုင်းနှစ်ရပ်အကြား လူမနီးသော တောကြီးအရပ်၌ သစ်သီး သစ်မြစ်ကိုအစာမူလျက် ဈာန်ချမ်းသာကို ရှာကုန် လျက် နေကုန်၏။

ထိုအခါကား ဘုရားမြတ်စွာ သပ္ပညာမဖြစ်မီ ရှစ်နှစ် အခါကလျှင် ရသေ့တို့ ဈာန်ချမ်းသာကို ရှာကြလေကုန်သည် ဟူ၏။ အရှင်အာနန္ဒာကား ဤသို့သောအကြောင်းကို သိစေ လို၍ --

ကောသလာနံ ပုရာ ရမ္မာ၊

အဂမာ ဒက္ခိဏာ ပထံ။

အာကိဉ္စညံ ပတ္တယာနော၊

ဗြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။

ဤသို့အစရှိသော နိဒါန်းဂါထာကို ပဌမသင်္ဂါယနာ ၌ ပါရာယနသုတ္တန်ကို မဟောမီ ရွတ်သတည်း။

မန္တပါရဂူ ဗေဒင်အတတ်၌ အပြီးတိုင်သော။
 ပြာဟ္မဏော၊ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည်။ အာကိဉ္ဇညံ၊ ကြောင့်ကြမရှိ
 ငြိမ်ခြင်းချမ်းသာကို။ ပတ္တယာနော၊ တောင့်တသည်ဖြစ်၍။ ရမ္မာ၊
 မွေ့လျော်ဖွယ်သော။ ကောသလာနံပုရ၊ ကောသလ
 တိုင်းဝင်ဖြစ်သော သာဝတ္ထိပြည်ကြီးအရပ်မှ။ ဒက္ခိဏာပထံ၊
 ဒက္ခိဏာပထတိုင်းအရပ်သို့။ အဂမာ၊ သွားလေသလျှင်
 ကတည်း။

(စကားအဖြောင့်ကား- ဤသို့တည်း၊ ဗာဝရီပုဏ္ဏား
 ဥတ္တရာပထတိုင်းမှ ဒက္ခိဏာပထတိုင်းသို့သွား၍ အဿကတိုင်း၊
 အဋ္ဌကတိုင်း၊ ဤတိုင်းကြီးနှစ်ပါးတို့၏အကြား၌ ဂေါဓာ
 ဝရီမည်သော မြစ်နား၌ ရသေ့အလျောက် ဆွမ်းပန်းခံ၍
 သစ်သီးသစ်မြစ်ရှာလျက် ဈာန်တရားစီးဖြန်း၍ နေလေ
 သတတ်။)

ထိုရသေ့ကိုမှီ၍ ရွာကြီးတခုစည်ပင်စွာသည် ဖြစ်
 သတည်း။ ထိုရွာ၌ တရားနှင့်လျော်စွာရသော အတုတ် အခွန်
 ကိုတမူကား အလှူကြီး တနှစ်တခါ ပေးသတည်း*၊ ဗာဝရီ
 ပုဏ္ဏား အလှူပေးဆုံးပြီး၍ (သင်္ခမ်းသို့ဝင်ပြီး)တမူကား
 ကြမ်းကြော့† စွာသော မစောင့်မစည်းသော ပုဏ္ဏားစဉ်းလဲး
 တယောက်သည် ဥစ္စာကိုလိုချင်သဖြင့် “ငါးရာသောအသပြာ
 ကို ဆရာဝယ် ငါအလှူခံပါ၏။ ငါအလှူခံပါလျက် ဆရာတည်း
 မလှူပါသည်ဖြစ်မူကား ခုနစ်ရက်သောနေ့၌လျှင် ဆရာဦးခေါင်း
 ပြတ်လတ္တံ့သတည်း”ဟု ကိန်းဘိသတည်း။

( ) က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌ မပါ။

* အလှူတခါတခါပေးသတည်း-ဟု ခ-မူ၌ပါရှိ၏။

† ကြမ်းကြော့= မနူးမည့် ရုန်းရင်းကြမ်းတမ်းခြင်း။

ဗာဝရီပုဏ္ဏားကား ထိုစကားကိုကြားလသော် ပေးစရာဥစ္စာ ကုန်ခဲပြီးမှဆိုလရကား အလွန်လျှင်ကြောင့်ကြခြင်း ဖြစ်သတည်း။ ဈာန်ချမ်းသာကို မခံစားတတ်ပဲ စိုးရိမ်သတည်း။ ထိုသို့ နှလုံးဆင်းရဲသော ဗာဝရီပုဏ္ဏားကို စီးပွားလိုသည့် နတ်တယောက် ဤသို့ဆိုပေသတည်း။ “ပုဏ္ဏားစဉ်းလဲးကား ဥစ္စာကို လိုချင်သည်သာတည်း။ ဦးခေါင်းကိုလည်း မသိ၊ ဦးခေါင်းပြတ်တတ်သောအကြောင်းကိုလည်း မသိ”ဟု ဆိုပေ၏။

ဗာဝရီပုဏ္ဏားလည်း “ကိုယ်ဦးခေါင်း ပြတ်လတုံသော အကြောင်းကိုသိမှုကား နတ်မြတ် ငါ့ကိုဆိုပါလသေး*” ဟု တောင်းပန်၏။ နတ်မြတ်လည်း “ဤအရာကို သိနိုင်အံ့သော အစွမ်း ငါမရှိ၊ ဘုရားတို့သာ ဤအရာကိုသိမြင်နိုင်သတည်း” ဟု ဆိုပေ၏။

“ဤမြေပြင်အရပ်၌ သိမြင်နိုင်သသူကို ကြားပါလော့” ဟု ဗာဝရီပုဏ္ဏားလည်း နတ်ကိုတောင်းပန်၏။ နတ်လည်း ဗာဝရီပုဏ္ဏားကို ဤသို့ကြားပေ၏။ “ကပ္ပိလဝတ်ပြည်မှ တောထွက်၍ သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားဟူ၍ လူ၌ဖြစ်လျက် ခပ်သိမ်းသော အရောင်ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ထွန်းလျက်နေ၏။ ထိုဘုရားသို့သွား၍ မေးမှလျှင်သိအံ့သတည်း”ဟု ဗာဝရီပုဏ္ဏားကို နတ်မြတ်ဆိုပေ၏။

ဗာဝရီပုဏ္ဏားလည်း ထိုစကားကိုကြားလျှင် သက်သာရာရ၍ “ဘုရားဟူသည် အဘယ်အရပ်၌ ရှိသနည်း” ဟု နတ်ကို မေး၏။ နတ်လည်း “သာဝတ္ထိပြည်တွင် ရှိ၏” ဟု ဆိုပေ၏။

---

* လသေး = တိုက်တွန်းခြင်း၊ စေခိုင်းခြင်းစကား။ ဆိုပါ လသေး- ဆိုပါဦးလော့အဓိပ္ပာယ်အတူတူပင်

၈၂- ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် တပည့်တကျိပ်ခြောက်ယောက်
တို့ကို ဘုရားထံသို့ စေလွှတ်ကြောင်း

ဗာဝရီပုဏ္ဏားလည်း တပည့်များကိုခေါ်၍ “အလွန်
ဖြစ်ခဲးစွာ လူ၌ဘုရားဖြစ်သော ဟူ၏။ အလျင်သွား၍ ဖူးမြင်
ချေကုန်လော့၊ ငါ့ကား အသက်တရောနှစ်ဆယ် အရွယ်ကြီး
မြတ်သောအားဖြင့် အလျင်မရောက်သာခဲ”ဟု တပည့်တို့ကို
အလျင်စေ၏။ တပည့်တို့လည်း “ဘုရားမှန်း အဘယ်သို့
ရအံ့နည်း”ဟု ဆရာကို မေး၏။

ဆရာလည်း တပည့်သားတို့ကို ဤသို့မှာလိုက်၏။
“ငါတို့ဗေဒင်ကျမ်းဝယ်လာသော သုံဆယ့်နှစ်ပါးသော
လက္ခဏာတို့သည် အပြည့်အစုံရှိသည်ဖြစ်လတ်၊ ထိုသို့သော
မဟာပုရိသလက္ခဏာရှိသသူမြတ်တို့သည်ကား လူဖြစ်မှုကား
စကြဝတေးမင်းဖြစ်သတည်း၊ ရဟန်းဖြစ်မှုကား ဘုရားသဗ္ဗညု
ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လာသော လက္ခဏာ အဆုံးအဖြတ်
နှစ်ပါးကို နှလုံးမူလေကုန်”ဟု မှာလိုက်၏။

“ငါ၏အဖြစ်ဇာတိကို၎င်း၊ ငါ၏အမျိုးအမည်ကို၎င်း၊
(ငါ့ကိုယ်၌ရှိသော လက္ခဏာကို၎င်း၊ ငါအပြီးတိုင်သော ဗေဒင်
ကျမ်းကို၎င်း၊) ငါ၏တပည့်သားအပေါင်းကို၎င်း၊ ဦးခေါင်း
မည်ရာသည်ကို၎င်း၊ ဦးခေါင်းပြတ်ရာသောအကြောင်းကို၎င်း
ဤခုနစ်ပါးသောအမေးကိုကား နှုတ်ဖြင့်မမေးပဲ၊ နှလုံးဖြင့်သာ
မေးလေကုန်။ အကယ်၍တည်း သဗ္ဗညုတဖြစ်အံ့၊ နှလုံး ဖြင့်
ကြံကာကည်းသော် ကိုယ်တို့အကြံကို နှုတ်ဖြင့်လျှင် ရွတ်၍
ဖြေလတ်သတည်း၊ ဤသို့ဖြေပြီးမှုကား သဗ္ဗညုဘုရား စင်စစ်

( )က-မူ။ ခ-မူနှစ်မူစလုံး၌ မပါ။

လျှင် မှတ်လေကုန်”ဟု မှာလိုက်၏။ ဤသို့မှာသော ဆရာစကား
ကိုကြား၍ -

- (၁) အဇိတမည်သော တပည့်သားကြီး၊
- (၂) တိဿမေတ္တယျမည်သော တပည့်သားကြီး၊
- (၃) ပုဏ္ဏကဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၄) မေတ္တဂူဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၅) ဓောတကဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၆) ဥပသီဝဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၇) နန္ဒဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၈) ဟေမကဟူသော တပည့်သားကြီး၊

ဤရှစ်ယောက်တို့သည်၎င်း။

- (၁) တောဒေယျဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၂) ကပ္ပဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၃) ဇေတုကဏ္ဍိဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၄) ဘဒြာဓုဓဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၅) ဥဒယဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၆) ပေါသာလဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၇) မောဃရာဇဟူသော တပည့်သားကြီး၊
- (၈) ပိင်္ဂယဟူသော တပည့်သားကြီး၊

ဤရှစ်ယောက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဤမျှလောက်
သော တကျိပ်ခြောက်ယောက်သော တပည့်သားကြီးတို့သည်

ကား တထောင် တထောင်သော ရသေ့အခြံအရံ ရှိကုန်၏။ တသောင်းခြောက်ထောင် တကျိပ်ခြောက်ယောက်သော ရသေ့ အပေါင်းကုန်အောင်စုံလျှင် လူ့အရပ်၌ ထင်ရှားကျော်စောသော ရသေ့မြတ်နှင့်နှင်တည်း။ စာန်သမာပတ်မကွာ ပြည့်စုံသည်ချည်း တည်း။ သံသရာကပြုခဲ့ပြီးသော ကုသိုလ်ဝါသနာထုံစွာပြီးသော သူနှင့်နှင်တည်း။

ဤသို့သော ရသေ့မြတ်တို့သည်ကား ဆရာဗာဝရီ ရသေ့ကို ရှိခိုးဝန္တနာ ပြုခဲ့ပြီး၍ တောင်ရပ် ဒက္ခိဏာ ပထက သည် မြောက်ရပ် ဥတ္တရာပထသို့ သွားကြလေကုန်၍ သာဝတ္ထိ ပြည်သို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌နေလျက် ဤသို့မြင်တော်မူ၏။

“ဗာဝရီရသေ့ တပည့်များတို့သည် ပရိသတ် ဗိုလ်ပါတို့ကို များစွာဆောင်ကြဉ်း၍ ငါ့အထံသို့ လာလကုန်အံ့သတည်းဟု သာဝတ္ထိတွင် ငါနေ၍ ငါ့ ကိုတွေ့လသော်ကား ကျွတ်အံ့သောနေရာ မရောက် သေး၍ သာဝတ္ထိပြည်၌ လည်း ရသေ့တို့ အကျွတ်ရ ခြင်းငှာ မသပ္ပာယ်၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ပါသာဏ စေတီမည်သောကျောင်းတော်လျှင်ရသေ့တို့အကျွတ် ရခြင်းငှာ သပ္ပာယ်၏။ ထို၌ ငါတရားဟောမှလျှင် အများကျွတ်ရအံ့သတည်းဟု ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်းမှ လျှင်အညီ ရောက်လှာကုန်အံ့သတည်း” ။

ဟု ရသေ့တို့ရောက်သောခါ ခြေရာတော်ကို ဖတ်စေ လို၍ ခြေရာတော်သာဝတ္ထိပြည်တွင် ထားခဲ့ပြီးမှ ရာဇဂြိုဟ် ပြည်သို့ ကြွနှင့်လေသတည်း။

ရသေ့များလည်း သာဝတ္ထိပြည်သို့ ရောက်လေကုန်သော် ဘုရားသခင်ထားတော်မူခဲ့သော ခြေရာတော်ကို လက္ခဏာကျမ်းဂန်နှင့် အလျောက် ဖတ်ကြလေကုန်၍ “စင်စစ်လျှင် သဗ္ဗညု မှန်၏”ဟု အပြီးမှတ်လျက် ယုံကြည်လေကုန်၏။ ရသေ့များကား သာဝတ္ထိပြည်ကသည် ဘုရားသွားတော်မူလေရာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ လိုက်လေကုန်၏။ ထိုထိုသော ပြည်တိုင်း၊ ရွာတိုင်း ရသေ့များတို့ဝယ် လိုက်ပါလေသော ပရိသတ်တို့ကား ဘုရားရှိရာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့အညီ ရောက်လတ်သောခါ စည်းဝေးသောပရိသတ်ထုအား အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်ထုတ်ချင်း တဆဲ့နှစ်ယူဇနာနှင့်နှစ် ရှိသတည်း။

သိကြား နတ်မင်းလည်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝယ် ပါသာဏစေတီယကျောင်းတော်၌ ကြီးစွာသော မဏ္ဍာပ် ကန္ဓားကို ပရိသတ်တို့ မှီခိုလောက်အောင်ပြုလင့်၏။ ဘုရား မြတ်စွာလည်း ရသေ့များတို့၏အလာကို ခံတော်မူလင့်၍ ရသေ့တို့ကို နှုတ်ခွန်းဆက်တော်မူလင့်၏။ ထိုမျှလောက်သော ရသေ့တို့တွင် အဇိတမည်သော ရသေ့သည်လျှင် တပည့်သားကြီးတည်း။ ထိုအဇိတရသေ့လျှင် ဆရာမှာလိုက်သောတိုင်း ပြဿနာ ခုနစ်ပါးကို နှလုံးဖြင့်သာ မေးလတ်တည်း။

၈၃- ဗာဝရီမှာလိုက်သော ပုစ္ဆာခုနစ်ချက်ကို
တပည့်ကြီး အဇိတ နှလုံးဖြင့်မေးခြင်းအကြောင်း

အာဒိဿ ဇေမ္ဗနံ ဗြူဟိ၊ ဂေါတ္တံ ဗြူဟိ သလက္ခဏံ။

မန္တေသု ပါရမီ ဗြူဟိ၊ ကတိ ဝါစေတိ ဗြာဟ္မဏော။

ဇေမ္ဗနံ၊ အဖြစ်ဇာတိကို။ အာဒိဿ၊ ဤမည်သည်ဟု
ညွှန်း၍လျှင်။ ဗြူဟိ၊ ဆိုတော်မူစေချင်၏။ ဂေါတ္တံ၊ အမျိုး
အမည်ကိုလည်း။ ဗြူဟိ၊ ဆိုတော်မူစေချင်၏။ သလက္ခဏံ၊
မိမိကိုယ်၌ရှိသော လက္ခဏာကိုလည်း။ ဗြူဟိ၊ ဆိုတော်မူစေ
ချင်၏။ မန္တေသု၊ ဗေဒင်တို့၌။ ပါရမီ၊ အပြီးတိုင်သော ကျမ်းဂန်
ကိုလည်း။ ဗြူဟိ၊ ဆိုတော်မူစေချင်၏။ ဗြာဟ္မဏော၊ ငါတို့ ဆရာ
ပုဏ္ဏားသည်ကား။ ကတိ၊ အဘယ်မျှလောက်သော တပည့်
ကိုလျှင်။ ဝါစေတိ၊ အမြဲသင်ပေသတည်း။

ဤငါးပါးသော အမေးတို့ကိုလျှင် နှလုံးဖြင့်သာ
အဇိတရသေ့မေး၏။ သဗ္ဗညုဘုရားကား နှလုံးဖြင့် အောက်မေ့
ကာမျှ မေးသောအမေးကို နှုတ်ပွက်၍ ဤသို့ဖြေတော်မူ
ပေ၏။

ဝီသံ ဝဿသတံ အာယု၊ သောစ ဂေါတ္တေန ဗာဝရီ၊

တီဏိဿ လက္ခဏာ ဂတ္တေ၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ။

အာယု၊ အဖြစ်ဇာတိ အသက်ကား။ ဝီသံ ဝဿ သတံ၊
အနှစ်တရာနှစ်ဆယ် ရှိ၏။ သောစ၊ ထိုပုဏ္ဏားသည် ကား။
ဂေါတ္တေန၊ အမျိုးတွင်သော အမည်အားဖြင့်။ ဗာဝရီ၊ ဗာဝရီ

မည်၏။ အဿ၊ ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏား၏။ ဂတ္တေ၊ ကိုယ်၌။ လက္ခဏာ၊
မြတ်သောလက္ခဏာကြီးတို့ကား။ တီဏိ၊ သုံးပါး တို့တည်း။
တိဏ္ဍဝေဒါနံ၊ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏။ ပါရဂူ၊ အပြီး အစီးသို့လည်း
တိုင်သတည်း။

လက္ခဏေ ဣတိဟာသေစ၊ သနိယဏ္ဍာ သကေဠ
ဘေ။

ပဉ္စသတာနိ ဝါစေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေပါရမိံ ဂတော။ ။

သနိယဏ္ဍာသကေဠဘေ၊ နိယဏ္ဍာကျမ်းနှင့်အကွ၊
ကေဠဘကျမ်းနှင့် အကွဖြစ်သော။ လက္ခဏေစ၊ လက္ခဏာ
ကျမ်း၌၎င်း။ ဣတိဟာသေစ၊ ဣတိဟာသ ဗေဒင်ကျမ်း၌ ၎င်း။
သဒ္ဓမ္မေစ၊ ပုဏ္ဏားအကျင့်အာစာရ၌၎င်း။ ပါရမိံဂတော၊
အပြီးတိုင်သည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စသတာနိ၊ ငါးရာသော တပည့် တို့ကို။
ဝါစေတိ၊ အမြဲသင်ပေ၏။

ပထမအမေး၊ အဖြေ ၅-ပါး

အမေးအဖြေစကားအဖြောင့်ကား ဤသို့တည်း----

- (၁) “ငါတို့ဆရာပုဏ္ဏားကို အသက် ဤမျှရှိပြီ
ဟူ၍၊
- (၂) အမည် ဤသို့ဟူ၍၊
- (၃) ကိုယ်၌ပါသောလက္ခဏာကား ဤမျှဟူ၍၊
- (၄) ဤမျှလောက်သော ကျမ်းဂန်ကို အပြီးတိုင်
သည်ဟူ၍၊

(၅) ဤမျှလောက်သော တပည့်တို့ကို အမြဲ
သင်ပေသည်ဟူ၍၊

အသီးအသီးမှတ်၍ ဆိုတော်မူဘိလော့”ဟု နှလုံးဖြင့်
လျှင် မေးသတည်း။

နှုတ်ပွက်၍ ဘုရားမြတ်စွာ ဖြေတော်မူပေသည်ကား-

(၁) ကိုယ်တို့ ဆရာအသက် အနှစ်တရာ နှစ်
ဆယ်ရှိပြီ။

(၂) အမျိုးမှတွင်သော အမည်အားဖြင့် ဗာဝရီ
မည်၏။

(၃) ကိုယ်တို့ ဆရာ၏ ကိုယ်၌ လက္ခဏာကြီး
သုံးပါး ရှိလတ်သတည်း။

(၄) ကိုယ်တို့ဆရာ လေ့ကျက်သော ကျမ်းဂန်
ကား ဗေဒင်သုံးပုံတည်း၊ နံကျမ်း၊ ကပ္ပကျမ်း
နှင့်သော် လက္ခဏာကျမ်း၊ စကားဟောင်း
ကျမ်း၊ ငါးပါးသော ပုဏ္ဏားအာစာရတို့၌
အပြီးအစီးတိုင်အောင် တတ်လျက်၊

(၅) အမြဲသင်ပေသော တပည့်ကား ငါးရာ
တည်း။

ဤသို့လျှင် နှုတ်ပွက်၍ ဖြေတော်မူပေသတည်း။

မေးသောစကားကို မကြားပဲ ဖြေတော်မူသော
အမိန့်တော်ကို ကြားလေပြီးသော် ရသေ့တို့ အလွန်လျှင်
နှစ်လိုမ်းမြောက်စွာ အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်တုံသတည်း။ ငါးခွန်းသော

အမေးကိုဖြေတော်မူပြီးမှ၊ နှစ်ခွန်းသောအမေးကို နှလုံးဖြင့်
လည်းကောင်း၊ မေးလတုံသတည်း။

မုဒုံ မုဒွါဓိပါတဉ္စ၊ ဗာဝရီ ပရိပုစ္ဆတိ။

တံ ဗျာကရောဟိ ဘဂဝါ၊ ကဒ္ဓံ ဝိနယ နော ဣသေ။

ဣသေ၊ ခပ်သိမ်းသောအနှစ်ကို ရှာပြီးထသော။ ဘဂဝါ
ဘုရားမြတ်စွာ။ ဗာဝရီ၊ ငါတို့ဆရာ ဗာဝရီပုဏ္ဏား သည်ကား။
မုဒုံ၊ ဦးထိပ်မည်ရာသည်ကို၎င်း။ မုဒွါတိပါတဉ္စ၊ ဦးခေါင်း
ပြတ်ရာသောအကြောင်းကို၎င်း။ ပရိပုစ္ဆတိ၊ မေးမြန်းစွာ၏။ တံ၊
ထိုအမေးကို။ ဗျာကရောဟိ၊ ဖြေတော်မူဘိလော့။ နော၊
ငါတို့၏။ ကဒ္ဓံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဝိနယ၊ ဖျောက်တော်မူ ဘိလော့။

ဤသို့နှလုံးအကြံဖြင့်မေးသည်ကို နှုတ်ဖြင့်ရွတ်၍
ဖြေတော်မူ၏။

အဝိဇ္ဇာ မုဒွါတိ ဇာနာဟိ၊ ဝိဇ္ဇာ မုဒွါဓိပါတိနီ။

သဒ္ဓါ သတိ သမာဓိဟိ၊ ဆန္ဒဝီရိယေန သံယုတာ။

အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာမည်သော မောဟတရားကို။ မုဒွါ တိ၊
ဦးထိပ်ခေါင်းဟူ၍။ ဇာနာဟိ၊ သိလေလော့။ သဒ္ဓါသတိ
သမာဓိဟိ၊ သဒ္ဓါတရား၊ သတိတရား၊ သမာဓိတရားတို့နှင့် ၎င်း။
ဆန္ဒဝီရိယေန၊ ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဝီရိယာဓိပတိတရားနှင့်၎င်း၊
သံယုတာ၊ မကွေမကွာယှဉ်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ အရဟတ္တမဂ် ပညာကို။
မုဒွါဓိပါတိနီ၊ ဦးခေါင်း ဦးထိပ်ပြတ်တုံသောအကြောင်း ဟူ၍။
ဇာနာဟိ၊ သိလေလော့။

ဒုတိယအမေး၊ အဖြေ ၂-ပါး

အမေးအဖြေနှစ်ပါး၌ စကားအဖြောင့်ကား ဤသို့ တည်း။ ငါတို့ဆရာ ဗာဝရီပုဏ္ဏား မေးလိုက်သည်ကား---

(၁) “ဦးခေါင်းမည်သည်ကား အဘယ်နည်း။

(၂) ဦးခေါင်းပြတ်တုံသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

ဟု မေးလိုသတည်း။ ဤနှစ်ပါးကို ဘုရားမြတ်စွာ ဖြေတော်မူစေချင်သော -ဩ”ဟု နှလုံးဖြင့်မေး၏။

(၁) “ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာသင်္ခါရာ”အစရှိသည်၌ အဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရင်းမည်သောကြောင့် ဦးခေါင်းမည်၏။

(၂) အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကား အဝိဇ္ဇာကိုဖြတ်နိုင် သောကြောင့် ဦးခေါင်းပြတ်တုံသောအကြောင်း မည်၏။

ဟု ဖြေတော်မူပေသတည်း။

(အဓိတရသေ့ကား နှလုံးဖြင့်မေးသော)ပြဿနာခုနစ် ပါးကို ဖြေတော်မူသည်ကို ကြားရပြီးသော်ကား ခြေတော်ကို ဝပ်၍ ဦးတိုက်လျက် “အကျွန်ုပ်ဆရာ ဗာဝရီပုဏ္ဏားလည်း အရှင်ဘုရားခြေတော်ကို ရှိခိုးလျက်ပင်တည်း-ဩ” ဟု နားတော် လျှောက်၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း ထိုစကားကိုကြားလျှင် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

သုခိတော ဗာဝရီဟောတု၊ သဟ သိဿေဟိ
ဗြာဟ္မဏော။

* ပြတ်တုံသော = ပြတ်ရာသော။

( ) က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌ မပါ။

တွံစာပိ သုခိတော ဟောတိ။ စိရံ ဇီဝိဟိ မာဏဝ။

မာဏဝ၊ အဇိတရသေ။ ဗာဝရီဗြာဟ္မဏော၊ ကိုယ်တို့ ဆရာ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည်လည်း။ သဟသိဿေဟိ၊ တပည့် သားတို့နှင့် အကွလျှင်။ သုခိတောဟောတု၊ ချမ်းသာသည် ဖြစ်စေခလို-ဖြစ်စေသတည်း။ တွံစာပိ၊ မိမိသည်လည်း။ သုခိတောဟောတိ။ ချမ်းသာစေသတည်း။ စိရံဇီဝိဟိ၊ အခါ လေးဖြင့် အသက်ရှည်စေသတည်း။

ဗာဝရီဿစ တုယံဝါ၊ သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗသံသယံ။

ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆတေ၊ ယံကိဉ္စိ မနသိစ္ဆယ။ ။

မာဏဝ၊ အဇိတရသေ။ ဗာဝရီဿစ၊ ကိုယ်တို့ဆရာ ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏၎င်း။ တုယံဝါ၊ မိမိ၏၎င်း။ မနသိ၊ နှလုံး၌။ ယံကိဉ္စိ၊ ခပ်သိမ်းစုံကို။ ကုစ္ဆယ၊ မေးလိုကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏။ သဗ္ဗသံသယံ၊ ခပ်သိမ်းသောယုံမှား ခြင်းကို။ ကတာဝကာသာ၊ ငါခွင့်ပေးကုန်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပုစ္ဆတေ၊ မေးလကုန်ကာမူ။

ဤသို့ဘုရားမြတ်စွာ ပြဿနာမေးစိမ့်သောငှာ ခွင့် ပေးတော်မူပြီးမှလျှင် ရသေ့များသို့တွင် အဇိတရသေသည် တပည့်သားကြီးဖြစ်သောကြောင့် မိမိအလိုလိုသိသဖြင့် မေးဖွယ် ပြဿနာကို ရှေးဦးစွာမေးလေ၏။ အဇိတမေးပြီးသော အဆုံး ကား တိဿမေတ္တယုရသေ့မေး၏။ ဤသို့နှင့်နှင့် ရေးခဲ့ပြီးသော တကျိပ်ခြောက်ယောက်လုံးတို့သည်ကား အစဉ်အတိုင်းလျှင် တယောက်စီ မေးကုန်၏။ အမေး ပြဿနာကား ပရမတ်တရား နှင့်စပ်သောကြောင့် သိမ်မွေ့ နက်နဲစွာသည် နှင်နှင်တည်း။

၈၄-ပြဿနာဖြေပြီးသည့်အဆုံး၌ ၁၆၀၁၆-ယောက်
ရသေ့တို့ဧဟိဘိက္ခုရဟန္တာချည်း ဖြစ်ကြကြောင်း

တယောက်တယောက် အမေးကို ဖြေတော်မူ၍ အဆုံး
၌လျှင် မိမိ-မိမိတပည့် တထောင်နှင့်အကွ ရဟန္တာနှင့်ဖြစ်၍
ဧဟိဘိက္ခုရကုန်သည်ချည်းတည်း၊ အဆုံးစွန် ပိင်္ဂီယရသေ့
အမေးကို ဖြေတော်မူရာ၌ကား တပည့်သားတထောင်တို့သည်
သာ ရဟန္တာလည်းဖြစ်၊ ဧဟိဘိက္ခုလည်းဖြစ်၊ နှစ်ပါးဖြစ် ကုန်၏။
ဆရာပိင်္ဂီယရသေ့သော်ကမူကား ငါ့ ဦးရီးဗာဝရီရသေ့ ဤသို့
သောတရားမြတ်ကို ကြားပါစေဘိခလိုဟု နှလုံးအကြံ တပါး
ကွက်လျက် နာမိသောကြောင့် ရဟန္တာကား ထိုခဏတွင် မဖြစ်၊
အနာဂါမ်ဖြစ်၍ ဧဟိဘိက္ခုရသတည်း။

နောက်ပြီးမှ ဗာဝရီရသေ့ကို ချွတ်တော်မူသောအခါ
ပိင်္ဂီယရသေ့ရဟန္တာဖြစ်၏။ ဗာဝရီရသေ့ကား အနာဂါမ်ဖြစ်၏။
ဗာဝရီရသေ့တွင် မြူးသောတပည့်ငါးရာတို့သည်ကား သောဟာ
ပန်နှင့်နှင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပါသာဏစေတီယကျောင်းတော်၌
ရသေ့တကျိပ်ခြောက်ယောက်အမေးကို ဖြေတော်မူ သောအခါ
ကျွတ်သည်ကား တဆွဲလေးကုဋေမျှလောက်သော လူနတ်
ပရိသတ်များ ကျွတ်ကုန်သတည်း။

တတော ပါသာဏကေ ရမ္မေ၊ ပရမာသန မာဂတော၊

အမတံ ပါပယိ ဗုဒ္ဓေါ၊ စုဒ္ဒသပါဏ ကာဠိယော။ ။

တတော၊ ထိုအခါ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည် ကား။
ရမ္မေ၊ ဓမ္မလျော်ဖွယ်သော။ ပါသာဏကေ၊ ပါသာဏ စေတီယ
ကျောင်းတော်၌။ ပရမာသနမာဂတော၊ မြတ်သော သိကြား

မဏ္ဍာပ်၌နေတော်မူလျက်။ စုဒ္ဒသဂါဏကောဋိယော၊ တဆဲ့
လေးကုဋေသော ပရိသတ်တို့ကို။ အမတ်၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့။
ပါပယိ၊ ပို့တော်မူပေသလျှင်ကတည်း။

တတိယအမေး၊ အဖြေ ၄- ပါး

ဤမျှလောက်သော ပရိသတ်တို့ကို အကျွတ်ရသော
ခါ ဟောတော်မူသော တရားကား နက်နဲသိမ်မွေ့စွာ၏။
ပရမတ်တရားဖြစ်သော်လည်း အမြွက်မျှ ဆိုပေအံ့၊ အဇိတ
ရသေ့ကား ဘုရားသခင် ခွင့်ပေးတော်မူမှလျှင် ဤသို့မေး၏။

- (၁) လူတကာကို အဘယ်တရားလျှင် ဖုံးကွယ်
လေသနည်း။
- (၂) အဘယ်အကြောင်းကြောင့်လျှင် မထင်ရှား
နိုင်သနည်း။
- (၃) အဘယ်တရားလျှင် မျောက်နဲ့နှင့် တူ
သနည်း။
- (၄) လူဟူသမျှတို့၏ဘေးကြီးက အဘယ်နည်း။

ဟု လေးခွန်းကို မေးဦးသတည်း၊ ဘုရားသခင်ဖြေ
တော်မူပေတုံ၏။

- (၁) လူတကာဟူသမျှကိုကား အဝိဇ္ဇာလျှင် ဖုံး
ကွယ်လေ၏။
- (၂) ဝန်တိုသောကြောင့်၎င်း ၊ အမေ့အလျော့နေ
သောကြောင့်၎င်း မိမိကျေးဇူးဖြင့် မထင်ရှား
နိုင်ကုန်သတည်း။

- (၃) တပ်ခြင်း တဏှာတရားသည်လျှင် မျောက်
နဲ့နှင့်တူသတည်း။
- (၄) ဖြစ်ခြင်း , အိုခြင်း , နာခြင်း , သေခြင်းစသော
ဆင်းရဲသည်လျှင် သတ္တဝါတို့အား ဘေး
ကြီးမည်သတည်း။

ဟု ဖြေတော်မူပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား ဤသို့တည်း။ သစ္စာလေးပါးကို မသိ
မမြင်နိုင်သည်လည်း အမှိုက်ဖုံးလွှမ်းသောကြောင့်တည်း။
ကောင်းသောကျေးဇူးဖြင့် မထင်ရှားနိုင်သည်ကား ဝန်တို့
ခက်ထန်သောအားဖြင့် မထင်ရှားနိုင်သတည်း။ အာရုံငါးပါးကို
မြင်လျှင် ကြားလျှင် သာယာစမိသောကြောင့် အမျက်ရမ္မက်
ဖြစ်ခဲ့ရကား မကောင်းမှုဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသာယာခြင်း
တဏှာသည်လျှင် မျောက်နဲ့နှင့် ထောင်သကဲ့သို့ ဖြစ် သတည်း။
ဖြစ်ခြင်းဆင်းရဲ , အိုခြင်းဆင်းရဲ , နာခြင်းဆင်းရဲ , သေခြင်း
ဆင်းရဲ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်းစသော ဆင်းရဲကျဉ်းမြောင်းခြင်း
တို့သည်လျှင် လူဟူသမျှတို့တွင် ဘေးကြီးမည်၏ ဟုလို
သတည်း။

တကြိမ်မေးပြန်တုံ၏။

သဝန္တိ သဗ္ဗမိ သောတာ၊

သောတာနံ ကိံ နိဝါရဏံ။

သောတာနံ သံဝရံ ဗြူဟိ၊

ကေန သောတာ ပိမိယျရေ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သဗ္ဗဓိ၊ ခပ်သိမ်းသော ခန္ဓာ ၊
အာယတနစသော တရားတို့၌။ သောတာ၊ တဏှာ အယဉ်၊
ဒိဋ္ဌိ အယဉ်တို့သည်။ သဝန္တိ၊ စီးကုန်သလျှင် ကတည်း။
သောတာနံ၊ အယဉ်နှစ်ပါးတို့ကို။ (နိဝါရဏံ၊ အစောင့်
အရှောက်ကား၊ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။) သောတာနံ၊ အယဉ်
နှစ်ပါးတို့ကို။ သံဝရံ၊ မြစ်နိုင်ပိတ်ပင်နိုင်သောတရားကို။ ဗြူဟိ၊
ဟောတော်မူဘိလော့။ သောတာ၊ အယဉ်တို့ကိုကား။ ကေန၊
အဘယ်တရားသည်လျှင်။ ပိဓိယုရေ၊ ပိတ်ပင်နိုင်သနည်း။

စတုတ္ထအမေး၊ အဖြေ ၂-ပါး

မေးသော အဓိပ္ပါယ်ကား--- “ခန္ဓာ၊ အာယတန တို့ကို
ငါ၏ခန္ဓာ၊ ငါ၏အာယတနဟု တပ်သည်ကား တဏှာ
အယဉ်တည်း၊ ခန္ဓာ ၊ အာယတနတို့ကိုကား ခန္ဓာငါးပါးလျှင်
ငါ့ကိုယ်မည်၏၊ အာယတနသည်လျှင် ငါ့ကိုယ်မည်၏ဟု
မှတ်သည်ကား ဒိဋ္ဌိအယဉ်တည်း၊ ဤသို့ငါ့ငါ့ * မှတ်သော
တဏှာအယဉ်၊ ငါဟုမှတ်သော ဒိဋ္ဌိအယဉ်နှစ်ပါးတို့သည် ကား
တဖြိုးဖြိုးလျှင် လူ၌စီးကုန်၏။

(၁) အယဉ်တို့ကို စောင့်ရှောက်နိုင်သည်ကား
အဘယ်တရားနည်း။

(၂) အယဉ်တို့ကိုပိတ်ဆို့နိုင်သည်ကားအဘယ်
တရားနည်း” ။

ဟု မေးသတည်း၊ ဘုရားမြတ်စွာ ဖြေတော်မူပေတုံ၏။

* ( )က-မူ၌သာပါ၍ ခ-မူ၌ မပါ။

* ငါ့ငှာ = ငါ့ဟာ ၊ ငါပိုင် ။

ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိံ ၊

သတိံ တေသံ နိဝါရဏံ။

သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ၊

ပညာယေတေ ပိဓိယုရေ။ ။

အဇိတ၊ အဇိတရသေ့။ လောကသ္မိံ၊ လူ့အရပ်၌။
ယာနိသောတာနိ၊ အကြင် အယဉ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏
တေသံ၊ ထို အယဉ်တို့ကို။ နိဝါရဏံ၊ စောင့်စည်းနိုင်သည် ကား။
သတိ၊ အောက်မေ့ခြင်းတရားကိုလျှင်။ သံဝရံ၊ အစောင့်
အရှောက်ဟူ၍။ ဗြူမိ၊ ငါဟော၏။ ဧတေ၊ ထိုအယဉ်နှစ်ပါး
တို့ကို။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာ တရားသည်လျှင်။ ပိဓိယုရေ၊
အချင်းခပ်သိမ်း ပိတ်ဆို့နိုင်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား-

- (၁) အဏှာ အယဉ် ၊ ဒိဋ္ဌ အယဉ်နှစ်ပါးတို့ကို
သတိတရားသည်လျှင် အကြိမ်ကြိမ် စောင့်
စည်းနိုင်၏။
- (၂) မဂ်တရားသော်တမူကား အချင်းခပ်သိမ်း
ပိတ်ဆို့နိုင်ရာ၏။

ဟု လိုသတည်း။

ဤသို့ အစရှိသောအားဖြင့် တဆွဲခြောက်ကြိမ်
တကျိပ်ခြောက်ယောက်သောရသေ့တို့အား ဖြေတော် မူသော
တရားသည်ကား ပရမတ်ဖြစ်၍ သိမ်မွေ့နက်နဲသည် နှင်နှင်
တည်း။ ဤစကားသည်ကား ပြဿနာ အမေးအဖြေတို့ကို
အမြွက်မျှ ညွှန်းသတည်း။

၈၅- ပိင်္ဂီယမထေရ်သည် ဦးရီးတော်ဗာဝရီရသေ့အား
ဘုရားမှန်သည်ဟု ပြန်ပြောကြောင်း

တရားဟောတော်မူပြီးသော အဆုံး၌ကား ထိုထို
အရပ်ဝေးကလာသော အလျား , အနံ ထုတ်ချင်းတဆဲ့နှစ်
ယူဇနာအထူရှိသော ပရိသတ်များတို့ကို ဘုရားသခင်တန်ခိုး
တော်ဖြင့် မိမိ , မိမိရွာသို့ တခဏလျှင် အလို့လိုတဖန် ရောက်
ပြန်စေ၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကသည်
သာဝတ္ထိပြည်သို့ အကျွတ်ရသော ရသေ့များနှင့် အကွ
ရောက်တော်မူလေ၏။

ပိင်္ဂီယရသေ့သော်ဗာမူကား သာဝတ္ထိပြည်သို့ရောက်
တော်မူလျှင် အကျွန်ုပ်ဦးရီးဗာဝရီရသေ့ကို “တွေ့လျှင်ကြားလှာ
အံ့”ဟု ဝန်ခံပေမိခဲ့၏။ ယခုသွား၍ ကြားပချိမ့်* ဟု ဘုရား
သခင်ဝယ် ခွင့်တောင်းခဲ့၍ ဈာန်၏တန်ခိုးဖြင့် ဂေါဓာဝရီ
မြစ်နားသို့ တခဏချင်း ရောက်လေ၏။ ဗာဝရီရသေ့လည်း တူ-
ပိင်္ဂီယရသေ့သည် ရသေ့၏ပရိက္ခရာကိုစွန့်၍ ရဟန်း၏အသွင်
ဖြင့် လာလသည်ကိုမြင်လျှင် သဗ္ဗညုဘုရားလူ၌ဖြစ် သည်
စင်စစ်လျှင် မှန်၏ဟု အယူမှတ်လင့်ပြီး၍ ဘုရားသခင် ကို
တွေ့ပြီးလောဟု မေး၏။

ပိင်္ဂီယရသေ့လည်း “ဘုရားသခင်ကို တွေ့၍ ငါတို့
အား တရားဟောပေပြီ၊ ထိုသို့ ဟောပေပြီးသော တရားကို
၌ ယခုဆရာအား ဟောပေလတ္တံ့”ဟူ၍ ဗာဝရီရသေ့ လည်း
ပည့်သားငါးရာကိုခေါ်၍ များစွာသောမြတ်နိုးတနာ ပူဇော်

---

* ကြားပချိမ့် = ကြားချေအံ့ ။

သဖြင့် ပူဇော်ကြ၍ ပိင်္ဂိယထေရ်ကို မြတ်သောနေရာထက် တင်၏။ ပိင်္ဂိယထေရ်လည်း မိမိကြားသည်အတိုင်း ဗာဝရီ ရသေ့ကို ဟောပေ၏။ ဘုရားမြတ်စွာလည်း သာဝတ္ထိပြည်က နေတော်မူလျက်ပင်လျှင် ရွှေရောင်ဝါကဲ့သို့ ကိုယ်တော်၏ ရောင်ခြည်ကို လွှတ်တော်မူ၏။

ပိင်္ဂိယထေရ်လည်း- ရောင်ခြည်ကိုမြင်လျှင် ရွှေတွင် ရောက်လှာဘိသကဲ့သို့ ဘုရားမြတ်စွာကိုမြင်လျှင် ဗာဝရီ ပုဏ္ဏားအား ဘုရားသခင်လာတော်မူပြီဟု ကြားပေ၏။ ဘုရား မြတ်စွာလည်း ရောင်တော်လွှတ်လျက် ကိုယ်တော်ကိုအနီး၌ ရှိသကဲ့သို့ ထင်စေလျက် တရားဟောတော်မူပေ၏။ တရား အဆုံး၌လျှင် ပိင်္ဂိယထေရ်ကား ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့၏။ ဗာဝရီ ရသေ့ ကား အနာဂါမ်ဖြစ်၏။ တပည့်ရသေ့ငါးရာတို့ကား သောတာပန် နှင်နှင် ဖြစ်ကုန်၏။

ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော အစီအစဉ်အားဖြင့် ဤပါရာယန တရားမြတ်ကား အိုခြင်း၊ သေခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့ကို လွန် နိုင်ခဲ့၍ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်အံ့သောခရီးလျှင် မည် သတည်း။ ထို့ကြောင့် ပါရာယနတရားသည်ကား အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ခရီးဖြစ်သော တရားဟူသတည်း။ ဤအကြောင်းကို သိစေ လို့၍ ပထမသင်္ဂါယနာပြုသောအခါ၌ အရှင်အာနန္ဒာထေရ် လျှင် ဤဂါထာကို ဟောပေသတည်း။

အဇိတော တိဿ မေတ္တေယျော၊

ပုဏ္ဏကော အထ မေတ္တဂူ။

ဓောတကော ဥပသီဝေါစ၊

နန္ဒောစ အထ ဟေမကော။ ။

အဇိတော၊ အဇိတရသေ့၎င်း။ တိဿ မေတ္ထေယျော၊
တိဿမေတ္ထေယျရသေ့၎င်း။ ပုဏ္ဏကော၊ ပုဏ္ဏကရသေ့၎င်း။
အထ၊ ထိုမြို့။ မေတ္တဂူ၊ မေတ္တဂူရသေ့၎င်း။ ဓောတကော၊
ဓောတကရသေ့၎င်း။ ဥပသီဝေါစ၊ ဥပသီဝရသေ့၎င်း။ နန္ဒော၊
နန္ဒရသေ့၎င်း။ အထ၊ ထိုမြို့။ ဟေမကော၊ ဟေမကရသေ့ ၎င်း။

တောဒေယျကပ္ပါ ဒုဘယော၊

စတုကဏ္ဍိစ ပဏ္ဍိတော။

ဘဒြာဝုဓော ဥဒယောစ၊

ပေါသာလောစာပိ ဗြာဟ္မဏော။

မောဃရာဇာစ မေဓာဝီ၊

ပိဂီယောစ မဟာဏ္ဌသိ။ ။

ဥဘယော၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ တောဒေယျ ကပ္ပါ၊
တောဒေယျရသေ့ ، ကပ္ပရသေ့တို့၎င်း။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ
သော။ စတုကဏ္ဍိစ၊ စတုကဏ္ဍိရသေ့၎င်း။ ဘဒြာဝုဓော
မဟာဏ္ဌသိ၊ ဘဒြာဝုဓမည်သော ရသေ့ကြီး၎င်း။ ဥဒယောစ
မဟာဏ္ဌသိ၊ ဥဒယမည်သော ရသေ့ကြီး၎င်း။ ပေါသာလောစာ
ပိဗြာဟ္မဏော၊ ပေါသာလမည်သောရသေ့၎င်း။ မေဓာဝီ၊
ပညာရှိသော။ မောဃရာဇာစ၊ မောဃရာဇ ရသေ့၎င်း။ ပိဂီ
ယောစ မဟာဏ္ဌသိ၊ ပိဂီယမည်သောရသေ့ ကြီး၎င်း။

ဧတေ ဗုဒ္ဓံ ဥပါဂစ္ဆုံ၊ သမ္ဗန္ဓစရဏံ ဣသိ။

ပုစ္ဆန္တာ နိပုဏေ ပဉ္စေ၊ ဗုဒ္ဓသေဌံ ဥပါဂမုံ။ ။

ဧတေ၊ ဤတကျိပ်ခြောက်ယောက်သောရသေ့ကြီးတို့သည်ကား။ သမ္ဗန္ဓစရဏံ၊ တဆဲ့ငါးပါးသော စရဏတရားနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဣသိ၊ ခပ်သိမ်းသောကျေးဇူးအနှစ်ကို ရှာပြီးထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ ငါတို့ဘုရားမြတ်စွာသို့။ ဥပါဂစ္ဆုံ၊ ရောက်လှာကုန်၏။ နိပုဏေပဉ္စေ၊ သိမ်မွေ့နက်နဲသော ပြဿနာတို့ကို။ ပုစ္ဆန္တာ၊ မေးကုန်လျက်လျှင်။ ဗုဒ္ဓသေဌံ၊ ဘုရားမြတ်စွာသို့။ ဥပါဂမုံ၊ ရောက်လှာကုန်သတည်း။

တေသံဗုဒ္ဓေါဝိယာကာသိ၊ ပဉ္စေ၊ ပုဋ္ဌော ယထာတထံ၊

ပဉ္စာနံဝေယျာကရဏေန၊ တောသေသိဗြာဟ္မဏေ မုနိ။

ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်ကား။ တေသံ၊ ထိုရသေ့တို့သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စေ၊ ပြဿနာ တို့ကို။ ယထာတထံ၊ အဟုတ်အဟတ်လျှင်။ ဝိယာကာသိ၊ ဖြေတော်မူပေ၏။ မုနိ၊ ဘုရားမြတ်စွာကား။ ဗြာဟ္မဏေ၊ ပုဏ္ဏားရသေ့တို့ကို။ ပဉ္စာနံ ဝေယျာကရဏေန၊ အမေး ပြဿနာကို ဖြေသဖြင့်။ တောသေသိ၊ နှစ်သက်အားရလျှင် ဖြစ်စေသတည်း။

တေတောသိတာ စက္ခုမတာ၊ ဗုဒ္ဓေနာ ဒိစ္စဗန္ဓုနာ။

ဗြဟ္မစရိယ မစရိ သု၊ ဝရပညဿ သန္တိကေ။ ။

တေ၊ ထိုရသေ့မြတ်တို့သည်ကား။ စက္ခုမတာ၊ ပညာမျက်စိအမြင်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ အာဒိစ္စ

မည်သော သာကီဝင်မင်းမျိုးလည်း ဖြစ်ထသော။ ဗုဒ္ဓေန
ဘုရားမြတ်စွာသည်။ တောသိတာ၊ နှစ်သက်အားရစေ့ကုန်
ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝရပညဿ သန္တိကေ၊ ဘုရားသခင်ထံတော်
၌လျှင်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ အာစရိသု၊
ကျင့်ကုန်သလျှင်ကတည်း။

ဧကမေကဿ ပဉ္စဿ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။

တထာ ယော ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ ဂစ္ဆေပါရံ အပါရတော။

ဧကမေကဿ ပဉ္စဿ၊ တယောက်ယောက်၏ တပါး
တပါးသော ပြဿနာကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေန၊
ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဒေသိတံ၊ ဖြေတော်မူပေ၏။ တထာ၊
ထိုသို့ဖြေတော်မူတိုင်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊
ကျင့်နိုင်လေသည်ဖြစ်အံ့။ သော၊ ထိုသူသည် ကား။ အပါရတော၊
ဘုံသုံးပါးမှ။ ပါရံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အရပ် သို့။ ဂစ္ဆေ၊ ရောက်လေရာ
၏။

အပါရာ ပါရံ ဂစ္ဆေယျ၊ ဘာဝေန္တော မဂ္ဂမုတ္တမံ။

မဂ္ဂေါ သောပါရံ ဂမနာယ၊ တသ္မာ ပါရာယနံ ဣတိ။

ဥတ္တမံမဂ္ဂံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဘာဝေန္တော၊ စီးဖြန်း
သော သူသည်ကား။ အပါရာ၊ ဘုံသုံးပါးမှ။ ပါရံ၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်
ပြည်သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်လေရာသလျှင်ကတည်း။ သောမဂ္ဂေါ၊
ထိုသူတ္တန်တရားသည်ကား။ ပါရံဂ မနာယ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်
ပြည်မသို့ရောက်ခြင်းငှာ။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီး ပင်ကိုတည်း။ တသ္မာ၊
ထိုသို့ခရီးဖြစ်သောကြောင့်လျှင်။ ပါရာယနံဣတိ၊ ပါရာယန
တရားမည်၏။

နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ် သရဇ္ဈာယ်သော ပါရာယန တရားကို ဘုရားမြတ်စွာ ဟောတော်မူသည့်အကြောင်းကား ဤသို့ အစဉ်ဖြင့် စကားပြည့်စုံသတည်း။

ဤတရားကို နှလုံးမူသောသူတို့သည်ကား ဘုရား သခင် ကဿပလွန်တော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားကို တွေ့လိုက် သော်လည်း ဘုရားသခင် ဆုံးမတော်ကိုနာ၍ အလှူသီတင်း ကောင်းစွာဆောက်တည်သောအားဖြင့် ဘုရားတဖြစ် အကြားပတ်လုံး နတ်ပြည်တွင်သာ စည်းစိမ်ခံစား၍ လူ့ပြည် ဖြစ်လှာတုံသော်လည်း ငါတို့ဘုရားသခင်ကို ဖူးတွေ့ရလျက် အညီအညွတ် မကွေ့ ရဟန္တာဖြစ်ကြတုံ၍ ဧဟိဘိက္ခုဆုကို ဖြည့်ကုန်သော ဤရသေ့မြတ်ကဲ့သို့ ငါတို့ဘုရားသခင် သာသနာတော်၌ သူမြတ်တို့သည် မြတ်သောအလှူသီတင်း ကို ဆောက်တည်ကြ၍လျှင် မိတည်းရှင်ပင် မရောက်သော အကြား နတ်ပြည်တွင်သာ စည်းစိမ်ခံစားကြ၍ မိတည်းရှင်ပင် ပွင့်တော် မူလတ်သောခါ လူဖြစ်လှာ၍ ရဟန္တာ-ဧဟိဘိက္ခု-ဆုပြည့်စုံ လိုသတည်း။

နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ် ဝတ္ထုအခန်းကား ပြီး၏။

=====

၈၆- အာသီသပတ္တနာ

ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော အစီအစဉ်အားဖြင့် ၁- အရှင် သာရိပုတ္တရာ , ၂- အရှင်မောဂ္ဂလာန် , ၃- စိတ္တသူကြွယ်, ၄- ဟတ္ထဌဝကသီတင်းဦး၊ ဤသူမြတ် အရိယာလေးယောက်

အကျင့်ကို၎င်း၊ ၁- ခေမာထေရီ၊ ၂- ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ၊ ၃- ဥတ္တရာမိန်းမမြတ်၊ ၄- နန္ဒမာတာမိန်းမမြတ်၊ ဤအရိယာ မိန်းမမြတ်လေးယောက်တို့၏ အကျင့်ကို၎င်း၊ ဤရှစ်ယောက် သော အရိယာသူမြတ်တို့၏ အကျင့်ကို ယုံကြည်စွာမှတ်သား ဆောက်တည်ကြကုန်၍ မိတည်းရှင်ပင်လက်ထက် ဤသူမြတ်တို့၏ အကျင့်နှင့်တူသော မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ကြသည် ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

=====

၈၇- စကားပြေ နိဂုံး

ဘုရားသခင် သာသနာတော်နှစ်ထောင်အနှစ်ငါးဆွဲ ငါးနှစ်စေ့သောအခါ၌ တန်တားဦးအရပ်၌ မင်္ဂလာစာတိ ကောင်းမှုတော် ဒါယကာ သီရိသုဓမ္မရာဇာဓိပတိမင်းကြီး၏ (သားတော် ရွှေနန်းကြော့သခင် ဘုရင်နရပတိမင်းကြီး၏) အောင်မြင်ခါ ဆယ်နှစ်စေ့လေသောအခါ မဟာသီလဝံသထေရ် မည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ပါရာယနကျမ်းကို စီရင်တော်မူသော အခန်းကား ဤဝယ်ရွှေ ပြီးပြည့်စုံ၏။

ပါရာယန ဝတ္ထု ပြီး၏။

=====

မန္တလေးမြို့ စင်မကန် ပါဠိတက္ကသိုလ်

အရှင်ဝါသဝ ပေစာ

သက္ကရာဇ် ၁၂၁၈ ခု၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၃-ရက်၊
၁-နေ့၊ နေ့ ၃-ချက်တီးအချိန်တွင် ပါရာယနဝတ္ထုကို ရှေးကူး၍
ပြီး၏။ နိဗ္ဗာနပစ္စယော ဟောတု။

ဝန်ရှင်တော် လယ်ကိုင်းမြို့စား သေနတ်ဝန်

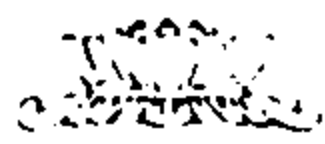
(ကင်းဝန်)မင်းကြီး ပေစာ

သက္ကရာဇ် ၁၂၃၄ ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၁၅-ရက်နေ့၊
နေ့ ၂-ချက်တီးအချိန်တွင် ပါရာယနဝတ္ထုကို ရှေးကူး၍ပြီး၏။
နိဗ္ဗာနပစ္စယော ဟောတု။

နောက်ဆက်တွဲ
ပါရာယနသုတ် ပါဠိတော်

ဝတ္ထုဂါထာ

- ၁။ * ကောသလာနံ ပုရာ ရမ္မာ၊ အဂမာ ဒက္ခိဏာ ပထံ။
အာကိဉ္ဇညံ ပတ္တယာနော၊ ဗြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
- ၂။ သော အဿကဿ ဝိသယေ၊
အဠကဿ^၁ သမာသနေ။
ဝသိ ဂေါဓာဝရီကူလေ၊
ဥဉ္ဇေန စ ဖလေန စ။
- ၃။ တဿေဝ ဥပနိဿာယ၊ ဂါမော စ ဝိပုလော အဟု။
ကတော ဇာတေန အာယေန၊ မဟာယညမကပ္ပယိ။
- ၄။ မဟာယညံ ယဇိတွာန၊ ပုန ပါဝိသိ အဿမံ။
တသ္မိံ ပဋိပဝိဋ္ဌမ္မိ၊ အညော အာဂဉ္ဇိ ဗြဟ္မဏော။
- ၅။ ဥဂ္ဂုပ္ပါဒေါ တသိတော^၂ ၊ ပင်္ကဒန္တော ရဇဿိရော။
သော စ နံ ဥပသင်္ကမ္မ၊ သတာနိ ပဉ္စ ယာစတိ။
- ၆။ တမေနံ ဗာဝရီ ဒိသ္မာ၊ အာသနေန နိမန္တယိ။
သုခဉ္စ ကုသလံ ပုစ္ဆိ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
- ၇။ ယံ ခေါ မမ ဒေယျဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ ဝိသဇ္ဇိတံ မယာ။
အနုဇာနာဟိ မေ ဗြဟ္မေ၊ နတ္ထိ ပဉ္စသတာနိ မေ။

* ခု- ၈-၁-ပိဋေ စူဠနိဒ္ဒေသေပိ။ ၁-မုဠကဿ (သျှာ)၊ မုဠကဿ (က)၊
မဠကဿ (နိဒ္ဒေသ)။

၂- တသိတော (က)

- ၈။ သစေ မေ ယာစမာနဿ၊ ဘဝံ နာနုပဒဿတိ။
သတ္တမေ ဒီဝသေ တုယံ၊ မုဒ္ဒါ ဖလတု သတ္တမာ။
- ၉။ အဘိသင်္ခရိတွာ ကုဟကော၊
ဘေရဝံ သော အကိတ္တယိ။
တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊
ဗာဝရီ ဒုက္ခိတော အဟု။
- ၁၀။ ဥဿုဿတိ အနာဟာရော၊
သောကသလ္လသမပ္ပိတော။
အထောပိ ဧဝံ စိတ္တဿ၊
ဈာနေ န ရမတိမနော။
- ၁၁။ ဥတြိန္ဒြိယံ ဒုက္ခိတံ ဒိသ္မာ ဒေဝတာ အတ္တကာမိနီ။
ဗာဝရီ ဥပသင်္ကမ္မ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
- ၁၂။ န သော မုဒ္ဒံ ပဇာနာတိ၊
ကုဟကော သော ဓနတ္ထိကော။
မုဒ္ဒနိ မုဒ္ဒါပိတေ ဝါ၊
ဉာဏံ တဿ န ဝိဇ္ဇတိ။
- ၁၃။ ဘောတိ စရဟိ ဇာနသိ၊
တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတာ။
မုဒ္ဒံ မုဒ္ဒါမိပါတဉ္စ၊
တံ သုဏောမ ဝစော တဝ။
- ၁၄။ အဟမ္မေတံ န ဇာနာမိ၊ ဉာဏမေတ္ထ န ဝိဇ္ဇတိ။
မုဒ္ဒနိ မုဒ္ဒါမိပါတေ စ၊ ဇိနာနံ ဟေတ္ထ ဒဿနံ။

၁- မုဒ္ဒံ မုဒ္ဒါမိပါတောစ၊ နာနံမောတ(သိ၊ သျှာ၊ ဣ ။)

- ၁၅။ အထ ကော စရဟိ ဇာနာတိ၊
အသ္မိံ ပထဝီမဏ္ဍလေ^၁ ။
မုဒ္ဒံ မုဒ္ဒါဓိပါတဉ္စ၊
တံ မေ အက္ခာဟိ ဒေဝတေ။
- ၁၆။ ပုရာ ကပိလဝတ္ထုမှာ၊
နိက္ခန္ဓော လောကနာယကော။
အပစ္စော ဩက္ကာကရာဇဿ၊
သကျပုတ္တော ပဘင်္ဂရော။
- ၁၇။ သော ဟိ ဗြာဟ္မဏ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
သဗ္ဗာဘိညာဗလပုတ္တော၊ သဗ္ဗဓမ္မေသု စက္ခုမာ။
သဗ္ဗကမ္မက္ခယံ ပတ္တော၊ ဝိမုတ္တော ဥပဓိက္ခယေ။^၂
- ၁၈။ ဗုဒ္ဓေါ သော ဘဂဝါ လောကေ၊
ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
တံ တုံ ဂန္ဓာန ပုစ္ဆဿ၊
သော တေ တံ ဗျာကရိဿတိ။
- ၁၉။ သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဝစော သုတ္တာ ဥဒဂ္ဂေါဗာဝရီ အဟု။
သောကဿ တနုကော အာသိ၊ ပီတိဉ္စ ဝိပုလံလဘိ။
- ၂၀။ သော ဗာဝရီ အတ္တမနော ဥဒဂ္ဂေါ၊
တံ ဒေဝတံ ပုစ္ဆတိ ဝေဒဇာတော။
ကတမမ္ဘိ ဂါမေ နိဂမမ္ဘိ ဝါ ပန၊
ကတမမ္ဘိ ဝါ ဇနပဒေ လောကနာထော။
ယတ္ထ ဂန္ဓာန ပဿေမု ၊ သံဗ္ဗုဒ္ဓံ ဒိပဒုတ္တမံ^၃ ။

၁- ပုတဝီမဏ္ဍလေ(သီ၊ဣ) ၂-ဂန္ဓာ နမသေမု(သီ၊သျှ၊ဣ)

၉) ၃- ဒိပဒုတ္တမံ(သီ၊သျှ၊ဣ)

- ၂၁။ သာဝတ္ထိယံ ကောသလမိန္ဒိရေ ဇိနော၊
ပဟူတပညော ဝရဘူရိမေဓသော။
သော သကျပုတ္တော ဝိဓုရော အနာသဝေါ၊
မုဒ္ဒါဓိပါတဿ ဝိဒူ နရာသဘော။
- ၂၂။ တတော အာမန္တထိ သိဿေ၊
ဗြာဟ္မဏေ မန္တပါရဂေ။
“ဧထ မာဏဝါ အက္ခိယံ၊
သုဏာထ ဝစနံ မမ။
- ၂၃။ ယဿေသော ဒုလ္လဘော လောကေ၊
ပါတုဘာဝေါ အဘိဏ္ဍသော။
သွာဇ္ဇေ လောကမ္ပိ ဥပ္ပန္နော၊
သမ္ပုဒ္ဓေါ ဣတိ ဝိဿုတော၊
ခိပ္ပံ ဂန္ဓာန သာဝတ္ထိံ ၊
ပဿဝေါ ဒွိပဒုတ္တမံ” ။
- ၂၄။ ကထံ စရဟိ ဇာနေမု၊ ဒိသွာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဗြာဟ္မဏ။
အဇာနတံ နော ပဗြူဟိ၊ ယထာ ဇာနေမု တံ မယံ။
- ၂၅။ အာဂတာနိ ဟိ မန္တေသု၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာ။
ဒုတ္တိံ သာနီစာ ဗျာက္ခာတာ၊ သမတ္တာ အနုပုဗ္ဗသော။
- ၂၆။ ယဿေတေ ဟောန္တိ ဂတ္တေသု၊
မဟာပုရိသလက္ခဏာ။

၁- ဒုတ္တိံသာစ(သိ၊ သျာ၊ ဣ ။)၊ ဒုတ္တိံသတာနိ(?)

- ဒွေယေဝ တဿ ဂတိယော၊
တတိယာ ဟိ န ဝိဇ္ဇတိ။
- ၂၇။ သစေ အဂါရံ အာဝသတိ^၁ ၊ ဝိဇ္ဇေယျ ပထဝီ ဣမံ။
အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန၊ ဓမ္မေန မနုဿာသတိ။
- ၂၈။ သစေ စသော ပဗ္ဗဇတိ၊
အဂါရာ အနဂါရိယံ။
ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒေါ^၂ သမ္ပုဒ္ဓေါ။
အရဟာ ဘဝတိ အနုတ္တရော။
- ၂၉။ ဇာတိံ ဂေါတ္တဉ္စ လက္ခဏံ၊
မန္တေ သိဿေ ပုနာပရေ၊
မုဒ္ဒံ မုဒ္ဒါဓိပါတဉ္စ၊
မနုဿာယေဝ ပုစ္ဆထ။
- ၃၀။ အနာဝရဏဒဿာဝီ၊ ယဒိ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ။
မနုဿ ပုစ္ဆိတေ ပဉ္စေ ၊ ဝါစာယ ဝိသဇ္ဇေသတိ။
- ၃၁။ ဗာဝရိဿ ဝစော သုတ္တာ၊
သိဿာ သောဠသ ဗြာဟ္မဏာ။
အဇိတော တိဿမေတ္ထေယျော။
ပုဏ္ဏကော အထ မေတ္တဂူ။

- ၃၂။ ဓောတကော ဥပသီဝေါစ၊
 နန္ဒော စ အထ ဟေမကော။
 တောဒေယျ -ကပ္ပိ ဒုဘယော၊
 ဇေတုကဏ္ဍိ စ ပဏ္ဍိတော။
- ၃၃။ ဘဒြာဝုဓော ဥဒယော စ၊
 ပေါသာလော စာပိ ဗြာဟ္မဏော။
 မောဃရာဇာ စ မေဓာဝီ၊
 ပိဂိ ယောစ မဟာဣသိ။
- ၃၄။ ပစ္စေကဂဏိနော သဗ္ဗေ၊ သဗ္ဗလောကဿဝိဿုတာ။
 ဈာယီ ဈာနရတာ မိရာ၊ ပုဗ္ဗဝါသနာဝါသိတာ။
- ၃၅။ ဗာဝရိ အဘိဝါဒေတွာ၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။
 ဇဋ္ဌာဇိနဓရာ သဗ္ဗေ ပက္ကာမံ ဥတ္တရာမုခါ။
- ၃၆။ အဠကဿ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ပုရိမာဟိဿတိံ ၊ တဒါ။
 ဥဇ္ဇေနိဉ္ဇာပိ ဂေါနန္ဒံ၊ ဝေဒိသံ ဝနသဝှယံ။
- ၃၇။ ကောသမ္ပိဉ္ဇာပိ သာကေတံ၊ သာဝတ္ထိဉ္ဇ ပုရုတ္တမံ။
 သေတဗျံ ကပိလဝတ္ထု၊ ကုသိနာရဉ္ဇ မန္ဒိရံ။
- ၃၈။ ပါဝဉ္ဇ ဘောဂနဂရံ၊ ဝေသာလီ မာဂဓံ ပုရံ။
 ပါသာဏကံ စေတိယဉ္ဇ၊ ရမဏီယံ မနောရမံ။

- ၃၉။ တသံတောဝုဒကံ သီတံ၊ မဟာလာဘံ ဝဝါဏိဇော။
 ဆာယံယမ္မာဘိတက္ခောဝ၊ တုရိတာပဗ္ဗတမာရုဟုံ။
- ၄၀။ ဘဂဝါ တမိ သမယေ၊ ဘိက္ခု သံဃပုရက္ခတော။
 ဘိက္ခုနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သီဟောဝ နဒတီ ဝနေ။
- ၄၁။ အဇိတော အဒ္ဓသ ဗုဒ္ဓံ၊ သတရံသိဝံဘာဏုမံ။
 စန္ဒံ ယထာ ပန္နရသေ၊ ပါရိပူရိ ဥပါဂတံ။
- ၄၂။ အထဿ ဂတ္ထေ ဒိသွာန၊ ပရိပူရဉ္စ ဗျဉ္စနံ။
 ဧကမန္တံ ဌိတော ဟဋ္ဌော၊ မနောပဉ္စေ အပုစ္ဆထ။
- ၄၃။ အာဒိဿ ဇေယျနံ၊ ဗြူဟိ၊ ဂေါတ္တံဗြူဟိ သလက္ခဏာ။
 မန္တေသု ပါရမိဗြူဟိ၊ ကတိ ဝါစေတိဗြာဟ္မဏော။
- ၄၄။ ဝိသံဝဿသတံ အာယု၊ သော စ ဂေါတ္ထေန ဗာဝရိ
 တိဏိဿ လက္ခဏာ ဂတ္ထေ၊ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ။
- ၄၅။ လက္ခဏေနိဏ္ဏတိဟာသေစ၊ သနိယဏ္ဍာသကေဋ္ဌဘေ။
 ပဉ္စသတာနိ ဝါစေတိ၊ သဓမ္မေ ပါရမိံ ဂတော။
- ၄၆။ လက္ခဏာနံ ပဝိစယံ၊ ဗာဝရိဿ နရုတ္တမ။
 ကင်္ခိစ္ဆိဒံ ပကာသေဟိ၊ မာ နော ကင်္ခါယိတံ အဟု။
- ၄၇။ မုခံဇိတ္တာယ ဆာဒေတိ၊ ဥဏ္ဏ သဘမုကန္တရေ။
 ကောသောဟိတံဝတ္တဂုယံ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိမာဏဝ။

၁- ပုရိမံ မာဟိဿတိံ (သီ၊ ဣ) ပုရံ မာဟိဿတိံ (သျာ)

၂- ဝိတရံသိဝံ(သျာ)၊ သတရံသိဝံ က၊ ပိတရံသိဝံ နိဒ္ဒေသ

၃- ဇေယျနံ က ၄-ဗြူဟိဿလက္ခဏံ နိဒ္ဒေသ

- ၄၈။ ပုစ္ဆိံ ကိပ္ပိ အသုဏန္တော၊
သုတ္တာ ပဉ္စေ ဝိယာကတေ။
ဝိစိန္တေတိ ဇနော သဗ္ဗော၊
ဝေဒဇာတော ကတဉ္စလီ။
- ၄၉။ ကော နု ဒေဝေါ ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ၊
ဣန္ဒြော ဝါပိ သုဇမ္ပတိ။
မနသာ ပုစ္ဆိတေ ပဉ္စေ၊
ကမေတံ ပဋိဘာသတိ။
- ၅၀။ မုဒ္ဒံ မုဒ္ဒါဓိပါတဉ္စ၊ ဗာဝရီ ပရိပုစ္ဆတိ။
တံဗျာကရောဟိဘဂဝါ၊ ကဒ္ဓိဝိနယနောဣဿေ။
- ၅၁။ အဝိဇ္ဇာမုဒ္ဒါတိဇာနာဟိ၊ ဝိဇ္ဇာ မုဇာဓိပါတိနီ။
သဒ္ဓါသတိသမာဓိဟိ၊ ဆန္ဒဝိရိယေနသံယုတာ။
- ၅၂။ တတော ဝေဒေန မဟတာ၊
သန္တဣတ္တာန မာဏဝေါ။
ဧကံသံ အဇိနံ ကတ္တာ၊
ပါဒေသု သိရသာ ပတိ။
- ၅၃။ ဗာဝရီ ဗြာဟ္မဏော ဘောတော၊
သဟ သိဿေဟိ မာရိသ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော သုမနော၊
ပါဒေ ဝန္တတိ စက္ခုမ။
- ၅၄။ သုခိတော ဗာဝရီ ဟောတု၊
သဟ သိဿေဟိ ဗြဟ္မဏော။

တွဉ္ဇာပိ သုခိတော ဟောဟိ၊

စိရံ ဇီဝါတိ မာဏဝ။

၅၅။ ဗာဝရိဿ စတုယံ ဝါ၊ သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗသံသယံ။

ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆော၊ ယံ ကိဉ္စိမနသိစ္ဆယ၊

၅၆။ သမ္ပုဒ္ဓေန ကတောကာသော၊ နိသီဒိတွာနုပဉ္စလီ။

အဇိတော ပဌမံ ပဉ္စ၊ တတ္ထ ပုစ္ဆိ တထာဂတံ။

ဝတ္ထုဂါထာ နိဋ္ဌိတာ။

=====

၁- အဇိတမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ * ကေနဿု နိဗ္ဗတော လောကော၊

(ဣစ္စာယသ္မာအဇိတော)

ကေနဿု နပ္ပကာသတိ။

ကိဿာဘိလေပနံ ဗြူသိ၊

ကိံ သုတဿ မဟဗ္ဘယံ။

၂။ အဝိဇ္ဇာယ နိဗ္ဗတော လောကော။

(အဇိတာတိဘဂဝါ)

ဝေဝိစ္ဆာ ပမာဒါ နပ္ပကာသတိ။

ဇပ္ပိဘိလေပနံ ဗြူမိ၊

ဒုက္ခ မဿ မဟဗ္ဘယံ။

---

* ခု ၈-၆၊ ၂၄၊ ခု-၁၀-၁၀၊ ၁၃၊ ၁၇၇-ပိဋေသုပိ။

- ၃။ သဝန္တိ သဗ္ဗမိ သောတာ။ (ဣစ္စာယသ္မာ အဇိတော)
 သောတာနံ ကိံ နိဝါရဏံ။
 သောတာနံ သံဝရံ ဗြူဟိ၊
 ကေန သောတာ ပိမိယျရေ^၁ ။
- ၄။ ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိ၊ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ)
 သတိံ တေသံ နိဝါရဏံ။
 သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ၊ ပညာယေတေ ပိမိယျရေ။
- ၅။ ပညာ စေဝ သတိံ ယဉ္ဇ^၂၊ (ဣစ္စာယသ္မာ အဇိတော၊)
 နာမရူပဉ္စ မာရိသ။
 ဧတံ မေ ပုဋ္ဌော ပဗြူဟိ၊
 ကတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
- ၆။ ယမေတံ ပဉ္စ အပုစ္ဆိ၊ အဇိတ တံ ဝဒါမိ တေ။
 ယတ္ထ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ၊ အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
 ဝိညာဏဿ နိရောဓေန၊
 ဧတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
- ၇။ ယေ စ သင်္ခါတဓမ္မာသေ၊ ယေ စ သေခါ ပုထု ဣဓ။
 တေသံ မေ နိပကော ဣရိယံ၊ ပုဋ္ဌော ပဗြူဟိမာရိသ။

၁- ပိထိယျရေ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)၊ ပိထိယရေ (သီ၊ ဌ)၊ ပိမိယရေ (?)

၂- သတိစေဝ(သီ)၊ သတိစ(သျာ)၊ သတိစာပိ(ဣနိဒ္ဒေသ၊) သတိစာပိ
 (နိဒ္ဒေသ)

၈။ ကာမေသုနာဘိဂိဇ္ဈေယျ။ မနသာ နာဝိလော သိယာ။
ကုသလော သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေတိ၊
အဇိတမာဏဝပုစ္ဆ ပဌမာ။

=====

၂- တိဿမေတ္တေယျမာဏဝပုစ္ဆာ

- ၁။ * ကောဓ သန္တုသိတော လောကေ၊
(ဣစ္စာယသ္မာ တိဿမေတ္တေယျော၊)
ကဿ နော သန္တိ ဣဉ္စိတာ။
ကော ဥဘန္တမဘိညာယ၊ မဇ္ဈေ မန္တာန လိပ္ပတိံ* ။
ကံ ဗြူသိမဟာပုရိသောတိ၊ ကော ဣဓ သိဗ္ဗိနိ မစ္စဂါ။
- ၂။ ကာမေသု ဗြဟ္မစရိယဝါ၊ (မေတ္တေယျာတိဘဂဝါ)။
ဝိတတဏှော သဒါ သတော။
သင်္ခါယ နိဗ္ဗုတော ဘိက္ခု။
တဿ နော သန္တိ ဣဉ္စိတာ။
- ၃။ သော ဥဘန္တမဘိညာယ၊
မဇ္ဈေ မန္တာ န လိပ္ပတိံ။
တံ ဗြူမိ မယာပုရိသောတိ၊
သော ဣဓ သိဗ္ဗိနိ မစ္စဂါတိ၊
တိဿမေယျေယျမာဏဝပုစ္ဆ ဒုတိယာ။

၃-ပုဏ္ဏကမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ * အနေဇံ မူလဒဿာဝံ၊ (ဣစ္စယသ္မိာပုဏ္ဏကော၊)

အတ္တိ ဖပဉ္ဇေန အာဂမံ။

ကို နိဿိတာ ဣသယော မနုဇာ၊

ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဒေဝတာနံ။

ယညမကပ္ပယိံ သု ပုထု၊ ဓ လောကေ၊

ပုစ္ဆမိ တံ ဘဂဝါဗြဟ္မိ မေ' တံ ။

၂။ ယေ ကေစိမေ ဣသယယော မနုဇာ၊

(ပုဏ္ဏကာတိ ဘဂဝါ)

ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဒေဝတာနံ။

ယညမကပ္ပယိံ သု ပုထု ဓ လောကေ၊

အာသိသမာနာ ပုဏ္ဏက ဣတ္ထတ္တံ^၂။

ဇရံ သိတာ ယညမကပ္ပယိံသု။

၃။ ယေ ကေစိမေ ဣသယယော မနုဇာ၊

(ဣစ္စယသ္မိာပုဏ္ဏကော)

ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဒေဝတာနံ။

ယညမကပ္ပယိံ သု ပုထု၊ ဓ လောကေ၊

ကစ္စိသု တေ ဘဂဝါ ယညပထေ အပ္ပမတ္တာ။

---

* ခု ၈-၇၊ ၄၆-ပိဋေသုပိ။   ၁-အတ္တိ (သျှာ)

၂။ ဣတ္ထဘာဝံ(သိ၊ သျှာ)

အတာရုံ ဇာတိဉ္စ ဇရဉ္စ မာရိသ၊

ပုစ္ဆာမိ တံ ဘဂဝါဗြူဟိ မေ' တံ ။

၄။ အာသီသန္တိ ထောမယန္တိ အဘိဇပ္ပန္တိ ဇုဟန္တိ၊
(ပုဏ္ဏကာတိ ဘဂဝါ)

ကာမာဘိဇပ္ပန္တိ ပဋိစ္စ လာဘံ။

တေ ယာဇယောဂါ ဘဝရာဂရတ္တာ၊

နာတရိ သု ဇာတိဇရန္တိဗြူမိ။

၅။ တေ စေ နာတရိ သု ယာဇယောဂါ။
(ဣစ္စာယသ္မာ ပုဏ္ဏကော၊)

ယညေဟိ ဇာတိဉ္စဇရဉ္စ မာရိသ။

အထ ကော စရဟိ ဒေဝမနုဿလောကေ၊

အတာရိ ဇာတိဉ္စ ဇရဉ္စ မာရိသ။

ပုစ္ဆာမိ တံ ဘဂဝါ ဗြူဟိ မေ တံ။

၆။ သင်္ခါယ လောကသ္မိ ပရောပရာနိ' ၊
(ပုဏ္ဏကာတိ ဘဂဝါ။)

ယဿိဉ္စိတံ နတ္ထိ ကုဟိဉ္စိ လောကေ။

သန္တော ဝိဓုမော အနိယော နိရာသော၊

အတာရိ သော ဇာတိ ဇရန္တိ ဗြူမိတိ။

ပုဏ္ဏကမာဏဝပုစ္ဆာ တတိယာ။

=====

၄- မေတ္တရူမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ * ပုစ္ဆာမိ တံ ဘဂဝါဗြူဟိ မေ ' တံ။

(ဣစ္စာယသွာ မေတ္တာရူ)

မညာမိ တံ ဝေဒဂုံ ဘာဝိတတ္ထံ။

ကုတော နု ဒုက္ခာ သမုဒါဂတာ ဣမေ၊

ယေ ကေစိ လောကသ္မိ မနေကရူပါ။

၂။ ဒုက္ခဿ ဝေ မံ ပဘဝံ အပုစ္ဆသိ။

(မေတ္တရူတိ ဘဂဝါ)

တံ တေ ပဝက္ခာမိ ယထာ ပဇာနံ။

ဥပဓိနိဒါနာ ပဘဝန္တိ ဒုက္ခာ၊

ယေ ကေစိ လောကသ္မိ မနေကရူပါ။

၃။ ယော ဝေ အဝိဒ္ဓါ ဥပဓိံ ကရောတိ၊

ပုနပ္ပုနံ ဒုက္ခ မူပေတိ မန္ဓော။

တသ္မာ ပဇာနံ ဥပဓိံ န ကယိရာ၊

ဒုက္ခဿ ဇုတိပ္ပဘဝါနုပဿိ။

၄။ ယံ တံ အပုစ္ဆိမ္မ အကိတ္တယိ နော၊

အညံ တံ ပုစ္ဆာမံ တဒိယံ ဗြူဟိ။

ကထံ နု ဓီရာ ဝိတရန္တိ ဩဃံ၊

၁။ ပုစ္ဆာမိ (သိ၊ ဣ)

ဇာတိံ ဇရံ သောကပရိ ဒ္ဒဝဉ္စ။

တံ မေ မုနိ သာဓု ဝိယာကရောဟိ၊

တထာ ဟိ တေ ဝိဒိတော ဒသ ဓမ္မော။

၅။ ကိတ္တယိဿာမိ တေ ဓမ္မံ၊ (မေတ္တဂူတိ ဘဂဝါ)

ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ အနိတိဟံ။

ယံ ဝိဒိတွာ သတော စရံ၊

တရေ လောကေ ဝိသတ္တိကံ။

၆။ တဉ္ဇာဟံ အဘိနန္ဒာမိ၊

မဟေသိ ဓမ္မမုတ္တမံ။

ယံ ဝိဒိတွာ သတော စရံ၊

တရေ လောကေ ဝိသတ္တိကံ။

၇။ ယံ ကိဉ္စိ သမ္ပဇာနာသိ၊ (မေတ္တဂူတိ ဘဂဝါ)

ဉဒ္ဓံ အဓော တိရိယဉ္ဇာပိ မဇ္ဈေ။

ဧတေသု နန္ဒိဉ္စ နိဝေသနဉ္စ

ပနုဇ္ဇေ ဝိညာဏံ ဘဝေ န တိဋ္ဌေ။

၈။ ဧဝံဝိဟာရီ သတော အပ္ပမတ္တော၊

ဘိက္ခု စရံ ဟိတွာ မမာယိတာနိ။

ဇာတိံ ဇရံ သောကပရိဒ္ဒဝဉ္စ၊

ဣဓေဝ ဝိဒ္ဓါ ပဇ္ဇေယျ ဒုက္ခံ။

- ၉။ ဧတာ ဘိနန္ဒာမိ ဝစော မဟေသိနော။
 သုကိတ္တိတံ ဂေါတမ နူပဓိကံ။
 အဒ္ဓါ ဟိ ဘဂဝါ ပဟာသိ ဒုက္ခံ၊
 တထာ ဟိ တေ ဝိဒိတော ဧသ ဓမ္မော။
- ၁၀။ တေ စာပိ နုပုဇ္ဈဟေယျူ ဒုက္ခံ၊
 ယေ တံ မုနိ အဋ္ဌိတံ သြဝဒေယျ။
 တံ တံ နမဿာမိ သမေစ္စ နာဂ၊
 အပ္ပေဝ မံ ဘဂဝါ အဋ္ဌိတံ သြဝဒေယျ။
- ၁၁။ ယံ ဗြာဟ္မဏံ ဝေဒဂူ မာဘိဇညာ။
 အကိပ္ပနံ ကာမဘဝေ အသတ္တံ။
 အဒ္ဓါ ဟိ သော သြဃမိမံ အတာရိ၊
 တိဏ္ဍော စ ပါရံ အဓိလော အကခေါ။
- ၁၂။ ဝိဒ္ဓါ စ ယော^၁ ဝေဒဂူ နရော ဣဓ၊
 ဘဝါဘဝေ သင်္ဂမိမံ ဝိသဇ္ဇ။
 သော ဝိတတဏှော အနိယော နိရာသော၊
 အတာရိ သော ဇာတိဇရန္တိ ဗြူမိတိ။
 မေတ္တဂူမာဏဝပုစ္ဆာ စတုတ္ထိ။

=====

၁။ သော (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၅- ဓောတကမာဏဝပုစ္ဆာ

- ၁။ * ပုစ္ဆာမိ တံ ဘဂဝါ ဗြူဟိ မေ' တံ ၊
(ဣစ္စာယသ္မာ ဓောတကော၊)
ဝါစာ ဘိကၗါမိ မဟေသိ တုယံ။
တဝ သုတ္တာန နိဠေါသံ၊
သိက္ခေ နိဗ္ဗာနမတ္တနော။
- ၂။ တေနဟာ တပွံ ကရောဟိ၊ (ဓောတကာတိ ဘဂဝါ)
ဣဓေ နိပကော သတော။
ဣတော သုတ္တာန နိဠေါသံ၊
သိက္ခေ နိဗ္ဗာနမတ္တနော။
- ၃။ ပဿာမဟံ ဒေဝမနုဿလောကေ၊
အကိဉ္စနံ ဗြာဟ္မဏမိရိယမာနံ။
တံ တံ နမဿာမိ သမန္တစက္ခု၊
ပမုဉ္ဇ မံ သက္က ကထံကုထာဟိ။
- ၄။ နာဟံ သဟိဿာမိ^၁ ပမောစနာယ၊
ကထံကတိံ ဓောတက ကဉ္စိ လောကေ။
ဓမ္မဉ္စ သေဌံ အဘိဇာနမာနော^၂၊
ဧဝံ တုဝံ ဩယမိမံ တရေသိ။
- ၅။ အနုသာသ ဗြဟ္မေ ကရုဏာယမာနော၊
ဝိဝေကဓမ္မံ ယမဟံ ဝိဇညံ။
ယထာဟံ အာကာသောဝ အဗျာပဇ္ဇမာနော၊
ဣဓေ သန္တော အသိတော စရေယံ။

* ခု ၈၊ ၁၀၊ ၈၉-ပိဋေသုပိ။

၁။ သမိဿာမိ (သျှာ)၊ ဂမိဿာမိ (သီ)၊ သမိဟာမိ (ဣ)

၂။ အာဇာနမာနော(သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

၆။ * ကိတ္တယံဿာမိ တေ သန္တိ၊
(ဓောတကာတိ ဘဂဝါ)

ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ အနိတိဟံ။
ယံ ဝိဒိတွာ သတော စရံ၊
တရေ လောကေ ဝိသတ္တိကံ။

၇။ တဉ္စာဟံ အဘိနန္ဒာမိ၊
မဟေသိ သန္တိ' မုတ္တမံ။
ယံ ဝိဒိတွာ သတော စရံ၊
တရေ လောကေ ဝိသတ္တိကံ။

၈။ ယံ ကိဉ္စိ သမ္ပဇာနာသိ၊ (ဓောတကာတိ ဘဂဝါ)
ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယဉ္စပိ မဇ္ဈေ။
ဧတံ ဝိဒိတွာ သင်္ဂါတိ လောကေ၊
ဘဝါဘဝါယ မာကာသိ တဏှာန္တိ။
ဓောတကမာဏဝပုစ္ဆာ ပဉ္စမိ။

=====

၆- ဥပသီဝမာဏ ဝပုစ္ဆာ

၁။ * ဧကော အဟံ သက္က မဟန္တမောဃံ၊
(ဣစ္စာယသ္မာ ဥပသီဝေါ)

အနိဿိတော နော ဝိသဟာမိ တာရိတုံ။

---

* ထခု ၁၀-၁၄၃ ပိဋေသုပ္ပိ။

* ခု ၈-၁၁။ ၁၀၁-ပိဋေသုပ္ပိ။

အာရမ္မဏံ ဗြူဟိ သမန္တစက္ခု၊
ယံ နိဿိတော ဩဃမိမံ တရေယျံ။

၂။ အာကိဉ္ဇညံ ပက္ခမာနော သတိမာ၊

(ဥပသီဝါတိ ဘဂဝါ)

နတ္ထိတိ နိဿာယ တရဿု ဩဃံ။
ကာမေ ပဟာယ ဝိရတော ကထာဟိ၊
တဏှက္ခယံ နတ္တမဟာ' ဘိပဿ' ။

၃။ သဗ္ဗေသု ကာမေသု ယော ဝိတရာဂေါ၊

·(ဣစ္စာယသွာ ဥပသီဝေါ)

အာကိဉ္ဇညံ နိဿိတော ဟိတွာ မညံ။
သညာဝိမောက္ခေ ပရမေ ဝိမုတ္တော^၂ ၊
တိဋ္ဌေ န သော တတ္ထ အနာနုယာယီ^၁ ။

၄။ သဗ္ဗေသု ကာမေသု ယော ဝိတရာဂေါ၊

(ဥပသီဝါတိ ဘဂဝါ)

အာကိဉ္ဇညံ နိဿိတော ဟိတွာ မညံ။
သညာဝိမောက္ခေ ပရမေ ဝိမုတ္တော ၊
တိဋ္ဌေယျ သော တတ္ထ အနာနုယာယီ။

၅။ တိဋ္ဌေ စေ သော တတ္ထ အနာနုယာယီ၊

ပုဂ္ဂမ္ဘိ ဝဿာနံ သမန္တစက္ခု။

၁။ ရတ္တမဟာဘိဝဿ (သျှာ)၊ ရတ္တမဟံဘိပဿ (က)

၂။ ဝိမုတ္တော (က) ၃။ အနာနုယီ (သျှာ၊က)

တတ္ထေဝ သော သီတိသိယာ ဝိမုတ္တာ၊
စဝေထ ဝိညာဏံ တထာဝိဓဿ။

၆။ အတ္တိ ယထာ ဝါတဝေဓေန ခိတ္တာ^၁ ၊

(ဥပသီဝါတိ ဘဂဝါ)

အတ္တံ ပလေဟိ န ဥပေတိ သင်္ခိ ။
ဧဝံ မုနိ နာမကာယာ ဝိမုတ္တာ၊
အတ္တံ ပလေတိ န ဥပေတိ သင်္ခိ။

၇။ အတ္ထင်္ဂတော သော ဥဒ ဝါ သော နတ္ထိ၊
ဥဒါဟု ဝေ သဿတိယာ အရောဂေါ။
တံ မေ မုနိ သာဓု ဝိယာကရောဟိ၊
တထာ ဟိ တေ ဝိဒိတော ဧသ ဓမ္မော။

၈။ အတ္ထင်္ဂကဿ န ပမာဏ မတ္ထိ ၊

(ဥပသီဝါတိ ဘဂဝါ)

ယေန နံ ဝဇ္ဇံ တံ တဿ နတ္ထိ။
သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု သမောဟတေသု၊
သမူဟတာ ဝါဒပထာပိ သဗ္ဗေတိ။

ဥပသီဝမာဏဝပုစ္ဆာ ဆဋ္ဌိ။

=====

၁။ ခိတ္တံ (သျှာ)၊ ခိတ္တာ (ဣ)

၇- နန္ဒမာဏဝပုစ္ဆာ

- ၁။ * “သန္တိလောကေ မုနယော” (ဣစ္စာယသ္မာနန္ဒော)
 ဇနာ ဝဒန္တိ တယိဒံ ကထံသု။
 ဉာဏူပပန္နံ နော မုနိ^၁ ဝဒန္တိ၊
 ဥဒါဟုဝေ ဇိဝိတေနုပပန္နံ ။
- ၂။ န ဒိဋ္ဌိယာ န သုတိယာ န ဉာဏေန၊ ( )^၂
 မုနိမ နန္ဒ ကုသလာ ဝဒန္တိ။
 ဝိသေနိကတွာ အနိယာ နိရာသာ၊
 စရန္တိ ယေ တေ မုနယောတိ ဗြူမိ။
- ၃။ ယေ ကေစိမေ သမဏဗြာဟ္မဏာသေ၊
 (ဣစ္စာယသ္မာနန္ဒော)
 ဒိဋ္ဌသုတေနာပိ^၃ ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ။
 သီလဗ္ဗတေနာပိ ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ၊
 အနေကရူပေန ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ။
 ကိစ္စသု တေ ဘဂဝါ တတ္ထ ယတာ စရန္တော၊

* ခု ၈-၁၃၊ ၁၁၂ - ပိဋေသုပိ။

၁။ မုနိနော (သျှာ၊ က)

၂။ (န သီလဗ္ဗတေန) ကတ္ထစိပေါတ္ထကေ။

၃။ ဒိဋ္ဌေန သုတေနာပိ (သိ)၊ ဒိဋ္ဌေ သုတေနာပိ (သျှာ၊ဣ၊ က)

အတာရု ဇာတိဉ္စ ဇရဉ္စ မာရိသ။

ပုစ္ဆာမိ တံ ဘဂဝါ ဗြူဟိ မေ' တံ။

၄။ ယေ ကေစိမေ သမဏာ ဗြာဟ္မဏာသေ၊

(နန္ဒာတိ ဘဂဝါ)

ဒိဌဿုတေနာပိ ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ။

သီလဗ္ဗတေနာပိ ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ၊

အနေကရူပေန ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ။

ကိဉ္ဇာပိ တေ တတ္ထ ယတာ စရန္တိ၊

နာတရိံ သု ဇာတိဇရန္တိ ဗြူမိ။

၅။ ယေ ကေစိမေ သမဏာဗြာဟ္မဏာသေ၊

(ဣစ္စာယသ္မာနန္ဒော)

ဒိဌဿုတေနာပိ ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ။

သီလဗ္ဗတေနာပိ ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ၊

အနေကရူပေန ဝဒန္တိ သုဒ္ဓိံ ။

တေ စေ မုနိံ ဗြူသိ အနောယတိဏ္ဏေ၊

အထ ကော စရဟိံ ဒေဝမနုဿလောကေ။

အတာရိ ဇာတိဉ္စ ဇရဉ္စ မာရိသ၊

ပုစ္ဆာမိ တံ ဘဂဝါ ဗြူဟိမေ' တံ ။

၆။ နာဟံ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာသေ၊

(နန္ဒာတိ ဘဂဝါ)

ဇာတိဇရာယ နိဝုတာတိ ဗြူမိ။

ယေ သီဓ ဒိဋ္ဌံ ဝ သုတံ မုတံ ဝါ၊

သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ပဟာယ သဗ္ဗံ။

အနေကရူပမ္ပိ ပဟာယ သဗ္ဗံ၊

တဏှံ ပရိညာယ အနာသဝါသေ။

တေ ဝေ နရာ ဩဃတိဏ္ဍာတိ ဗြူမိ။

၇။ ဧတာ' ဘိနန္ဒာမိ ဝစော မဟေသိနော၊

သုကိတ္တိတံ ဂေါတမ' နူပဓိကံ။

ယေ သီဓ ဒိဋ္ဌံ ဝ သုတံ မုတံ ဝါ၊

သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ပဟာယ သဗ္ဗံ။

အနေကရူပမ္ပိ ပဟာယ သဗ္ဗံ၊

တဏှံ ပရိညာယ အနာသဝါသေ။

အဟမ္ပိ တေ ဩဃတိဏ္ဍာတိ ဗြူမိတိ။

နန္ဒမာဏဝပုစ္ဆာ သတ္တမာ။

၈- ဟေမကမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ * ယေ မေ ပုဗ္ဗေ ဝိယာကံသု၊

(ဣစ္စာယသ္မာ ဟေမကော၊)

---

* ခု ၈-၁၄၊ ၁၂၅- ပိဋေသုပိ။

ဟုရံ ဂေါတမသာသနာ။

“ဣစ္ဆာသိ ဣတိ ဘဝိဿတိ”၊ သဗ္ဗံ တံ ဣတိဟိတိဟံ၊
သဗ္ဗံ တံ တဏှဝဗ္ဗနံ၊ နာဟံ တတ္ထ အဘိရမိံ ။

၂။ တွဉ္စ မေ ဓမ္မမက္ခာဟိ၊ တဏှာနိဿိတနံ မုနိ။
ယံ ဝိဒိတွာ သတော စရံ၊ တရေ လောကေဝိသတ္တိကံ။

၃။ ဣဓိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတေသု၊ ပိယရူပေသုဟေမက။
ဆန္ဒရာဂဝိနောဒနံ၊ နိဗ္ဗာနပဒံ မစ္စုတံ ။

၄။ ဧတဒညာယ ယေ သတာ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ' ဘိနိဗ္ဗုတာ။
ဥပသန္တာ စ တေ သဒါ၊ တိဏှာ လောကေ ဝိသတ္တိ
ကန္တိ။

ဟေမကမာဏဝပုစ္ဆာ အဋ္ဌမာ။

၉- တောဒေယျ မာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ * ယသ္မိံ ကာမာ န ဝသန္တိ၊
(ဣစ္ဆာယသ္မာံ တောဒေယျ၊)

တဏှာ ယဿ န ဝိဇ္ဇတိ။
ကထံကထာ စ ယော တိဏှော၊
ဝိမောက္ခော တဿ ကိဒိသော။

၂။ ယသ္မိံ ကာမာ န ဝသန္တိ၊ (တောဒေယျာတိ ဘဂဝါ)
တဏှာ ယဿ န ဝိဇ္ဇတိ။

---

* ခု ၈-၁၄။ ၁၃၀- ပိဋေသုပိ။

ကထံကထာ စ ယော တိဇ္ဇော၊
ဝိမောက္ခော တဿ နာပရော။

၃။ နိရာသသော သော ဥဒ အာသသာနော၊
ပညာဏဝါ သော ဥဒ ပညကပ္ပိ။
မုနိံ အဟံ သက္က ယထာ ဝိဇဉံ၊
တံ မေ ဝိယာစိက္ခ သမန္တစက္ခ။

၄။ နိရာသသော သော န စ အာသသာနော၊
ပညာဏဝါ သော န စ ပညကပ္ပ။
ဧဝမ္ပိ တောဒေယျ မုနိံ ဝိဇာန။
အကဗ္ဗနံ ကာမဘဝေ အသတ္တန္တိ။

တောဒေယျမာဏဝပုစ္ဆာ နဝမာ။

၁၀- ကပ္ပမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ * မဇ္ဈေ သရသ္မိံ တိဋ္ဌတံ၊ (ဣစ္စာယသ္မာ ကပ္ပေါ)၊
ဩဃေ ဇာတေ မဟဗ္ဘယေ။
ဇရာမစ္စုပရေတာနံ၊
ဒီပံ ပဠုဟိ မာရိသ။
တွဉ္စ မေ ဒီပမက္ခာဟိ၊
ယထာယိဒံ နာပရံ သိယာ။

---

*ခု ၈-၁၅၊ ၁၃၄- ပိဋေသုပ္ပိ။

၂။ မဇ္ဈေ သရသ္မိံ တိဌတံ၊ (ကပ္ပိတိ ဘဂဝါ)
 ဩဃေ ဇာတေ မဟဗ္ဘယေ။

ဇရာမစ္စုပရေတာနံ၊
 ဒီပံ ပဗြူမိ ကပ္ပ တေ။

၃။ အကိဉ္ဇနံ အနာဒါနံ၊
 ဧတံ ဒီပံ အနာပရံ။
 နိဗ္ဗာနံ ဣတိ နံ ဗြူမိ၊
 ဇရာမစ္စု ပရိက္ခယံ။

၄။ ဧတဒညာယ ယေ သတာ၊
 ဒိဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗတာ။
 န တေ မာရဝဿာနုဂါ၊
 န တေ မာရဿ ပဒ္ဓဂူတိ^၂။

ကပ္ပမာဏဝပုစ္ဆာ ဒသမာ။

၁၁- ဇေတုကဏ္ဍိမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ * သုတ္တာနဟံ ဝီရမကာမကာမိံ ၊

(ဣစ္စာယသ္မာ ဇေတကဏ္ဍိ)၊

၁။ နိဗ္ဗာနမိတိ (သ)

၂။ ပဒ္ဓဂူတိ (သျှာ၊ က)

* ခု ၈-၁၅၊ ၁၄၁-ပိဋေသုပိ။

ဩဃာတိကံ ပုဋ္ဌမကာမမာဂမံ။

သန္တိပဒံ ဗြူဟိ သဟဇနေတ္ထ၊

ယထာတစ္ဆံ ဘဂဝါ ဗြူဟိ မေ'တံ။

၂။ ဘဂဝါ ဟိ ကာမေ အဘိဘုယျ ဣရိယတိ၊

အာဒိစ္စောဝ ပထဝီ တေဇီ တေဇသာ။

ပရိတ္တပညဿ မေ ဘူရိပည၊

အာစိက္ခ ဓမ္မံ ယမဟံ ဝိဇညံ။

ဇာတိဇရာယ ဣဓ ဝိပ္ပဟာနံ။

၃။ ကာမေသု ဝိနယ ဂေမံ၊ (ဇေတုတိကဏ္ဍိ ဘဂဝါ)

နေက္ခမ္မံ ဒဋ္ဌ၊ ခေမတော။

ဥဂ္ဂဟိတံ နိရတ္တံ ဝါ၊

မာ တေ ဝိဇ္ဇိတ္ထ ကိဉ္စနံ။

၄။ ယံ ပုဗ္ဗေ တံ ဝိသောသေဟိ၊ ပစ္ဆာ တေ မာတု ကိဉ္စနံ။

မဇ္ဈေ စေ နော ဂဟေဿသိ၊ ဥပသန္တော စရိဿသိ။

၅။ သဗ္ဗသော နာမရူပသ္မိံ၊ ဝီတဂေဓဿ ဖြာဟ္မဏ။

အာသဝါဿ န ဝိဇ္ဇိန္တိ၊ ယေဟိ မဇ္ဈဝသံ ဝဇေတိ။

ဇေတုကဏ္ဍိမာဏဝပုစ္ဆာ ဧကာဒသမာ။

၁၂- ဘဒြာဝုဓမာဏဝပုစ္ဆာ

- ၁။ * ဩကဗ္ဗဟံ တဏှတ္ထိဒံ အနေဇံ
(ဣစ္စာယသ္မာ ဘဒြာဝုဓေသ္မာ)။
နန္ဒိဗ္ဗဟံ ဩဃတိဏှံ ဝိမုတ္တံ။
ကပ္ပုဗ္ဗဟံ အဘိယာစေ သုမေဓံ၊
သုတ္တာန နာဂဿ အပနမိဿန္တိ ဣတော။
- ၂။ နာနာဇနာ ဇနပဒေဟိ သင်္ဂတာ၊
တဝ ဝီရ ဝါကျံ အဘိကင်္ခမာနာ။
တေသံ တုဝံ သာဓု ဝိယာကရောဟိ၊
တထာ ဟိ တေ ရိဒိတော ဧသ ဓမ္မော။
- ၃။ အာဒါနတဏှံ ဝိနယေထ သဗ္ဗံ၊
(ဘဒြာဝုဓာတိ ဘဂဝါ)
ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယဉ္ဇာပိ မဇ္ဈေ။
ယံ ယဉ္ဇိ လောကသ္မိမုပါဒိယန္တိ၊
ဟေနေဝ မာရော အစန္တတိ ဇန္တု။
- ၄။ တသ္မာ ပဇာနံ န ဥပါဒိယေထ၊
ဘိက္ခု သတော ကိဉ္ဇနံ သဗ္ဗလောကေ။
အာဒါနသတ္တေ ဣတိ ပေက္ခမာနေ၊
ပဇံ ဣမံ မစ္စုဇေယျ ဝိသတ္တန္တိ။
ဘဒြာဝုဓမာဏဝပုစ္ဆာ ဒွါဒသမာ။

=====

၁၃- ဥဒယမာဏဝပုစ္ဆာ

- ၁။ * စျာယိံ ဝိရဇမာသီနံ၊ (ဣစ္စာယသ္မာ ဥဒယော၊)
ကတကိစ္စံ အနာသဝံ။
ပါရဂုံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အတ္တိ ပဉ္ဇေန အာဂမံ၊
အညာဝိမောက္ခံ ပဗြုဟိ၊ အဝိဇ္ဇာယ ပဘောဒနံ။
- ၂။ ပဟာနံ ကာမစ္ဆန္ဒာနံ၊ (ဥဒယာတိ ဘဂဝါ)
ဒေါမနဿာန စူဘယံ။
ထိနဿ စ ပနုဒနံ၊ ကုက္ကုစ္စာနံ နိဝါရဏံ၊
- ၃။ ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မတက္ကပ္ပရေဇဝံ။
အညာဝိမောက္ခံ ပဗြုမိ၊ အဝိဇ္ဇာယ ပဘောဒနံ။
- ၄။ ကိံ သု သံယောဇနော လောကော၊
ကိံ သု တဿ ဝိစာရဏံ။
ကိဿဿ ဝိပ္ပဟာနေန၊
နိဗ္ဗာနံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။
- ၅။ နန္ဒိသံယောဇနော လောကော၊
ဝိတက္ကဿ ဝိစာရဏံ။
တဏှာယာ ဝိပ္ပဟာနေန၊
နိဗ္ဗာနံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။

---

* ခု ၈-၁၇၊ ၁၅၄- ပိဋေသုပ္ပိ။

၃။ ဝိညာဏဌိတိယော သဗ္ဗာ၊ (ပေါသလာတိ ဘဂဝါ၊)
အဘိဇာနံ တထာတော။

တိဋ္ဌန္တမေနံ ဇာနာတိ၊ ဝိမုတ္တံ တပ္ပရာယဏံ။

၄။ အာကိဉ္ဇညသမ္ဘာဝံ ဥ တွာ၊

နန္ဒိ သံယောဇနံ ဣတိ။

ဧဝမေတံ အဘိညာယ၊

တတော ဣ ဝိပဿတိ။

ဧတံ ဉာဏံ တထံ တဿ၊

ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတောတိ။

ပေါသလမာဏဝပုစ္ဆာ စုဒ္ဒသမာ။

၁၅- မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ * ဒွါဟံ သက္ကံ အပစ္ဆိဿံ၊

(ဣစ္စာယသ္မာ မောဃရာဇာ၊)

နမေ ဗျာကာသိ စက္ခုမာ။

ယာဝတတိယဉ္စ ဒေဝီသိ၊

ဗျာကရောတီတိ မေ သုတံ။

၁။ ဧဝံ (သျှာ၊ က။)

* ခု ၈-၁၉၊ ၁၇၂-ပိဋေသုပိ၊

၂။   အယံ လောကော ပရော လောကော။

ဗြဟ္မလောကော သဒေဝကော။

ဒိဋ္ဌိတေ နာဘိ ဇာနာတိ၊

ဂေါတမဿ ယသဿိနော။

၃။   ဧဝံ အဘိကန္တံ ဒဿာဝိ၊

အတ္ထိ ပဉ္ဇေန အာဂမံ။

ကထံ လောကံ အဝေက္ခန္တံ၊

မစ္စုရာဇာ န ပဿတိ။

၄။   † သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿုံ၊

မောဃရာဇ သဒါ သတော။

အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဦဟစ္စ၊ ဧဝံ မစ္စုတရော သိယာ။

ဧဝံ လောကံ အဝေက္ခန္တံ၊ မစ္စုရာဇာ န ပဿတိတိ။

မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာ ပန္နရသမာ။

၁၆- ပိဂီယမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။   + ဇိဏ္ဏောဟမသ္မိ အဗလော ဝိတဝဏ္ဏော၊

(ဣစ္စာယသ္မာ ပိဂီယော၊)

နေတ္တာ န သုဒ္ဓါ သဝနံ န ဖာသု။

---

† ခု၁၀-၇၀ပိဋကေတိယံပိ။

+ ခု ၈-၁၉၊ ၁၈၈-ပိဋကေတိယံပိ။

မာ' ဟံ နဿံ မောမုဟော အန္တရာဝ၊
 အာစိက္ခမေဗ္ဗံ ယမဟံ ဝိဇဉံ၊
 ဇာတိဇရာယ ဣဓ ဝိပ္ပဟာနံ။

၂။ ဒိသ္မာန ရူပေသု ဝိဟညမာနေ၊
 (ပိဂီယာတိဘဂဝါ)

ရူပန္တိ ရူပေသု ဇနာ ပမတ္တာ၊
 တဿာ တုဝံ ပိဂီယ အပ္ပမတ္တော၊
 ဇဟဿု ရူပံ အပုနတ္တဝါယ။

၃။ ဒိဿာ စတဿော ဝိဒိဿာ စတဿော၊
 ဥဒ္ဓံ အဓော ဒသ ဒိဿာ ဣမာယော။
 န တုယံ အဒိဋ္ဌံ အသုတံ အမုတံ^၁၊
 အထော အဝိညာတံ ကိဉ္စန^၂ မတ္တိ^၂ လောကေ။
 အာစိက္ခ မေဗ္ဗံ ယမဟံ ဝိဇဉံ၊
 ဇာတိဇရာယ ဣဓ ဝိပ္ပဟာနံ။

၄။ တဏှာဓိပဇ္ဇေ မနုဇေ ပေက္ခမာနေ၊
 (ပိဂီယာတိ ဘဂဝါ)

သန္တာပဇာတေ ဇရဿာ ပရေတေ။
 တဿာ တုဝံ ပိဂီယ အပ္ပမတ္တော၊
 ဇဟဿု တဏှံ အပုနတ္တဝါယာတိ။
 ပိဂီယမာဏဝပုစ္ဆာ သောဠသမာ။

=====

၁။ အသုတံ အမုတံဝါ (သိ)၊ အသုတာမုတံဝါ (သျှ)
 အသုတံ' မုတံဝါ (ဣ)

၂။ ကိဉ္စိ မတ္တိ (သျှ)၊ ကိဉ္စိ နတ္တိ (ဣ) ကိဉ္စိနမတ္တိ (က)

ပါရာယနတ္ထုတိဂါထာ

* ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရန္တော ပါသာ
ဏကေ စေတိယေ၊ ပရိစာရကသောဠသန္တံ^၁ ဗြာဟ္မဏာနံ
အဇ္ဈိဋ္ဌော ပုဋ္ဌော ပုဋ္ဌော ပဉ္စ^၂ ဗျာကာသိ။ ဧကမေကဿစေပိ
ပဉ္စဿ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊
ဂစ္ဆေယျေဝ ဇရာမရဏဿပါရံ၊ ပါရင်္ဂမနီယာ ဣမေဓမ္မာတိ၊
တဿာ ဣမဿ ဓမ္မပရိယာယဿ ပါရာယနန္တေဝ^၃ အဓိဝစနံ။

၁။ အဇိတော တိဿမေတ္ထေယျော၊

ပုဏ္ဏကော အထ မေတ္တဂူ။

ဓောတကော ဥပသီဝေါစ၊

နန္ဒော စ အထ ဟေမကော။

၂။ တောဒေယျ- ကပ္ပိ ဒုဘယော၊

ဇေတုကဏ္ဍိ စ ပဏ္ဍိတော။

ဘဒြာဝုဓော ဥဒယော စ၊

ပေါသာလော စာပိ ဗြာဟ္မဏော။

မောဃရာဇာ စ မေဓာဝိ၊

ပိင်္ဂိယော စ မဟာဣသိ။

---

* ခု စ၊ ၂၁၊ ၁၉၅- ပိဋေသုပိ။

၁။ ပရိစာရကသောဠသန္တံ (သျှာ၊က) ၂။ ပဉ္စေ (သီ၊ ဣ)

၃။ ပါရာယဏံတွေဝ (သီ-ဌ)

- ၃။ ဧတေ ဗုဒ္ဓံ ဥပါဂစ္ဆုံ၊
သမ္ပန္နစရဏံ ဣသိံ ။
ပုစ္ဆန္တာ နိပုဏေ ပဉ္ဇေ၊
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ ဥပါဂမုံ။
- ၄။ တေသံ ဗုဒ္ဓေါ ပဗျာကာသိ၊
ပဉ္ဇေ ပုဋ္ဌော ယထာတထံ။
ပညာနံ ဝေယျာကရဏေန၊
တောသေသိ ဗြာဟ္မဏေ မုနိ။
- ၅။ တေ တောသိတာ စက္ခုမတာ၊
ဗုဒ္ဓေါနာဒိစ္စ ဘန္ဓုနာ။
ဗြဟ္မစရိယမစရိံ သု၊
ဝရပညဿ သန္တိကေ။
- ၆။ ဧကမေကဿ ပဉ္ဇဿ၊
ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
တထာ ယော ပဋိပဇ္ဇေယျ၊
ဂစ္ဆေ ပါရံ အပါရတော။
- ၇။ အပါရာ ပါရံ ဂစ္ဆေယျ၊
ဘာဝေန္တော မဂ္ဂမုတ္တမံ။
မဂ္ဂေါ သော ပါရံ ဂမနာယ၊
တသ္မာ ပါရာယနံ ဣတိ။

ပါရာယနနူဂီတိဂါထာ

- ၁။ * ပါရာယန မနုဂါယိသံ၊ (ဣစ္စာယသွာ ပိဏ္ဍိယော၊)
ယထာ' ဒွက္ခိတထာ' ကွာသိ၊
ဝိမလော ဘူရိမေဓသော။
နိက္ကာမော နိဗ္ဗဇော^၁ နာဂေါ၊
ကိဿ ဟေတု မုသာ ဘဏော။
- ၂။ ပဟိနမလမောဟဿ၊ မာနမက္ခပ္ပဟာယိနော။
ဟန္တာဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ ဂိရံ ဝဏ္ဏုပသဉ္စိတံ။
- ၃။ တမောနုဒေါ ဗုဒ္ဓေါ သမန္တ စက္ခု၊
လောကန္တူ သဗ္ဗဘဝါတိဝတ္တော။
အနာသဝေါ သဗ္ဗဒုက္ခပ္ပဟိနော၊
သစ္စဝုယော ဗြဟ္မေ ဥပါသိတော မေ။
- ၄။ ဒိဇော ယထာ ကုဗ္ဗနကံ ပဟာယ၊
ဗဟုပ္ပလံ ကာနနမာဝသေယျ၊
ဧဝမ္ပဟံ အဗ္ဗဒသေ ပဟာယ၊
မဟောဒမိံ ဟံသောရိဝ အဇ္ဈပတ္တော။
- ၅။ ယေမေ ပုဗ္ဗေ ဝိယာကံသု
ဟုရံ ဂေါတမသာသနာ။

‘ဣစ္စာသိ ဣတိဘဝိဿတိ’

- သဗ္ဗံ တံ ဣတိဟိတိဟံ၊
သဗ္ဗံ တံ တက္ကဝဗ္ဗနံ။
- ၆။ ဧကော တမနုဒါသိနော၊
ဇုတိမာ သော ပဘင်္ဂရော။
ဂေါတမော ဘူရိပညာဏော၊
ဂေါတမော ဘူရိမေဓသော။
- ၇။ ယော မေ ဓမ္မမဒေသေသိ၊ သန္နိဋ္ဌိကမကာလိကံ။
တဏှာက္ခယမနိတိကံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဥပမာ ကွစိ။
- ၈။ ကိန္နု တမ္ဘာ ဝိပွဝသသိ၊ မုဟုတ္ထမပိ ပိဏိယ။
ဂေါတမာ ဘူရိပညာဏာ၊ ဂေါတမာ ဘူရိမေဓသာ၊
- ၉။ ယော တေ ဓမ္မမဒေသေသိ၊ သန္နိဋ္ဌိကမကာလိကံ။
တဏှာက္ခယမနိတိကံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဥပမာ ကွစိ။
- ၁၀။ နာဟံ တမ္ဘာ ဝိပွဝသာမိ၊ မုဟုတ္ထမပိ ဗြဟ္မဏ။
ဂေါတမာ ဘူရိပညာဏာ၊ ဂေါတမာ ဘူရိမေဓယော။
- ၁၁။ ယော မေ ဓမ္မမဒေသေသိ၊ သန္နိဋ္ဌိကမကာလိကံ။
တဏှာက္ခယမနိတိကံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဥပမာ ကွစိ။
- ၁၂။ ပဿာမိ နံ မနသာ စက္ခုနာဝ၊
ရတ္တိန္ဒြိယံ ဗြာဟ္မဏ အပ္ပမတ္တော။

- နမဿမာနော ဝိဝသေမိ ရတ္တိံ ၊
 တေနော မညာမိ အဝိပ္ပဝါသံ။
- ၁၃။ သဒ္ဓါ စ ပီတိ စ မနော သတိစ၊
 နာ' ပေန္တိ ' မေ ဂေါတမ သာသနဗျာ။
 ယံ ယံ ဒိသံ ဝဇတိ ဘူရိပညော၊
 သ တေန တေနော နတောဟမသ္မိ။
- ၁၄။ ဇိဏ္ဏဿ မေ ဒုဗ္ဗလထာမကဿ၊
 တေနော ကာယော န ပလေတိ တတ္ထ။
 သံကပ္ပယန္တာယ' ဝဇာမိ နိစ္စံ၊
 ' မနော ဟိ မေ ဗြာဟ္မဏ တေန ယုတ္တော။၁။
- ၁၅။ ပဏေ သယာနော ပရိဖန္ဒမာနော၊ ဒီပါဒီပံဥပပ္ပဝိ'။
 အထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဩယတိဏ္ဏမနာသဝ။
- ၁၆။ ယထာ အဟူ ဝက္ကလိ မုတ္တသဒ္ဓေါ၊
 ဘဒြာဝုဓော အာဠဝိ ဂေါတမောစ။
 ဧဝမေဝံ တွမ္ပိ ပမုဉ္ဇဿုသဒ္ဓံ၊
 ဂမိဿသိ တုံ ပီဓိယမစ္စုဓေယျဿ ပါရံ' ။

၁။ သံကပ္ပယန္တာယ (သိ)

၂။ ဥပပ္ပဝိ (သျှာ၊ နိဒ္ဒေသ ၂၃၊ ၂၂၀-ပိဋေသု။)

၃။ မစ္စုဓေယျပါရံ (သိ)

- ၁၇။ ဒေသ ဘိယျော ပသီဒါမိ၊ သုတ္တာန မုနိနော ဝစော။
ဝိဝဋ္ဌစ္စဒေါသဗ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အခိလော ပဋိဘာနုဝါ။
- ၁၈။ အဓိဒေဝေ အဘိညာယ၊ သဗ္ဗံ ဝေဒိ ဝရောပရံ ။
ပညာနန္တကရော သတ္တာ၊ ကဗ္ဗိနံ ပဋိဇာနတံ။
- ၁၉။ အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ၊
ယဿ နတ္ထိ ဥပမာ ကွစိ။
အဒ္ဓါ ဂမိဿာမိ န မေတ္ထ ကင်္ခါ၊
ဧဝံ မံ ဓာရေဟိ အဓိမုတ္တစိတ္တန္တိ။

ပါရာယနသုတ် ပါဠိတော် ပြီး၏။

ပါရာယနသုတ် မြန်မာပြန်

ဝတ္ထုဂါထာ

ဗာဝရီပုဏ္ဏား အလှူပေးခြင်း

၁။ ဝေဒကျမ်းတို့၌ တဖက်ကမ်းခပ် တတ်
မြောက်ပြီးသော (ဗာဝရီ) ပုဏ္ဏားသည် ကြောင့်ကြမရှိမှုကို
လိုလားတောင့်တလျက် ကောသလတိုင်းသူတို့၏ မွေ့လျော်
ဖွယ်ရာဖြစ်သော သာဝတ္ထိပြည်မှ ဒက္ခိဏာပထတိုင်းသို့ သွား
လေ၏။

၂။ ထို (ဗာဝရီ)ပုဏ္ဏားသည် အဿကတိုင်း၊
အဠကတိုင်း၏ အလယ်ဗဟိုအရပ် ဂေါဓာဝရမြစ် အလယ်
ကျွန်း၌ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်၎င်း၊ သစ်သီး သစ်မြစ်ဖြင့်၎င်း မျှတ
နေ၏။

၃။ ထိုကျွန်းကိုပင် အမှီပြု၍ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်
သော ရွာသည်ဖြစ်လေ၏။ ထိုရွာကြီးမှထွက်သော အခွန်
အတုတ်ဖြင့် အလှူပွဲကြီးကို လှူဒါန်းပြုလုပ်၏။

ဗာဝရီပုဏ္ဏား ကျိန်ဆဲခံရခြင်း

၄။ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် အလှူကြီးလှူပြီး၍
ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ပြန်ဝင်သွားပြီးနောက် အခြားသောပုဏ္ဏား
တယောက်ရောက်လာ၏။

၅။ ထိုရောက်လာသောပုဏ္ဏားသည်ကား ခြေထောက်ချင်း တိုက်ခတ်၍ သွားတတ်သူဖြစ်၏။ ငတ်မွတ်သူဖြစ်၏။ သွားချေ ထူသူ ဖြစ်၏။ ဦးခေါင်း၌ မြူမှုန် အလိမ်းလိမ်း ကပ်ငြိသူဖြစ်၏။ (၎င်း ပုဏ္ဏားသည်) ဗာဝရီပုဏ္ဏားသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသပြာ ငါးရာတို့ကို တောင်း၏။

၆။ ထိုပုဏ္ဏားကို ဗာဝရီပုဏ္ဏား မြင်သည်ရှိသော် နေရာဖြင့် ဖိတ်မန်၏။ ချမ်းသာမှု ကျန်းမာမှုကိုမေးပြီးလျှင် ဤစကားကို ပြောဆို၏။

၇။ ပုဏ္ဏား--- အကျွန်ုပ်၏ ပေးလှူဖွယ်ရာ အားလုံးကို အကျွန်ုပ် စွန့်လှူလိုက်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား--- အကျွန်ုပ် အား ခွင့်ပြုပါလော့၊ အကျွန်ုပ်အား အသပြာငါးရာမရှိတော့ပါ ဟု ပြောဆို၏။

၈။ အကျွန်ုပ်တောင်းခံနေပါလျက် အရှင်သည် အကယ်၍ မပေးငြားအံ့၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ အရှင် ဦးခေါင်းသည် ခုနစ်စိတ်ကွဲပါစေဟု ကျိန်ဆဲ၏။

ဗာဝရီပုဏ္ဏား စိတ်ဆင်းရဲနေခြင်း

၉။ အံ့ဖွယ်သရဲပြုလုပ်တတ်သော ထိုပုဏ္ဏား သည် ဟန်ဆောင်ပြုပြင်၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာကို ကျိန်ဆို ရေရွတ်၏။ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏား၏ စကားကို ကြားရ သဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်လေ၏။

၁၀။ ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် သောကမြားစူးဝင်နေ သဖြင့် အစာ အာဟာရကို မသုံးဆောင်နိုင်ရကား အသား

အရေခြောက်ခမ်း၏။ ထို့ပြင်လည်း ဤသို့ စိတ်ဆင်းရဲနေသော ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏ စိတ်သည် ဈာန်သမာပတ်၌ မမွေ့လျော် နိုင်တော့ပေ။

ဗာဝရီပုဏ္ဏားအား နတ်သားစံပြာကြားခြင်း

၁၁။ အကျိုးကိုလိုလားသော နတ်သည် ထိတ်လန့်မှုဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲနေသော ဗာဝရီပုဏ္ဏားကို မြင်သည် ရှိသော် ချဉ်းကပ်လျက် ဤစကားကို ပြောဆို၏။

၁၂။ ထိုပုဏ္ဏားသည် ဦးခေါင်းကိုသိသူမဟုတ်၊ ဥစ္စာကို အလိုရှိသဖြင့် အံ့ဖွယ်သရဲပြုတတ်သူသာဖြစ်၏။ ဦးခေါင်း၌၎င်း၊ ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှု၌၎င်း သိနိုင်သောဉာဏ်ရှိသူမဟုတ်။

၁၃။ အရှင်နတ်မင်း---ဦးခေါင်းကို၎င်း၊ ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကို၎င်း အကယ်၍ သိခဲ့မှု မေးအပ်သော သင်နတ်သည် ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ပြောကြားလော့၊ သင်၏ ထိုစကားကို နားထောင်ပါကုန်အံ့။

၁၄။ ဤအရာကို ငါလည်းမသိပါ။ ဤအရာ၌ ငါ့အား အသိဉာဏ် မရှိပါ။ ဤအရာ၌ ဦးခေါင်းကို၎င်း၊ ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကို၎င်း မြတ်စွာဘုရားတို့သာ သိမြင်နိုင်ပါ၏။

၁၅။ အရှင်နတ်မင်း--- ယင်းသို့ဖြစ်မှု ဤမြေပြင်၌ ထိုဦးခေါင်းကို၎င်း၊ ထိုဦးခေါင်း ပြုတ်ကျမှုကို၎င်း အဘယ်သူ သိပါသနည်း၊ ထိုသိနိုင်သူကို အကျွန်ုပ်အား ပြောကြားပါလော့။

ဘုရားထံချဉ်းကပ်၍ ပြဿနာမေးရန် ညွှန်ကြားခြင်း

၁၆။ သြက္ကာကရာဇ်မင်း၏ အဆက်အနွယ် သာကီဝင်မင်းသား သိဒ္ဓတ္ထသည် ကပိလဝတ်နေပြည်တော်မှ ထွက်ခွာပြီးလျှင် လောက၏အကြီးအကဲဖြစ်တော်မူ၍ ပညာ အရောင်ကို ပြုတော်မူ၏။

၁၇။ ဗာဝရီပုဏ္ဏား--- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော တရားတို့၏ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်တော်မူ ၏။ အလုံးစုံသော အဘိညာဏ်အစွမ်းအားသို့ ရောက်တော် မူ၏။ အလုံးစုံသော တရားတို့၌ မြင်သောညာဏ်မျက်စိ ရှိတော်မူ၏။ ကံအားလုံးတို့၏ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူ ၏။ ဥပဓိကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိတော်မူ၏။

၁၈။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဘုန်းခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ လောက၌ တရားကို ဟောတော်မူ၏။ ပညာစက္ခုနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။ သင်သွား၍ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို မေးလျှောက်ချေလော့။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သင့်အား ထိုအရာကိုဖြေကြားလတ္တံ့။

ဘုရားသခင် သီတင်းသုံးရာဌာနကို ညွှန်ကြားခြင်း

၁၉။ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ဘုရားဟူသော စကားကိုကြားရ လျှင် ဝမ်းမြောက်တက်ကြွသောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၏။ ထို ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏ ပူဆွေးမှု 'သောက'သည် နည်းပါးသွား လေ၏။ များစွာသော နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' ကိုလည်း ရလေ၏။

၂၀။ နှစ်သက် တက်ကြွသော စိတ်ရှိသော ထို ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ အဘယ်ရွာ၊ အဘယ်နိဂုံး၊ အဘယ်နေပုဒ်၌ မြတ်စွာဘုရားနေတော်မူပါ သနည်းဟု ထိုနတ်ကို မေး၏။ ယင်းဘုရားရှိရာ အရပ်သို့ သွား၍ ခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သူတို့ထက် မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့ ဖူးမြင်ကြပါကုန်အံ့။

၂၁။ မာရ်ကို အောင်တော်မူပြီးသော ကျယ်ပြန့် သော ပညာရှိတော်မူသော မြေကြီးအထူကဲ့သို့ မြတ်သော ပညာရှိတော်မူသော ပြိုင်ဘက်ကင်းတော်မူသော အာသဝေါ တရားကင်းတော်မူသော ထိုသာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာ ဘုရားသည် ကောသလမင်း၏မြို့တော် သာဝတ္ထိပြည်၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ လူတို့ထက် မြတ်သော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကို သိတော်မူ၏။

ဘုရားပွားသွားရန် တပည့်တို့အား မိန့်ဆိုခြင်း

၂၂။ ထို့နောက် (ဗာဝရီပုဏ္ဏား)သည် ဝေဒကျမ်း တို့၌ ကမ်းတဖက်ရောက် တတ်မြောက်သော တပည့်ပုဏ္ဏား တို့ကို ခေါ်ပြီးလျှင် “လုလင် ပုဏ္ဏားတို့--- လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့အား ပြောကြားအံ့၊ ငါ၏စကားကို နားထောင်ကုန် လော့။

၂၃။ လောက၌ မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားပွင့်ခြင်း သည် အလွန်ရခဲလှ၏။ ဘုရားဟူ၍ ကျော်စောသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ယခု ပွင့်တော်မူပြီ၊ သာဝတ္ထိ

ပြည်သို့ လျင်စွာသွား၍ အခြေနှစ်ချောင်းရှိ သတ္တဝါတို့ထက်
မြတ်သောမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ကြချေကုန်လော့၊ (ဟု
မိန့်ဆို၏။)

မဟာပုရိသလက္ခဏာဖြင့်ဘုရားဟူသိရန် မှာကြားခြင်း

၂၄။ ဆရာ ပုဏ္ဏား--- အကျွန်ုပ်တို့မြင်သည်
ရှိသော် ဘုရားဟု အဘယ်သို့သိနိုင်ကုန်အံ့နည်း ဘုရားဟု
မသိသေးကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့အား အကျွန်ုပ်တို့ သိနိုင်
လောက်သည့်အကြောင်းကို ပြောကြားပါလော့။

၂၅။ ငါ ပြောပြပေအံ့၊ မဟာပုရိသ လက္ခဏာတို့
သည် ဝေဒကျမ်းတို့၌ လာကုန်၏။ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော
မဟာပုရိသလက္ခဏာတို့ကိုလည်း အစဉ်အတိုင်း ပြည့်ပြည့် စုံစုံ
ငါပို့ချခဲ့ပြီ။

၂၆။ အကြင်သူ၏ ကိုယ်တို့၌ ထိုမဟာပုရိသ
လက္ခဏာတို့ ရှိကုန်၏။ ထိုသူအား နှစ်မျိုးသောအဖြစ်တို့သာ
ရှိကုန်၏။ သုံးခုမြောက်အဖြစ်ကား မရှိနိုင်။

၂၇။ ထိုသူသည် အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌ နေ
ငြားအံ့၊ ဒဏ်မထား လက်နက်မကိုင်မှု၍ တရားသဖြင့် ဆုံးမ
လျက် ဤမြေပြင်ကို အောင်မြင်နိုင်ရာ၏။

၂၈။ အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့
ဝင်ရောက်ငြားအံ့၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော
အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော
ကိလေသာအပိတ်အဖုံးကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသော အတုမရှိသော
ဘုရားဖြစ်နိုင်၏။

ပြဿနာ ၇-ပါး လျှောက်ကြားရန် မှာကြားခြင်း

၂၉။ ငါ၏ အသက် အရွယ်၊ အမျိုး အနွယ်ကို၎င်း၊ လက္ခဏာနှင့် ဝေဒကျမ်းကို၎င်း၊ သင်ကြားထားအပ်သော ငါ့ တပည့်တို့ကို၎င်း၊ ထို့ပြင်ဦးခေါင်းနှင့် ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကို၎င်း၊ (ဤအမေးခုနစ်ခုတို့ကို) စိတ်ဖြင့်သာလျှင် မေးကြကုန်လော့။

၃၀။ အကယ်၍ အပိတ်အပင်မရှိ မြင်စွမ်းတော် မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရားဖြစ်ခဲ့မူ စိတ်ဖြင့်မေးအပ်သော ပြဿနာတို့ကို နှုတ်ဖြင့် ဖြေကြားတော်မူလိမ့်မည်။

ဆရာအား ရှိခိုး၍ တပည့်ပုဏ္ဏားတို့ ခရီးထွက်ကြခြင်း

၃၁-၃၃။ အဇိတ၊ တိဿမေတ္တေယျ၊ ပုဏ္ဏက၊ မေတ္တဂ္ဂ၊ ဓောတက၊ ဥပသီဝ၊ နန္ဒ၊ ဟေမက၊ တောဒေယျ၊ ကပ္ပ၊ ဇေတုကဏ္ဍိပညာရှိ၊ ဘဒြာဝုဓ၊ ဥဒယ၊ ပေါဿာလ ပုဏ္ဏား၊ မောဃရာဇပညာရှိ၊ ပိင်္ဂီယရသေ့ကြီးဟူသော တပည့်ပုဏ္ဏား တဆယ့်ခြောက်ယောက်တို့သည် ဗာဝရီ ပုဏ္ဏား၏ စကားကို ကြားရ၍ -

၃၄-၃၅။ ဂိုဏ်းအသီးသီးရှိကြကုန်သော လောက အားလုံး၌ ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော ဈာန်ရကြသဖြင့် ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မွေ့လျော်ကုန်သော ပညာရှိကုန်သော ရှေး ဝါသနာ(သမ္မာဆန္ဒ)ဖြင့် ထုံအပ်ကုန်သော ဆံကျစ်ထုံး၍ သစ် နက်ရေကို ဆောင်ကုန်သော ထိုတပည့်ပုဏ္ဏားအားလုံး တို့သည် ဗာဝရီရသေ့ကို ရှိခိုးကြပြီးလျှင် အရိ အသေပြုလျက် မြောက်အရပ်သို့ ရွှေ့ရှုကာ ဖဲသွားကြကုန်၏။

မြို့အသီးသီးဖြတ်ကျော်ပြီးမှ ဘုရားသခင်ထံ ရောက်ကြခြင်း

၃၆။ ထိုသို့သွားသောအခါ၌ အဋ္ဌကမင်း၏ တည်
နေရာ အာဟိဿတိမြို့တော်သို့ ဝင်ရောက်ကုန်၏။ ဥဇ္ဇေနီပြည်၊
ပေါနဒ္ဒမြို့၊ ဝေဒိသမြို့၊ ဝနသမည်သော မြို့သို့၎င်း။

၃၇။ ကောသမ္ဗိပြည် သာကေတမြို့သို့၎င်း၊ မြို့
တကာတို့ထက်မြတ်သော သာဝတ္ထိပြည်သို့၎င်း၊ သေတဗျ
မြို့သို့၎င်း၊ ကပိလဝတ်ပြည်သို့၎င်း၊ ကုသိနာရုံပြည်သို့၎င်း။

၃၈-၃၉။ ပါဝါမြို့သို့၎င်း၊ ဘောဂနဂရမြို့သို့၎င်း၊
ဝေသာလီပြည်သို့၎င်း၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့၎င်း ဝင်ရောက်ခဲ့ကြ
ပြီးလျှင် ရေငတ်သောသူသည် အေးမြသောရေကို ရသကဲ့သို့
၎င်း၊ ကုန်သွယ်သူသည် များစွာသောလာဘ်ကို ရသကဲ့သို့ ၎င်း၊
နွေရာသီ အပူနှိပ်စက်ခံရသူသည် အရိပ်ကိုရသကဲ့သို့ ၎င်း၊
နှစ်သက်မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော ပါသာဏက နတ်ကွန်း ရှိရာ
တောင်သို့ အဆောတလျှင် တက်ကြကုန်၏။

၄၀။ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ထိုအချိန်၌ ရဟန်း
သံဃာခြံရံလျက် တောအတွင်း၌ ခြင်္သေ့မင်းဟောက်သကဲ့သို့
ရဟန်းတို့အား တရားဟောတော်မူ၏။

၄၁။ အဓိတသည် နေမင်းကို မြင်ရဘိသကဲ့သို့
၎င်း၊ တဆယ့်ငါးရက်နေ့၌ ထွက်လာသော လပြည့်ဝန်းကို
မြင်ရဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ အရာမကသောရောင်ခြည်ရှိတော်မူ
သော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရလေ၏။

စိတ်ဖြင့်မေး၍ နှုတ်ဖြင့်ဖြေကြားခြင်း

၄၂။ ထို့နောင် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်၌ ပြည့်စုံသော လက္ခဏာတော်ကိုမြင်ရ၍ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်လျက် ရွှင်လန်းနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ စိတ်ဖြင့် အမေး ပြဿနာတို့ကို မေးလျှောက်လေ၏။

၄၃။ ရည်ညွှန်း၍---

(ဗာဝရီပုဏ္ဏား)၏ အရွယ်ကိုဟောတော်မူ ပါလော့။

လက္ခဏာအင်္ဂါနှင့်တကွ

အရွယ်ကို ဟောတော်မူပါလော့။

ဝေဒကျမ်းတို့၌ တစ်ဖက်ကမ်းရောက်သည် ကို ဟောတော်မူပါလော့။

ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် အဘယ်မျှလောက် သော တပည့်အပေါင်းကို ပို့ချသနည်း။

ဟု စိတ်ဖြင့်သာ အမေးပြဿနာတို့ကို (မေးလျှောက်၏။)

၄၄။ (အဇိတ---)

ပုဏ္ဏား၏အသက် တရာနှစ်ဆယ်ရှိ၏။

ထိုပုဏ္ဏားလည်း အရွယ်အားဖြင့် ဗာဝရီဖြစ် ၏။

ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏားကိုယ်၌ လက္ခဏာ အင်္ဂါ တို့ကား သုံးပါးတည်း။

ဝေဒကျမ်းတို့၌ တဖက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်
၏။

၄၅။ အဘိဓာန် “ နိယဏ္ဏ ” ကျမ်းအလင်္ကာ
“ ကေဠာ ” ကျမ်းနှင့်တကွသော လက္ခဏာကျမ်း၊ ဣတိ
ဟာသကျမ်းတို့ကို တပည့်ငါးရာတို့အား သင်ကြားပို့ချ၏။

မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဝေဒကျမ်း၌ တဖက်ကမ်းသို့
ရောက်၏-

(ဟု ဟောတော်မူ၏။)

၄၆။ ယုံမှားမှုကို ဖြတ်တောက်တော်မူနိုင်သော
လူတို့ ထက်မြတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား---ဗာဝရီပုဏ္ဏား
၏ လက္ခဏာတို့ကို အကျယ်စိစစ်တော်မူလျက် ထင်စွာ
ပြတော်မူပါ။ အကျွန်ုပ်တို့အား ယုံမှားမဖြစ်ပါစေလင့်။

၄၇။ လုလင်--- ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် လျှာဖြင့်
မျက်နှာကို ဖုံးအုပ်နိုင်၏။ ထိုဗာဝရီ၏ မျက်မှောင်အကြား၌
ဥဏ္ဏလုံမွေးရှင် ပေါက်၏။ ထိုဗာဝရီပုဏ္ဏားအား အအိမ်ဖြင့်
ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသအင်္ဂါရှိ၏ဟု သိလော့။

၄၈။ တစုံတရာ အမေးပုစ္ဆာကို တစုံတရာ မကြား
ရဘဲ မြတ်စွာဘုရား ဖြေတော်မူသော ပြဿနာတို့ကို ကြားနာ
ရ၍ ရသေ့အားလုံးသည် ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍
လက်အုပ်ချီကာ အထူးထူးကြံဆ၏။

၄၉။ စိတ်ဖြင့် မေးအပ်သော ပြဿနာတို့ကို
အဘယ်သူ မေးပါသနည်း၊ နတ်သည်ပင်လျှင် မေးသလော။

ဗြဟ္မာသည်ပင် မေးသလော၊ သုဇာသခင် သိကြားမင်းသည် ပင် မေးသလော။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအဖြေကို အဘယ် သူအား ဖြေကြားတော်မူပါသနည်း။

၅၀။ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည်-

ဦးခေါင်းကို၎င်း၊

ဦးခေါင်းပြုတ်ကျမှုကို၎င်း

မေးလိုက်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား---ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရား သည် ထိုအမေးကို ဖြေကြားတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံမှားမှုကို ဖျောက်တော်မူပါလော့။

၅၁။ အဇိတ----

အမှန်မသိမှု “အဝိဇ္ဇာ” သည် ဦးခေါင်း မည် ၏။ ယုံကြည်မှု “သဒ္ဓါ” အောက်မေ့မှု “သတိ” တည်ကြည်မှု “သမာဓိ” ကိုနှင့်၎င်း၊ ကုသိုလ်ကို အလိုရှိမှု “ဆန္ဒ” အားထုတ်မှု “ဝီရိယ” နှင့်၎င်း ယှဉ်သော (အရဟတ္တမဂ်) ဝိဇ္ဇာသည် ဦးခေါင်းကို ဖြုတ်ချတတ်သော တရားမည်၏-

ဟူ၍ သင်မှတ်လေလော့။

၅၂။ ထိုသို့ ဖြေကြားတော်မူသောအခါမှ အဇိတ လုလင်သည် အားကြီးသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုဖြင့် တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ပခုံးတဖက်၌ သစ်နက်

ရေကိုတင်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့၌ ဦးခိုက်လေ၏။

၅၃။ ပညာစက္ခုရှိတော်မူသော အသျှင်ဘုရား--
တပည့်တို့နှင့်တကွ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အသျှင်ဘုရား၏ခြေတော်
တို့ကို ရှိခိုးလိုက်ပါ၏။

၅၄။ တပည့်နှင့်အတူတကွ ဗာဝရီပုဏ္ဏားသည်
ချမ်းသာစေသတည်း၊ အဇိတလုလင်--- သင်သည်လည်း
ချမ်းသာစေသတည်း၊ အသက်ရှည်စေသတည်း။

၅၅။ ဗာဝရီပုဏ္ဏား၏၎င်း ၊ သင်အဇိတ၏၎င်း၊
တပည့်အားလုံးတို့၏၎င်း ယုံမှားအားလုံးကို သင်တို့အား
ငါဘုရား မေးခွင့်ပြုပြီ၊ သင်တို့၏စိတ်၌ မေးလိုသောပုစ္ဆာဟူ
သမျှကို မေးကြကုန်လော့။

၅၆။ မြတ်စွာဘုရားက မေးခွင့်ပြုတော်မူသဖြင့်
အဇိတလုလင်သည် ထိုင်ပြီးလျှင် လက်အုပ်ချီကာ ပထမ
အမေးပြဿနာကို ထိုပါသာဏက နတ်ကွန်း၌ မြတ်စွာဘုရား
အား မေးလျှောက်လေ၏။

ဝတ္ထုဂါထာ ပြီး၏။

၁- အဇိတမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (အဇိတသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏-)

လောကကို အဘယ်တရားက ဖုံးလွှမ်းထားပါသနည်း၊ လောကသည် အဘယ်တရားကြောင့် မထင်ရှားပါသနည်း၊ အဘယ်တရားကို လိမ်းကျံကပ်ငြိတတ်သော တရားဟု ဟောတော်မူပါသနည်း၊ အဘယ်တရားသည် ထိုလောက၏ ဘေးကြီး ဖြစ်ပါသနည်း။

၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏)-

အဇိတ---လောကကို မသိမှု “အဝိဇ္ဇာ”က ဖုံးလွှမ်းထား၏၊ မိမိအားသာဖြစ်စေလို၍ သူတပါးအား မဖြစ်စေလိုမှု “မစ္ဆရိယ”နှင့် မေ့လျော့မှု “ပမာဒ” တရားကြောင့် လောကသည် မထင်ရှား၊ မြည်တမ်းကြောင်း (တဏှာ)ကို (လောကကို) လိမ်းကျံကပ်ငြိတတ်သော တရားဟု ငါဆို၏။ သံသရာဝဋ် (ဒုက္ခ) သည် ထိုလောက၏ ဘေးကြီးဖြစ်၏။

၃။ (အဇိတသည် ဤသို့ မေးလျှောက်၏)-

အာယတနအားလုံးတို့၌ တဏှာအယဉ်တို့သည် စီးကုန်၏။ တဏှာ အယဉ်တို့ကို အဘယ်တရားသည် တားမြစ်ပိတ်ပင်နိုင်ပါသနည်း၊ တဏှာ အယဉ်တို့ကို စောင့်စည်း ပိတ်ဆို့နိုင်သော တရားကို ဟောတော်မူပါလော့၊ အဘယ်တရားက တဏှာ အယဉ်တို့ကို စောင့်စည်းပိတ်ဆို့ နိုင်ပါသနည်း။

၄။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏)-

အဇိတ--- လောက၌ စီးသွားကုန်သော တဏှာ အယဉ်တို့ကို အောက်မေ့မှု “သတိသည် တားမြစ် ပိတ်ပင်နိုင်၏။ တဏှာအယဉ်တို့ကို စောင့်စည်းပိတ်ဆို့နိုင် သော တရားကို ငါဆိုအံ့၊ ပညာက ထို တဏှာ အယဉ်တို့ကို စောင့်စည်းပိတ်ဆို့နိုင်၏။

၅။ (အဇိတသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

အသျှင်ဘုရား--- ပညာသည်၎င်း၊ သတိ သည်၎င်း၊ နာမ်ရုပ်သည်၎င်း ရှိပါ၏။ ဤ ပညာ၊ သတိ၊ နာမ်ရုပ်တရားသည် အဘယ်၌ ချုပ်ပါ သနည်း၊ မေးအပ်သော အသျှင်ဘုရားသည် ဤ အကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့။

၆။ အဇိတ--- သင် မေးအပ်သော အမေး ပြဿနာကို ငါဖြေအံ့၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၌ နာမ်သည်၎င်း၊ ရုပ် သည်သည်၎င်း အကြွင်းမဲ့ ချုပ်၏။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ ဟူသော အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်၌ ဤနာမ်ရုပ် သည် ချုပ်၏။

၇။ မြတ်စွာဘုရား--- ဤလောက၌ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား တရားကိုသိပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ကုန်၏။ များစွာသောအကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်ကား ကျင့်ဆဲ “သေက္ခ”ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ကို မေးအပ်သော ရင့်ကျက်

သော ပညာရှိတော်မူသော အသျှင်ဘုရားသည်
အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့(ဟု လျှောက်
၏။)

၈။ ရဟန်းသည် ကာမတို့၌ မတပ်မက် မတွယ်
တာရာ၊ စိတ်ညစ်ညူး နောက်ကျသူ မဖြစ်ရာ၊ တရားအားလုံး
တို့၌ လိမ္မာသည် ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ နေထိုင်ရာ၏ဟု
(ဟောတော်မူ၏။)

ရှေးဦးစွာသော အဓိဓမ္မာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

၂- တိဿမေတ္တေယျမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (တိဿမေတ္တေယျသည် ဤသို့မေး
လျှောက်၏)-

ဤလောက၌ အဘယ်သူသည် ရောင့်ရဲ
လွယ်သူ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သူအား တုန်လှုပ်မှုတို့
မရှိပါ ကုန်သနည်း၊ အဘယ်သူသည် အစွန်းနှစ်ဖက်
ကို၎င်း၊ အလယ်ကို၎င်း ပညာဖြင့် သိ၍ မလိမ်းကျံ
မကပ်ငြိပါသနည်း၊ အဘယ်သူကို မဟာပုရိသဟူ၍
ဟောတော်မူပါသနည်း၊ ဤ လောက၌ အဘယ်သူ
သည် ချုပ်စပ်တတ်သောတဏှာကို လွန်မြောက်ပါ
သနည်း။

၂။ (ဪတိစ္စာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

မေတ္တေယျ --- အကြင်ရဟန်းတို့သည် ကာမတို့၌ အပြစ်ကိုမြင်၍ မဂ်အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးသူ၊ တပ်မက်မှု “တဏှာ”ကင်းသူ၊ အခါခပ်သိမ်း အောက်မေ့မှု “သတိ” ရှိသူ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ငြိမ်းအေးသူဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား တုန်လှုပ်တတ်သော တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့ မရှိကုန်။

၃။ ထိုရဟန်းသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ ဟူသော အစွန်းနှစ်ဖက်ကို၎င်း၊ နိရောဓသစ္စာဟူသော အလယ်ကို၎င်း၊ မဂ်ပညာဖြင့်သိ၍ (တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့်) မလိမ်းကျံ မကပ်ငြိတော့ပေ။ ထိုရဟန်းကို မဟာပုရိသဟူ၍ ငါဆို၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤလောက၌ ချုပ်စပ်တတ်သော တဏှာကို လွန်မြောက်လေပြီ။

နှစ်ခုမြောက် တိဿမေတ္တေယျမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

၃- ပုဏ္ဏကမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ပုဏ္ဏကသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏။)-

တုန်လှုပ်မှု “တဏှာ”ကင်းတော်မူပြီးသော အကုသိုလ်အမြစ်အရင်းကို မြင်တော်မူသောအသျှင် ဘုရားကို ပြဿနာမေးရန် အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ်ရောက်လာခဲ့ပါ၏။ ဤလောက၌ ရသေ့တို့

သည်၎င်း၊ လူတို့သည်၎င်း၊ မင်းတို့သည်၎င်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း အဘယ်ကိုမှီကုန်၍ နတ်တို့အား ယစ်ပူဇော်မှုကို အများအပြားပြုကြပါကုန်သနည်း။ မြတ်စွာဘုရား--- ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့။

၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ပုဏ္ဏက--- ဤလောက၌ ရသေ့တို့သည် ၎င်း၊ လူတို့သည်၎င်း၊ မင်းတို့သည်၎င်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း ဤသူအားလုံးတို့သည် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာအဖြစ်ကို တောင့်တကြကုန်လျက် နတ်တို့အား ပူဇော်မှုကို အများအပြားပြုကြကုန်၏။ ထိုသူအား လုံးတို့သည် ဇရာ စသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို မှီကုန်လျက် ပူဇော်မှုကို ပြုကုန်၏။

၃။ (ပုဏ္ဏကသည် ဤသို့လျှောက်၏)-

မြတ်စွာဘုရား--- ရသေ့တို့သည်၎င်း၊ လူတို့သည်၎င်း၊ မင်းတို့သည်၎င်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း ဤသူအားလုံးတို့သည် နတ်တို့အား ပူဇော်မှုကို အများအပြား ပြုကြကုန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား--- အသို့ပါနည်း။ ပူဇော်မှု၌ မမေ့မလျော့ကုန်သော သူတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှုကို၎င်း၊ အိုမှုကို၎င်း လွန်မြောက်နိုင်ပါကုန်လော့။ ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့။

၄။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ပုဏ္ဏက--- အကြင်သူတို့သည် လူ , နတ်
ဗြဟ္မာအဖြစ်ကို တောင့်တကုန်၏။ လှူဖွယ်ဝတ္ထု ,
အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် , အလှူ၏ အကျိုးအာနိသင်တို့ ခိုး
မွမ်းကုန်၏။ မြွက်ဆို တမ်းတကုန်၏။ ပူဇော်ပသ
ကြကုန်၏။ လူ , နတ် , ဗြဟ္မာ အဖြစ်ရမှုကို စွဲ၍
ကာမတို့ကို တမ်းတကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ပူဇော်မှု
ကို အားထုတ်ကြကုန်သော်လည်း ဘဝကိုတပ်စွမ်းမှု
“တဏှာ”ဖြင့် တပ်မက်ကုန်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေ
နေမှု , အိုမှု စသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို မလွန်မြောက်နိုင်
ကုန်ဟု ငါဆို၏။

၅။ (ပုဏ္ဏကသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

မြတ်စွာဘုရား--- ထိုသူတို့သည် ပူဇော်မှုကို
အားထုတ်ကြပါကုန်သော်လည်း ပူဇော်မှုတို့ဖြင့် ပဋိ
သန္ဓေနေ, အိုမှုစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို အကယ်၍
မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်ပါမူ အဘယ်သူသည် နတ်
လောက , လူ့လောက၌ ပဋိသန္ဓေနေမှု , အိုမှု
စသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို လွန်မြောက်နိုင်ပါသနည်း။
မြတ်စွာဘုရား---- ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်
ပါ၏။ ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူ
ပါလော့။

၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ပုဏ္ဏက----- ဤလောက၌ အကြင်သူအား မိမိအတွင်း အပသဘောတရားတို့ကို ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ တစုံတခုသောလောက၌ တုန်လှုပ်တတ်သော တဏှာမရှိ၊ ထိုသူသည် ကိလေသာငြိမ်းအေးသူ ၊ ဒုစရိုက်အခိုးကင်းသူ ဆင်းရဲကြောင်း ကိလေသာကင်းပြီးသူ ၊ တဏှာကင်းပြီးသူ ဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေနေမှု ၊ အိုမှုစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို ကူးမြောက် နိုင်ဟု ငါဆို၏။

သုံးခုမြောက် ပုဏ္ဏကမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

=====

၄- မေတ္တဂူမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (မေတ္တဂူသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

မြတ်စွာဘုရား----- အသျှင်ဘုရားကို မဂ် ဉာဏ်လေးပါးတို့ဖြင့် အဆုံးသို့ရောက်ပြီးသူ ၊ ပွားများပြီးသော စိတ်ရှိသူဟူ၍ အကျွန်ုပ်အောက်မေ့မှတ်ထင်ပါ၏။ လောက၌ ဆင်းရဲဟူသမျှတို့သည် အများအပြားရှိပါကုန်၏ ဤဆင်းရဲတို့သည်အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာပါကုန်သတည်း၊ ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့။

၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

မေတ္တဂူ----- ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းအစကို ငါ့အား သင်မေး၏။ ထိုဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းအစကို

ငါသိသည့်အတိုင်း သင့်အားဟောကြားအံ့၊ လောက
၌ အများအပြားအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲ
အားလုံးတို့သည် ကံ , ကိလေသာစသော ဥပဓိ
ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။

၃။ အကြင်သူသည် ပညာမဲ့သည်ဖြစ်၍ ကံ ,
ကိလေသာစသော ဥပဓိကိုပြုလုပ်၏။ ပညာမဲ့သော ထိုသူ သည်
အဖန်တလဲလဲ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းစသော ဆင်းရဲသို့ ရောက်ရှိ၏။
ထို့ကြောင့် ဇာတိ(စသော) ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို
အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်လျက် (အနိစ္စစသည်ကို) ပိုင်းခြားသိသည်
ဖြစ်၍ ကံ , ကိလေသာစသောဥပဓိကို မပြု လုပ်ရာ။

၄။ အကြင်ပုစ္ဆာကို အကျွန်ုပ်တို့ မေးခဲ့ပါကုန်၊
အသျှင်သည် ထိုပုစ္ဆာကို အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပြီ၊
အသျှင်ဘုရားအား အခြားသောပုစ္ဆာကို မေးပါကုန်အံ့၊ တိုက်
တွန်းပါ၏။ ထိုပုစ္ဆာကို ဖြေကြားတော်မူပါလော့၊ ပညာရှိတို့ သည်
သံသရာအယဉ်ကို၎င်း , ပဋိသန္ဓေနေမှုကို၎င်း , အိုမှုကို ၎င်း ,
ပူဆွေးမှု ငိုကြွေးမှုကို၎င်း အဘယ်သို့ လွန်မြောက်ပါ
ကုန်သနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ထိုတရားကို အသျှင်ဘုရား
သိတော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုအမေးကို အကျွန်ုပ်အား
ဖြေကြားတော်မူပါ။

၅။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

မေတ္တဂူ --- ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်
မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရား
ကို သင့်အား ငါဟောကြားပေအံ့၊ ယင်းသို့သော

တရားကိုသိ၍ အောက်မေ့မှု သတိရှိလျက် ကျင့်ကြံ အားထုတ်သူသည် လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု “တဏှာ”ကို လွန်မြောက်နိုင်ရာ၏။

၆။ မြတ်စွာဘုရား----- အကြင်တရားကိုသိ၍ အောက်မေ့မှု “သတိ”ရှိလျက် ကျင့်ကြံအားထုတ်သူသည် လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု “တဏှာ”ကို လွန်မြောက်နိုင်ရာ၏။ မြတ်သောတရားကို အကျွန်ုပ် အလွန်နှစ်သက်လှပါ၏။

၇။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-
မေတ္တာ----- ပစ္စုပ္ပန် , အတိတ် , အနာဂတ် စသော တရားအားလုံးကို (အနိစ္စစသော အပြားအားဖြင့်) လင်သိ၏။ ထိုတရားအားလုံးတို့၌ နှစ်သက်မှုကို၎င်း , တဏှာ-ဒိဋ္ဌိဟူသော တည်ရာအိမ်ကို၎င်း , အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဏ်ကို၎င်း နုတ်ပယ်လေလော့၊ ဤသို့နုတ်ပယ်နိုင်သည်ရှိသော် ဘဝ၌မတည်ရာ။

၈။ ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း နေလေ့ရှိသော ပညာရှိရဟန်းသည် အောက်မေ့မှု “သတိ”ရှိလျက် မမေ့မလျော့ကျင့်ကာ တဏှာ, ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် မြတ်နိုးမှုတို့ကို ပယ်စွန့်သည်ရှိသော် ဤဘဝ၌ပင်လျှင် ပဋိသန္ဓေနေမှု , အိုမှု , စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှုဟူသော ဆင်းရဲကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။

၉။ ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား----- မြတ်စွာဘုရား၏ ကောင်းစွာဟောကြားတော်မူအပ်သော ကံ , ကိလေသာစသော ဥပဓိကို ပယ်တတ်သည့်

ထိုစကားကို အကျွန်ုပ်နှစ်သက်ပါ၏။ ထိုတရားကို အသျှင်ဘုရား သိတော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့်မြတ်စွာ ဘုရားသည် မချွတ်ဧကန်ပင် ဆင်းရဲကို ပယ်တော်မူ နိုင်ပါ၏။

၁၀။ မြတ်စွာဘုရား--- အကျွန်ုပ် ကြံစည်မိသည် ကား အသျှင်ဘုရားသည် အကြင်သူတို့ကို မပြတ် ခါခါ ဆုံးမတော်မူရာ၏။ ထိုသူတို့သည်လည်း ဆင်းရဲကို ပယ်နိုင်ကုန်ရာ၏။ မကောင်းမှုကို ပြုတော် မမူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထို့ကြောင့် အရှင်ဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို မပြတ်ခါခါ ဆုံးမတော်မူတန်ရာပါ၏။

၁၁။ မေတ္တာဂူ----- အကြင်သူကို သင်သည် မကောင်းမှုမှအပ ပြုပြီးသူ၊ မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတို့ဖြင့် အဆုံးသို့ ရောက်ပြီးသူ၊ ကြောင့်ကြမှုမရှိသူ၊ ကာမဘဝ၌ ကပ်ငြိခြင်း မရှိဟူ၍ သိရာ၏။ ထိုသူသည် မချွတ်လျှင် ဤသံသရာ အယဉ် “ဩဃ”ကို လွန်မြောက်ပြီးသူ၊ တဖက်ကမ်း (နိဗ္ဗာန်သို့) ကူးမြောက်ပြီးသူ၊ ကိလေသာဆူးပြောင့်မရှိသူ၊ ယုံးမှားကင်းသူ ဖြစ်နိုင်တော့၏။

၁၂။ ဤလောက၌ အကြင်သူသည် ပညာရှိ၏။ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် အဆုံးသို့ရောက်၏။ ထိုသူ သည် ဘဝငယ်၊ ဘဝကြီး၌ ဤရာဂစသော ကပ်ငြိတွယ်တာမှုကို ပယ်စွန့်သောကြောင့် တဏှာကင်းပြီးသူ၊ ဆင်းရဲကြောင်း ကိလေသာ ကင်းပြီးသူ၊ တွယ်တာမှုကင်းပြီးသူ ဖြစ်၍ ပဋိ

သန္ဓေနေမှု , အိုမှုစသော ဝဋ်ဆင်းရဲကို ကူးမြောက်နိုင်၏ဟု
ငါဆို၏။

လေးခုမြောက်မေတ္တုဂ္ဂမာလာဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

၅- ဓောတကမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ဓောတကသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

အမြတ်တရားကို ရှာမှီးတော်မူသောမြတ်စွာ
ဘုရား--- အသျှင်ဘုရားကို မေးလျှောက်ပါ၏။ ထို
အကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောတော်မူပါလော့၊
အသျှင် ဘုရား၏စကားတော်ကို အလွန်ကြားနာ
လိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား၏ မြတ်ဆိုသံကိုကြားနာရ၍
မိမိ၏ရာဂစသည် ငြိမ်းအေးခြင်းငှာ ကျင့်နိုင်ပါ၏။

၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ဓောတက---- ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ပြင်းစွာ အား
ထုတ်မှုကို ပြုလော့၊ ငါဘုရားအထံမှ တရားသံကို
ကြားနာရ၍ ဤငါဘုရားသာသနာတော်၌သာလျှင်
ရင့်ကျက်သော “ ပညာ ” ရှိသည် , အောက်မေ့မှု
“ သတိ ” ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ရာဂစသည် ငြိမ်းအေး
ခြင်းငှာ ကျင့်ရာ၏။

၃။ ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော ပညာစက္ခု ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား----- နတ်လောက , လူ့လောက ၌ ရာဂစသော ကြောင့်ကြမှုမရှိသော မကောင်းမှုကို အပပြုပြီး ၍ လှည့်လည်ကြွတော်မူသော အသျှင်ဘုရားကို အကျွန်ုပ် ဖူးမြင်ရပါ၏။ ထိုအသျှင်ဘုရားကို အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။ သာကီ နွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား----- အကျွန်ုပ်ကို ယုံမှားမှုတို့မှ လွတ် မြောက်စေတော်မူပါလော့။

၄။ ဓောတက----- လောက၌ ယုံမှားမှုရှိသူ တဦးတယောက်ကိုမျှ လွတ်မြောက်စေခြင်းငှာ ငါဘုရားတတ် နိုင်မည်မဟုတ်။ သင်သည် မြတ်သော နိဗ္ဗာန်တရားကို သိလတ်သော် ဤနည်းဖြင့် ဤသံသရာအယဉ် “ဩဃ” ကို လွတ်မြောက်နိုင်ရာ၏။

၅။ ဗြဟ္မာမင်းသဖွယ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား--- အကြင် သင်္ခါရတို့မှ ကင်းဆိတ်သော နိဗ္ဗာန်တရား ကို အကျွန်ုပ်သိရာပါ၏။ အကျွန်ုပ်အား သနားသည်ဖြစ်၍ ထိုတရားဖြင့် ဆုံးမတော်မူပါလော့။ အကျွန်ုပ်သည် ကောင်းကင်ကဲ့သို့ အထူးထူး အထွေထွေရှိသည်အဖြစ်သို့ မရောက်မူ၍ ဤသာသနာဘော်၌သာလျှင် ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍ တဏှာ , ဒိဋ္ဌိတို့ကို မမှီဘဲ ကျင့်ကြံ အားထုတ်လိုပါ၏။

၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ဓောတက--- ယခု ဘဝ၌ပင် တဆင့်ကြား
မဟုတ် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော ကိ
လေသာငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်တရားကို သင့်အား ငါ
ဟောကြားပေအံ့၊ ယင်းတရားကိုသိ၍ အောက်မေ့မှု
“သတိ” ရှိလျက် ကျင့်ကြံအားထုတ်သူသည်လောက
၌ ငြိတပ်တွယ်တာမှု “တဏှာ”ကို လွန်မြောက်နိုင်
ရာ၏။

၇။ အမြတ်တရားကို ရှာမှီးတော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား--- အကြင်ကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်
တရားကိုသိ၍ အောက်မေ့မှု “သတိ”ရှိလျက် ကျင့်ကြံအား
ထုတ်သူသည် လောက၌ ကပ်ငြိတွယ်တာမှု “တဏှာ” ကို
လွန်မြောက်နိုင်ရာ၏။ ထိုကိလေသာမှ ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန်
တရားမြတ်ကို အကျွန်ုပ် နှစ်သက်လှပါ၏။

၈။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-
ဓောတက--- ပစ္စုပ္ပန် , အတိတ် , အနာဂတ်
စသော တရားအားလုံးကို အနိစ္စစသော အပြား
အားဖြင့် သင်သိ၏။ လောက၌ ထိုတရားအားလုံးကို
ကပ်ငြိတွယ်တာသော တရားဟုသိ၍ ဘဝကြီး , ငယ်
၌ဖြစ်ခြင်းငှာ တပ်မက်တွယ်တာ မှု “တဏှာ”ကို မပြု
လေလင့်။

ငါးခုမြောက် ဓောတကမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

၆- ဥပသီဝမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ဥပသီဝသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

သာကီန္တယံဖွား မြတ်စွာဘုရား--- အကျွန်ုပ် သည် တယောက်တည်း အမှီမရှိဘဲ ကြီးကျယ်သော “ဩဃ” သံသရာအယဉ်ကို ကူးမြောက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပါ။ ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော ပညာ စက္ခုရှိသော မြတ်စွာ ဘုရား----- အကြင်တရားကို မှီ၍ ဤသံသရာအယဉ် “ဩဃ” ကို ကူးမြောက်နိုင် ရာ၏။ ထိုမှီရာတရားကို ဟောတော်မူပါလော့။

၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ဥပသီဝ----- အောက်မေ့မှု “သတိ” ရှိလျက် အာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ်ကို အနိစ္စစသော အားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍ (တစုံတခုမျှ) မရှိဟူသော (အာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ်ကို) မှီ၍ သံသရာ အယဉ် “ဩဃ” ကို ကူးမြောက်လေလော့။ ကာမ တို့ကို ပယ်လျက် ယုံမှားခြင်းတို့မှ ကင်းပျောက် သည်ဖြစ်၍ တပ်မက်မှု “တဏှာ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို နေ့ရောညဉ့်ပါ ထင်စွာရှုလေလော့။

၃။ (ဥပသီဝသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

မြတ်စွာဘုရား----- အကြင်သူသည် အလုံးစုံ သော ကာမတို့၌ တပ်မက်မှု ကင်း၏။ အာကိဉ္ဇညာ ယတန သမာပတ်ကို အမှီပြုလျက် တပါးသော

သမာပတ်ကိုစွန့်၍ မြတ်သောအာကိဉ္ဇညာယတန
သမာပတ်ဟူသော သညာဝိမောက္ခ၌ နှလုံးသွင်း၏။
ထိုသူသည် အာကိဉ္ဇညာယတန ဗြဟ္မဒုတံ၌ ရောက်
သည်ဖြစ်၍ တည်ရာသလော။

၄။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ဥပသီဝ--- အကြင်သူသည် အလုံးစုံသော
ကာမတို့၌ တပ်မက်မှုကင်း၏။ အာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ်ကို
အမှီပြုလျက် တပါးသော သမာပတ်ကိုစွန့်၍ မြတ်သော
အာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ်ဟူသော သညာ ဝိမောက္ခ၌
နှလုံးသွင်း၏။ ထိုသူသည် အာကိဉ္ဇညာယတန ဗြဟ္မဒုတံ၌
ရောက်သည်ဖြစ်၍ တည်ရာ၏။

၅။ (ဥပသီဝသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော ပညာစက္ခု
ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား--- ထိုသူသည် ထို
အာကိဉ္ဇညာ ယတန ဗြဟ္မဒုတံ၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍
ဘည်ခဲမှု ထိုဘုံ၌ပင်လျှင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ငြိမ်းအေး
သည်ဖြစ်၍ (ဆင်းရဲတို့မှ) လွတ်မြောက်သည်ဖြစ်ရာ
သလော၊ သို့မဟုတ်မူ ထိုသို့ သဘောရှိသောသူ၏
ဝိညာဏ်သည် ရွှေလျှောရာသေးသလော။

၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ဥပသီဝ --- လေဟုန်ဖြင့်လွင့်သော မီးလျှံ
သည် ချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ၊ တစုံ

တခု ခေါ်ဝေါ်အပ်သောအဖြစ်သို့ မရောက်သကဲ့သို့၊
ဤအတူ ရဟန်းသည် နာမကာယမှလွတ်သည်ဖြစ်
၍ ချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ တစုံတခုခေါ်ဝေါ်
အပ်သော အဖြစ်သို့မရောက်။

၇။ (ဥပသီဝသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

ထိုသူသည် ချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်
သွားသလော၊ သို့မဟုတ် မရှိတော့ပြီလော၊ သို့
မဟုတ်မူ စင်စစ်မြဲသောသဘောဖြင့် မဖောက်ပြန်
တော့ပြီလော၊ မြတ်စွာဘုရား----- တောင်းပန်ပါ၏။
ထိုတရားကို အသျှင် ဘုရားသိပြီးဖြစ်သောကြောင့်
ထိုအကြောင်းကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်
မူပါလော့။

၈။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ဥပသီဝ--- ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသို့ ရောက်သူ
အား ရုပ်စသော အတိုင်းအရှည် ပမာဏမရှိ၊ အကြင်ရာဂ
စသော အကြောင်းဖြင့် ထိုသူကို (တပ်မက်သူ စသည်ဖြင့်)
ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုသူအား ထိုအကြောင်းမျိုး မရှိတော့ပြီ၊
(ခန္ဓာစသော တရား) အားလုံးတို့ကို ပယ်နုတ်ပြီးကုန်သည်
ရှိသော် အလုံးစုံသောခေါ်ဆိုရာအကြောင်းမျိုးကိုလည်း
ပယ်နုတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။

ခြောက်ခုမြောက် ဥပသီဝမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

၇- နန္ဒမာဏဝပစ္စာ

၁။ (နန္ဒသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

လောက၌ (မုနိ)အမည်ခံ အာဇီဝကစသည်
တို့ ရှိကုန်၏ဟု လူတို့ ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုစကားကို အဘယ့်
ကြောင့် ဆိုကုန်သနည်း၊ သမာပတ်ညာဏ်စသည်နှင့် ပြည့်စုံ
သော သူကို မုနိဟု ဆိုကုန်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် ခေါင်းပါး
သော အသက်မွေးမှုနှင့် ပြည့်စုံသောသူကို မုနိဟု ဆိုကုန်ပါ
သလော။

၂။ နန္ဒ--- ဤသာသနာတော်ဝယ် ခန္ဓာစသည်
၌ လိမ္မာသူတို့သည် အမြင်စင်ကြယ်မှုဖြင့် မုနိဟူ၍ မဆိုကုန်၊
အကြားစင်ကြယ်မှုဖြင့် မုနိဟူ၍ မဆိုကုန်၊ သမာပတ်စသော
ညာဏ်ဖြင့် မုနိဟူ၍မဆိုကုန်၊ အကြင်သူတို့သည် ကိလေသာ
စသော မာရ်စစ်သည်ကင်းအောင်ပြုပြီး၍ ဆင်းရဲ မရှိကြကုန်
ကပ်ငြိတွယ်တာမှု “အာသာ”မရှိကြကုန်ဘဲ ကျင့်ကြံကုန်၏။
ထိုသူတို့ကို မုနိတို့ဟူ၍ဆို၏။

၃။ (နန္ဒသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤ
သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် မြင်မှု၊ ကြားမှု
ဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကုန်၏။ စောင့်ထိန်းမှု
“သီလ” ဆောက်တည်မှု “ဝတ”ဖြင့်လည်း စင်ကြယ်
၏ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ များသောအပြားရှိသော ကေတု
ဟလမင်္ဂလာဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား--- အသို့ပါနည်း၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ထိုမိမိအယူ၌ စောင့်စည်းနေထိုင်ကြကုန်သည်ရှိသော် ပဋိသန္ဓေနေမှု , အိုမှုကို လွန်မြောက်နိုင် ပါကုန်သလော၊ မြတ်စွာဘုရား---- ထိုအကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်အား ထိုအကြောင်းကို ဟောတော်မူပါလော့။

၄။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

နန္ဒ--- ဤ သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် မြင်မှု , ကြားမှုဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ စောင့်ထိန်းမှု “သီလ” ဆောက်တည်မှု “ဝတ” ဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။ များသော အပြားရှိသော ကောတုဟလမင်္ဂလာ ဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိအယူ၌ ယူ၍ စောင့်စည်း နေထိုင်ကြစေကာမူ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေမှု , အိုမှုကို မကူးမြောက်နိုင်ကြကုန်ဟု ငါဆို၏။

၅။ (နန္ဒသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

မြတ်စွာဘုရားသည် ---- ဤ သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် မြင်မှု , ကြားမှုဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ စောင့်ထိန်းမှု “သီလ” ဆောက်တည်မှု “ဝတ” ဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ များသော အပြားရှိသော ကောတုဟလမင်္ဂလာဖြင့်လည်း စင်ကြယ်၏ ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ ထို

သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့ကို သံသရာအယဉ် “ဩဃ”မှ မကူးမြောက်နိုင်ကြသူတို့ဟု အကယ်၍ ဟောတော်မူခဲ့မှ မြတ်စွာဘုရား--- နတ်လောက၊ လူလောက၌ အဘယ်သူသည် ပဋိသန္ဓေနေမှု , အိုမှု ကို ကူးမြောက်နိုင်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရား---- ထို အကြောင်းကို မေးလျှောက်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်အား ထို အကြောင်းကို ဟောတော်မူပါလော့။

၆။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

နန္ဒ--- သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့ကို ပဋိသန္ဓေနေမှု , အိုမှုသည် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်၏ဟူ၍ ငါမဆို၊ ဤလောက၌ အကြင်သူတို့သည် မြင်ရ သော ရူပါရုံ , ကြားရ သော သဒ္ဒါရုံ , ရောက်ရသော ဂန္ဓ , ရသ , ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူသော အယူ၊ စောင့်ထိန်းမှု “သီလ”ဆောက် တည်မှု “ဝတ” ဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူသော အယူအားလုံးကို ပယ် စွန့်၍ များသောအပြားရှိသော ကေတုဟလမင်္ဂလာ အားလုံးကိုလည်း ပယ်စွန့်နိုင်၍ တပ်မက်မှု“တဏှာ” ကို ပိုင်းခြားသိလျက် အာသဝကင်းကုန်၏။ ထိုသူ တို့ကို သံသရာ အယဉ် “ဩဃ”မှ လွန်မြောက်ကုန် ပြီဟု ငါဆို၏။

၇။ ဂေါတမနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား---မြတ်စွာ ဘုရား၏ ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်သော ကံ , ကိလေသာစသောဥပဓိကို ပယ်တတ်သည့် ထိုစကားကို

အကျွန်ုပ် နှစ်သက်ပါ၏။ ဤလောက၌ အကြင်သူတို့သည် မြင်ရသော ရူပါရုံ၊ ကြားရသော သဒ္ဓါရုံ၊ ရောက်ရသော ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူသော အယူ၊ စောင့်ထိန်းမှု “သီလ” ဆောက်တည်မှု “ဝတ” ဖြင့် စင်ကြယ်၏ဟူသော အယူအားလုံးကို ပယ်စွန့်နိုင်၍ များသောအပြား ရှိသော ကေတုဟလမင်္ဂလာ အားလုံးကိုလည်း ပယ်စွန့်နိုင်၍ တပ်မက်မှု “တဏှာ” ကို ပိုင်းခြားသိလျက် အာသဝကင်းကုန် ၏၊ ထိုသူတို့ကို သံသရာအယဉ် “ဩဃ” မှ လွန်မြောက်ကုန် ၏ဟု အကျွန်ုပ်လည်း ဆိုပါ၏။

ခုနစ်ခုမြောက် နန္ဒာမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

===== X =====

၈ -ဟေမကမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ဟေမကသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

ဂေါတမဘုရား၏ သာသနာတော်မပေါ်သေးမီ ရှေးအခါက အကြင်ဆရာတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဤသို့ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု အကျွန်ုပ်အား (မိမိတို့ အယူအဆကို) ပြောကြားကြပါကုန်၏၊ (ထိုသူတို့၏) ထိုအလုံးစုံသော စကားသည် တဆင့်ကြားကာမျှသာ တည်း၊ ထိုအလုံးစုံသည် ကာမဝိတက်စသည် ကိုသာ ပွားစေနိုင်၏၊ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအယူတို့၌ မနှစ်သက်နိုင်ပါ။

၂။ မြတ်စွာဘုရား--- အကြင်တရားကို သိ၍ အောက်မေ့မှု “သတိ”ရှိလျက် ကျင့်သူသည် လောက၌ ကပ်ငြိမှု “တဏှာ”ကို လွန်မြောက်ရာ၏။ တပ်မက်မှု “တဏှာ”ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ထိုတရားကို အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်မူပါလော့။

၃။ ဟေမက--- ဤလောက၌ ချစ်ဖွယ်သဘော ရှိကုန်သော မြင်ရ , ကြားရ , ရောက်ရ , သိရသော အာရုံ ခြောက်ပါးတရားတို့၌ အလွန်တပ်စွန်းမှု “ဆန္ဒရာဂ”ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်သည် ရွှေ့လျောခြင်း မရှိ။

၄။ အောက်မေ့မှု “သတိ”ရှိကြသော အကြင်သူတို့သည် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို သိသောကြောင့် တရားကိုမြင်ပြီးသူ , (ကိလေသာမီး) ငြိမ်းအေးပြီးသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အခါခပ်သိမ်း (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍ လောက၌ ကပ်ငြိမှု “တဏှာ”ကို လွန်မြောက်ကုန်၏။

ရှစ်ခုမြောက် ဟေမကမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

----- x -----

၉- တောဒေယျမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (တောဒေယျသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကာမတို့ မကိန်းအောင်းကုန်၊ အကြင်သူအား တပ်မက်မှု “တဏှာ” မရှိ၊

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သို့လော သို့လော တွေးတောမှု “ဝိစိကိစ္ဆာ” ကို လွန်မြောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်သို့သော လွတ်မြောက်မှု “ဝိမောက္ခ” ကို အလိုရှိအပ်ပါသေးသနည်း။

၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

တောဒေယျ--- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကာမတို့ မကိန်းအောင်းကုန်၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား တပ်မက်မှု “တဏှာ” မရှိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သို့လော သို့လော တွေးတောမှု “ဝိစိကိစ္ဆာ”ကို လွန်မြောက် ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အခြားတပါးသော လွတ်မြောက်မှု “ဝိမောက္ခ”ကို အလိုမရှိအပ်တော့ပြီ။

၃။ သာကီနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား--- ထိုသူ သည် တွယ်တာမှု “အာသာ” ကင်းပြီလော၊ သို့မဟုတ် တွယ် တာမှု “အာသာ” ရှိသေးသလော၊ ထိုသူသည် ပညာရှိဖြစ်ပါ သလော၊ သို့မဟုတ် သမာပတ္တိစသော ဉာဏ်ဖြင့် တဏှာ ကပ္ပ , ဒိဋ္ဌိကပ္ပကို ဖြစ်စေသူပါလော၊ ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်း နိုင်သော ပညာစက္ခုရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား-----ကျွန်ုပ် သိနိုင် လောက်အောင် ထိုမုနိကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်မူ ပါလော့။

၄။ တောဒေယျ--- ထိုသူသည် တွယ်တာမှု အာသာကင်းပြီ၊ တွယ်တာမှု အာသာမရှိတော့ပြီ၊ ထိုသူသည် ပညာရှိသူဖြစ်၏။ သမာပတ္တိစသောဉာဏ်ဖြင့် တဏှာကပ္ပ ,

ဒိဋ္ဌိကပ္ပကိုဖြစ်စေသူ မဟုတ်တော့ပြီ၊ ဤသို့လျှင် ကြောင့်ကြ
မရှိသူ၊ ကာမ၌၎င်း၊ ဘဝ၌၎င်း တပ်ငြိမှုတဏှာမရှိသူကို
မုနိဟူ၍ သိလော့။

ကိုးခုမြောက် တောဒေယျမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

===== x =====

၁၀- ကပ္ပမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ကပ္ပသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

မြတ်စွာဘုရား --- ဖြစ်ပေါ်နေသော များ
သော ဘေးရှိသော ဩဃလေးဖြာ သံသရာအလယ်
၌ တည်ရှိကုန်သော အိုခြင်း၊ သေခြင်းသည် နှိပ်စက်
အပ်ကုန်သော သူတို့၏ (မိခိုရာ) ကျွန်းကိုဟော
တော်မူပါလော့ အသျှင်ဘုရားသည် ဆင်းရဲတစ်ဖန်
မဖြစ်နိုင်ရာသော ဤကျွန်းကို အကျွန်ုပ်အား မိန့်
ကြားတော်မူပါလော့။

၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ကပ္ပ---- ဖြစ်ပေါ်နေသော များသောဘေး
ရှိသော ဩဃလေးဖြာ သံသရာအလယ်၌တည်
ကုန်သော အိုခြင်း၊ သေခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်
သော သူတို့၏ (မိခိုရာ) ကျွန်းကို သင့်အား ငါဘုရား
ဟောအံ့။

၃။ (မိခိုရာ)ကျွန်းသည် ကြောင့်ကြမှုမရှိ၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလမ်းယူရာ မဟုတ်၊ ဤကျွန်းမှတစ်ပါး အခြားကျွန်းမရှိ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ ကုန်ရာဖြစ်သော ထို ကျွန်းကို နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ငါဆို၏။

၄။ အောက်မေ့မှု “သတိ”ရှိသော အကြင်သူတို့ သည် ထိုနိဗ္ဗာန်ကျွန်းကို သိခြင်းကြောင့် တရားကိုမြင်ပြီးသူ၊ ကိလေသာမီးငြိမ်းသူ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မာရ်၏ နောက်လိုက်မဟုတ်တော့ကုန်၊ မာရ်၏ အလုပ်အကျွေး မဟုတ် တော့ကုန်၏။

ဆယ်ခုမြောက် ကပ္ပမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

===== X =====

၁၁- ဇေတုကဏ္ဍိ မာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ဇေတုကဏ္ဍိသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား---
အကျွန်ုပ်တို့သည် ကာမကို လိုလားခြင်း ကင်းတော်မူ
သော အသျှင်ဘုရားကို (အရဟံ စသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
၏။) ဟု ကြားသိရ၍ သြဃလေးဖြာ သံသရာမှ လွတ်
မြောက်ပြီးသော လိုလားမှု ကာမ ကင်းတော်မူသော
အသျှင်ဘုရားကို မေးလျှောက်ခြင်းငှာလာရောက်ခဲ့

ပါ၏။ ဘုရားဖြစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကိုရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား--- ငြိမ်းအေးမှု နိဗ္ဗာန် ကို ဟောတော်မူပါလော့၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော ထိုနိဗ္ဗာန် ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဟောကြား တော်မူပါလော့။

တန်ခိုးရှိသော နေမင်းသည် တန်ခိုးဖြင့် မြေကို လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူ မြတ်စွာဘုရားသည် ကာမတို့ကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်တော်မူ၏။ မြေကြီးကဲ့သို့ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား- အသျှင်ဘုရားသည် ဤသာသနာတော်၌ ပဋိသန္ဓေ နေမှု , အိုမှုကို ပယ်ဖျက်နိုင်သော အကြင်တရားကို အကျွန်ုပ် သိရာ၏။ ထိုတရားကို ပညာနည်းသော အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော်မူပါလော့။

၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-
ဇေတုကဏ္ဍိ ---- ကာမမှ လွတ်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို ဘေးကင်းရာဟု ရှုမြင်၍ ကာမတို့၌ တပ်မက် မောမှုကို ပယ်ဖျောက်လော့၊ (တဏှာ , ဒိဋ္ဌိဖြင့်) ယူစွဲအပ် သော ပယ်စွန့်သင့် ပယ်စွန့်ထိုက် သော ရာဂစသော ကြောင့်ကြမှုသည် သင့်အား မဖြစ်စေလင့်။

၄။ အတိတ်သင်္ခါရတို့ကို (အာရုံပြု၍ဖြစ်သော) ကိလေသာမျိုးကို ခြောက်ခန်းစေလော့၊ အနာဂတ်

သင်္ခါရတို့ကို (အာရုံပြု၍ ဖြစ်သောရာဂစသော) ကြောင့်ကြမှု သင့်အား မဖြစ်စေလင့်၊ ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကို တဏှာ , ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် သင်မစွဲယူခဲ့မှု ကိလေသာငြိမ်းအေးသည်ဖြစ်၍ နေရလတ္တံ့။

၅။ ဇေတုကဏ္ဍိ---အကြင် အာသဝတို့ဖြင့် သေမင်း၏ အလိုသို့ လိုက်ရ၏။ နာမ်တရား , ရုပ်တရားအားလုံး၌ (ငါ , ငါ၏ ဥစ္စာဟု) မြတ်နိုးစွဲလမ်းမှုကင်းပြီးသော ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုအာသဝတို့ မရှိတော့ကုန်။

တဆယ့်တစ်မြောက် ဇေတုကဏ္ဍိမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

----- x -----

၁၂-ဘဒြာဝုဓမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ဘဒြာဝုဓသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

ခန္ဓာအိမ်၌ တပ်စွန်းမှု “ရာဂ”ကို စွန့်တော်မူပြီးသော တပ်မက်မှု “တဏှာ”ကို ဖြတ်တောက်တော်မူပြီးသော တုန်လှုပ်မှု “တဏှာ”ကင်းတော်မူပြီးသော နှစ်သက်မှု “တဏှာ”ကို စွန့်တော်မူပြီးသော “ဩဃ” လေးဖြာ သံသရာကို လွန်မြောက်တော်မူပြီးသော (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်တော်မူပြီးသော တဏှာကပ္ပ , ဒိဋ္ဌိကပ္ပကို စွန့်တော်မူပြီးသော ကောင်းသောပညာရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ တောင်းပန်ပါ၏။ မကောင်းမှုရှိတော်မူမသော

အသျှင်ဘုရား၏ (စကားတော်ကို) ကြားနာရပြီးသော်
ဤ(ပါသာဏကနတ်ကွန်း)မှ ဖဲသွားကြရပါကုန်လတ္တံ့။

၂။ လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား---
အသျှင်ဘုရား၏ စကားတော်ကို အလွန်လိုလားကုန်သော
လူအမျိုးမျိုးတို့သည် အင်္ဂံ , မဂဓစသော ဇနပုဒ်တို့မှ အညီ
အညွတ် ရောက်လာကြကုန်၏။ တောင်းပန်ပါ၏။ အသျှင်
ဘုရားသည် ဤတရားကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိတော်မူ ပြီး
ဖြစ်ပါသောကြောင့် ထိုသူတို့အား အသျှင်ဘုရား ဟော
ကြားတော်မူပါလော့။

၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-
ဘဒြာဝုဓ----- အနာဂတ်၌၎င်း , အတိတ်၌
၎င်း , ပ စူပုန်၌၎င်း စွဲယူမှု တဏှာအားလုံးကို ပယ်
ဖျောက်ရာ၏။ မှန်၏။ လောက၌ အကြင် အကြင် ရုပ်,
ဝေဒနာစသော တရားကို စွဲယူကုန်၏။ ထိုထို တရားဖြင့်
သာလျှင် မာရ်သည် သတ္တဝါသို့ အမည်လိုက်၏။

၄။ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရတို့၏ အနိစ္စစသော အခြင်း
အရာကိုသိသော အောက်မေ့မှု “သတိ” ရှိသူရဟန်း
သည် သေခြင်း တရား၏တည်ရာ ကိလေသာခန္ဓာ
စသည်၌ ကပ်ငြိတတ်သော ဤ သတ္တဝါ အပေါင်းကို
စွဲယူတတ်သော သတ္တဝါတို့ဟု ရှုလျက် လောက
အားလုံး၌ ရုပ် , ဝေဒနာသည် တစုံ တခုကိုမျှ မစွဲယူရာ။

တဆယ် , နှစ်ခုမြောက် ဘဒြာဝုဓမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

၁၃- ဥဒယမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ဥဒယသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-
 ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိတော်မူသော ကိလေသာ
 မြူကင်းလျက်နေတော်မူသော မဂ်ကိစ္စကို ပြုတော်မူ
 ပြီးသော အာသဝကင်းတော်မူသော တရားအားလုံး
 တို့၏ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်တော်မူပြီးသော အသျှင်
 ဘုရားကို ပြဿနာမေးလိုသဖြင့် ရောက်လာပါ၏။
 (အဝိဇ္ဇာကို) ဖျက်ဆီးတတ်သော ကိလေသာမှ လွတ်
 မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမောက္ခကို ဟောတော်မူ
 ပါလော့။

၂-၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန်းတော်မူ၏)-
 ဥဒယ---ကာမဂုဏ်ကို လိုလားသော “ကာမ
 စွန္ဒ” နှလုံးမသာမှု “ဒေါမနဿ” နှစ်ပါးစုံကို ပယ်ခြင်း
 ကို၎င်း၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု “ထိန” ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို
 ၎င်း၊ နောင်တဖန် ပူပန်မှု “ကုက္ကုစ္စ” ကို တားမြစ်ခြင်း
 ကို၎င်း လျှစ်လျူရှုမှု (စတုတ္ထဈာန်ဥပက္ခော) ကြောင့်
 ဖြစ်သော အောက်မေ့မှု “သတိ” ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိ
 သော တရားကို ကြံစည်မှု “ဓမ္မ ဝိတက်” လျှင် ရှေ့
 သွားရှိသော အဝိဇ္ဇာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော တရား
 ကို ထွက်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမောက္ခဟူ၍
 ဆို၏။

၄။ လောကသည် အဘယ်နှောင်ကြိုး “သံယော
 ဇဉ်” ရှိပါသနည်း၊ ထိုလောကကို သုံးသပ်ခြင်းကား

အဘယ်ပါနည်း၊ အဘယ်တရားကို အထူးစွန့်ပယ်ခြင်း
ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း။

၅။ လောကသည် နှစ်သက်မှု “တဏှာ”လျှင်
နှောင်ကြိုး “သံယောဇဉ်” ရှိ၏။ ထိုလောကကို သုံးသပ်ခြင်း
ကား ကြံစည်မှု “ဝိတက်”တည်း။ တပ်မက်မှု “တဏှာ”ကို
ပယ်ခြင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၆။ အောက်မေ့မှု “သတိ”ရှိ သည်ဖြစ်၍
အဘယ်သို့ နေသောသူအား ကုသိုလ် , အကုသိုလ်ကံနှင့်
တကွဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် ချုပ်ပါသနည်း၊ မြတ်စွာဘုရား
ကို မေးရန် အကျွန်ုပ်တို့ လာရောက်ပါကုန်၏။ အသျှင်
ဘုရား၏ ထိုစကားတော်ကို ကြားနာလိုပါကုန်၏။

၇။ အောက်မေ့မှု “သတိ”ရှိသည်ဖြစ်၍ အတွင်း
“အဇ္ဈတ္တ” သန္တာန်၌၎င်း , အပ “ဗဟိဒ္ဓ” သန္တာန်၌၎င်း ခံစားမှု
“ဝေဒနာ”ကို မနှစ်သက်မှု၍ ဤသို့နေသောသူအား ကုသိုလ်,
အကုသိုလ်ကံနှင့်တကွဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် ချုပ်၏။

တဆယ့်သုံးခုမြောက် ဥဒယမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

----- x -----

၁၄- ပေါသလမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ပေါသလသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-
အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ပြီးအတိတ်

ဘဝကို ညွှန်ပြတော်မူ၏။ တုန်လှုပ်မှု- “တဏှာ”
ကင်းတော်မူ၏။ ယုံမှားမှုကို ပယ်ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏။
တရားအား လုံးတို့၏ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်တော်
မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပြဿနာ မေးလို
သဖြင့် ရောက်လာပါ၏။

၂။ သာကီနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရား --- ရုပ်
အမှတ်သညာရှိသော ရူပါဝစရသမာပါတ်ကို လွန်မြောက်
ပြီးသော ရုပ်ပဋိသန္ဓေအားလုံးကို တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့်
ပယ်ပြီးသော အတွင်း “အဇ္ဈတ္တ” သန္တာန်၌၎င်း ၊ အပ
“ဗဟိဒ္ဓ” သန္တာန်၌၎င်း တစုံတခုမျှမရှိဟု ရှုသော အာကိဉ္ဇ
ညာယတနဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉာဏ်ကို မေးလျှောက်ပါ၏။
ထိုသို့သဘောရှိသောသူကို အဘယ်သို့သိအပ်ပါ သနည်း။

၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-
ပေါသလ--- အလုံးစုံသော ဝိညာဏ်၏
တည်ရာ “ဝိညာဏဌာတိ”တို့ကို အမှန်သိသော ငါ့ဘုရားသည်
(ကံ၏အစွမ်းအားဖြင့်) တည်သော (အာကိဉ္ဇညာယတန
စသည်တို့၌) ညွတ်သော ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနလျှင်
လည်းလျောင်းရာရှိသော ထိုသတ္တဝါကို သိ၏။

၄။ (အကြင်အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်
သည်) အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော အာကိဉ္ဇ
ညာယတနကုသိုလ်ကံကို (ပလိဗောဓဟု)သိ၍ အရူပရာဂဟု
ဆိုအပ်သော နှစ်သက်မှု “နန္ဒီ”ကိုလည်း (ဘဝရာဂ)သံယော
ဇဉ်ဟုသိ၍ ဤသို့ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို

ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်/ သိပြီးလျှင် ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်မှ (ထလျက်) ထိုသမာပတ်ကို အနိစ္စသောအားဖြင့် ရှု၏။ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ထို (အာကိဉ္ဇညာယတနစွာရန်)ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဤအရဟတ္တ ဖိုလ်ဉာဏ်သည် မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သောဉာဏ်ပေတည်း။

တဆယ့်လေးခုမြောက် ပေါသလာမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

===== x =====

၁၅- မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (မောဃရာဇသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

အကျွန်ုပ်သည် သာကီနွယ်ဖွား မြတ်စွာဘုရားကို နှစ်ကြိမ်တိုင် မေးလျှောက်ခဲ့ပါပြီ၊ စက္ခုငါးပါးရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြားတော်မမူခဲ့ပါ။ ဝိသုဒ္ဓိနတ် ရဟန်း မြတ်ဖြစ်တော်မူသော အသျှင်ဘုရားသည် သုံးကြိမ်တိုင်မေးမှသာလျှင် ဖြေကြားတော်မူ၏ဟု အကျွန်ုပ်ကြားရဘူးပါသည်။

၂။ ဤလောကသည်၎င်း , အခြားလောကသည်၎င်း , နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာလောကသည်၎င်း ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်တော်မူသော အခြံအရံ အကျော်အစော ရှိတော်မူသော အသျှင်ဘုရား၏အယူကို မသိပါ။

၃။ ဤသို့ အလွန်မြတ်သည်ကို သိမြင်တော်မူ
 လေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ပြဿနာမေးလို့သဖြင့်
 အကျွန်ုပ်လာရောက်ပါ၏။ လောကကို အဘယ်သို့ရှုသူကို
 သေမင်းသည် မမြင်နိုင်ပါသနည်း။

၃။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

မောဃရာဇ--- အခါခပ်သိမ်း အောက်မေ့မူ
 “သတိ”ရှိလျက် မိမိကိုယ်ဟု စွဲလမ်းယူမှု “အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ”ကို
 နုတ်ပယ်၍ လောကကို ဆိတ်သုဉ်းသောအားဖြင့် ရှုလော့။
 ဤသို့ ရှုသည်ရှိသော် သေမင်းကို လွန်မြောက်နိုင်ရာ၏။ ဤသို့
 လောကကို ရှုသောသူကို သေမင်းသည် မမြင်နိုင်။

တဆယ့်ငါးခုမြောက် မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

----- x -----

၁၆-ပိဂီယမာဏဝပုစ္ဆာ

၁။ (ပိဂီယသည် ဤသို့မေးလျှောက်၏)-

အကျွန်ုပ်သည် အိုမင်းပါပြီ၊ အားနည်းပါပြီ၊
 ရုပ်အဆင်း ယုတ်လျော့ပါပြီ၊ မျက်စိများ မကြည်လင်
 တော့ပါ၊ နားကောင်းကောင်း မကြားတော့ပါ၊
 အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဘုရားတရားကို မျက်မှောက်
 မပြုရမီ အကြား၌သာလျှင် တွေဝေလျက် မပျက်စီး
 လိုပါ။ ဤနေရာ၌ ပဋိသန္ဓေနေမှု , အိုမှုကို ပယ်
 ဖျောက်နိုင်သော အကြင်တရားကို အကျွန်ုပ် သိလို
 ပါ၏၊ ထိုတရားကို ဟောကြားတော်မူပါလော့။

၂။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ပိဋိယ----- မေ့လျော့ကုန်သော လူတို့သည်
ရုပ်တို့ကြောင့် ပင်ပန်းသည်တို့ကိုမြင်၍ ရုပ်တို့
ကြောင့်ပင် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးရကုန်၏။ ထို့ကြောင့်
သင်သည် မမေ့လျော့မူ၍ တဖန်ဘဝသစ်၌ မဖြစ်
ခြင်းငှာ ရုပ်ကိုစွန့်ပယ်လေလော့။

၃။ လောကဝယ် တူရူ အရပ်လေးမျက်နှာ ,
အထောင့် အရပ်လေးမျက်နှာ , အထက်အရပ် , အောက်
အရပ်မျက်နှာဟူသော ဤအရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌ အသျှင်
ဘုရားသည် မမြင်ရ , မကြားရ , မရောက်ရ , မသိရသော
တရားတစုံတခုမျှ မရှိပါ။ ပဋိသန္ဓေနေမှု , အိုမှုက ပယ်စွန့်ရာ
ဖြစ်သော အကြင်တရားကို အကျွန်ုပ်သိရာပါ၏။ ထိုတရား ကို
ဟောကြားတော်မူပါလော့။

၄။ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏)-

ပိဋိယ---- တဏှာသည် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးအပ်
ကုန်သောကြောင့် (ဇာတိစသည်ဖြင့်) ပူပန်ခြင်းရှိ
ကုန်သော အိုခြင်ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော သတ္တဝါ
တို့ကို သင် တွေ့မြင်နေရ၏။ ပိဋိယ----- ထို့ကြောင့်
သင်သည် မမေ့လျော့မူ၍ ဘဝသစ်၌ တဖန်မဖြစ်ခြင်း
ငှာ တဏှာကို စွန့်ပယ်လေလော့။

တဆယ့်ခြောက်ခုမြောက် ပိဋိယမာဏဝပုစ္ဆာ ပြီး၏။

ပါရာယနဝတ္ထု တိဂါထာ

ဤ ပါရာယနသုတ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓ တိုင်း ပါသာဏကနတ်ကွန်း၌ နေတော်မူစဉ် တကိပ်ခြောက် ယောက်သော (ဗာဝရီ၏) အလုပ်အကျွေးပုဏ္ဏားတို့သည် တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍ မေးတိုင်း မေးတိုင်းပင် ပြဿနာ ကို ဖြေကြားတော်မူ၏။ တခုတခုသော ပြဿနာ၏အနက်ကို သိ၍၎င်း၊ ပါဠိကိုသိ၍၎င်း လောကုတ္တရာတရားနှင့်လျော် သော အကျင့်ကို အကယ်၍ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့မှု အိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ ကမ်းတဖက်ဖြစ်သော (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်နိုင်ရာ သည်သာ တည်း။ ဤတရားတို့သည် (နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော) ကမ်းတဖက် သို့ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤတရားဒေသနာ ၏အမည်သည် ပါရာယနမည်သည်သာတည်း။

၁-၃။ အဇိတ ၊ တိဿမေတ္တေယျ ၊ ပုဏ္ဏက ၊ မေတ္တဂ္ဂ၊ ဓောတက ၊ ဥပသီဝ ၊ နန္ဒ ၊ ဟေမက ၊ တောဒေယျ၊ ကပ္ပ ၊ ဇတုကဏ္ဍိပညာရုံ၊ ဘဒြာဝုဓ ၊ ဥဒယ ၊ ပေါသာလ ပုဏ္ဏား ၊ မောဃရာဇ ၊ ပိင်္ဂီယရသေ့ကြီး ဟူကုန်သော ဗာဝရီ တပည့်ပုဏ္ဏားတဆယ့်ခြောက်ယောက်တို့သည် အကျင့် “စာရဏ”နှင့် ပြည့်စုံစော ကုသိတဆူဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသို့ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ သိမ်မွေ့သော ပြဿနာရပ် တို့ကို မေးလိုကုန်၍ ဘုရားမြတ်သို့ ဆည်းကပ်ကုန်၏။

၄။ ထိုပုဏ္ဏားတို့ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ပြဿနာကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ဖြေကြား တော်မူ၏။ မှန်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာတို့ကို ဖြေကြားခြင်းဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့ကို နှစ်သက်စေ ၏။

၅။ (ပညာမျက်စိ)ရှိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားက နှစ်သက်စေအပ် ကုန်သော ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် မြတ်သောပညာရှိတော်မူ သော မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးကြကုန်၏။

၆။ အကြင်သူသည် တစုံတခုသော အမေး ပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ကျင့်ရ၏။ ထိုသူသည် သံသရာတည်းဟူသော ဤမှာ ဖက်ကမ်းမှ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ရာ၏။

၇။ မြတ်သောမဂ်ကို ပွားများသောသူသည် သံသရာတည်းဟူသော ဤမှာဖက်ကမ်းမှ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ သော ထိုမှာ ဖက်ကမ်းသို့ရောက်ရာ၏။ ထိုမဂ်သည် နိဗ္ဗာန် ဟူသော ထိုမှာဖက်ကမ်းသို့သွားခြင်းငှာ ခရီးလမ်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပါရာယနဟု မည်သတည်း။

ပါရာယနနုဂီတိဂါထာ

၁။ (ပိဂီယသည် ဤသို့ပြောဆို၏)-

မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ပါရာယနသုတ်ကို အတုယူ၍ ဟောပြောပါအံ့၊ အညစ်အကြေး ကင်းတော်မူသော မြေကြီးကဲ့သို့ ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိတော်မူသော ကာမမှထွက်မြောက်ပြီးသော (ကိလေသာ) ဟော ကင်းတော်မူပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်အကြင် ဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူ၏။ ထိုဉာဏ်ဖြင့် ဟောကြားတော်မူ၏၊ အဘယ်ကြောင့် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားလိမ့်မည်နည်း။

၂။ တွေဝေမှု “မောဟ”အညစ်အကြေးကို ပယ်ပြီးသော ထောင်လွှားမှု “မာန”ကျေးဇူးချေဖျက်မှု “မက္ခ” ကို ပယ်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့်စပ်ယဉ်သော တရားစကားကို ယခုအခါ အကျွန်ုပ်ဟောကြားပါအံ့။

၃။ ဗာဝရီမည်သော ဆရာပုဏ္ဏား--- မြတ်စွာဘုရားသည် အမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျက်ပြီးဖြစ်၏။ ထက်ဝန်း ကျင်မြင်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်မျက်စိရှိတော်မူ၏။ လောက အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူ၏။ ဘဝအားလုံးကို လွန်မြောက် တော်မူ၏။ အာသဝကင်းတော်မူ၏။ ဆင်းရဲအားလုံးကို ပယ် ပြီးသူဖြစ်၏။ (ဗုဒ္ဓ)ဟူသော အမည်မှန်ရှိတော်မူ၏။ (ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို) အကျွန်ုပ်သည် ဆည်းကပ်ခဲ့ပြီ။

၄။ ငှက်သည် အသီးနည်းပါးသော စက်ဆုပ် ဖွယ်သော တောကိုပယ်စွန့်ကာ အသီးများစွာရှိသော တော ကို မှီလျက်နေသကဲ့သို့၊ ဤအတူ အကျွန်ုပ်သည် ဉာဏ် အမြင်နည်းသူတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ဟင်္သာသည် ရေများသော အိုင်သို့ သက်ဆင်းသကဲ့သို့ သက်ဆင်းခဲ့ပြီ။

၅။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် မပေါ်ပေါက်သေးမီ ရှေးအခါက အကြင်ဆရာတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဤသို့ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မိမိတို့အယူအဆကို အကျွန်ုပ်အား ပြောကြားကြပါကုန်၏။ ထိုဆရာတို့၏ ထို အလုံးစုံသော စကားသည် ပြောဆိုသံကြားကာမျှသာတည်း။ ထိုအလုံးစုံသည် ကာမဝိတက်စသည်ကိုသာ ပွားစေ၏။

၆။ ဂေါတမနွယ်ဖြစ်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် ပြိုင်ဖက်မပြု တဆူတည်းဖြစ်တော်မူ၏။ အမှိုက်တိုက် ကို ဖျက်ဆီး၍ နေတော်မူတတ်၏။ တန်ခိုးရှိတော်မူ၏။ ပညာ အရောင်ကို ပြုတော်မူတတ်၏။ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ပညာတံခွန် ရှိတော်မူ၏။ မြေအထူနှင့်တူသော ပညာ ရှိတော်မူ၏။

၇။ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တိုင် သိ မြင်အပ်သော အခါမလင့် အကျိုးပေး၍ တပ်မက်မှု “တဏှာ” ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော ဘေးရန်မရှိသောတရားကို အကျွန်ုပ် အား ဟောတော်မူ၏။ ယင်းနိဗ္ဗာန်တရားအား တစုံတခုသော နှိုင်းရှည့်စရာ ဥပမာမရှိ။

၈-၉။ ပိဂီယ----- အကြင် ဘုရားသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်သော အခါမလင့် အကျိုးပေး၍ တပ်မက်မှု “တဏှာ” ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော ဘေးရန်မရှိသော တရားကိုသင့်အား ဟောကြား၏။ ယင်းနိဗ္ဗာန်တရား အား တစုံတခုသော နှိုင်း ရှည့်စရာ ဥပမာမရှိသော တမအန္တယ်ဖြစ်တော်မူသော ပညာ တံခွန်ရှိတော်မူ သော မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ပညာရှိတော်မူ သော ထိုဂေါတမမြတ်စွာဘုရားမှ တမုဟုတ်မျှပင် ကင်း၍ အဘယ်ကြောင့် နေဘိသနည်း။

၁၀-၁၁။ ဆရာပုဏ္ဏား----- အကြင်ဂေါတမမြတ်စွာ ဘုရားသည် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်အပ်သော အခါမလင့် အကျိုးပေး၍ တပ်မက်မှု “တဏှာ” ၏ ကုန်ရာဖြစ်သော ဘေးရန်မရှိသောတရားကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြားတော် မူ၏။ ယင်းနိဗ္ဗာန်တရားအား တစုံတခုသော နှိုင်းရှည့်စရာ ဥပမာမရှိ၊ ဂေါတမအန္တယ်ဖြစ်တော်မူသော ပညာတံခွန်ရှိ တော်မူသော မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ပညာရှိတော်မူသော ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားမှ တမုဟုတ်မျှပင်ကင်း၍ အကျွန်ုပ် မနေနိုင်ပါ။

၁၂။ ဆရာပုဏ္ဏား----- ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပြ ကတေ့ မျက်စိဖြင့်မြင်ရသကဲ့သို့ မမေ့မလျော့မှု၍ နေ့ရော ည၌ပါ အကျွန်ုပ်စိတ်ဖြင့် မြင်နေရပါ၏။ ည၌အခါ၌ ရှိခိုးလျက် နေပါ၏။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ကင်း၍မနေဟု အကျွန်ုပ်ထင်ပါ ၏။

၁၃။ အကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်မှု “သဒ္ဓါ”သည်၎င်း ၊ နှစ်သိမ့်မှု “ပီတိ”သည်၎င်း ၊ သိမှု “မန”သည်၎င်း ၊ အောက်မေ့မှု “သတိ”သည်၎င်း ဂေါတမသာသနာမှ မဖဲမရှောင်ကြပါကုန်၊ မြေကြီးနှင့်တူသော ကျယ်ပြန့်သော ပညာရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်အကြင်အရပ်သို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်သည် ထိုထို(မြတ်စွာဘုရားရှိရာ) အရပ်သို့သာလျှင် ညွတ်ကိုင်သွား ဖြစ်ပါ၏။

၁၄။ ဗာဝရီမည်သော ဆရာပုဏ္ဏား----- အိုမင်း၍ ခွန်အားနည်းသော အကျွန်ုပ်၏ကိုယ်သည် ထိုသို့ ခွန်အားနည်းသောကြောင့်သာလျှင် ထိုမြတ်စွာဘုရားရှိရာ မသွားရောက်နိုင်ပါ။ စိတ်အကြံဟူသော သွားခြင်းဖြင့်သာလျှင် အကျွန်ုပ်သည် အမြဲသွားရောက်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်၏စိတ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားနှင့် ယှဉ်စပ်နေပါ၏။

၁၅။ အကျွန်ုပ်သည် ကာမဂုဏ်ညွှန်ထဲ၌ အိပ်လျက် ထင်ဝန်းကျင် တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် မှီခိုရာကျွန်းတခုမှ မှီခိုရာကျွန်းတခုသို့ မျော့နေပါ၏။ ထိုအခါ သံသရာအယဉ် “ဩဃ”ကို လွန်မြောက်တော်မူပြီးသော အာသဝကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရပါ၏။

၁၆။ ပိဏ္ဍိယ----- ဝက္ကလိသည်၎င်း , ဘဒြာဝုဓ
သည်၎င်း , အာဠဝိပြည်သား ဂေါတမသည်၎င်း
ယုံကြည်မှု “သဒ္ဓါ” တရားကို စေလွှတ်၍ အရဟတ္တ
ဖိုလ်ကိုရသူ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သင်သည်
လည်း ယုံကြည်မှု “သဒ္ဓါ” တရားကို (နိဗ္ဗာန်သို့)
စေလွှတ်လော့၊ ဤသို့စေလွှတ်သည်ရှိသော် သင်သည်
သေမင်းတည်ရာ သံသရာ၏တဖက်ကမ်းဖြစ်လာသော
နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ရတတ္တံ့ဟု မြတ်စွာဘုရားသည်တန်ခိုး
တော်ဖြင့် ကြွလာ၍ ဟောတော်မူ၏။

၁၇-၁၈။ ထိုအကျွန်ုပ်သည် မုနိဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ကြားရ၍ အလွန်ကြည်လင်
ပါ၏။ ဝဋ်ဟူသော အမိုးကိုဖွင့်ပြီးသော ငြောင့်ကင်းတော်မူ
ပြီးသော ဆင်ခြင်ဉာဏ်(ပဋိဘာန်)ရှိတော်မူသော အမေး
ပြဿနာ၏အဆုံးကို ပြုတော်မူသော ယုံမှားခြင်းရှိသည်
ဖြစ်ကုန်လျက် ယုံမှားကင်း၏ဟု ဝန်ခံသူတို့၏ ဆရာဖြစ်
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သမ္မုတိနတ် , ဥပပတ္တိနတ်
တို့ထက် လွန်ကဲထူးမြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ကို ထူးသော
ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ မိမိသူတပါး နှစ်ပါးစုံ၏ ဝိသုဒ္ဓိနတ်
အဖြစ်ကို ပြုတတ်လော တရားအားလုံးကိုလည်း သိတော်မူပြီ။

၁၉။ အကြင်နိဗ္ဗာန်တရားအား တစုံတခုနှိုင်းရှည့်
စရာ ဥပမာမရှိ၊ မရွှေ့ရှား မပျက်စီးနိုင်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သို့
မချွတ်သွားရတော့အံ့၊ ဤနိဗ္ဗာန်သို့သွားရာ၌ အကျွန်ုပ်အား
ယုံမှားမှု မရှိတော့ပါ၊ အကျွန်ုပ်ကို ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်
သော စိတ်ရှိသူဟူ၍ မှတ်တော်မူပါလော့။

ပါရာယနသုတ် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

ပြီး၏။

ပါရာယနဝတ္ထု

အက္ခရာစဉ် အညွှန်း

(အ)

အကျင့်ကောင်းဟူသည်	၈၄	အရှင်သာရိပုတ္တရာညီတော်	
အခြည်အဝါအဓိပ္ပါယ်	၁၇	၃-ဦး	၁၁
အစောင့်တရား ၂-ပါး	၁၉၁	အရှင်သာရိပုတ္တရာနှစ်မတော်	
အဆင်းလှကြောင်း		၃-ဦး	၁၂
၄-ပါး	၁၅၇	အရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း	
အနာဂါမ်ဖြစ်ကြောင်း	၉၄	ဗျာဒိတ်ခံရပုံ	၈
အနာထပိဏ်းသဌေး	၂၃	အရှင်သာရိပုတ္တရာအသက်၃၂	
အနုရာမထေရ်၊	၁၄၈	အရှင်မောဂ္ဂလာန်အတိတ်	
အနောမဒဿီဘုရား	၃	ဝတ္ထု	၂
အနောမထေရ်	၇	အရှင်မောဂ္ဂလာန်ပစ္စုပ္ပန်	
အမိုက်မှောင်ကြီး၄-ပါး	၇၀	ဝတ္ထု	၁၀
အမျက်ပြေတရား ၅-ပါး	၄၀	အရှင်မောဂ္ဂလာန်အလောင်း	
အမြိုက်အဓိပ္ပါယ်	၈၈	ဗျာဒိတ်ခံရပုံ	၉
အယဉ်ကိုကူးနိုင်သော		အရှင်မောဂ္ဂလာန် ရဟန္တာ	
တရား	၉၄	ဖြစ်တရား	၂၁
အရသာဟူသည်	၈၄	အရှင်အဿင်	၁၃

အရိယာသီတင်းဦး ၇-ဦး	၄၈	အရှင်အဿဇိ ဟောသော	
အရှင်သာရိပုတ္တရာအတိတ်		တရား	၁၆
ဝတ္ထု	၂	အလှူ ၂- မျိုး	
အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပစ္စုပ္ပန်		နှိုင်းယှဉ်ချက်	၁၆၁
ဝတ္ထု	၁၀	အလှူပေးအလှူခံတို့	
		အကျင့်	၁၈၉
အလှူ ၂-ပါး	၁၈၈	အသက်မွေးကြောင်း	
အသက်ကြီးရာ အရိုအသေ		ဟူသည်	၉၁
ပြုခြင်း	၃၆	အသံကြီး ၄-ပါး	၆၇

(အာ)

အာဠဝိပြည်	၅၃	အာဠဝက၏ပြဿနာ	
အာဠဝကဘီလူး		၄- ပါး	၈၀
အကြောင်း	၄၅	အာဠဝက ဒုတိယ	
အာဠဝကမင်းကြီး		ပြဿနာ ၅- ပါး	၉၃
အကြောင်း	၅၃	အာဠဝက၏ တတိယ	
အာဠဝကဘီလူးချွတ်ခန်း	၅၉	ပြဿနာ ၅- ပါး	၉၆
အာဠဝကဗိမာန်	၆၃	အာဠဝက မင်းသားကို	
အာဠဝကဘုရားကိုစစ်ထိုး		ဘုရားအားလှူခြင်း	၁၁၀
ခြင်း	၆၆	အာဠဝမင်းသားချွတ်တော်	
		မူပုံ	၁၁၆

(ဥ)

ဥဂ္ဂသုကြွယ်	၄၈	ဥပဗုဒ္ဓဿဒါယကထေရ်	
ဥစ္စာဟူသည့်သဒ္ဒါတရား	၈၁	ဝတ္ထု	၁၆၃
ဥစ္စာရရာသောအကြောင်း		ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီပစ္စုပ္ပန်	
ဥ- ပါး	၉၈	ဝတ္ထု	၁၇၄
ဥတ္တရာဝတ္ထု	၁၈၂	ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီအတိတ်	
ဥတ္တရာတရားဟောပုံ	၁၈၆	ဝတ္ထု	၁၅၁
ဥပတိဿအကြောင်း	၁၂	ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီ	
ဥပတိဿသောတာပန်		လျှောက်ထားပုံများ	၁၇၆
ဖြစ်ခြင်း	၁၆	ဥမ္မာဒန္တိဝတ္ထု	၁၅၄

(ဇ)

ဇကုဒုဿဒါယကထေရ်		ဇဏိသားကောင်တို့	
ဝတ္ထု	၁၆၃	သဘော	၅၄

(ဈ)

အောက်တောကျိုက်	၃၃
----------------	----

(ဋ)

ကဆုန်လပြည့်ဘုရားဖြစ်	၃၃	ကျေးမက်-အဓိပ္ပါယ်	၂၁၇
ကဋ္ဌဝါဟနမင်းဝတ္ထု	၂၁၃	ကောလိတအကြောင်း	၁၂

ကဏ္ဍဒီပါယနရသေ့	၉၀	ကောလိတသောတာပန်
ကတိကဝတ်	၁၃	ဖြစ်ခြင်း ၁၇
ကပ္ပိနမင်းကြီး	၉၀	ကောသမ္ဘိပြည် ၁၈၆
ကသုတ်ကရုတ်အဓိပ္ပါယ်	၇၆	ကျောက်ချင်းအဓိပ္ပါယ်၆၆
ကိကီမင်း၏သမီး ၇-ဦး	၁၄၀	ကြပတေ့အဓိပ္ပါယ် ၇၆
ကေသရာဇာခြင်္သေ့	၆၆	

(ခ)

ခတ္တိယမဟာသာလ	၈၇	ခေမာထေရီအတိတ်
ခေမာမိဖုရားတရားရအံ့		ဝတ္ထု ၁၃၂
သောအကြောင်း	၁၂၅	ခေမာထေရီပစ္စုပ္ပန်
ခေမာမိဖုရားရဟန်းပြုခွင့်		ဝတ္ထု ၁၃၈
ပန်ကြားပုံ	၁၃၁	ခေမာထေရီဇတဒဂ်
		ရပုံ ၁၄၃
		ချမ်းသာ ၃-ပါး ၈၆

(ဂ)

ဂဒ္ဒရဘဘိလူး	၆၀	ဂဟပတိ မဟာလ ၈၇
ဂန္ဓကုဋ္ဌိတိုက်	၅၉	ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌိတောင် ၂၈
ငရဲနက်ဇစ်	၉၀	ငိုက်မျဉ်းပျောက်တရား၁၉

(ခ)

စကားကောင်း , မကောင်း	၆၄	စိတ္တသုက္ကယ် တရားဟော	
စကားတခွန်းဖြင့်ပါရမီ		ဧတဒဂ်ရခြင်း	၅၁
၃၀- ဖြစ်ပုံ	၁၀၅	စိတ်ဖြင့်မေးခြင်း	၇ပါး ၂၂၇
စိတ္တသုက္ကယ်အတိတ်ဝတ္ထု	၄၅	စူဠနိဗြဟ္မဒတ်မင်းဝတ္ထု	၃၂
စိတ္တသုက္ကယ်ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၄၆	စူဠအနာထပိဏ္ဍိက	၄၈
စိတ္တသုက္ကယ်အနာဂါမ်		စေတနာသန်မှအကျိုးပေး	
ဖြစ်ခြင်း	၄၆	သန်ပုံ	၁၆၀
စိတ္တသုက္ကယ် တရား		စင်ကြယ်ကြောင်းတရား၉၄	
ဟောနေပုံ	၅၀	စည်းစိမ်ချမ်းသာ ဖြစ်ရာ	
		သောတရား	၁၀၂

(ဆ)

ဆီဆွယ်အဓိပ္ပါယ်	၃၂	ဆင်းရဲကိုလွန်နိုင်သော	
ဆိုးဖျဉ်းအဓိပ္ပါယ်	၁၅၈	တရား	၄

(တ)

တချင်းရွေးပမာဏ	၉၈	တက်တက်ခေါ်လျက်	၆၅
တလက်ဖက်ပမာဏ	၈၃	တာဝတိံသာနတ်ပြည်	၂၄
တလ္လအဓိပ္ပါယ်	၁၉၁	တိရစ္ဆာန်လှူရကျိုး	
တန်ခိုးအရာဧတဒဂ်ရ	၂၂	၅- ပါး	၁၈၇
		တောင်ထိပ်ပွဲသဘင်	၁၂

(ဒ)

ဒီဃနခ ဒိဋ္ဌိအယူ ၂၉

(ဓ)

ဓမ္မစကြာတရား ၁၄ ဓမ္မာသောကမင်းကြီး ၉၀

(န)

နန္ဒမာတာဝတ္ထု	၂၀၂	နတ်မင်းကြီးများနှင့်	
နန္ဒမာတာ၏အာနုဘော်	၂၁၂	အာဠဝက	၆၅
နန္ဒမာတာနှင့်ဝေဿဝဏ်		နိသဘထေရ်	၆
နတ်မင်း	၂၀၄		
နိရောဓသမာပတ်အဓိပ္ပါယ်	၆		
နန္ဒမာတာ၏ အံ့ဘွယ်		နိရောဓသမာပတ်ဝင်စား	
၇- ပါး	၂၉	သူနှင့် သေသူအထူး	၅၂
နန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်း			
ဆုံးမခြင်း	၂၃	နောင်တရှိသူ- မရှိသူ	၁၉၂
နတ္ထိကိဉ္ဇိဘာဝနာ	၃၁	နှလုံးကွက်၍ ရဟန္တာမဖြစ်	၇
နတ်သမီးရုပ်		နှလုံးကွက်အဓိပ္ပါယ်	၇
ဖန်ဆင်းခြင်း	၁၂၅		

(ပ)

ပဒုမဝတီဝတ္ထု	၁၇၂	ပါရမီ၁၀-ပါးအပြား	
ပဉ္စဝဂ္ဂိ ၅ယောက်	၁၄	၃၀ ဖြစ်ပုံ	၁၀၅

ပဉ္စလရာဇ်မင်း	၃၃	ပါရာယနသုတ် ရွတ်၍	
ပညာအရာဇတဒင်္ဂရ	၃၀	ကောင်းချီးပေးခြင်း	၂၀၆
ပညာရှိအကျင့် ၃-ပါး	၄၉	ပါရာယနသုတ္တန်ဟောခြင်း	
ပညာရရာသော		အကြောင်း	၂၁၁
အကြောင်း ၄-ပါး	၉၇	ပါရာယနသုတ်ဖြင့်	
ပတ္ထောဒနဒါယကထေရ်		ရဟန္တာဖြစ်သူများ	၂၃၂
ဝတ္ထု	၁၆၅	ပိင်္ဂယထေရ်	၂၃၇
ပရိဗိုဇ်ရဟန်းမ	၃၃	ပုဏ္ဏထေရ်	၃၄
		ပြည်ပျက်စရာအဓိပ္ပါယ်၃၅	
ဖန်ဆင်းသော နတ်သမီး		ဖြစ်စရက်ခေါက်	
ရုပ်	၁၂၇	အဓိပ္ပါယ်	၁၆၃

(ဗ)

ဗာရာဏသီပြည်	၁၄	ဗာဝရီ၏တပည့်ကြီး	
ဗာဝရီပုဏ္ဏားကြီး		၁၆ ယောက်	၂၂၄
အကြောင်း	၂၁၉	ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး	၁၈
ဗာဝရီပုဏ္ဏားရသေ့			
ရဟန်းပြုခြင်း	၂၂၀		

(ဆ)

ဘီလူးတို့အာနုဘော်	၅၇	ဘီလူးမများ တရား	
		နာခြင်း	၆၂

(မ)

မဂဓတိုင်း	၄၆	မဟာနာမထေရ်	၄
မယားအပြား ၇-ပါး	၂၀၁	မဟော်သဓာ	၃၂
မစိုးရိမ်ရကြောင်း ၄-ပါး	၁၀၇	မာလကတိဿရဟန်း	
		ဝတ္ထု	၉၉
မစ္ဆိကသဏ္ဌပြည်	၄၆	မာလုကျပုတ္တကို	
မစ္ဆိကသဏ္ဌနှင့်ရာဇဂြိုဟ်	၄၇	ဟောသောတရား	၁၄၆
ခရီးအတာ		မိဘတို့လိုလားချက်	
မဒရာဇ်မင်းသမီး	၁၂၁	၅-ပါး	၁၉၅
မင်းသားငယ်ကိုဘိလူးစား		မိဘတို့ဂုဏ်ကျေးဇူး	၁၉၇
အဖြစ် ပို့ခြင်း	၅၈	မိတ်ဆွေဖြစ်ရန်	
		ကျင့်ဝတ်	၁၀၆
မဟာအနာထပိဏိက	၄၈	မီးနှင့်တူသောအပူ	၂၀၀
		၃-ပါး	
		မြင်းမိုရ်တောင်	၅

(ဃ)

ယမမင်းလက်နက်	၇၂	ယသ သတို့သား	၁၄
--------------	----	-------------	----

(ရ)

ရဋ္ဌပါလထေရ်	၂၄	ရှင်မောဂ္ဂလာန်ရဟန္တာ	
ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်း	၉၅	ဖြစ်နေ.	၁၈

ရဟန္တာ ဂုဏ်အမိ	၁၁	ရှင်မောဂ္ဂလာန်ရဟန္တာ	
ရဟန္တာ လူအဖြစ်		ဖြစ် တရား	၂၀
မတည်နိုင်	၁၃၂	ရှင်မောဂ္ဂလာန် ငရဲပြည်	
ရာဇဂြိုဟ်ပြည်	၁၂	နတ်ပြည်ကြွခြင်း	၂၂
ရူးစေသောဘီလူးတို့		ရှင်မောဂ္ဂလာန် နန္ဒောပနန္ဒ	
အတတ်	၈၇	ကို ဆုံးမပုံ	၂၃
ရှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန္တာ		ရှင်မောဂ္ဂလာန်သိကြားမင်း	
ဖြစ်နေ	၁၈	ကို ဆုံးမခြင်း	၂၇
ရှင်သာရိပုတ္တရာရဟန္တာဖြစ်		ရှစ်မင်းပယ်ပမာဏ	၉
တရား	၂၉		

(လ)

လက်နက် ၉- ပါး	၆၈	လူအဖြစ်နှင့် ရဟန္တာ	
လက်နက်ကြီး ၇-ပါး	၇၁	ဖြစ်ပုံ	၁၂၉
လာဠာဒါယီရဟန်းမိုက်	၄၂	လောင်းအိုးမဖြစ်လို	
		သော သိဇ္ဈည်း	၁၇

(ဝ)

ဝက်နွဲ့ပုဏ္ဏား	၁၁	ဝေဇယန္တာပြုလား	၂၇
ဝိဒေဟရာဇ်မင်း	၃၃	ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း	
ဝိသာခသီတင်းဦး	၄၈	လက်နက်	
		ဝေဠုဝန်ဘွဲ့သီချင်း	

(သ)

သကဒါဂါမ်		သာဝတ္ထိနှင့် အာဠဝီ	
ဖြစ်ကြောင်း	၉၄	ခရီးတာ	၅၉
သရဒလုလင်အကြောင်း	၃	သား ၃-မျိုး	၁၉၅
သဃ်ဿနဂိုဏ်ပြည်	၃၀	သိကြာမင်း	
သင်္ဂဟ ၂-ပါးဖြင့်		သတိမေ့ခြင်း	၂၇
သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း	၃၅	သိကြားလက်နက်	၇၂
သင်္ဂနော-အဓိပ္ပါယ်	၅	သိဉ္ဇည်းဆရာအိုးငယ်	
သတ္တဝါဖြစ် , မဖြစ်	၁၄၅	မဖြစ်လိုခြင်း	၁၇
သတ္တာဟ-		သိမ်းပကားအဓိပ္ပါယ်	၃
ပဗ္ဗဇိတထေရ်	၁၃၈	သီတင်းဦး ဂုယောက်	၄၈
သဒ္ဓါရှိသူလက္ခဏာ		သီရိဝံမုနုသုက္ကယ်	
၃-ပါး	၈၁	အကြောင်း	၁
သစ်သီးဝလံ	၆	သုပါရကသင်္ဘောမှူး	၉၀
သစ္စာအကျိုး	၉၀	သုရုစိရသေ့	
သစ္စာနှင့်အဓိဋ္ဌာန်		အကြောင်း	၃
အထူး	၁၀၄	သုဝဏ္ဏသျှင်	၉၀
သာဂလပြည်	၁၂၁	သောတာပန်	
သာတာဂီရိမင်း	၆၃	ဖြစ်ကြောင်း	၉၄
သာမဏေငယ်၏		သံယောဇနတရား	၅၁
အဆုံးအမခံပုံ	၃၈	သံယောဇနိယတရား	၅၁

သာမာဝတီ		သံသရာကိုကူးနိုင်သော	
အကြောင်း	၁၈၃	တရား	၉၄
သာလကာအဓိပ္ပါယ်	၂၉		

(ဗ)

ဟတ္ထာဠဝက အတိတ်		အနာဂါမ်ဖြစ်ခြင်း	၁၁၉
ဝတ္ထု	၅၂	ဟတ္ထာဠဝက	
ဟတ္ထာဠဝကမည်ပုံ	၁၁၄	ဧတဒဂ်ရခြင်း	၁၁၉
ဟတ္ထာဠဝက		ဟေမဝတာနုတ်မင်း	၆၃

=====

ဓမ္မဒါန အလှူရှင်

အက္ခရာ ဧက မေကဉ္စ၊
ဗုဒ္ဓ ရူပ သမံ သိယာ။
တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော၊
လိခေယျ ပိဋကတ္တယံ။ ။

အက္ခရာ ဧက မေကဉ္စ - တစ်လုံးတစ်လုံးသော
အက္ခရာသည်လည်း။ ဗုဒ္ဓ ရူပ သမံ - ဘုရားအရှင်နှင့် တူသည်။
သိယာ - ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ ဟိ - ထိုသို့ အက္ခရာ တစ်လုံး
ဘုရား တစ်ဆူနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။
ပဏ္ဍိတော- ကြောင်းကျိုးမြင်သိပညာရှိသော။ ပေါသော- အမျိုး
ကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးသည်။ ပိဋကတ္တယံ- ဘုရား
မူခပါ၌ ပရိယတ္တိသာသနာ ပိဋကတ်ကျမ်းစာကို။ လိခေယျ-
ရေးကူး ပူဇော်ရာ၏။ (ဝါ) ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ၍ ဓမ္မပူဇာ ဓမ္မဒါန
ပြုရာ၏။

- * က္လုဒံ မေ ပုညံ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပတ္တ + ဝိမောက္ခ ဈာန-
လာဘီ + ဆဋ္ဌ ဘိည ဘာဝဿ ပစ္စယော ဟောတု။
- * က္လုဒံ မေ ပုညံ အာသပက္ခယာ ဝဟံ ဟောတု။
      က္လုဒံ မေ ပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

အလှူရှင်အမည် -----
ဂုဏ်ထူး -----
နေရပ် -----

နေ့စွဲ -----

မ.မ.သ.စ - ၆၂ / ၂၂.၁၀.၂၀၀၇ (၁၀၀၀) လစ်မိုဉ်၊ မြန်မာ။

မင်းကွန်းတိပိဋကဓရေဆရာတော်ကြီး

ဦးဆောင် ပဓာန နာယက ဆရာတော်ကြီး အဖြစ်

ဆောင်ရွက်တော်မူသော

တိပိဋက - နိကာယ

ဥပဌာက အဖွဲ့ဝင်

အလှူရှင် အများကောင်းမှု။

❖ ❖ ❖ ❖

“ဆုတောင်း လင်္ကာ ”

ဤသည့်ပုည၊ ကုသလကြောင့်
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ကင်းကွာ
သံသရာဝယ်၊ ကျင်ပါရဘိ
ပညာရှိနှင့်၊ ယှဉ်မိပေါင်းသင်း
ဉာဏ်မဲ့ကွင်း၍၊ ပြည့်လင်းလှူဖွယ်
လှူစဉ်ဝယ်လည်း၊ သုံးသွယ်စေတနာ
ဖြောင့်ညီညာသည် . . . . .
ခေမာအထွတ် တိုင်လိုသော်။ ။

(အကိတ္တိဇာတ်နှင့်အညီ ဆုတောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။)